INFORMATOR PRASOWY

1938/39

NAKŁADEM MIESIĘCZNIKA „PRASA"
ORGANU POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW
DZIENNIKÓW I CZASOPISM
19 WARSZAWA 38

INFORMATOR PRASOWY 1938/39

Spółka Akcyjna Zakładów Graficznych
„D R U K A R N I A   P O L S K A"
w dzierżawie
Spółki Wydawniczej Czasopism Sp. z o. o.
Warszawa, Szpitalna 12, tel. 272-06, 587-98

INFORMATOR PRASOWY

1938/39

NAKŁADEM MIESIĘCZNIKA „PRASA"
ORGANU POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW
DZIENNIKÓW I CZASOPISM
19 WARSZAWA 38

Adres Redakcji i Administracji
INFORMATORA PRASOWEGO:
Warszawa, ulica Zgoda 8 m. 4
Telefon 540-50

OD WYDAWNICTWA.

Wraz z wielkim rozwojem prasy w Polsce Niepodległej coraz żywsze i powszechniejsze staje się zainteresowanie społeczeństwa sprawami prasowymi. Prasa — wyrazicielka opinii publicznej, potężne narzędzie propagandy społecznej i politycznej i środek reklamy gospodarczej o olbrzymim znaczeniu — staje się przedmiotem pilnej uwagi tych wszystkich, którzy mają w swym ręku decyzję w dziedzinie politycznej, społecznej czy gospodarczej.

W miarę rozwoju zainteresowania prasą dawał się coraz bardziej odczuwać brak źródła informacyjnego, dostępnego dla wszystkich, a obejmującego całokształt podstawowych, praktycznych wiadomości o prasie polskiej oraz o organizacjach i instytucjach z nią związanych.

Wymaganiom tym nie odpowiadają katalogi prasowe, wydawane przez poszczególne biura ogłoszeń, a zawierające tylko informacje o poszczególnych pismach, informacje ujęte jedynie pod kątem widzenia potrzeb inserentów.

Brak odpowiedniego informatora prasowego należy przypisać w znacznej mierze dużym trudnościom, związanym z zebraniem szczegółowych danych.

Czyniąc zadość coraz częściej wysuwanym życzeniom swych czytelników, redakcja „Prasy", organu Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, postanowi-

ła podjąć takie wydawnictwo. Zamiarem naszym jest powtarzać je w corocznych odstępach czasu, uzupełniając i udoskonalając każde nowe wydanie.

Poparcie zarówno finansowe, jak i organizacyjne władz Związku Wydawców oraz współpraca biura tej organizacji umożliwiły redakcji „Informatora" pokonanie trudności, związanych z zebraniem źródłowych informacyj do tego wydawnictwa. Mimo tych ułatwień, redakcja „Informatora" nie była w stanie podać we wszystkich działach wiadomości kompletnych i wyczerpujących.

Mamy mimo to nadzieję, że nasze wydawnictwo spełni zadanie, — w tych skromnych granicach, jakie sobie zakreśliliśmy. Będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi, krytyki i wskazówki. Staną się one dla nas cenną dyrektywą na przyszłość. Ambicją naszą bowiem będzie, aby „Informator Prasowy" stał się najpełniejszym zbiorem potrzebnych i pożytecznych informacji o prasie polskiej.

NAJWAŻNIEJSZE DATY Z HISTORII PRASY POLSKIEJ

1557. Pierwsze znane bibliografii pismo ulotne w języku polskim. („Nowiny, które się między cesarzem a między papieżem, przy zamku nazwanym Belliano we Włoszech tymi czasy stały“).

1661. 3 stycznia. Założenie w Krakowie przez Jana Aleksandra Gorczyna „Merkuryusza Polskiego“, pierwszego periodyku w języku polskim — przeniesienie do Warszawy 1661 r.

1718. Założenie „Poczty Królewieckiej“, czasopisma wydawanego w Królewcu przez Jana Dawida Cenkiera, polskiego drukarza.

1729. 3 stycznia. Zaczęło wychodzić w Warszawie czasopismo „Nowiny Polskie“ (późniejszy Kurier Polski) Jana Naumańskiego.

1740. Jezuici otrzymują wyłączny przywilej wydawania gazet polskich.

1758. Pierwsze czasopismo o charakterze naukowym w języku polskim: „Nowe wiadomości ekonomiczne i uczone, albo magazyn wszystkich nauk do szczęśliwego życia ludzkiego potrzebnych“ wydawane przez W. Mitzlera w Warszawie.

1759. „Kuryjer Litewski czyli Wiadomości Cudzoziemskie“. (Pierwsze czasopismo polskie w Wilnie).

1760. „Wiadomości Literackie“. (Pierwsze pismo periodyczne we Lwowie).

1765. 23 marca. Ukazał się pierwszy numer „Monitora“ ks. Franciszka Bohomolca. (Organ stronnictwa reform).

1774. 5 stycznia. Zaczęła wychodzić „Gazeta Warszawska“ pod redakcją ks. Stefana Łuskiny.

1784. Pierwsze czasopismo polskie z ilustracjami, w postaci sztychów na osobnych tablicach poza tekstem. („Magazyn Warszawski pięknych nauk, kunsztów y różnych wiadomości dawnych i nowych“).

1785. Pierwsze czasopismo gospodarcze. (Miesięcznik p. t. „Dziennik handlowy, zawierający w sobie wszystkie okoliczności, czyli ogniwa całego łańcucha handlu miejscowego“).

1791. 8 stycznia. Sejm Czteroletni, uchwalając prawa kardynalne, znosi wszelkie monopole na wydawanie pism periodycznych (art. XI).

1794. Kwiecień. We Lwowie „Dziennik patryotycznych polityków“ zaczyna wychodzić codziennie oprócz niedziel i świąt. (Pierwsze polskie pismo codzienne).

1794. 1 lipca — 3 listopada. W Warszawie ukazuje się „Gazeta Rządowa“ pod redakcją Franciszka Ksawerego Dmochowskiego, pierwsze warszawskie pismo codzienne, jednocześnie pierwszy dziennik urzędowy.

1794. 2 sierpnia. Pierwsze czasopismo w Poznaniu „Gazeta Prus Południowych“, wychodzi 2 razy na tydzień, przekształcona w 1806. r. w „Gazetę Poznańską“ — wychodzącą 4 razy na tydzień.

1809. 18 lipca. Pierwszy dodatek nadzwyczajny w prasie polskiej. Dodatek „Gazety Warszawskiej“ z wiadomością o zajęciu Krakowa przez księcia Józefa.

1811. Powstaje „Gazeta Lwowska“, pierwsze pismo codzienne we Lwowie.

1815. 24 grudnia. Ogłoszenie ustawy konstytucyjnej Królestwa Polskiego zaręczającej w art. 16 wolność druku.

1819. 22 maja. W Królestwie Polskim postanowieniem Namiestnika zostaje wprowadzona cenzura prewencyjna dla wszystkich gazet i pism periodycznych. bez żadnego wyjątku.

1821. 1 stycznia. Brunon Kiciński zakłada „Kurier Warszawski“ odsprzedając go w tym samym roku Ludwikowi Adamowi Dmuszewskiemu.

1823. Zaczął wychodzić „Dziennik Poznański“, pierwsze pismo codzienne w Poznaniu.

1826. 1 grudnia. Założenie przez Ksawerego Bronikowskiego „Gazety Polskiej", głównego organu romantyków. Pismo to wychodziło regularnie codziennie.

1828. Styczeń. „Themis Polska" pierwsze czasopismo prawnicze.

1830. 11 grudnia. Rząd Tymczasowy Królestwa Polskiego znosi Wydział cenzury przy Komisji wyznań religijnych i oświecenia publicznego jako antykonstytucyjny. (Formalne zniesienie cenzury).

1831. Styczeń. Utworzenie Biura Prasowego Rządu Narodowego dla informowania gazet krajowych i zagranicznych o działaniu i zamiarach Rządu oraz dla „redagowania artykułów i wiadomości w duchu i w myśli Rządu dla gazet warszawskich".

1835. 1 kwietnia. Biuro Informacyjne Kaczanowskiego zakłada oddział roznosicieli pism periodycznych do domów.

1842. „Przyjaciel Ludu Łecki" w Ełku, pierwsze czasopismo polskie na Mazurach.

1842. „Tygodnik Polski" w Pszczynie. (Pierwsze czasopismo polskie na Górnym Śląsku).

1842. 6 maja. W Cieszynie zaczął wychodzić „Tygodnik Cieszyński" przekształcony od 15 marca 1851 r. przez Pawła Stalmacha w „Gwiazdkę Cieszyńską". (Organ odrodzenia narodowego na Śląsku Cieszyńskim).

1848. 1 lipca. W Chełmie zaczął wychodzić tygodnik „Katolik diecezji chełmińskiej" pod redakcją ks. Knasta. (Pierwsze pismo polskie na Pomorzu).

1852. 1 września. Wejście w życie w zaborze austriackim patentu z 27 maja 1852 r. zawierającego ustawę prasową.

1859. 1 października. Zaczął wychodzić „Tygodnik Ilustrowany", pierwsze czasopismo ilustrowane, całkowicie w kraju opracowywane.

1860. Powstanie pierwszej w Polsce agencji telegraficznej.

1863. 23 stycznia. Została ogłoszona w Dzienniku Praw, obowiązująca w zaborze austriackim, ustawa prasowa z 17 grudnia 1862 r.

1865. Rząd rosyjski wydaje zakaz publikowania na Litwie i Rusi czasopism w języku polskim. (Zakaz ten obowiązywał do 1905 r.).

1867. 21 grudnia. Ogłoszenie austriackiej ustawy konstytucyjnej gwarantującej w art. XIII wolność prasy w Galicji i na Śląsku Cieszyńskim.

1868. 21 września. Pierwsze telegramy własne w prasie codziennej.

1872. W Warszawie zaczyna ukazywać się pierwsze ilustrowane pismo codzienne („Wiek").

1874. 1 lipca. W zaborze pruskim zaczęła obowiązywać ustawa prasowa Rzeszy z 7 maja 1874 r.

1883. 15 września. Zaczęło wychodzić najstarsze pismo socjalistyczne w kraju: „Proletariat".

1890. Po raz pierwszy w Polsce zastosowano maszynę rotacyjną do druku dziennika („Kurier Warszawski").

1893. Powstaje we Lwowie Towarzystwo Wzajemnej Pomocy Dziennikarzy Polskich, przekształcone w 1895 r. w Towarzystwo Dziennikarzy Polskich. (Pierwsza organizacja dziennikarska).

1894. 12 lipca. Józef Piłsudski wydaje pierwszy numer „Robotnika", drukując go w miasteczku Lipniszki powiatu oszmiańskiego.

1898. W Bytomiu zaczyna ukazywać się „Dziennik Śląski" wydawany przez koncern „Katolika". (Pierwsze polskie pismo codzienne na Górnym Śląsku).

1899. 17 marca. Założenie Warszawskiej Kasy Przezorności i Pomocy dla Literatów i Dziennikarzy, najstarszej instytucji dziennikarskiej na terenie Warszawy.

1900. 1 stycznia. W zaborze austriackim zostaje zniesiony ustawą z dnia 27 grudnia 1899 r. podatek centowy od każdego egzemplarza dziennika (t. zw. stempel dziennikarski).

1905. 20 lipca. W Poznaniu powstaje „Towarzystwo dziennikarzy i literatów polskich na Rzeszę niemiecką".

1905. 1 września. W Wilnie wychodzi pierwszy numer „Kuriera Litewskiego". (Pierwsza gazeta polska od 1865 r.)

1904. 7 listopada. Formalne zniesienie cenzury prewencyjnej dla prasy warszawskiej.

1906. 1 stycznia. Zaczął wychodzić „Świat" pismo tygodniowe ilustrowane, poświęcone życiu społecznemu, literaturze i sztuce, pod redakcją Stefana Krzywoszewskiego. Pierwsze pismo ilustrowane fotografiami.

1906. 1 lutego. Zaczął wychodzić „Dziennik Kijowski“, pierwsze polskie pismo codzienne na Rusi.

1906. 19 września. Zaczął wychodzić „Kurier Poznański“.

1907. Powstaje Polska Agencja Prasowa w Paryżu (Agence polonaise de presse) powołana przez Galicyjską Radę Narodową. (Kierownik Kazimierz Woźnicki).

1906. 6 września. Zjazd dziennikarzy polskich ze wszystkich zaborów w Krakowie.

1908. We Lwowie utworzył się „Związek Dziennikarzy Polskich“ zrzeszający pięć organizacyj dziennikarskich istniejących na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej.

1910. 15 maja. W Warszawie powstaje „Towarzystwo Literatów i Dziennikarzy“.

1914. Kwiecień. Ukazuje się we Lwowie pierwszy numer „Strzelca“ pod redakcją Edwarda Śmigłego-Rydza. (Organ ruchu militarnego przed Wielką Wojną).

1915. Wrzesień. Powstaje w Lozannie Centralna Agencja Polska (Agence Polonaise Centrale), pod kierownictwem Erazma Piltza.

1917. 5 sierpnia. W Bernie powstaje Biuro Prasowe krakowskiego Naczelnego Komitetu Narodowego. (Bureau Polonais de Presse à Berne).

1917. W Szkole Nauk Politycznych w Warszawie powstaje odrębny Wydział Dziennikarsko-Publicystyczny, będący pierwszą na ziemiach polskich szkołą dziennikarstwa. (Istniał do 1923 r.).

1918. 5 listopada. Założenie w Warszawie Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT).

1918. 20 listopada. Naczelnik Państwa Józef Piłsudski udziela wywiadu przedstawicielom prasy w sprawie obrony Lwowa. (Pierwszy wywiad z Głową Państwa w prasie polskiej).

1918. 5 grudnia. W Krakowie Polska Komisja Likwidacyjna powołuje do życia „Związek gospodarczy polskich wydawców w Krakowie“, do którego należą wszystkie przedsiębiorstwa trudniące się wydawnictwem pism periodycznych.

1919. 7 lutego. Wydanie dekretu w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych (Dziennik Praw Nr. 14 poz. 186), dotychczas obowiązującego.

1919. 2 czerwca. Zebranie organizacyjne Warszawskiego Syndykatu Dziennikarzy, (Statut zostaje zatwierdzony 11 lutego 1920 r.).

1920. 30 listopada. Państwo Polskie przystępuje do międzynarodowej umowy dotyczącej prenumeraty dzienników i czasopism.

1921. 17 marca. Sejm Ustawodawczy uchwala Konstytucję poręczającą w art. 105 wolność prasy.

1924. 27 października. Ukonstytuowanie się w Warszawie Związku Syndykatów Dziennikarzy Polskich, jako naczelnej organizacji dziennikarstwa polskiego.

1927. Szkoła Dziennikarstwa przy Wolnej Wszechnicy Polskiej przekształca się w niezależną uczelnię pod nazwą „Wyższa Szkoła Dziennikarska".

1928. Powstanie Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. (Pierwsza ogólno-polska organizacja wydawców).

1930. Lipiec. Zaczął wychodzić miesięcznik „Prasa", organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, pierwsze pismo, poświęcone wyłącznie sprawom prasowo-wydawniczym.

1933. 12 maja. W Hadze powstaje Międzynarodowa Federacja Związków Dyrektorów i Wydawców Dzienników (Federation Internationale des Associations des Directeurs et d'Editeurs de Journaux — w skróceniu FIADEJ); jednym z założycieli jest Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism.

1935. 20 kwietnia. Uchwalenie nowej Konstytucji, gwarantującej w art. 5 wolność słowa.

1936. 2 sierpnia. Pierwsze w dzienniku polskim („Express Poranny") zdjęcie otrzymane przy pomocy fototelegrafii na zamówienie redakcji.

1935. 25 października. Utworzenie Komisji Orzekającej Polskiego Związku Wydawców i Związku Dziennikarzy R. P., powołanej dla orzekania o naruszeniu zasad. obowiązujących w polemikach pomiędzy wydawcami i dziennikarzami.

1937. 25 października. Na mocy uchwały ogólnego zebrania przedstawicieli Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, przedstawicieli Związku Dziennikarzy R.P. oraz wydawców i naczelnych redaktorów

dzienników warszawskich, ustalone zostają zasady, obowiązujące w polemikach prasowych pomiędzy wydawcami i dziennikarzami oraz utworzona zostaje Komisja Orzekająca Związku Wydawców i Związku Dziennikarzy, powołana do orzekania w sprawach pomiędzy wydawcami i dziennikarzami o naruszenie tych zasad.

1938. 11 luty. Zawarcie układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim, pomiędzy Polskim Związkiem Wydawców Dzienników i Czasopism, a Związkiem Dziennikarzy R. P.

Prasa w Polsce w latach 1661—1935.

Liczba dzienników i czasopism

w roku:		w roku:	
1661	1	1860	84
1729	3	1870	134
1764	8	1880	123
1794	19	1890	225
1806	22	1904	595
1820	45	1914	1145
1830	77	1924	1122
1840	63	1934	1859
1950	96	1935	2186

STATYSTYKA PRASOWA

Badania nad prasą jako zjawiskiem społecznym, gospodarczym i kulturalnym są dotychczas w Polsce mało rozwinięte. Jedną z konsekwencji tego faktu jest ubóstwo statystyki prasowej. Większość dziedzin życia i działalności prasy nie doczekała się dotychczas charakterystyki liczbowej. Tam gdzie rozporządzamy jakimiś cyframi, niemal z reguły dane te mają charakter ułamkowy, ilustrują jedynie fragmenty zjawisk. Wiele cyfr jest niepewnych.

Ten ostatni wzgląd tłumaczy szczupłość niniejszego działu, który obejmuje zaledwie 11 tablic. Przy ich wyborze dążeniem redakcji było uwzględnienie jedynie tych danych, które nie nasuwają poważniejszych wątpliwości co do ścisłości obliczeń.

Tablice te obejmują dane, dotyczące:

Tablica I — Ewolucji ilościowej prasy polskiej w okresie lat 1927—1935.

„ II — Pism według treści w okresie 1932—1935.

„ III — Pism według języka w okresie 1932—1935.

„ IV — Pism według częstości wychodzenia w okresie 1932—1935.

„ V — Ruchu wydawniczego i śmiertelności pism w latach 1929—1935.

Tablica VI — Produkcji papieru gazetowego w Polsce w okresie 1928—1937.
„ VII — Dzienników i czasopism doręczonych przez pocztę w okresie 1927—1937.
„ VIII — Sieci kolportażowej w Polsce.
„ IX — Sprzedaży pism przez T-wo Ruch w latach 1934—1937.
„ X — Czasopism sprzedanych za pośrednictwem poczty.
„ XI — Przewozu paczek gazetowych koleją.

Tablice I, II, III, IV, V i VI oparte są na danych Głównego Urzędu Statystycznego, tablice VII i X — na obliczeniach referatu statystycznego Ministerstwa Poczt i Telegrafów, opublikowanych w Statystyce Pocztowej Głównego Urzędu Statystycznego. Cyfry, podane w tablicy XI dostarczone zostały przez referat prasowy Ministerstwa Komunikacji. Wreszcie tablice VIII i IX oparte są na danych, dostarczonych przez T-wo „Ruch".

Tablica I

Ewolucja ilościowa prasy w Polsce w okresie lat 1927 — 1935 *)

Rok	Liczba pism zarejestrowanych	Rok	Liczba pism zarejestrowanych
1927	1975	1932	2503
1928	2353	1933	2572
1929	2329	1934	2566
1930	2349	1935	2854
1931	2406		

*) Dane zawarte w tablicy I obejmują wszystkie pisma, które w danym roku wydały choć jeden numer. Cyfry dotyczące ilości pism, podane w innych tablicach w tym dziale „Informatora", obliczone są na podstawie stanu rejestrów w dniu 31 grudnia dane roku; stąd różnica między cyframi tablicy I, i innych tablic.

Tablica II

Pisma według treści w okresie 1932 — 1935 *)

	1932	1933	1934	1935
Ogółem dzienników i czasop.	*1831***	*1855*	*1859*	*2186*
Treść (charakter) pism:				
Bibliografia, bibljotekarstwo itp.	25	22	23	28
Naukowe	66	79	76	138
Religijne	195	209	236	262
Medycyna i higiena	64	62	61	73
Prawo	23	25	25	33
Wychowanie i oświata . . .	76	74	68	76
Urzędowe	101	103	91	94
Samorządowe	27	22	22	23
Gospodarcze i techniczne .	220	235	234	286
Spółdzielcze	32	33	32	18
Organy zrzeszeń zawodowych	114	92	102	128
Ogólnoinformacyjne . . . . }	521	538	526	564
Literackie . . . . }		21	24	34
Teatr, sztuka, muzyka, kino, radio	37	37	42	46
Ilustracyjne, rozrywkowe, humorystyczne	41	31	33	38
Kobiece	13.	16	18	25
Młodzieży	162	137	134	166
Wydawane dla dzieci i młodzieży	38	40	39	53
Wojskowość	15	14	14	19
Lotnictwo	2	3	4	5
Automobilizm	2	4	3	2
Żegluga	3	3	6	8
Sport	30	31	27	39
Różne	24	24	19	2

*) Podane w nin. tablicy dane, dotyczące podziału pism według treści zaczerpnięte są ze „Statystyki Druków" Gł. U. Statyst.

**) p. odnośnik do tabli. II.

Tablica III

Pisma według języka w okresie 1932 — 1935

	1932	1933	1934	1935
Ogółem dzienników i czasop.	*1831*)*	*1855*	*1859*	*2186*
Język pism				
Polski	1544	1567	1567	1833
Ukraiński	64	67	72	94
Białoruski	6	7	8	13
Niemiecki	94	95	97	101
Żydowski	84	73	72	88
Hebrajski	9	7	7	14
Rosyjski	8	9	11	14
Francuski	13	16	12	16
inny	9	14	13	13

Tablica IV

Pisma według częstości wychodzenia w okresie 1932 — 1935

	1932	1933	1934	1935
Ogółem dzienników i czasop.	*1831*)*	*1855*	*1859*	*2186*
Pism ukazujących się:				
Codziennie	168	156	152	165
2 — 4 razy na tydzień . . .	93	87	84	74
Raz na tydzień	334	353	334	389
2 — 3 razy na miesiąc . . .	221	218	217	230
Raz na miesiąc	691	724	713	860
Raz na dwa miesiące . . .	51	69	77	88
Raz na 3 miesiące	124	109	107	126
Raz na 4 — 6 miesięcy . .	—	9	7	22
Raz na rok	—	15	23	75
Nieregularnie	149	115	145	157

*) p. odnośnik do tablicy II.
*) p. odnośnik do tabl. II.

Tablica V

Ruch wydawniczy i śmiertelność pism w latach 1929 — 1935

Rok założenia	Ukazało się pism w roku:						
	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
1935							581
1934						578	408
1933					588	297	235
1932				583	333	210	176
1931			465	300	191	151	128
1930		461	294	187	138	115	115
1927—1929 . .	1126	774	602	468	411	354	342
1924—1926 . .	482	424	381	339	313	293	279
1921—1923 . .	255	244	225	214	195	178	179
1918—1920 . .	148	138	134	122	120	117	116
1915—1917 . .	37	36	35	35	35	36	34
1914 i wcześniej	260	256	253	240	226	214	218
nie ustalony .	21	16	17	15	22	23	43

Tablica VI

Produkcja papieru gazetowego w Polsce w okresie 1928 — 1937

Rok	Ilość w tonnach papieru gazetowego	Wartość w tys. złotych
1928	18497	—
1929	20889	13965
1930	22614	15131
1931	24661	14550
1932	21179	11473
1933	21534	9368
1934	28511	11926
1935	27316	10639
1936	30127	10326
1937	35275 *)	—

*) według obliczeń Związku Papierni Polskich.

Lata	Ogółem dzienników i czasopism		Dzienniki	
	Z a m ó			
	za pośrednictwem poczty	bezpośrednio u wydawców	za pośrednictwem poczty	bezpośrednio u wydawców
Razem 1927	145 924 010			
1928	147 415 622			
1929	172 248 966			
1930	184 496 158			
1931	161 934 954			
1932	172 819 045			
1933	173 222 709			
1934	22 359 558	121 547 030	19 577 940	57 831 300
1935	24 985 470	150 451 584	21 474 324	61 914 420
1936	29 493 160	146 206 358	25 497 216	81 581 268
1937	*31 894 636*	*215 958 720*	*27 915 772*	*126 563 088*
Okręgi poczt i tel. 1937 r.				
Bydgoszcz	11 660 152	8 566 992	10 823 236	5 672 544
Gdańsk	87 912	277 212	84 096	249 072
Katowice	1 237 152	7 738 044	1 082 124	4 687 680
Kraków	853 932	25 692 024	486 102	15 493 680
Lublin	652 080	16 391 904	478 056	11 532 504
Lwów	989 304	22 767 660	660 708	17 267 592
Poznań	13 439 544	4 732 608	12 224 112	2 778 780
Warszawa	2 962 068	121 130 592	2 066 556	62 852 448
Wilno	12 492	8 661 684	10 764	6 028 788

Tablica VII

doręczone przez pocztę

Tygodniki i Dwutygodniki		Miesięczniki		Inne	
w i o n e					
za pośrednictwem poczty	bezpośrednio u wydawców	za pośrednictwem poczty	bezpośrednio u wydawców	za pośrednictwem poczty	bezpośrednio u wydawców
1 214 990	38 670 528	32 376	21 526 058	1 534 252	3 519 144
1 955 850	49 606 200	32 928	31 648 692	1 522 368	7 822 272
3 434 012	39 226 112	344 052	22 323 966	217 880	3 075 012
3 395 880	*65 128 404*	*393 168*	*21 225 156*	*189 816*	*3 042 072*
746 232	1 745 484	64 284	1 059 912	26 400	89 052
3 816	12 468		15 672		
134 952	2 273 400	16 044	664 500	4 032	112 464
303 048	6 109 260	64 764	3 213 588		875 496
108 708	2 840 712	40 416	1 546 980	24 900	471 708
276 888	3 764 256	40 812	1 426 908	10 896	308 904
1 086 828	1 532 064	22 836	387 264	105 768	34 500
733 752	45 095 268	143 940	12 161 664	17 820	1 021 212
1 656	1 755 492	72	748 668		128 736

Sieć kolportażowa w Polsce

(dane przybliżone, nie obejmujące własnych organizacji kolportażowych wydawnictw; stan z końca 1937 r.)

Kioski kolejowe T-wa Ruch	
w Warszawie	25*)
na prowincji	331
Kioski miejskie T-wa Ruch w Warszawie	34
Kioski T-wa Ruch w uzdrowiskach	
stałe	54
sezonowe	86
Stałe punkty sprzedaży pism w Warszawie (budki, kioski, kosze i t. p. prócz utrzymywanych przez T-wo Ruch)	700
Kolporterzy na prowincji, otrzymujący pisma od T-wa Ruch za pośrednictwem hurtowników.	3 000
Kolporterzy lotni	
sezonowi w uzdrowiskach	140
w Warszawie	530
Razem punktów sprzedaży pism i kolporterów lotnych	4 900
Hurtownicy na prowincji, otrzymujący pisma od T-wa Ruch	750

*) łącznie z kolporterami peronowymi i wagonowymi, którzy traktowani są jako samodzielne punkty sprzedaży.

SPRZEDAŻ PISM PRZEZ T-WO RUCH W LATACH 1934—1937.

Podane cyfry dotyczą jedynie sprzedaży za pośrednictwem T-wa Ruch; nie obejmują więc: 1) egzemplarzy sprzedawanych przez przedsiębiorstwa kolportażowe i kolporterów, nie współpracujących z T-wem Ruch. 2) egzemplarzy, sprzedawanych za pośrednictwem oddziałów i kolportażu własnego wydawnictw, 3) egzemplarzy sprzedawanych w drodze prenumeraty.

Warszawa *)

	Dzienniki				czasopisma
	Ogółem	5-cio gr.	10-cio gr.	droższe**)	
1934***)	—	—	—	—	—
1935	26.840.927 *)	—	—	—	1.046.808
1936	63.229.506	16.696.630	42.836.892	3.705.006	3.542.143
1937	63.636.651	16.617.335	44.324.320	2.694.996	5.431.643

Teren kolejowy i prowincja

	Dzienniki				czasopisma
	Ogółem	5-cio gr.	10-cio gr.	droższe**)	
1934***)	33.361.816	—	23.768.154	9.593.662	—
1935	40.977 299	700.485	31.370.920	8.905.894	4.917.157
1936	48.907.549	4.113.426	36.400.368	8.393.755	5.948.658
1937	55 158.834	4.850.237	42.916.213	7.392.384	7.111.165

*) Sprzedaż pism na terenie W-wy T-wo Ruch prowadzi od 19.6.1935 r .Obecnie T-wo Ruch obejmuje w W-wie niemal całość sprzedaży ulicznej.

**) Dzienniki droższe ponad 10 gr. rozchodzą się głównie w drodze prenumeraty.

***) Od kwietnia 1931 r. do czerwca 1935 r. kolportaż pism na terenie W-wy prowadziła Sp. Czytajcie .W r. 1933 spółka ta sprzedała ca 45 milj. egz. dzienników i 1.400 tys. egz. czasopism. w r. 1934 — ca 38 milj. egz. dzienników i 1.387 tys. egz. czasopism.

Tablica X

Czasopisma sprzedane za pośrednictwem poczty

Lata	Ilość instytucji wyznaczonych do sprzedazy czasopism	Ilość sprzedanych czasopism	Kwota uzyskana ze sprzedaży czasopism w złotych
Razem 1935 *) .	—	283 847	10 337
1936 . .	—	2 035 191	73 125
1937 . .	*1 847*	*2 231 055*	*101 009*
Okr. poczt. i tel. 1937 r.			
Bydgoszcz . . .	152	313 262	9 857
Gdańsk	—	—	—
Katowice . . .	133	33 218	760
Kraków	262	311 844	12 530
Lublin	301	374 114	12 268
Lwów	203	270 018	13 897
Poznań	144	192 788	10 738
Warszawa	269	396 057	28 608
Wilno	383	350 754	12 351

*) Sprzedaż czasopism przez instytucje pocztowe wprowadzona została od października 1935 r.

Tablica XI

Przewóz paczek gazetowych koleją

Lata i kwartały	Waga paczek gazetowych (w tonach)	Pobrane opłaty za przewóz paczek gazetowych (w złotych)
1935		
I kwartał	3 235	—[1])
II kwartał	3 416	—
III kwartał	3 563	—
IV kwartał	3 772	273 820
1936		
I kwartał	3 567	227 705
II kwartał	4 020	235.548
III kwartał	4 208	252 891
IV kwartał	4 466	256 509
1937		
I kwartał	4 516	253 220
II kwartał	4 109	250 937
III kwartał	4 453	257 395
IV kwartał	4 560	—

1) — brak danych.

POLSKI ZWIĄZEK WYDAWCÓW DZIENNIKÓW i CZASOPISM

Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism powstał w r. 1928 z inicjatywy grona wydawców pism warszawskich, popartej przez szereg wydawnictw prowincjonalnych. Obecnie Związek Wydawców liczy 147 członków - wydawnictw pism codziennych i periodycznych; członkowie Związku wydają łącznie 90 dzienników i 206 czasopism, a reprezentują około 90% ogólnej konsumcji w Polsce papieru wydawniczego.

Związek Wydawców, w myśl statutu, jest ogólnopolską apolityczną organizacją, której celem jest rozwój i udoskonalenie prasy w Polsce, reprezentacja i obrona interesów wydawnictw codziennych i periodycznych oraz unormowanie ich wzajemnych stosunków.

Członkiem rzeczywistym Związku może być każde przedsiębiorstwo prasowe, wydające pismo codzienne lub periodyczne, mające siedzibę w granicach Państwa Polskiego, a stojące na gruncie państwowości polskiej.

Sprawami Związku Wydawców kieruje Ogólne Zebranie członków Związku, Rada i Zarząd. Organami, zajmującymi się specjalnie sprawami prasy codziennej, są sekcje: prasy codziennej stołecznej i prasy codziennej prowincjonalnej. Przy obu tych sekcjach działają następujące komisje: redakcyjna, kolportażowa, ogłoszeniowa, radiowa, papiernicza i drukarska. Zagadnieniami, dotyczącymi czasopism zajmuje się Komitet Prasy Periodycznej. Przy Komitecie Prasy Periodycznej organizowane są obecnie sekcje, obejmujące poszczególne gru-

py pism a mianowicie prasę ogólną, techniczną, lekarską, gospodarczą, prasę organizacji pracowników i inne.

Dotychczasowa działalność Związku Wydawców objęła wszystkie zasadnicze zagadnienia, związane z bytem prasy — nietylko gospodarcze, lecz również prawne, organizacyjne, redakcyjne i inne. Poniżej podajemy zwięzłą charakterystykę najważniejszych prac Związku Wydawców.

Sprawa ustawodawstwa prasowego; konfiskaty.

Związek dąży do uporządkowania i ujednostajnienia prawa prasowego w Polsce. W r. 1930 władze Związku opracowały projekt jednolitej ustawy prasowej dla całego Państwa .W latach następnych kilkakrotnie przedstawiały władzom rządowym postulaty prasy w tej mierze, kładąc specjalny nacisk na konieczność uregulowania i uporządkowania podstaw prawnych i procedury konfiskat.

Sprawy redakcyjne

Dążąc do podniesienia poziomu polemik prasowych w Polsce władze Związku wespół z władzami Związku Dziennikarzy R. P. zainicjowały i zrealizowały w r. 1937 utworzenie Komisji Orzekającej, której zadaniem jest orzekanie w sprawach polemik prasowych w oparciu o ustalone w drodze porozumienia między Związkiem Wydawców a Związkiem Dziennikarzy zasady obowiązujące przy polemikach.

Władze Związku stale pracują nad podniesieniem poziomu obsługi prasy przez agencje informacyjne i inne. Postanowione jest utworzenie agencji informacyjnej przy Związku Wydawców; prace przygotowawcze w tej dziedzinie są w stadium końcowym.

Obecne polskie prawo autorskie w niedostatecznym stopniu chroni prawa wydawcy. Władze Związku podejmowały w tej sprawie szereg zabiegów zarówno na terenie krajowym jak i międzynarodowym.

Uregulowanie stosunków między prasą a radiem.

Pragnąc uregulować stosunki między prasą a radiem w sposób, umożliwiający pomyślny rozwój zarówno pra-

sie jak i radiofonii, władze Związku podjęły inicjatywę umownego uregulowania sprawy konkurencyjnej działalności radia w dziedzinie informacyjnej i reklamowej. Umowa zawarta w r. 1934 ustaliła najważniejsze wytyczne informacyjnej działalności radia, nadto ograniczyła nieco jego działalność reklamową. W r. 1937 poddano umowę gruntownej rewizji, przy czym S. A. Polskie Radio zrezygnowała z nadawania przez radio reklam przedsiębiorstw prywatnych.

Towarzystwo Wiedzy Prasowej

Ważnym czynnikiem w rozwoju nowoczesnej prasy są istniejące w wielu krajach instytucje, prowadzące naukowe badania nad prasą i przejawami jej życia. Doceniając znaczenie takiej instytucji dla rozwoju prasy polskiej, władze Związku podjęły w r. 1937 inicjatywę i prace przygotowawcze celem utworzenia T-wa Wiedzy Prasowej, którego zadaniem byłoby skupienie wysiłków całego świata prasy w Polsce celem prowadzenia studiów nad zasadniczymi problemami prasowymi, pogłębianie wiedzy fachowej wśród wydawców, dziennikarzy i publicystów oraz prowadzenie i popieranie badań w dziedzinie prasoznawstwa. W marcu b .r. odbyło się zebranie organizacyjne Towarzystwa.

Sprawy dziennikarskie.

Władze Związku, doceniając konieczność uregulowania stosunków prawnych zawodu dziennikarskiego, stały zasadniczo na stanowisku rozwiązania tego zagadnienia w drodze zbiorowej umowy pracy. Umowa taka została zawarta między Związkiem Wydawców a Związkiem Dziennikarzy R. P. na początku 1938 r. i weszła w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r. Zarządzeniem p. Ministra Opieki Społecznej umowie tej nadana została moc powszechnie obowiązująca na całym terytorium Polski w odniesieniu do wszystkich wydawnictw codziennych.

Na zasadzie postanowień tej umowy obie organizacje wspólnie prowadzić będą stały rejestr dziennikarzy, którego celem jest ochrona tytułu dziennikarza. Prace nad rejestrem zapoczątkowane zostały przez obie organizacje w r. 1935; rejestr przygotowany poprzednio dokończony zostanie w oparciu o umowę zbiorową.

Propaganda czytelnictwa.

Władze Związku przygotowują szeroką akcję propagandy czytelnictwa pism w oparciu o współudział wszystkich czynników zainteresowanych w rozwoju prasy.

Celem ułatwienia wydawnictwom prowadzenia indywidualnej propagandy, władze Związku uzyskały szereg ułatwień i ulg taryfowych przy przesyłaniu pocztą egzemplarzy okazowych i prospektów.

Wystąpienia władz Związku, dotyczące całokształtu postulatów prasy.

Niezależnie od stale prowadzonych prac, mających na celu realizację poszczególnych postulatów prasy, władze Związku trzykrotnie (1932, 1935, 1936) podejmowały generalne wystąpienia do czynników rządowych, dotyczące całokształtu zasadniczych interesów prasy. Zgłoszone postulaty dotyczyły stanu prawnego prasy, usunięcia etatyzacji w dziedzinach, związanych z działalnością prasy, spraw ogłoszeniowych, pocztowych, skarbowych i celnych, socjalnych oraz kolejowych. Sformułowane były pod kątem widzenia potanienia świadczeń przedsiębiorstw państwowych i obniżenia obciążeń prasy.

Sprawy papiernicze.

Zasadniczym dążeniem Związku w tej dziedzinie jest regulowanie cen papieru oraz warunków handlowej współpracy członków Związku z producentami i sprzedawcami papieru. Począwszy od r. 1931 obie te kwestie regulowane są w drodze umów między Związkiem Wydawców a przemysłem papierniczym. W drodze specjalnych pertraktacyj w okresie 1931—1937 r. przeprowadzona została 8-krotna obniżka cen papieru. Ceny uległy znacznej redukcji, np. cena papieru gazetowego rotacyjnego z gr. 60 za 1 kg (1931) obniżona została do gr. 39 za 1 kg. (obowiązuje od 15.12.35 r.). Prace Związku Wydawców dotyczą nadto sprawy gatunkowości papierów, normalizacji formatów i gatunków papieru itp.

Sprawy drukarskie.

Władze Związku w latach kryzysu przeprowadziły skuteczną akcję, której celem było obniżenie wynagrodzeń

pracowników w drukarniach gazetowych m. Warszawy. Dodać należy, że płace te były wyjątkowo wygórowane, znacznie wyższe niż w innych stolicach Europy. Wyniki akcji Związku miały poważne znaczenie dla kształtowania się kosztów druku pism w całej Polsce. Władze Związku zajmowały się również sprawą cen farb drukarskich.

Sprawy pocztowe

Dążąc do usprawnienia i potanienia obsługi pocztowej prasy władze Związku Wydawców wielokrotnie występowały do Ministerstwa Poczt i Telegrafów z odpowiednimi postulatami, uzyskując w szeregu wypadków przychylne ich załatwienie. Wynikiem akcji Związku była zasadnicza reforma służby gazetowej, przeprowadzona w r. 1935 przy częściowym uwzględnieniu dezyderatów prasy, oraz dokonane w tym samym czasie obniżenie niektórych pozycji taryfy gazetowej. Z inicjatywy władz Związku poczta wprowadziła w r. 1934 nowy rodzaj przekazów pieniężnych p. n. przekazów rozrachunkowych, przeznaczonych specjalnie dla prasy; również z inicjatywy Związku wprowadzona została w r. 1935 sprzedaż pism przez urzędy pocztowe. W tymże r. 1935 władze pocztowe zrealizowały inny postulat Związku, dotyczący umożliwienia przewozu paczek z pismami przy pomocy autobusów. Ważnym osiągnięciem było rozporządzenie, zezwalające na przesyłanie egzemplarzy okazowych pism oraz prospektów za opłatami, przewidzianymi dla egzemplarzy prenumerowanych oraz rozporządzenie, zezwalające na opłacanie korespondencji z prenumeratorami według taryfy dla druków. Z innych ulg taryfowych, uzyskanych na skutek starań Związku Wydawców wymienić należy: ulgi w opłatach za telefoniczne rozmowy prasowe na liniach międzymiastowych, ulgi okresowe dla celów propagandy prenumeraty, ulgi w opłatach za dodatki do pism i inne.

Sprawy ogłoszeniowe.

Od pierwszych chwil istnienia organizacji wydawców władze Związku podjęły wysiłki celem uporządkowania polskiego rynku ogłoszeniowego. Na podstawie gruntownych studiów stosunków ogłoszeniowych w kraju i za granicą przygotowane zostały projekty kodeksu zwyczajów ogłoszeniowych oraz zaprojektowane porozumienia

między wydawnictwami, dotyczące stosowania postanowień kodeksu. Liczne wytężone zabiegi władz Związku poczęły przynosić konkretne rezultaty w latach 1937 i 1938, kiedy podjęta została próba unormowania rynku ogłoszeniowego w drodze zawarcia przez wydawnictwa 9 umów, regulujących następujące sprawy ogłoszeniowe:

1) uzgodnienie między wydawnictwami warunków płatności rachunków ogłoszeniowych i wysokości skont udzielanych za gotówkę,

2) walka z bezpłatną i ukrytą reklamą, przenikającą na łamy wydawnictw i zaniechanie bezpłatnego pomieszczania materiałów o charakterze reklamowym, pochodzących od firm i instytucyj o charakterze zarobkowym,

3) ograniczenie ilości i rozmiarów gratisowych wzmianek, pomieszczanych przez wydawnictwa w łączności ze zleceniami ogłoszeniowymi,

4) ograniczenie bezpłatnego pomieszczania materiałów informacyjnych i reklamowych, nadsyłanych prasie przez instytuty i organizacje społeczne,

5) całkowite wykluczenie rozrachunków towarowych pomiędzy wydawnictwami a biurami ogłoszeniowymi i ograniczenie takich rozrachunków między wydawnictwami a klientami bezpośrednimi,

6) ustalenie form wzajemnego informowania się wydawnictw o niewypłacalnych klientach ogłoszeniowych i biurach ogłoszeń oraz ustalenie sankcji w stosunku do złośliwie niewypłacalnych klientów i biur,

7) ustalenie przepisów, dotyczących sposobu obliczania rozmiarów ogłoszeń,

8) całkowita likwidacja t. zw. ryczałtów za ogłoszenia firm przemysłowych i handlowych,

9) ustalenie formy wzajemnego informowania się wydawnictw o faktach nielojalnych metod pracy akwizycyjnej.

Niektóre z tych umów są już definitywnie zawarte, inne są w stadium przygotowania. W planach Związku na najbliższą przyszłość leży objęcie systemem dobrowolnych umów całokształtu zagadnień ogłoszeniowych w Polsce.

Czuwając nad rynkiem ogłoszeniowym, władze Związku wielokrotnie zajmowały się sprawą ogłoszeń środków leczniczych, ogłoszeń przedsiębiorstw i instytucyj rządo-

wych, ogłoszeń urzędowych, oraz stale prowadzą walkę z bezpłatą i ukrytą reklamą. W szeregu wypadków podejmowana była przez władze Zw. Wyd. energiczna akcja w związku z posunięciami, skierowanymi przeciw reklamie prasowej lub interesom ogłoszeniowym prasy.

W r. 1937 Związek Wydawców podjął akcję na rzecz zapoczątkowania w Polsce zbiorowej propagandy gospodarczej oraz stworzenia instytucji, któraby zajęła się organizowaniem tej formy propagandy, szeroko stosowanej na Zachodzie, a w Polsce niemal nieznanej.

Sprawy kolportażowe.

Prace władz Związku w tej dziedzinie szły w kilku kierunkach i obejmowały kwestie, dotyczące rozbudowy i usprawnienia aparatu kolportażowego, zagadnienia polityki cen, sprawę porozumienia w sprawach kolportażowych między wydawnictwami oraz sprawę warunków przewozu pism. Dążąc do rozbudowania sieci kolportażowej, władze Związku uzyskały od Ministerstwa Poczt i Telegrafów wprowadzenie sprzedaży pism w niektórych urzędach pocztowych; nadto przez uzyskanie ułatwień i ulg podatkowych umożliwiły rozwój kolportażu ubocznego. Stały kontakt władz Związku z T-wem „Ruch" miał na celu inicjowanie i współdziałanie we wszelkich akcjach porządkowania i usprawniania kolportażu. Próba porządkowania kolportażu w Warszawie znalazła wyraz w uruchomieniu specjalnej spółki pod nazwą „Czytajcie", która była czynna przez kilka lat. Agendy Sp. „Czytajcie" przejęło następnie T-wo „Ruch". Władze Związku Wydawców zajmowały się sprawą cen pism, działając na rzecz utrzymania cen jednostkowych i prenumeracyjnych na poziomie, umożliwiającym samodzielność finansową pism oraz należyty poziom redakcyjny.

Na terenie Związku zainicjowano i zawarto kilka porozumień między wydawnictwami w sprawie kolportażu. M. innymi porozumienie dotyczące terminu rozpoczynania sprzedaży pism południowych w Warszawie oraz porozumienie, dotyczące zaniechania przez wydawnictwa propagandy własnej, prowadzonej przy pomocy bezpłatnych dodatków do pism. Jednocześnie ze staraniem o rozwój sieci kolportażowej władze Związku podjęły akcję, mającą na celu dostosowanie warunków przewozu pism do po-

trzeb prasy i kolportażu. Przedmiotem wystąpień Związku Wydawców była sprawa wysokich opłat ze przewóz paczek gazetowych kolejami oraz samolotami, sprawa przewozu pism autobusami, sprawa opłat stemplowych od ceduł kolejowych.

Nadto władze Związku zajmowały się sprawą rozkładu jazdy kolei, sprawą przewozu pism wagonami motorowymi oraz przesyłania paczek gazetowych za pośrednictwem poczty. Szereg postulatów prasy został pozytywnie załatwiony.

Sprawy podatkowe i celne.

Działalność Związku w sprawach podatkowych dotyczyła wszystkich kwestii, związanych z opodatkowaniem prasy podatkiem przemysłowym oraz dochodowym. Wyniki tych prac zapewniły prasie liczne ulgi i ułatwienia.

W dziedzinie celnej władze Związku zajmowały się sprawą ulg celnych na maszyny drukarskie, sprawą zwolnienia od cła fotografii, klisz i matryc ilustracyjnych i ogłoszeniowych oraz sprawą stawek celnych na importowane pisma.

Akcja wydawnicza

obejmuje wydawnictwa książkowe, stanowiące Bibliotekę Związku Wydawców, wydawnictwo miesięcznika „Prasa", organu Związku oraz wydawnictwa, związane z bieżącą działalnością Związku. Nadto nakładem Związku ukazał się szereg wydawnictw w języku francuskim bądź o charakterze propagandowym, bądź też poświęconych międzynarodowym zagadnieniom prasowym.

W ramach Biblioteki Związku ukazały się dotychczas następujące prace:

1) Ustawodawstwo Prasowe — zbiór ustaw, rozporządzeń i okólników oraz orzecznictwo sądów — zebrał i opracował Leon Zieleniewski; str. 292.

2) Suplement do Ustawodawstwa Prasowego tegoż autora; str. 144.

3) Agencje Informacyjne, dzieje, stan obecny i znaczenie prasowych agencji informacyjnych — napisał Roman Starzyński; str. 60.

3

4) Ogłoszenie prasowe — napisał St. Zenon Zakrzewski; str. 100.

Nadto wydawnictwa w języku francuskim, które wymienione są w dziale „Akcja zagraniczna".

W przygotowaniu znajdują się prace następujące:

1) Informator Prasowy — rocznik I.

2) Szkic historyczny Leona Zieleniewskiego — „Dekada — pismo Legionów Polskich w 1789 r.".

3) Zbiór artykułów Sobieszczańskiego i Chmielowskiego, dotyczących historii prasy w Polsce oraz szkic, dotyczący bibliografii prac poświęconych historii prasy w Polsce.

4) Bibliografia polskich dzieł i artykułów z dziedziny prasoznawstwa i historii prasy.

5) Zestawienie chronologiczne do Dziejów Prasy Polskiej.

„Prasa", organ Związku, jedyne w Polsce pismo poświęcone sprawom prasy, ukazuje się bez przerwy od 1930 r. Od 1935 r. wychodzi jako miesięcznik. W stosunku do wydawców „Prasa" pełni rolę łącznika z organizacją. Dla kierowniczych sfer politycznych, gospodarczych i społecznych — jest wyrazicielką poglądów i dezyderatów zrzeszonej w Związku prasy.

Począwszy od 1936 r. Związek wydaje doroczny Cennik Dzienników i Czasopism, prenumerowanych za pośrednictwem poczty, wydawnictwo zatwierdzone przez Min. Poczt i Telegr., którym posługują się wszystkie urzędy pocztowe w Polsce, oraz miesięczne uzupełnienia do Cennika.

Wydawnictwa o charakterze organizacyjnym to doroczne drukowane obszerne sprawozdania finansowe i organizacyjne oraz sprawozdania z działalności Związku.

Akcja zagraniczna.

Akcja Związku na terenie zagranicznym ma cele następujące: a) współdziałanie w propagandzie państwowej Polski na zagranicznym terenie prasowym, b) badanie stosunków za granicą celem wykorzystania na terenie prasy polskiej doświadczenia prasy i organizacyj prasowych państw zachodnio-europejskich, c) osiągnięcie w płaszczyźnie międzynarodowej realizacji szeregu postulatów zawodowych prasy polskiej

Związek współpracuje ściśle z Międzynarodową Federacją Związków Wydawców (F. I. A. D. E. J.), której jest członkiem założycielem i posiada przedstawiciela w prezydium jej władz. Z ramienia F. I. A. D. E. J. przedstawiciel Polskiego Związku wchodzi w skład Komitetu Porozumienia F. I. A. D. E. J. i F. I. J. Polski Zw. Wydawców jest nadto członkiem Międzynarodowej Unii Stowarzyszeń Prasowych (UNIAP). Szeroko rozbudowane stosunki Związku i przedstawicieli jego władz z organizacjami i najwybitniejszymi reprezentantami prasy zagranicznej, poważna pozycja, jaką Polski Związek zajmuje na terenie międzynarodowych organizacji prasowych dzięki licznym, starannie przygotowanym wystąpieniom, sprzyja skutecznie realizowaniu wyżej wspomnianych celów.

Z wydawnictw Związku w języku francuskim należy wymienić:

1) Rapport concernant la rectification des fausses nouvelles, presenté à la conference des bureaux gouvernementaux et des representants des organisations de presse convoquée a Madrid 1933 — str. 50.

2) La presse polonaise — les étapes du developpement et son etat actuel par Wład. Wolert et Marian Grzegorczyk — str. 32.

3) Referaty delegacji Polskiego Związku Wydawców przygotowane na kongresy międzynarodowe, dotyczące następujących międzynarodowych zagadnień prasowych: a) prostowanie nieścisłych wiadomości, b) telekomunikacja na usługach prasy, c) międzynarodowy przewóz pism kolejami, pocztą, samolotami i wagonami sypialnymi, d) międzynarodowy dowód prasowy, e) stosunki radia i prasy, f) sprawy ogłoszeniowe, g) płace drukarzy, h) ceny papieru, i) taryfy pocztowe, j) rabaty kolportażowe i zwroty.

4) „Feuille d'Information sur la vie de la presse en Polagne“ — miesięczny biuletyn propagandowy ukazuje się od r. 1935; rozsyłany jest do zagranicznych instytucji i organizacji prasowych, dyrekcji i redakcji wielkich dzienników oraz do wszystkich poważniejszych czasopism poświęconych zagadnieniom prasowym.

WŁADZE POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW DZIENNIKÓW I CZASOPISM

w okresie 1937/38 r.

RADA NACZELNA ZWIĄZKU

PREZYDIUM:

Prezes **Mrozowski** Feliks,
Wiceprezes **Biega** Bolesław,
Wiceprezes **Gromski** Edmund,
Wiceprezes **Leitgeber** Roman,
Wiceprezes **Pawłowski** Edward,
Wiceprezes **Puławski** Leon.

CZŁONKOWIE STALI: (główni przedstawiciele i ich zastępcy przedsiębiorstw wydawn., zaliczonych do 15 klasy — §§ 19 i 25 Statutu).

Biega Bolesław, zastępca **Strzetelski** Stanisław („Wieczór Warszawski"),

Czoponowski Jerzy, zastępca **Górski** Tadeusz („Polska Zachodnia", Katowice),

Dąbrowski Marian, zastępca **Dobija** Mieczysław („IKC", Kraków), od dn. 12.V.38 **Paschalski** Henryk,

Hołówkowa Janina, zastępca **Orłowski** Mieczysław („Kurier Poranny"), do dn. 12.V.38,

Jeleński Szczepan, zastępca **Szott** Karol („Tęcza", Poznań),

O. Kolbe Maksymilian, zastępca **Br. Podwapiński** Wawrzyniec („Rycerz Niepokalanej"),

Korfanty Witold, zastępca vacat („Polonia“, Katowice),
Leitgeber Roman, zastępca **Leitgeber** Andrzej („Kurier Poznański“),
Lewandowski Antoni, zastępca **Mikicki** Jan („Dom Prasy“ S. A.),
Mrozowski Feliks, zastępca **Olchowicz** Konrad („Kurier Warszawski“),
Orłowski Mieczysław (od dn. 12.V.38), zastępca vacat („Kurier Poranny“),
Polak Władysław, zastępca **Nusbaum-Ołtaszewski** Marian,
Puławski Leon, zastępca **Chodak** Józef („Gazeta Polska“),
Sotomski Jan, zastępca vacat („Polska Zbrojna“),
Teska Lech, zastępca **Żewicki** Władysław („Dziennik Bydgoski“).

CZŁONKOWIE Z WYBORU (wybrani na VI, VII i VIII Zebraniach Ogólnych członków w dniach 26 czerwca 1935 r., 26 maja 1936 r. i 14 maja 1937 r.).

Ankiewicz Jan („Pielgrzym“ i „Goniec Pomorski“, Pelplin),
Borman Antoni („Wiadomości Literackie“),
Bormannowa Ludwika („Pani Domu“),
Cieślak Stanisław („Słowo Pomorskie“ — Toruń),
Czarnecki Andrzej („Tygodnik Handlowy“),
Dobija Mieczysław („Światowid“ — Kraków),
Falkiewicz Jerzy („Przegląd Techniczny“),
Goerne Antoni („ABC“ — Nowiny Codz.“) — kooptowany,
Gottowt Hilary („Dziennik Poznański“),
Grabowski Adam („Czas“),
Gromski Edmund („Wiek Nowy“ — Lwów),
Heinrich Stefan („Przegląd Elektrotechniczny“),
Ks. Kosibowicz Edward (wyd. ks. Jezuitów),
Ksycki Alfred (Zakł. Wydawn. A. Ksyckiego — Żnin),
Krzywoszewski Stefan („Prasa“),
Majewski Stanisław („Goniec Warszawski“) — kooptowany,
Maliniak Julian („Robotnik“) zgłosił rezygnację,
Mileski Wacław („Przegląd Organizacji“),
Niklewicz Mieczysław („Dziennik Wileński“),

Pawłowski Edward („Kurier Bydgoski"),
Pieracki Zygmunt („Bluszcz") zgłosił rezygnację,
Podwysocki Stanisław („Wiedza i Życie"),
Rozencwajg Daniel („Nasz Przegląd"),
Sawicki Władysław („Rolnictwo"),
Strzetelski Stanisław („Goniec Warszawski"),
Stypułkowski Jan („Echo" — Łódź),
Wilkoszewski Franciszek („Goniec Częstochowski"),
Włodarski Józef („Słonko"),
Zakrzewski Stanisław Zenon („Reklama"),
Ziętowski Kazimierz („Dziennik Kujawski" — Inowrocław),
Zwierzyński Aleksander („Dziennik Wileński").

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU:

Prezydium Zarządu Głównego:

Prezes **Krzywoszewski** Stefan,
Wiceprezes **Dobija** Mieczysław,
Wiceprezes **Lewandowski** Antoni,
Wiceprezes **Niklewicz** Mieczysław.

Prezydium Rady Naczelnej:

Prezes **Mrozowski** Feliks,
Wiceprezes **Biega** Bolesław,
Wiceprezes **Gromski** Edmund,
Wiceprezes **Leitgeber** Roman,
Wiceprezes **Pawłowski** Edward,
Wiceprezes **Puławski** Leon.

Członkowie Zarządu Głównego:

Chodak Józef,
Cieślak Stanisław,
Grabowski Adam,
Heinrich Stefan,
Hołówkowa Janina,
Kauzik Stanisław,
Kolbe O. Maks. Maria,
Maliniak Julian (zgłosił rezygnację),
Nusbaum-Ołtaszewski Marian,
Olchowicz Wacław (kooptowany),
Sotomski Jan.

KOMISJA REWIZYJNA:

Członkowie:

Arct Stanisław („Moje Pisemko"), zgłosił rezygnację,
Czerwiński Konrad („Czasopismo Księgowych"),
Łazęcki Mikołaj („Gazeta Rolnicza").

Zastępcy:

Stemler Józef („Oświata Polska"),
Umgelter Alfred („Czas".

SĄD ZWIĄZKU:

Prezes Sądu: **Fałat** Stanisław,

Członkowie:

Bońkowski Stanisław („Nauczyciel Polski"),
Buchner Władysław senior („Mucha"),
Bujwid Odo („Polski Esperantysta"),
Domański Zygmunt („Życie Rolnicze"),
Lutosławski Jan („Gazeta Rolnicza").
Stemler Józef („Oświata Polska").

KOMITETY, SEKCJE I KOMISJE ZWIĄZKU:

1) **Komitet Prasy Codz. Stołecznej,**

2) **Komitet Prasy Codz. Prowincjonalnej**
Komisje obu Komitetów prasy codziennej:

a) Komisja redakcyjna,
b) „ kolportażowa,
c) „ ogłoszeniowa,
d) „ radiowa,
e) „ papiernicza,
f) „ drukarska.

3) **Komitet Prasy Periodycznej**

w stadium organizacji:

a) Sekcja prasy technicznej,
b) „ „ ogólnej.
c) „ „ gospodarczej,
d) „ „ lekarskiej,
e) „ „ organiz. pracown. umysł.

LISTA CZŁONKÓW POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW DZIENNIKÓW I CZASOPISM

(przedstawiciele wydawnictw zrzeszonych)

Adamiecki Wacław—„Przegląd Bezpieczeństwa Pracy".

Ankiewicz Jan — Drukarnia i Księgarnia, Sp. z o. o. w Pelplinie. — „Pielgrzym", „Dziennik Starogardzki", „Goniec Pomorski".

Antczak Antoni — „Obrona Ludu".

Arnold Stefan — „Kurier Zachodni — Iskra".

Artemski Marian — T-wo Wydawn. „Bluszcz", Sp. z o. o. (Bluszcz, Dziecko i Matka, Ja to zrobię, Kobieta w Świecie i w Domu, Praktyczna Pani — Dobra Obywatelka).

Baliński Władysław — „Przegląd Organizacji".

Bar Józef — „Samorząd", „Samorząd Terytorialny".

Bardach Tomasz — „Kurier Zachodni — Iskra".

Ks. Bednarski Stanisław T. J. — Wydawnictwo „Apostolstwo Modlitwy", (Posłaniec Serca Jezusowego, Głosy Katolickie Hostia).

Bialer Samuel — „Unzer Express".

Białas Franciszek — „Robotnik".

Biberstein Zygmunt — „Reklama".

Biega Bolesław — „Wieczór Warszawski".

Bieliński Jan (senior) — „Gazeta Kartuska".

Binentalowa Janina — „Świat".

Bloch Stanisław — „Dentystyczne Wiadomości Związkowe".

Bońkowski Stanisław — „Stowarzyszenie Chrześc.-Nar. Naucz. Szkół Powszechnych, (Młody Polak, Dzwonki, Nauczyciel Polski, Kwartalnik Pedagogiczny, Szkoła).

Bończa - Tomaszewski Wiesław — „Jutro Pracy".

Borkowski Leonard — „Przyjaciel Szkoły".

Borman Antoni — „Wiadomości Literackie", „Skamander".

Bormannowa Ludwika — „Pani Domu".

Bortkiewicz Karol — „Życie Rolnicze".

Brenert Bronisław — Tow. Wydawnicze „Droga", Sp. z o. o., („Tygodnik Ilustrowany", „Naokoło Świata").

Brzywczy Stefan — „Jutro Pracy".

Buchholtzowa Janina — „Rodzina i Dziecko".

Buchner Władysław (senior) — „Mucha".

Buchner Władysław (junior) — „Mucha".

Bujwid Odo — „Polski Esperantysta".

Chodak Józef — „Gazeta Polska".

Chrzanowska Zofia — „Świat".

Ks. Chudziński Jerzy — Drukarnia i Księgarnia Sp. z o. o. w Pelplinie. (Pielgrzym i in.).

Chudzyński Marian — „Gospodarka Wodna".

Cieślak Stanisław — „Słowo Pomorskie".

Cukier Szloma — Spółdzielnia Alt-Naj („Odnowienie"), (Hajnt i in.).

Cybulski Bogusław — „Dzień Pomorza".

Czarnecki Andrzej — „Tygodnik Handlowy".

Czarski Wacław — Tow. Wydawnicze „Droga" Sp. z ogr. odp. (Tygodnik Illustrowany Naokoło Świata).

Czerwiński Konrad — Związek Księgowych w Polsce. („Czasopismo Księgowych w Polsce", „Przegląd Związkowy Związku Księgowych w Polsce").

Czoponowski Jerzy — „Polska Zachodnia".

Dąbrowski Marian — 1) „Ilustrowany Kurier Codzienny" Marian Dąbrowski i S-ka — Ilustrowany Kurier Codzienny, Tempo Dnia, As, Na Szerokim Świecie, Raz Dwa Trzy, Wróble na Dachu), 2) „Światowid".

Dąbrowski Stanisław — „Orlę".

Depczyński Mieczysław — „Nowy Przyjaciel Ludu", „Orędownik Powiatowy pow. kępińskiego".

Dippel Stanisław — „Społem", Zw. Spożywców R. P. (Społem, Spólnota).

Dobija Kazimierz — „Światowid".

Dobija Mieczysław — „Światowid".

Dobrostański Józef — „Kurier Bałtycki".
Domański Zygmunt — „Życie Rolnicze".
Dorożała Witalis — „Młody Hufiec".
Dunin Antoni — „Przemysł Metalowy".
Finkelstein Chaim — Spółdzielnia Alt-Naj („Odnowienie"), („Hajnt", „Hajntige Najes", „Welt — Szpigiel").
Flinkier Dawid — „Dos Judisze Togblatt".
Garczyński Walenty — „Łowiec Polski".
Giedroyć Jerzy — „Polityka".
Gliński Mateusz — „Muzyka".
Gluziński Tadeusz — „A. B. C." — Nowiny Codzienne.
Gładkowski Mieczysław — „Przegląd Gospodarczy".
Głowińska Irena — „Express Lubelski i Wołyński".
Goerne Antoni — „A. B. C." — Nowiny Codzienne.
Gottowt Hilary — „Dziennik Poznański".
Górski Tadeusz — „Polska Zachodnia".
Grabowski Adam — S-ka Wydawnicza Czasopism, Sp. z o. o. („Czas", „Przegląd Współczesny").
Grabowski Jerzy — Biuro Prasowe Światowego Związku Polaków z Zagranicy. („Polacy Zagranicą", „Polska", Codz. Biuletyn Prasowy dla pism polskich zagranicą. Tyg. Biuletyn Prasowy dla pism krajowych. Tyg. Biuletyn Gospodarczy).
Grela Franciszek — Związek Powiatów R. P. (Samorząd. Samorząd Terytorialny).
Grodecki Czesław — „Przegląd Mechaniczny".
Gromski Edmund — „Prasa Nowa" S. A. (Wiek Nowy, Ilustrowany Express Poranny, Ilustrowany Express Wieczorny, Niedziela Rano).
Grydzewski Mieczysław — „Wiadomości Literackie" „Skamander".
Gulbinowa Janina — „Gazeta Świąteczna".
Gustowski Leszek — Prasa Kupiecko-Przemysłowa. (Rynek Metalowy i Maszynowy, Drogerzysta, Kupiec — Świat Kupiecki, Kupiec Kolonialny, Spożywczy i Delikatesowy, Malarz, Przemysł Skórny, Złotnik i Zegarmistrz, Przegląd Restauratorski i Hotelarski, Przegląd Cukierniczy, Papier i Galanteria).
Heinrich Stefan — Wydawnictwo Czasopisma „Przegląd Elektrotechniczny" Sp. z o. .o. (Przegląd Elektrotechniczny, Wiadomości Elektrotechniczne).
Herod Franciszek — „Wiadomości Farmaceutyczne".
Hescheles Maurycy „Chwila".

Hochwald Zygmunt — „Nowy Dziennik".
Hołówkowa Janina — „Kurier Poranny".
Horzyca Wilam — „Pion".
Idźkiewicz Lucjan — „Prasa leśna", Sp. z o. o. (Echa Leśne i in.).
Janowski Salomon — „Nasza Prasa", Sp. z odp. udział. (Der Moment, Warszawer Radio, Sport Cajtung, Nowy Głos).
Janczyk Tadeusz — „Społem", Zw. Spożywców R. P.
Jeleński Szczepan — Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha, Sp. z o. o. (Tęcza, Przewodnik Katolicki, Biblioteka Kaznodziejska, Młody Technik, Młody Przyrodnik).
Kaminer Mendel — „Dos Judisze Togblatt".
Karbowski Jerzy — Polski Czerwony Krzyż.
Klein Adolf — „Gazeta Kartuska".
O. Kolbe Maksymilian Maria — Milicja Niepokalanej w Polsce. (Rycerz Niepokalanej, Rycerzyk Niepokalanej, Mały Dziennik, Kalendarz Rycerza Niepokalanej, Miles Immaculatae).
Korfanty Witold — Śląskie Zakłady Graficzne i Wydawnicze, Polonia S. A. (Polonia, Siedem groszy, Kurier Wieczorny, Przyszłość).
Kornecki Jerzy — „Autobus".
Korulski Tadeusz — „Dziennik Kresowy".
Kostelecki Karol — Wydział Wydawniczy Związku Nauczycielstwa Polskiego. (Płomyk i in.).
Ks. Kosibowicz Edward T. J. — Wydawnictwa Księży Jezuitów. (Przegląd Powszechny, Sodalis Marianus, Misje Katolickie, Wiara i Życie, Moderator, Myśl Rekolekcyjna).
Kostanecki Michał — „Dom Osiedle - Mieszkanie".
Kostyrko Józef — Prasa Leśna, Sp. z o. o. (Echa Leśne, Niwa Leśna, Las Polski).
Kotlarewski Eugeniusz — „Nasze Wremia", „Russkoje Słowo".
Kotlarewski Teoktyst — „Nasze Wremia", „Russkoje Słowo".
Krakowski Maurycy — „Kronika Dentystyczna".
Krassowski Czesław — „Goniec Warszawski".
Krzywoszewski Stefan — „Prasa".
Ksycki Alfred — (Ilustrowany Kurier Pałucki, Ilustrowany Kurier Powszechny, Ilustrowany Kurier Pomorski, Moja Przyjaciółka — Ilustrowany Dwutygodnik Kobie-

cy, Moje Powieści — Ilustr. Tyg. dla Wszystkich, Orędownik Powiatu Żnińskiego).

Kuglin Jan — „Przegląd Graficzny, Wydawniczy i Papierniczy".

Kulesza Zbigniew — „Lech, Gazeta Gnieźnieńska".

Kwiatkowski Stanisław — Wydział Wydawn. Związku Nauczycielstwa Polskiego, (Płomyk, Płomyczek i 24 inne wydawnictwa).

De Latour Marek — „Express Wileński".

De Latour Maria — „Express Wileński".

De Lavaux Maria — „Autobus".

Leitgeber Andrzej — Drukarnia Polska, S. A. w Poznaniu. (Kurier Poznański i in.).

Leitgeber Roman — Drukarnia Polska, S. A. (Kurier Poznański, Orędownik, Wielkopolanin, Pomorzanin, Nowiny Poświąteczne, Ilustracja Polska).

Laskowski Tadeusz — Towarzystwo Wydawnictw Informacyjnych w Warszawie. (Informator Kalendarza Budowlanego i in.).

Lew Józef — „Ars Medici — Klinika Współczesna".

Lew Szoel — „Ars Medici — Klinika Współczesna".

Lewandowska Maria — (Dziennik Białostocki, Gazeta Białostocka — Dzień Dobry).

Lewandowski Antoni — „Dom Prasy", Sp. Akc. (Express Poranny, Dzień Dobry, Dobry Wieczór — Kurier Czerwony, Kino, Przegląd Sportowy).

Lewartowski Henryk — „Wiek Nowy".

Listopad Władysław — „Przegląd Teletechniczny".

Lutosławski Jan — „Gazeta Rolnicza".

Łabentowicz Aleksy — „Orlę".

Łązecki Mikołaj — „Gazeta Rolnicza".

Łodzińska Halina — „Goniec Częstochowski".

Majewski Stanisław — „Goniec Warszawski".

Mariański Jerzy — „Polskie Zioła".

Mayer Marian — „Nowy Kurier".

Ks. Mącior T. — Wydawnictwo Księży Pallotynów: (Przegląd Katolicki, Królowa Apostołów, Mały Apostoł, Posiew, Rodzina Polska).

Ks. Michalski Kazimierz — „Młody Hufiec".

Michalski Mikołaj — „Wieś Polska".

Mierzejewski Wacław — „Wiadomości Kupieckie".

Mieszkowski Józef — „Robotniczy Przegląd Gospodarczy".

Mijal Zenon — „Dzień Pomorza".

Mikicki Jan — „Dom Prasy", Sp. Akc. (Express Poranny i in.).

Mikulski Czesław — „Przegląd Mechaniczny".

Mileski Wacław — „Przegląd Organizacji".

Mrozowski Feliks — „Kurier Warszawski".

Naumberg Eliezer — Nasza Prasa, Spółdz. z odp. udz.

Niklewicz Mieczysław — „Głos Narodowy".

Ks. Nowakowski Franciszek — (Czytanki Różańcowe, Przegląd Różańcowy, Czytanki Różańcowe dla Dzieci, Czerwone Sztandary).

Nusbaum-Ołtaszewski Marian — Wydawnictwo „Republika" Sp. z o. o. (Republika, Express Ilustrowany, Express Wieczorny, Gazeta dla Wszystkich, Panorama, Karuzela, Wędrowiec, Co Tydzień Powieść, Kalendarz Expressu).

Olchowicz Konrad — „Kurier Warszawski".

Opatowski Władysław — Wydawnictwo Lekarskie „Eskulap", Sp. z o. o. (Prasa Lekarska, Monografie Lekarskie dla lekarzy praktyków, Polskie Piśmiennictwo Lekarskie, Prasa Prawnicza, Przegląd Skarbowy).

Orłowski Mieczysław — „Kurier Poranny".

Orzechowski Franciszek — „Arkady".

Ossowska Helena Janina — „Zwierciadło".

Ostrzycki Stanisław — „Film".

Oszelda Władysław — Biuro Prasowe Światowego Związku Polaków z Zagranicy. (Polacy Zagranicą i in.).

Paschalski Henryk — 1) „Ilustrowany Kurier Codzienny", 2) „Światowid".

Pastucha Rudolf — „Przegląd Gospodarczy".

Patkowski Aleksander — „Ziemia".

Pawłowski Edward — „Kurier Bydgoski".

Pągowski Stanisław — „Gazeta Strażacka", „Przegląd Pożarniczy".

Peters Edward — „Lech, Gazeta Gnieźnieńska".

Piasecka Irena — „Prosto z Mostu".

Piasecki Stanisław — „Prosto z Mostu".

Piątek Jan — „Przyroda i Technika".

Pieczątkowski Feliks — „Przegląd Księgarski".

Piszczkowski Mieczysław — „Dziennik Polski".

Br. Podwapiński Wawrzyniec Maria — Milicja Niepokalanej w Polsce. (Rycerz Niepokalanej i in.).

Podwysocki Stanisław — „Wiedza i Życie".

Polak Władysław — Wydawnictwo „Republika“, Sp. z o. o. (Republika i in.).

Pomirski Henryk — „Przegląd Teletechniczny“.

Poraj Koźmiński Karol — Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, (Lot i Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Polski, Nowiny L. O. P. P., Przegląd Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej — Biuletyn Gazowy).

Porazińska Janina — „Słonko“.

Potoczny Stanisław — Syndykat Prasy Gospodarczej, Sp. z o. o. (Rynek Drzewny, Rynek Żywca i Mięsa).

Pożarik Jakub — „Przegląd Kobiecy“.

Prądzyńska Maria — „Polityka“.

Puławski Leon — „Gazeta Polska“.

Rafalski Eugeniusz — „Przegląd Bezpieczeństwa Pracy“.

Reichman Józef — „Film“.

Rendznerowa Janina — „Rodzina i Dziecko“.

Rodziewicz Franciszek — „Nowiny Społeczno-Lekarskie“.

Romanowa Maria — „Pani Domu“.

Roquigny Lucien — „L‘Echo de Varsovie.

Rostafiński Marian — „Wiadomości Farmaceutyczne“.

Rozenberg Mejlich — „Unzer Express“.

Rozencwajg Daniel — „Nasz Przegląd“.

Rozmaryn Henryk — „Chwila“.

Różogórski Mieczysław — Wydawnictwo Lekarskie „Eskulap“, Sp. z o. o. (Prasa Lekarska i in.).

Rzepecki Ignacy — „Przegląd Księgarski“.

Rzepka Józef — Drukarnia Leszczyńska, Sp. z o. u. (Głos Leszczyński, Głos Polski, Głos Wolsztyński, Głos Śmigielski, Orędownik na powiat leszczyński).

Rzęcki Mieczysław — „Bezpieczeństwo i Higiena Pracy“.

Sambor K. — „Gazeta Narodowa“.

Sawicki Władysław — T-wo Oświaty Rolniczej, (Rolnictwo, Miesięcznik Książki Rolniczej).

Scharf Waldemar — „Przegląd Techniczny“.

Serwin Stanisław — „Antena“.

Smoleński Kazimierz—Czasopismo Księgowych w Polsce

Sotomski Jan — „Polska Zbrojna“.

Starzewski Stanisław — „Dziennik Polski“.

Steinsberg Marian — „Orzecznictwo Sądów Polskich“, „Bibliografia Prawnicza“.

Stemler Józef — „Oświata Polska".

Strasburger Włodzimierz — Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. (Lot i O. P. L. G. Polski i in.).

Strzetelski Stanisław — „Wieczór Warszawski".

Studziński Kazimierz — „Przegląd Techniczny".

Stypułkowski Jan — Kurier Łódzki, Echo, Echo Polskie, Kurier Filmowy, Mały Kurier, Kalendarz.

Stypułkowski Władysław — Wydawnictwa Jana Stypułkowskiego. (Kurier Łódzki i in.).

Sulecki Mieczysław — „Słowo Pomorskie".

Suszycki Wacław — „Orędownik Ostrowski", „Posłaniec Niedzielny".

Symonowicz Stanisław — „Kurier Wileński".

Szapiro Jerzy — „Kurier Codzienny 5 groszy".

Szczepanik Adam — „Depesza".

Szczuka Bolesław — „Głos Pomorza" (dawniej Głos Wąbrzeski).

Szott Karol — Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha, Sp. z o. o. (Tęcza i in.).

Szpiegelman Leon — „Zagłembier Cajtung".

Szwalbe Natan — „Nasz Przegląd".

Szymański Jan — „Trzeźwość".

Śliwicka Michalina — „Express Lubelski i Wołyński".

Święcicki Józef — „Kurier Wileński".

Świerczewski Eugeniusz — Towarzystwo Wydawnictw Informacyjnych, (Informator Kalendarza Budowlanego, Radio-Informator — Kalendarz — Przewodnik Radiosłuchacza na rok 1938, Gazeta Budowlana i Przemysłowa).

Świsłocka Zofia — „5-ta Rano".

Świsłocki Stanisław — „5-ta Rano".

Tałłan-Tałłandziewicz Henryk — „Przegląd Kobiecy".

Teska Lech — „Dziennik Bydgoski".

Tetzlaff Henryk — „Kurier Bałtycki".

Topolnicki Tadeusz — „Tygodnik Handlowy".

Tor Eugeniusz — „Polski Esperantysta".

Trink Józef — „Codzienna Gazeta Handlowa".

Tyllowa Eugenia — Wydawnictwa Rady Naczelnej P. P. S. („Dziennik Ludowy" i in.).

Tyszkowska Antonina — Stowarzyszenie Chrz.-Nar. Naucz. Szkół Powszechnych. (Nauczyciel Polski i in.).

Ujejski Aleksander — „Dentystyczne Wiadomosci Związkowe".

Ulmański Karol — „Dziennik Poznański".
Ulrichsowa Maria — Polski Czerwony Krzyż, (Jestem w czasie pokoju i wojny na stanowisku! Czyn Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża).
Umgelter Alfred — „Czas", „Przegląd Współczesny".
Ks. Urban Jan T. J. — Wydawnictwa Księży Jezuitów. (Przegląd Powszechny i in.).
Warhaftman Stanisław — „Mathesis Polska".
Warhaftman Walentyna — „Mathesis Polska".
Wasilewski Zygmunt — „Myśl Narodowa".
Wąsowicz Józef — „Przyroda i Technika".
Wilkoszewski Franciszek — „Goniec Częstochowski".
Włodarski Józef — „Słonko".
Wójtowicz Zdzisław — Prasowa Spółka Wydawnicza, Sp. z o. o. („Ostatnie Wiadomości", „Wesołe Wiadomości", Nowy Sportowiec").
Zabiełło Władysław — „Łowiec Polski".
Zakrzewski Stan. Zenon — „Reklama".
Załuska Jan — „Zorza".
Zaremba Zygmunt — Wydawnictwa Rady Naczelnej P. P. S. (Dziennik Ludowy, Walka Ludu, Tydzień Robotnika, Głos Kobiet, Młodzi idą, Chłopska Prawda, Światło).
Zawadzki Stanisław — „Nowy Kurier".
Ks. Zawidzki Józef — Wydawnictwo Księży Pallotynów. (Przegląd Katolicki i in.).
Zdanowski Antoni — „Robotniczy Przegląd Gospodarczy".
Ziętowski Kazimierz — Drukarnia Kujawska S. A. (Dziennik Kujawski, Kujawiak).
Zwierzyński Aleksander — „Głos Narodowy".
Żewicki Władysław — „Dziennik Bydgoski".

OBJAŚNIENIE SKRÓTÓW,

użytych w dziale o prasie zrzeszonej w Polskim Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.

I. INFORMACJE, DOTYCZĄCE WYDAWNICTW.

Wyd.: — wydawca
Adr. poczt.: — adres pocztowy
Adr. tel.: — adres telegraficzny
Tel.: — telefony
Zał.: — rok założenia wydawnictwa
Dyr.: — dyrektor wydawnictwa
Zast.: — zastępca
Kier. ogł.: — kierownik działu ogłoszeń
Kier. pren.: — kierownik działu prenumeraty
Kier. kolp.: — kierownik działu kolportażu
Oddz.: — oddziały zamiejscowe
Ag.: — agentury w miejscu wydania

II. INFORMACJE, DOTYCZĄCE PISM.

Cz. uk.: — częstość ukazywania się
C. pren.: — cena w prenumeracie (w złotych)
C. egz.: — cena pojed. egzemplarza (w złotych).
Treść: — zakres treści
Teryt.: — zasięg terytorialny
Czyt.: — sfera czytelników
Red. n.: — redaktor naczelny
Sekr.: — sekretarz redakcji
Red. wewn.: — kierownik działu polityki wewnętrznej
Red. zagr.: — kierownik działu polityki zagranicznej
Red. gosp.: — kierownik działu gospodarczego
Red. kult.: — kier. działu kultury i sztuki
Kor. zagr.: — korespondenci zagraniczni
Kor. kraj.: — korespondenci krajowi
Mut.: — mutacje
Dod.: — dodatki
Dz. spec.: — działy specjalne.

III. CENNIK OGŁOSZEŃ.

Cen. ogł.:—cennik ogłoszeń; Tekst.: ogłoszenie w tekście, mm.: milimetr, nr.: numer pisma, nr. niedz.: numer niedzielny, Tabel.: ogł. tabelaryczne; Fantaz.: ogł. fantazyjne, Zastrzeż. miejsca: zastrzeżenie miejsca; rekl.: notatki reklamowe (komunikaty nadesłane):

Ceny ogłoszeń rozumie się w groszach za 1 mm. × 1 łam jeśli nie podano inaczej.

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE O PRASIE

Zrzeszonej w Polskim Związku Wydawców Dzienników i Czasopism

Dzienniki w języku polskim

ABC — Nowiny Codzienne.

Wyd.: Spółka wydawnicza „ABC", Sp. z ogr. odp. (od 20.X.1936 r.). **Adr. poczt.**: Zarząd, redakcja i administracja, Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Kantor Dział ogłoszeń: N. Świat 15. **Adr. tel.**: „ABC" Warszawa. **Tel.**: Zarząd 224-40; Red. 666-62, 666-99, 88-333; Adm.: 309-33, 309-32; Kantor 224-50. Dz. Ogł. 224-40. **Zał.**: 1926. **Dyr.**: Antoni Goerne, prezes Zarządu Spółki, Zast.: Antoni Szperlich. **Kier. ogł.** p. o. kierownika Tadeusz Żakiewicz, Nowy Świat 15. **Kier. pren. i kolp.**: Tadeusz Rutkowski. **Oddz.**: Kalisz, Rzeźnicka 4, Katowice, Stawowa 16; Łódź Piotrkowska 103, Poznań, ul. 27 Grudnia 2, Włocławek, ul. Cyganka 24 oraz 100 własnych punktów sprzedaży (poza „Ruchem") rozrzuconych po całym kraju. **Ag.**: Warszawa-Praga, ul. Targowa 59 m. 3, tel. 10-05--05.

Tyt.: „ABC" - Nowiny Codzienne. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **C. pren.**: 2.30 mies., z premią książkową 3.30. **C. egz.**: 0,10. **J.**: polski. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.** — rzemieślnicy, kupcy, wolne zawody, młodzież akademicka, robotnicy, ziemiaństwo, duchowieństwo. **Red. nacz.**: Dr Tadeusz Gluziński. **Zast.**: Stanisław Włodek. **Sekr. Red.**: Alina Ros-

smannowa. **Red. wewn.**: Jan Korolec. **Red. zagr.**: Przemysław Warmiński. **Red. gosp.**: Antoni Szperlich. **Red. kult.**: Jerzy Stokowski. **Kor. zagr.**: w Bukareszcie, Kairze, Londynie, Paryżu. **Kor. kraj.**: Bydgoszcz, Gdańsk, Gdynia, Kalisz, Katowice, Kraków, Lublin, Lwów, Piotrków, Poznań, Radom, Wilno, Włocławek i wiele innych. **Wydania**: warszawskie i prowincjonalne. **Mut.**: codziennie włocławska oraz kaliska i w soboty praska. **Dod.**: niedzielny (4 str.) i dziecięcy (2 str.) w poniedziałki. **Dz. spec.**: kronika kupiecka, akademicka, kobieca.

Cena ogł.: na 1 s.: — 100, tekst: 80, rekl.: 60, w niedz. kiermaszu firm chrześc. — 25, w dodatkach — 70.

Chwila

Adr.: Spółka Wydawnicza „Chwila", Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: Lwów, Podwale 3, skr. poczt. 79.

Tyt.: „Chwila". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Red. n.**: Henryk Ignacy Hescheles. **Sekr.**: Abraham Brat. **Wyd.**: poranne i popołudniowe. **C. pren.**: obu wydań mies. z dostawą 6.60; wydania porannego: we Lwowie bez dostawy 4.—, z dostawą we Lwowie i na prow. 4.30.

Cen. ogł.: w tekście: na 1 str. 90, w tekście 72, na dalszych stronach („nadesłane") 54, w kronice, po repertuarze 72, komunikaty po kronice 54, nekrologi 54, teksty artykułowe 72, cała 1 str. zł. 1120, cała strona od 2 do 5 włącznie zł. 1120, cała strona od str. 6-ej zł. 840. Za tekstem: zwyczajne 18, 1/1 str. zł. 560, 1/2 str. — zł. 280. Ogł. wśród drobnych 18, osobiste 54, najmniej 10 mm. zł. 5.40. Drobne: za wyraz 10. Dla poszukujących pracy 6, małżeńskie i prywatne koresp. 15, pierwszy wyraz i tłustym drukiem podwójne. Najmniejsze ogłoszenie drobne 10 słów. Rozmiar strony druku: 410 × 280 mm. Strona w tekście ma 4 łamy × 70 mm., str. za tekstem 8 łamów × 34 mm.

Codzienna Gazeta Handlowa

Wyd.: Agencja Wschodnia, Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa, Nowy Świat Nr. 16. **Tel.**: Redaktor nacz. 6-97-33, Zarząd 697-33 i 244-62, Dyrekcja 501-32, Sekretariat i re-

dakcja polityczna 304--07, Red. gospodarcza 697-31, Wydział prawny 521-40, Notowania giełdowe 606-56, „Przegląd komunikacyjny" 272-03, Dział ogłoszeń 244-62, Referenci branżowi 221-17 i 521-19, Ogólny 606-25, Administracja, ul. Nowy Świat 21. Dyrekcja 302-04, Buchalteria i prenumerata 302-04, Kasa 302-03, „Warszawski Skorowidz Branżowy" 302-05, „Wiadomości Finansowe" 521-40, Wydział zagraniczny „C. G. H." 521-40. **Zał.**: 1926 r.

Tyt.: Codzienna Gazeta Handlowa. **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Red.**: **n.**: dr Brzeg Adam. **C. pren.**: mies. 6 zł., **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: za 1 mm.: na 1-szej str. — 1.50, w tekście — 1.20, zwycz. za tekstem przed giełdą — 0,70. Drobne 0,15 wyraz, słowa nagłówkowe — 0,25. Posady i prace poszukiwane — 0,10. Zastrzeżenie miejsca 25% drożej. Cyfrowe, fantaz. o 50% drożej. Ogłoszenia sądów oraz syndyków mas upadłości — 0,30 za 1 mm.

Czas

Wyd.: Spółka Wydawnicza Czasopism, Sp. z o. o. Spółka wydaje również miesięcznik Przegląd Współczesny. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Szpitalna 12. **Tel red.**: 277-88, 327-12, 630-54; red. nocna: 643-33; adm.: 284-86, 649-04, 630-51; druk.: 643-43. **Zał.**: 1848 r. **Dyr.** Adam Grabowski. **Kier. ogł.**: Włodzimierz Ordyński **Kier. pren. i kolp.**: Alfred Umgelter. **Oddz.**: **Kraków**, Sławkowska 32, tel. 100-50, **Łódź**, Perla 9/14, **Poznań**, Wielkie Garbary 12/10, tel. 23-97. **Ag.**: Szpitalna 12, tel. 649.04.

Tyt.: Czas. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska i zagranica. **Czyt.**: ziemiaństwo, handel, przemysł, wolne zawody, pracownicy umysłowi. **Red. n.**: dr Jan Moszyński. **Sekr.**: dr Stanisław Wyrobisz. **Red. wewn.**: Edmund Moszyński. **Red. zagr.**: dr Jan Moszyński, **Red. gosp.**: dyr. Adam Grabowski. **Red. kult.**: dr Wojciech Natanson **Red. miejski**: Zbigniew Konarzewski. **Kor. zagr.**: Londyn, Paryż, Wiedeń. **Kor. kraj.**: Kraków, Lublin. Lwów, Łódź, Poznań. **Mut.**: prowincjonalna ogólna, Małopolska, warszawska. **Dz. spec.**: fachowo-rolniczy (red. Janusz Łoś), turystyczno-uzdrowiskowy (red. G. Załęski). motoryzacyjny (red. J. Andrzejowski). sportowy (red. W. Domański)

oraz kobiecy i filmowy. **C. pren.:** mies. **zł. 5.—**, kwart. 13,50, półrocznie 25.—. **C. egz.:** 0,20.

Cen. ogł.: Na I str. 1.20, tekst. 70, zwykłe 50, nekrologi 40, łam 55 mm.

Dobry Wieczór — Kurier Czerwony

Wyd.: Dom Prasy S. A. Przedsiębiorstwo wydaje również dzienniki: „Express Poranny", i „Dzień Dobry" oraz czasopisma „Kino" i „Przegląd Sportowy". **Adr. poczt.:** Warszawa 1, Marszałkowska 3/5/7. **Adr. tel.:** Dom Prasy Warszawa. Tel.: 802-40 (centrala). **Dyr. nacz.:** Antoni Lewandowski. **Ag.:** Jasna 10, tel. 693-72.

Tyt.: „Dobry Wieczór — Kurier Czerwony". **Zał.** 1922 r. **Cz. uk.:** 7 × tyg. w południe. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** wszystkie sfery. **Red. n.:** Henryk Butkiewicz. **Zast. red. n.:** Wacław Syruczek. **Mut.:** 2 mutacje. **Dod.:** „Ilustracja Świąteczna". **C. pren.:** mies. zł. 2.30. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz. i reklamy 60. Tekstowe 100. Specjalne 150. Opisowe 300. Wiersz wśród drobnych 90. Drobne za wyraz 20 gr.

Dziennik Białostocki

Wyd.: Maria Lubkiewicz-Lewandowska. Przedsiębiorstwo wydaje również dziennik: „Gazeta Białostocka — Dzień Dobry". **Adr. poczt.:** Białystok, Rynek Kościuszki 1. **Adr. tel.:** „Dziennik Białostocki" Białystok. **Tel.:** red. 3-73, adm. 63. **Zał.:** 1919 r. **Dyr.:** Maria Lubkiewicz-Lewandowska. **Kier. admin.:** Józef Dryll.

Tyt.: „Dziennik Białostocki". **Cz. uk.:** 7 × tyg. **Teryt.:** województwo białostockie. **Czyt.:** wszystkie sfery. **Red. n.:** dr Przemysław Mączewski. **Zast. red. n. i sekr.:** Ryszard Puchalski. **Dod.:** w niedzielę „Ilustracja Świąteczna". **C. pren.:** mies. 3. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz. 25 (łam 27 mm). Tekst 70 (łam 55 mm). Drobne: słowo — 20.

Dziennik Bydgoski

Wyd.: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. **Adr. poczt.**: Bydgoszcz, Poznańska 12/14. **Tel.**: 26-50. Zał.: 1907 r. **Dyr.**: Lech Teska. **Zast.**: Władysław Żewicki. **Kier. ogł.**: Władysław Żewicki. **Kier. pren. i kolp.**: Józef Doberstein. **Kier. techn.**: Ignacy Balwiński. **Oddz.**: przedst. Gdynia Skwer Kościuszki 24 I. p. tel. 14-60. Grudziądz, Toruńska 22, tel. 12-94, Inowrocław, Kr. Jadwigi 16, tel. 420, Toruń, Mostowa 17, tel. 15-46 oraz agentury we wszystkich miastach na Pomorzu i w Poznańskim. **Ag.**: ul. Dworcowa 5, tel. 12-99.

Tyt.: „Dziennik Bydgoski". **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: głównie Pomorze i półn. część Poznańskiego. **Czyt.**: wolne zawody, ziemianie, urzędnicy, rolnicy i robotnicy. **Red. n.**: Jan Teska. **Sekr. i zast. red. n.**: Lech Teska. **Red. wewn.**: vacat. **Red. zagr. i gosp.**: Stanisław Strąbski. **Red. kult.**: Henryk Kuminek. **Inne działy:** red. Janina Hernetówna, Aleksander Kiedrowski, Józef Kołodziejczyk, Stanisław Nowakowski, Wincenty Sławiński. **Kor. zagr.**: dr Tadeusz Kiełpiński, Paryż. **Kor. kraj.**: Katowice, Kraków, Lwów, Wilno, i wszystkie miasta Pomorza i Poznańskiego. **Dz. spec.**: kulturalny, gospodarczy, sportowy, lekarski, kobiecy, filmowy, powieściowy, dziecięcy. **C. pren.**: mies. 2,95; przez pocztę — 3,34. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: zwycz. (łam 38 mm.) — 25; tekst, na 2 i 3 str. (łam 67 mm.) — 120, na dalszych str. — 100; rekl. — 70; drobne — wyraz 15, wyraz nagłówkowy 25.

Dziennik Kresowy

Wyd.: Wydawnictwo Dziennik Kresowy Tadeusz Korulski. **Adr. poczt.**: Grodno, skrytka pocztowa Nr. 1. **Adr. tel.**: Grodno Dziennik Kresowy. **Tel.**: 226. **Zał.**: 1922 r. **Dyr.**: Jadwiga Korulska.

Tyt.: „Dziennik Kresowy". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: grodzieńszczyzna. **Czyt.**: wolne zawody, urzędnicy, kupiectwo, rolnicy. **Red. n.**: Tadeusz Korulski. **Sekr.**: Teodor Marcińczyk. **Red. wewn.**: Tadeusz Korulski. **Red. gosp.: i samorząd.**: Teodor Marcińczyk. **Red. kult.**: Jadwiga Korulska. **Dod.**: „Mały Kurier" dla dzieci 1 × tyg. **Dz. spec.**: naukowy, rolniczy, kobiecy. **C. pren.**: miejscowa z odnoszeniem 3 zł. mies.; zamiejsc. 3,30 mies. **C. egz.**: 0.10.

Cen. ogł.: zwycz. (łam 28 mm.). — 20; tekst (łam 56 mm.) — 80.

Dziennik Kujawski

Wyd.: „Drukarnia Kujawska, S. A.". Spółka wydaje również pismo „Kujawiak". **Adr. poczt.**: Inowrocław, Pl. Klasztorny 1. **Tel.**: admin. 124, red. 291. **Zał.**: 1892 r. **Dyr.**: Kazimierz Ziętowski. **Kier. ogł., pren. i kolp.**: Bronisława Mrozówna. **Oddz.**: Włocławek, Pl. Wolności. Tel. 13-20.

Tyt.: „Dziennik Kujawski". **Cz. uk.**: 6 × tyg. z wyj. niedzieli. **Teryt.**: Kujawy zachodnie i wschodnie i sąsiednie powiaty. **Czyt.**: sfery pracujące, kupiectwo, rolnictwo. **Red. n.**: Stefan Przybylski. **Sekr. i red. kult.**: Ildefons Gałkowski. **Kier. wewn. i zagr.**: Władysław Śmigielski. **Kier. gosp.**: St. Przybylski. **Kor. kraj.**: w ważniejszych miastach terenu, na którym pismo się rozchodzi. **Mut.**: mutacja włocławska. **Dod.**: Dodatek kulturalny — „Piast" (1 × tyg.), Rolnik Kujawski (1 × tyg.), Praktyczna Kujawianka (1 × mies.). **C. pren.**: mies. z odnoszeniem 2.30, przez pocztę 2.69. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz.: 20. Przed tekstem — 75. W tekście — 60. Nadesłane — 50. Drobne: za wyraz 10, wyrazy tyt. 20. Rozmiar strony 300 × 465 mm. W tekście 4 łamy 71 mm., w dziale ogł. 8 ł. × 36 mm.

Dziennik Ludowy

Wyd.: Rada Naczelna P. P. S. Administrację prowadzi „Zespół Czasopism" Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Warecka 7. **Tel.**: Nacz. Red. 662-35. Red. 230-52. **Dyr.**: Zygmunt Zaremba, **Kier. ogł.**: Ludwik Komeryner, **Kier. pren. i kolp.**: Eugenia Tyllowa. **Oddz.**: Gdynia — Morska 96; Katowice — Pierackiego 14; Kraków — Dunajewskiego 5; Lwów — Kaszewicza 8; Łódź — ul. P. O. W. 7.

Tyt.: „Dziennik Ludowy". **Zał.**: 1937 r. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: pracownicy umysłowi, wolne zawody, robotnicy. **Red. n.**: Zygmunt Zaremba. **Sekr. i red. wewn.**: Władysław Jakubowski. **Red. zagr. i kult.**: Włodzimierz Jampolski. **Red. gosp.**: Zygmunt Zaremba. **Red. dz. kryt.teatr. i film.**: Maliszewski, Zarembina. **Kor. zagr.**: Berlin, Londyn, Moskwa, Paryż, Praga, Walencja. **Kor. kraj.**: w większych miastach. **Wyd.**: 2 wydania: warszawskie i prowincjonalne. **Mut.**: Łódź, Katowice. **Dz.**

spec.: kinowy (Jeannot), sportowy (Mulak). **C. pren.:** przez pocztę mies. 2,30, w W-wie z dostarczeniem 2,50. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: w tekście 50, za tekstem 35.

Dziennik Ostrowski

Wyd.: Drukarnia Dziennika Poznańskiego, Sp. Akc. Spółka wydaje również następ. pisma: Dziennik Poranny, Dziennik Poznański, Gazeta Kujawska, Gazeta Powszechna, Ilustr. Kurier Zachodni, Kurier Wielkopolski, Rolnik Wielkopolski. **Adr. poczt.:** Poznań, Pocztowa 9. **Adr. tel.:** „Dziennik Poznański" — Poznań. **Tel.:** Red. 16-56, 33-75 i 46-25; Adm.: 11-77, 33-90, i 46-24. **Zał.:** 1858 r. **Dyr.:** Hilary Gottowt, **Kier. admin.:** Karol Ulmański. **Kier. ogł.:** Feliks Podlaski. **Kier. pren. miejsc., kolp. i propagandy:** Tadeusz Sójka. **Kier. pren. zamiejsc.:** Jan Ożegalski.

Tyt.: „Dziennik Ostrowski". **Cz. uk.:** 6 × tyg. **Adr. poczt.:** Ostrów Wlkp. Piłsudskiego 25. Tel.: 1-31. **Teryt.:** Ostrów i okolica. **Czyt.:** wszystkie sfery. **Red. n.:** Józef Winiewicz (Poznań). **Sekr.:** Paweł Hęciak (Ostrów). **C. pren.:** przez pocztę mies. 1,66 z odnoszeniem 1,50. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: na str. 1-szej 100, na 2 i 3 — 75, na dalszych— 50; na str. 8 — łam. — 12, Ogł. skomplik. i zastrz. miejsca 20% drożej. Tab. 50%. Drobne wyraz 15, dalsze po 7; ogł. drobne do 10 słów — 30 gr.

Dziennik Polski

Wyd.: Małopolskie Wydawnictwo we Lwowie. **Adr. poczt.:** Lwów, Zimorowicza 15. **Adr. tel.:** Dziennik Polski Lwów. **Tel.:** 262-42, 262-43, 274-44, 240-42. **Zał.:** 1935 r. **Dyr.:** Stanisław Starzewski. **Kier. admin.:** Ewa Konieczna.

Tyt.: „Dziennik Polski". **Cz. uk.:** 7 × tyg. **Teryt.:** Małopolska Wschodnia, Wołyń. **Czyt.** inteligencja (wolne zawody, sfery urzędnicze), **Red. n.:** Stanisław Starzewski. **Sekr.:** Maria Orzechowska. **Kor.:** w Warszawie — dr Klaudiusz Hrabyk, poza tym korespondenci we wszystkich miastach powiatowych Małopolski Wschodniej. **Mut.:**

ABC, AB, A (trzy). **Dod.**: Literacki, Kobieta, Dom i Humor. **Dz. spec.**: gospodarczy, kronika małopolski. **C. pren.**: 4 zł. we Lwowie, 2,75 na prowincji. **C. egz.**: 0,15 we Lwowie, 0,10 na prowincji.

Cen. ogł.: Tekst: (str. — 4 łamy) na 1 str. — 90, do 5 str. — 70, na dalszych 50. Cała str. od 1 do 5 — 1.100 zł, dalsze 650. Rekl. 150. Za tekstem (str. — 6 łamów): zwycz. i wśród drobnych 18, cała str. 450. Nekrologi 50. Drobne za wyraz 5, handlowe 10, poszuk. pracy 3, matrymonialne 15. Tab. i fantaz. 50% drożej.

Dziennik Poranny

Wyd.: Drukarnia Dziennika Poznańskiego S. A., Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod Dziennik Ostrowski. **Adr. poczt.**: Poznań, Pocztowa 9. **Tel.**: Red. 16-56, adm. 11-77.

Tyt.: „Dziennik Poranny". **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: Wielkopolska. **Czyt.**: urzędnicy, sfery kupieckie. **Red. n.**: Józef Winiewicz. **Sekr.**: Wacław Zuchniewicz. **C. pren.**: z odnoszeniem 1,75. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Na str. 1 — 100, str. 2 i 3 — 75, 4 i dalszych 50; na str. 9 łam. — 20. Tab. 50% drożej. Ogł. skomplik. i zastrzeż. miejsca 20% drożej. Drobne: wyraz tyt. — 20, dalsze 10; do 10 słów 50 gr.

Dziennik Poznański

Wyd.: Druk. Dziennika Poznańskiego S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie — patrz pod Dziennik Ostrowski. **Adr. poczt.**: Poznań, Pocztowa 9. **Tel.**: Red. 16-56, adm. 11-77.

Tyt.: „Dziennik Poznański". **Cz. uk.** 6 × tyg. **Teryt.**: cała Polska, głównie Wielkopolska. **Czyt.**: wszystkie stany, głównie mieszczaństwo i ziemiaństwo. **Red. n.**: Józef Winiewicz. **Sekr.**: Wacław Zuchniewicz. **Red. wewn.**: Alfons Klafkowski. **Red. zagr.**: Kazimierz Kukucz. **red. gosp.**: Aleksander Lisowski. **Red. kult.**: Jadwiga Popowska. **Kor. zagr.**: Berlin — Władysław Znaniecki, Bukareszt — Ksawery Kordecki, Londyn — Zbigniew Grabowski, Paryż — Konstanty Rozwadowski, Wiedeń — K. Ratajski. **Kor. kraj.**: Gdańsk — Edmund Hauptman, Lwów — Adam Nechay, Warszawa — Stefan Michalski. **Dz. spec.**: wojskowy (rtm. Stefan Stablewski), sportowy (Bolesław

Kierczyński), kobiecy (Elżbieta Nowicka). **C. pren.**: z odnoszeniem mies. 3,30, przez pocztę 4. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: Tekst: na str. 1 — 110, 2 i 3 — 90, 4 i 5 — 70, 6 i dalszych — 50; na str. 9 — łam. 20 gr. wśród drobnych 30. Drobne: wyraz tyt. 20, dalsze po 10. Tab. 50% drożej. Zastrzeż. miejsca 20% drożej.

Dziennik Starogardzki

Wyd.: Drukarnia i Księgarnia Sp. z o. o. w Pelplinie. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Goniec Pomorski i Pielgrzym. **Adr poczt.**: Pelplin (Pomorze) Pl. Br. Pierackiego 9. **Adr. Tel.**: Pielgrzym — Pelplin. **Tel.**: 15 i 104. **Zał.**: 1869 r. **Dyr.**: Jan Ankiewicz. **Kier. ogł.**: Maria Iwicka. **Kier. pren.**: Helena Burendtówna. **Oddz.**: Tczew, ul. Kościuszki 21, tel. 13-84, kier. Marian Pawlikowski; Starogard, Rynek 34, tel. 117, kier. Stanisława Olszewska.

Tyt.: „Dziennik Starogardzki". **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: miasto i powiat Starogard. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Ks. Jerzy Chudziński. **Sekr.**: Jadwiga Skibińska. **Red. wewn. i zagr.**: Józef Matłosz. **Red. gosp. i kult.**: Jan Bielawa. **Kor. zagr.**: w Hong-Kong, Paryżu, Wiedniu. **Kor. kraj.**: w Warszawie, Krakowie i miastach powiatowych Pomorza. **Dod.**: „Krzyż", „Przyjaciel Dzieci" i „Czytelnia". **C. pren.**: mies. 2,25. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst (str. — 4 łamy po 63 mm) 50, zwycz. (str. 6 łamów po 43 mm) 15.

Dzień Dobry

Wyd.: Dom Prasy S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dobry Wieczór". **Adr. poczt.**: Warszawa 1, Marszałkowska 3/5/7. **Tel.**: 802-40 (Centrala).

Tyt.: „Dzień Dobry". **Zał.**: 1931 r. **Cz. uk.**: 7 × tyg. rano. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Henryk Butkiewicz. **Zast. red. n.**: Wacław Syruczek. **Mut.**: 5 mutacji. **Dod.**: Ilustracja Świąteczna". **C. pren.**: mies. 2 zł. **C. egz.**: **0,10.**

Cen. ogł.: Rekl. i zwycz. 0,60. Tekst. 1,00, Specjalne 1.50, Opisowe zł. 3.—. Wiersz wśród drobnych 90. Drobne za wyraz 20.

Dzień Pomorza

Wyd.: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf“ z odp. udziałami w Toruniu. **Adr. poczt.**: Toruń, Bydgoska 56. **Adr. tel.**: Dzień Pomorza — Toruń. **Tel.**: red. nacz. 29-90, redakcja 29-02, admin. 29-60, 29-70. **Zał.**: 1936 r. **Dyr.**: Jan Drzewiecki. **Kier. ogł.**: Mieczysław Solczak. **Kier. pren. i kolp.**: Joachim Marzejewski. **Oddz.**: „Gazeta Morska Il.“, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego tel. 15-44; „Gazeta Gdańska“, Gdańsk, Rynek Kaszubski 21, tel. 214-94; „Dzień Bydgoski Il.“, Bydgoszcz, Chrobrego 3, tel. 22-18; „Dzień Grudziądzki Il“, Grudziądz, Pl. 23 stycznia 8/10, tel. 14-42; „Dzień Tczewski Il.“, Tczew, Kościuszki 1, tel. 10-04; „Dzień Kociewski“, Starogard, Rynek 23, tel. 293. **Ag.**: Filia Miejska, Toruń, Szeroka 42, tel. 29-80.

Tyt.: „Dzień Pomorza“. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: województwo pomorskie. **Czyt.**: stan średni, urzędnicy, wolne zawody. **Red. n.**: Jan Drzewiecki. **Sekr.**: Tadeusz Sypniewski. **Kier. wewn.**: Wacław Wytyk. **Kier. zagr.**: Mieczysław Bagiński. **Kier. gosp.**: Wiktor Mielnikow. **Kier. dz. miejscowego**: Leon Formański. **Kier. dz. sportowego**: Mieczysław Malak. **Kor. kraj.**: Brodnica, Chełmno, Chojnice, Inowrocław, Kościerzyna, Rypin, Starogard, Włocławek. **Mut.**: Dzień Bydgoski Il., Dzień Grudziądzki Il., Dzień Kociewski, Dzień Tczewski Il., Gazeta Gdańska, Gazeta Morska, Głos Nieszawski **C. pren.**: przez pocztę mies. 2.40, odbiór w admin. 2.20. **C. egz.**: codziennie 0,10, n-r niedzielny 0,20.

Cen. ogł.: Zwycz. (na stronie 7-łamowej) 20. Tekst na 1 str. 100, na 2 i 3 str. 80, na dalszych str. 50. Drobne do 50 słów, za wyraz 15, pierwszy wyraz i wyrazy tłustym drukiem podwójnie, komunikaty za wiersz 50. Ogł. sądowe i urzędowe 25% drożej. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki; ogł. skomplik. i zastrzeż. miejsca 20% drożej.

Echo

Wyd.: Jan Stypułkowski. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Echo Polskie i Kurier Łódzki. **Adr. poczt.**: Łódź, Żwirki 2. **Tel.**: 102-28, 102-29, 138-28, 182-48. **Zał.**: 1899 r. **Dyr.**: Jan Stypułkowski. **Kier. ogł.**: Franciszek Chmielowski. **Kier. pren.**: Leokadia Stypułkowska. **Kier. kolp.**: Władysław Stypułkowski. **Kier. Buchalt.**: Wiktor

Cywiński. **Oddz.**: Białystok, Kupiecka 1, tel. 10-10, Częstochowa, ul. Najśw. Marii Panny 49, tel. 23-54. Gdynia: Świętojańska 71, tel. 21-60, Grodno: Dominikańska 21, tel. 226, Kalisz: Piekarska 13, tel. 104, Radomsko: Reymonta 16, Sieradz: Rynek 21, tel. 58, Wieluń, ul. Barbary 19, Włocławek: Kaliska 7, tel. 11-56. **Ag.**: Łódź, Piotrkowska 11, tel. 102-29.

Tyt.: „Echo". **Cz. uk.**: codziennie. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kupiectwo, sfery pracownicze. **Red. n.**: Franciszek Probst. **Sekr.**: Roman Furmański. **Kier. wewn. i zagr.**: Franciszek Probst. **Kier. gosp.**: Hieronim Feja. **Kier. kult.**: Janina Kwiatkowska. **Kier. sport.**: K. Lityński. **Kor. kraj.**: A. Faranowski — Białystok, St. Jung — Częstochowa, H. Grewicz — Gdynia, T. Korulski — Grodno, J. Pietrzycki — Kalisz, Stefan Pacelt — Radomsko, S. Sierociński — Sieradz, J. Hulek — Tomasz. Maz., J. Popławski — Wieluń, J. Dąbrowski — Włocławek. **Mut.**: białostocka, częstochowska, kaliska, kujawska, kresowa, morska, sieradzka, radomszczańska, tomaszowska, wieluńska, zduńsko-wolska. **C. pren.**: z książkami mies. 3, bez 2.—. **C. egz.**: 10 groszy.

Cen. ogł.: W nakładzie lokalnym: 1 str. i tekst. (str. 5 łamów po 70 mm) — 40; w dziale ogł. (str. 10 łamów po 35 mm)—15. W nakładzie prowincji. (łam. 70 mm)—75.

Express Ilustrowany

Wyd.: „Republika", Sp. z o. o. Spółka wydaje również pisma codzienne. Republika, Express Wieczorny Ilustrowany, Gazeta dla Wszystkich oraz tygodniki Panorama, Co Tydzień Powieść, Wędrowiec. **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49. **Adr. tel.**: Republika Łódź. **Tel.**: ogłoszenia — 122-14, kolportaż — 184-44, dział handlowy — 211-16, buchalteria — 123-14. **Zał.**: 1923 r. **Dyr.**: Konstanty Łosiew. **Kier. ogł.**: Konstanty Łosiew. **Kier. pren.**: Zofia Kaźmierczak. **Kier. kolp.**: Halina Jakubowiczowa. **Kier. dz. buchalt. i podatk.**: dyr. Aleks. Goldberg. **Oddz.**: Gdynia, Św. Jańska 13, tel. 11-69. Kalisz, 11 listopada 8, Katowice, Mariacka 3, tel. 333-08. Kraków, Bracka 17, tel. 165-00. Lublin, Kołłątaja 3, tel. 23-48. Lwów, Lindego 2,, tel. 272-38. Poznań, Wały Zygm. 15, tel. 20-85. Warszawa, Wierzbowa 11, tel. 310-18. Wilno, Jagiellońska 8, tel. 15-54 oraz agentury w mniejszych miastach.

Tyt.: „Express Ilustrowany". **Tel.** red. 136-43. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cały teren Rzplitej z wyjątkiem m. Łodzi, wychodźtwo polskie w Anglii, Belgii, Francji i Niemczech. **Czyt.**: mieszczaństwo, robotnicy, pracownicy umysłowi. **Red. n.**: Władysław Polak. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych miastach Rzplitej. **Mut.**: 20 mutacji regionalnych. **C. pren.**: mies. 2,85. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: tylko tekst. w dni powsz. — 50, w dni świąteczne — 150.

Express Lubelski i Wołyński

Wyd.: Franciszek Głowiński. **Adr. poczt.**: Lublin, Kościuszki 8. **Tel.**: 23-60. **Zał.**: 1923 r. **Dyr.**: Franciszek Głowiński. **Kier. admin.**: Maria Krupkowa.

Tyt.: „Express Lubelski i Wołyński". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: Lublin i prowincja województw lubelskiego i wołyńskiego. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red.**: Wacław Gralewski. **Sekr.**: Kazimierz Chalicki. **Dod.**: „Ilustracja Świąteczna". **C. pren.**: mies. 2,75. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz. — 20. Za tekstem — 30. W tekście — 40. Szerokość szpalty we wszystkich działach — 27 mm. Drobne za wyraz 10 gr.

Express Poranny

Wyd.: Dom Prasy S. A. Bliższe informacje o wydawnitwie patrz pod „Dobry Wieczór". **Adr. poczt.**: Warszawa I, Marszałkowska 3/5/7. **Tel.**: 802-40 (Centrala).

Tyt.: „Express Poranny". **Zał.**: 1922 r. **Cz. uk.**: 7 × tyg. rano. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Henryk Butkiewicz. **Zast. red. n.**: Wacław Syruczek. **Mut.**: 6 mutacji prowincjonalnych. **Dod.**: „Ilustracja Świąteczna". **C. pren.**: mies. 2.10. **C. egz.**: 0.10.

Cen. ogł.: Reklamy i zwycz. **60**, Tekst 100. Specjalne 1.50. Opisowe 3.—. Wiersz wśród drobnych 90. Drobne za wyraz 20.

Express Wieczorny Ilustrowany

Wyd.: Republika Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Express Ilustrowany". **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49.

Tyt.: „Express Wieczorny Ilustrowany". **Tel.** red. 136-43. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: m. Łódź i województwo Łódzkie. **Czyt.**: pracownicy umysłowi, mieszczaństwo, robotnicy. **Red. n.**: Władysław Polak. **C. pren.**: mies. 2,85. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst. (4 łamy po 70 mm) — 50, zwyczajne (10 łam. po 28 mm) — 12, na 1 str. (4 łamy po 70 mm) — 200.

Express Wileński

Wyd.: Marek de Latour. **Adr. poczt.**: Wilno, Mickiewicza 11a. **Adr. tel.**: Wilno, Latour. **Tel.**: 580, nocny 195. **Zał.**: 1923 r. **Dyr.**: Marek de Latour. **Kier. ogł. i pren.**: W. Sawicka.

Tyt.: „Express Wileński". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: ziemie Północno-Wschodnie. **Czyt.**: inteligencja pracująca, kupiectwo. **Red. n.**: Marek de Latour. **Kor.**: w Baranowiczach, Brasławiu, Grodnie, Lidzie, Nowogródku, Oszmianie, Święcianach, Wilejce. **Dod.**: Ilustracja Świąteczna. **C. pren.**: mies. 3.—. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: tekst 80 gr., za tekstem 20, w święta o 25% drożej.

Gazeta Białostocka — Dzień Dobry

Wyd.: Maria Lubkiewicz-Lewandowska. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dziennik Białostocki". **Adr. poczt.**: Białystok, Rynek Kościuszki 1. **Tel.**: red. 3-73, admin. 63.

Tyt.: „Gazeta Białostocka — Dzień Dobry". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: woj. białostockie. **Czyt.**: rolnicy, robotnicy, kolejarze itp. **Red. n.**: Przemysław Mączewski. **Sekr.**: Ryszard Puchalski. **Dod.**: „Ilustracja Świąteczna" w niedzielę. **C. pren.**: mies. 2,50. **C. egz.** 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz. (łam 27 mm) — 20. Tekst (łam 55 mm) — 50. Drobne wyraz 20.

Gazeta Dla Wszystkich

Wyd.: „Republika" sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Express Ilustrowany". **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49.

Tyt.: Gazeta dla Wszystkich. **Tel.** red. 136-43. **Cz. uk.**:

7 × tyg. **Teryt.**: m. Łódź. **Czyt.**: robotnicy. **Red. n.**: Adam Szenberg. **C. egz.**: 0.05.

Cen. ogł.: 40 (str. = 4 łamy à 70 mm) na 1 str. — 100.

Gazeta Grudziądzka

Wyd.: Tow. Prasowe „Oświata" Sp. z o. o. Przedsiębiorstwo wydaje również dziennik p. t. „Goniec Nadwiślański". **Adr. poczt.**: Poznań, ul. Ratajczaka 9 m. 9. **Tel.**: 32-25. **Zał.**: 1894. **Dyr.**: Witold Zygmunt Kulerski. **Oddz.**: Grudziądz, Plac 23 Stycznia 4/6, tel. 20-80.

Tyt.: „Gazeta Grudziądzka". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: głównie lud wiejski. **Wyd.**: 3 główne, 1 tańsze i tygodnik. **Mut.**: wydania głównego: mut. I. Pomorze, mut. II. wojew. centralne, Małopolska i Kresy Wschodnie, mut. III. Poznańskie i Sląsk. **Dod.**: „Gość Świąteczny", „Przyjaciel Młodzieży", „Gospodarz i Osadnik", „Robotnik", „Dobra Gospodyni" i „Śmiech". **C. pren.**: wydanie główne mies. 1.30, tańsze 0,90, tygodnik 0,40. **C. egz.**: wyd. główne 0,15, tańsze 0,8 tygodnik 0,12.

Cen. ogł.: w dziale zwycz. w 1 wydaniu 20, w 2-ch—24 w 3-ch — 28, w 4-ch — 32, w 5-u — 40; nadesłane w 1 wydaniu 60, w 2-ch — 72, w 3-ch — 84, w 4-ch — 96 w 5-u — 1.20; tekst w 1 wydaniu — 1.20 zł, w 2-ch — 1.44, 3-ch — 1.68, w 4-ch — 1.92, w 5-u — 2.40; 1 str. w 1 wydaniu 2.00 zł, w 2-ch — 2.40, w 3-ch — 2.80, w 4-ch — 3.20, w 5-u — 4.00. Drobne: wyraz — 20.

Gazeta Kartuska

Wyd.: Jan Bieliński, senj. **Adr. poczt.**: Kartuzy (Pom.). **Tel.**: 70. **Zał.**: 1922 r. **Dyr.**: Jan Bieliński senj.

Tyt.: „Gazeta Kartuska. **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: woj. pomorskie. **Czyt.**: rolnicy, mieszczaństwo. **Red. n.**: Jan Bieliński. **Mut.**: Gazeta Kościerska. **Dod.**: „Kaszuby". **C. pren.**: mies. 1.20. **C. egz.**: 0.10.

Cen. ogł.: w tekście 40, za tekstem 30.

Gazeta Kujawska

Wyd.: Drukarnia Dziennika Poznańskiego, Poznań, Pocztowa 9. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dziennik Ostrowski".

Tyt.: „Gazeta Kujawska". **Adr. poczt.**: Inowrocław, Prez. Narutowicza 62. **Tel.**: 6-02. **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: Inowrocław i okolica. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Józef Winiewicz (Poznań). **Sekr.**: Henryk Lisiecki (Inowrocław). **C. pren.**: z odnosz. mies. 1.60. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: na str. 1 — 100, na str. 2 i 3 — 75. na str. dalszych — 50, na str. 8-łam. — 12. Ogł. skomplik. i zastrzeż. miejsca 20% drożej. Tab. 50% drożej. Drobne: wyraz tyt. — 15, dalsze po 7. Ogł. drobne do 10 słów 30 gr.

Gazeta Polska

Wyd.: „Drukarnia Współczesna" Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, ul. Szpitalna 1. **Adr. tel.**: Poljournal. **Tel.**: red. ogólny 295-67, sekr. 502-02, Dz. Miejski 267-56, Dz. Ekonom. 540-61. Admin.: dyrekcja 292-15 i 529-88, kolp. 292-21, ogł. 270-40, buch. 529-88. **Ag.**: Jerozolimskie 12, tel. 206-46.

Tyt.: „Gazeta Polska". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Red. n.**: płk. Bogusław Miedziński. **Sekr.**: dr Stanisław Rogoż. **Mut.**: 2 mutacje prowinc. **C. pren.**: mies. 5. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: Tekst 100, za tekstem 70.

Gazeta Powszechna

Wyd.: Drukarnia Dziennika Poznańskiego, S. A. Bliższe inform. o wydawn. patrz pod „Dziennik Ostrowski". **Adr.**: **poczt.**: Poznań, Pocztowa 9. **Tel.**: red. 16-56, 33-75 i 46-25, adm. 11-77, 33-90 i 46-24.

Tyt.: Gazeta Powszechna. **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: Wielkopolska. **Czyt.**: urzędnicy, sfery kupieckie i średni właśc. ziemscy. **Red.**: Józef Winiewicz. **Sekr.**: Wacław Zuchniewicz. **C. pren.**: mies. z odnoszeniem — 1.50, przez pocztę — 1.66. **C. egz.**: 0.10.

Cen. ogł.: na str. 1 — 100. na str. 2 i 3 — 75, na str. 4 i dalszych — 50, na str. 9-łamowej — 12. Ogł. Tab. 50% drożej. Ogł. skomplik. i zastrzeż. miejsca 20% drożej. Drobne: wyraz tyt.: 15, dalsze 7. Ogł. drobne do 10 słów — 30 gr.

Głos Leszczyński

Wyd.: Drukarnia Leszczyńska, Spółdz. z o. udz. **Adr. poczt.**: Leszno 1 (Wlkp.). **Adr. tel.**: Drukarnia Leszczyńska. **Tel.**: 61. **Zał.**: 1920 r. **Dyr.**: Józef Rzepka. **Kier. ogł.**: He-

lena Kuśnierkówna. **Kier. pren.**: Józef Borowski. **Kier. kolp.**: Maria Olejsiukowa.

Tyt.: „Głos Leszczyński". **Cz. uk.**: codzienne prócz niedziel i świąt. **Teryt.**: pogranicze Polski Zachodniej. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Józef Rzepka. **Sekr.**: Henryk Ratajski. **Red. wewn. zagr. i gosp.**: Mieczysław Urbanowicz. **Red. sport.**: Antoni Maik. **Kor.**: Gostyń, Jarocin, Kościan, Krotoszyn, Nowy Tomyśl, Rawicz, Śrem, Wolsztyn, Zbąszyń. **Mut.**: „Głos Polski" na pow.: Gostyń, Rawicz, Krotoszyn, Jarocin, „Głos Wolsztyński" na pow. Wolsztyn, Nowy Tomyśl, „Głos Śmigielski" na pow. Kościański. **Dod.**: „Nowiny Sportowe", „Przyjaciel Rolnika", „Ognisko Domowe", (raz tygodniowo). **C. pren.**: mies. 1.50. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: zwycz. (str. 6-łam.) — 20, tekst — 60, najmniejsze ogł. — 1.zł.

„Głos Narodowy"

Wyd.: Głos Narodowy. **Adr. poczt.**: Wilno, Mostowa 1. **Tel.**: 12-44. **Zał.**: 1938. **Dyr.**: Stefan Pacanowski.

Tyt.: Głos Narodowy. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: wojew. Wileńskie, Nowogródzkie, Białostockie. **Czyt.**: przeważnie kupcy i pracownicy umysłowi. **Red. n.**: Aleksander Zwierzyński. **Sekr.**: prof. Zygmunt Fedorowicz.

C. pren.: mies. 2.50. **C. egz.**: 0.10 gr.

Cen. ogł.: Przed tekstem 40, za tekstem 30, komunikaty 100.

Głos Pomorza

Wyd.: Bolesław Szczuka. **Adr. poczt.**: Wąbrzeżno, Mickiewicza 1. **Adr. tel.**: Szczuka Wąbrzeźno. **Tel.**: 80. **Zał.**: 1920 r. **Dyr.**: Bolesław Szczuka.

Tyt.: „Głos Pomorza" (dawn. „Głos Wąbrzeski"). **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: płd. część Pomorza i płn. pow. woj. Warszawskiego. **Czyt.**: mieszczanie i rolnicy. **Red. n.**: Ledwochowski. **C. pren.**: mies. 1,20. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: na str. 1 — 50, na str. 3 łam. — 30, na str. 7 łam. — 10.

Goniec Częstochowski

Wyd.: F. D. Wilkoszewski. **Adr. poczt.**: Częstochowa, ul. Najśw. Marii Panny 52. **Adr. tel.**: Częstochowa „Goniec Częstochowski". **Tel.**: 22-45. **Zał.**: 1906 r. **Dyr.**: Hali-

na Łodzińska. **Kier. ogł.**: Janina Pocztawska. **Kier. pren. i kolp.**: Cecylia Leszczykowa. **Ag.**: Księgarnia i Sklep „Gońca Częstochowskiego“, ul. Najśw. Marii Panny 26, telef. 20-50.

Tyt.: „Goniec Częstochowski“. **Cz. uk.**: 6 × tyg. w południe z datą dnia następnego. **Teryt.**: Częstochowa, okolice i woj. Kieleckie. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: F. D. Wilkoszewski. **Sekr.**: Kazimierz Jędrzejczyk. **Redaktorzy**: Halina Łodzińska, Stanisława Leszczyk, Bańkowski **Dz. spec.**: „Gończyk“ dla dzieci i młodzieży. **C. pren.**: mies. 2 zł., z przesyłką pocztową 2.50. **C. egz.**: 0.10.

Cen. ogł.: Zwycz. — 30; przed tekstem 50, w tekście 40. Drobne: za wyraz 15, wyraz tyt. 25.

Goniec Nadwiślański

Wyd.: Tow. Prasowe „Oświata“, Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod„ Gazeta Grudziądzka“. **Adr. poczt.**: Poznań, Ratajczaka 9. **Tel.**: 32-25.

Tyt.: „Goniec Nadwiślański“. **Cz. uk.**: codziennie prócz niedziel i świąt. **Teryt.**: Pomorze (głównie miasto Grudziądz). **Czyt.**: mieszczaństwo. **Dod.**: „Przyjaciel Młodzieży“ i „Dodatek Świąteczny“. **Dz. spec.**: kobiecy, sportowy i radiowy. **C. pren.**: mies. 2,89. **C. egz.** 15 gr. (na niedzielę 20).

Cen. ogł.: zwycz. 15, nadesłane 50, w tekście 60, na 1 str. 100, drobne wyraz 10.

Goniec Pomorski

Wyd.: Drukarnia i Księgarnia w Pelplinie Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dziennik Starogardzki“. **Adr. poczt.**: Pelplin (Pomorze), Pl. Br. Pierackiego 9 .**Tel.**: 15 i 104.

Tyt.: „Goniec Pomorski“. **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: miasto i powiat Tczew. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Ks. Jerzy Chudziński. **Sekr.**: Jadwiga Skibińska. **Red. wewn. i zagr.**: Józef Matłosz. **Red. gosp. i kult.**: Jan Bielawa. **Kor. zagr.**: w Paryżu, Wiedniu i Hong-Kong. **Kor. kraj.**: w Krakowie, Warszawie i miastach powiat. Pomorza. **Dod.**: „Krzyż“, „Przyjaciel Dzieci“ i „Czytelnia“. **C. pren.**: mies. 2,25. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: tekst (str. — 4 łamy à 63 mm) — 50; zwycz. (str. 6 łamów à 43 mm) — 15. Ogł. zagran. 25% droż.

Goniec Warszawski

Wyd.: Wydawnictwo Goniec Warszawski, Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Szpitalna 12. **Tel.**: red. 205-24, 206-24, 658-82; admin. 205-20; dział ogł. 205-47; dział turyst. 300-77. **Zał.**: 1935 r. **Dyr.**: Czesław Krassowski. **Kier. ogł.**: Józef Łyczkowski. **Kier. dz. turyst.**: dr K. Saysse Tobiczyk. **Oddz.**: Łódź, ul. Przejazd 34, tel. 258-50, Sosnowiec, ul. Małachowskiego 5a, tel. 617-34.

Tyt.: „Goniec Warszawski". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Stanisław Majewski. **Sekr. i red. zagr.**: Bolesław Zawadzki. **Red. wewn.**: Hieronim Wierzyński. **Red. gosp.**: Marian Grzegorczyk. **Red. kult.**: dr St. Skrudlik. **Red. Turyst.**: dr Kazimierz Saysse - Tobiczyk. **Kor. zagr.**: Londyn, Paryż, Praga, Wiedeń. **Kor. kraj.**: Bydgoszcz, Dąbrowa Górn , Katowice, Kraków, Lublin, Łuck, Łódź, Poznań, Radom, Sandomierz, Sosnowiec. **Mut.** prowincjonalna ogólna dla Zagłębia Węglowego i woj. Śląskiego, dla woj Łódzkiego. **Dod.**: Niedzielny magazyn „Z kraju i ze świata". **Dz. spec.**: turystyczny, sportowy, „Wesoły Goniec". **C. pren.**: mies. 2.30. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst — 100, w reklamach (zwyczajne) 60; na ostatniej str. 80, lekarskie 50, nekrologi 40. Notatki reklamowe krótkie (R) 100. Artykuły opisowe specjalne (Ar) 150. Wyjaśnienia i komunikaty specjalne (S) 200. Drobne za wyraz 20; duże litery liczy się za wyraz; tłusty druk podwójnie (minimum 10 słów). Zastrzeż. miejsca 50% drożej. Tabele i fantaz. 50% drożej.

Ilustrowany Kurier Codzienny

Wyd.: Ilustrowany Kurier Codzienny, Marian Dąbrowski i S-ka w Krakowie. Koncern I. K. C. wydaje również pismo codzienne: Tempo Dnia oraz tygodniki: As, Na Szerokim Świecie, Raz Dwa Trzy, Wróble na Dachu. **Adr. poczt.**: Kraków, Wielopole Nr 1. **Adr. tel.**: Ikace Kraków. **Tel.** 150-60 do 150-66. **Zał.**: 1910 r. **Dyr.**: redaktor Marian Dąbrowski, Henryk Paschalski. **Oddz.**: Bydgoszcz, ul. Dworcowa 20, Gdynia, ul. Świętojańska 44. Katowice. Mariacka 13, Lwów Akademicka 14, Łódź ul. Piotrkowska 116, Nowy Sącz ul. Jagiellońska 29, Poznań Św. Mar-

cina 48, Sosnowiec ul. Piłsudskiego 8, Toruń pl. Bankowy obok „Łuku Cezara“, Warszawa Krak. Przedm. 9, Wilno ul. Wileńska 26, Zakopane — Krupówki. **Ag.**: kioski Towarzystwa „Ruch“ wszystkie kioski inwalidzkie, sklepy tytoniowe i księgarnie.

Tyt.: „Ilustrowany Kurier Codzienny“, **Cz. uk.**: codziennie przez cały rok z wyjątkiem drugiego dnia świąt Bożego Narodzenia i drugiego dnia Wielkiej Nocy. **Teryt.**: cała Polska i wszystkie ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: wszystkie warstwy społeczne. **Red. n.**: Marian Dąbrowski. **Kor. zagr.**: w stolicach Europy i wielu miastach pozaeuropejskich. **Kor. kraj.**: zorganizowane własne oddziały, oraz reporterzy w miastach powiatowych. **Mut.**: 7 mutacji dla następujących okręgów: 1) Pomorze, kresy wschodnie, Wileńszczyzna płn. 2) Małopolska wschodnia i Wołyń. 3) część woj. lubelskiego, Śląsk Cieszyński. Poznańskie, Pogranicze Śląskie. 4) Górny Śląsk, woj. lubelskie, Zagłębie Dąbrowskie. 5) woj. centr., Wileńszczyzna środkowa, 6) Małopolska zach. i wojew. lwowskie. 7) woj. krakowskie, Wileńszczyzna płd. wsch. **Dod.**: literacko-naukowy, fotograficzny, powieściowy. **Dz. spec.**: gospodarczy, prawniczy i sądowy, turystyczno-zdrojowy i komunik., sportowy, lekarski, ogrodniczo-budowlany, techniczny, radiowy, kobiecy, filmowy, metapsychiczny. **C. pren.**: mies. 5,50 z przesyłką pocztową lub odnoszeniem do domu. **C. egz.**: 0,25. (n-r niedzielny 0,35).

Cen. ogł.: Ceny podano w złotych. W nawiasach podano ceny ogł. w n-rach niedzielnych i świątecznych. Str. w tekście — 4 łamy à 68 mm.; str. za tekstem — 8 łamów à 34 mm. **W tekście:** na 1 i 2 str. — 3 (3,75), cała 2 str. 5040 (6.300); na 3 str. — 2 (2,50) cała 3 str. — 3.360 (4.200); na dalszych str. 1,60 (2.—), cała str. 2.688 (3.360); Rekl. — 2,50 (3,20). Teksty artykułowe 10.— (12,50). **Za tekstem:** zwycz. 0,50 (0,65); cała str. 1.680 (2.184); na ostatniej str. i wśród drobnych 0.75 (1.—), cała ost. str. 2.520 (3.360). Nekrologi do 100 mm. w 2-ch łamach 50% taniej. Ogł. w dod. tygodniowych — 2 zł. za 1 mm.: w dod. ilustr. — 3 zł. za 1 cm.^{2} **Drobne:** za wyraz 0,25 (0,32); dla poszuk. pracy 0,10 (0,12); matrymon. — 0,30 (0,40). Najmniejsze ogł. drobne — 10 wyrazów. Tłusty druk — podwójnie. Zastrzeż. miejsca — 25%. **Tab.** — 50% drożej. Za druk czerwony — 100% drożej. Przy druku wielobarwnym za pierwszy kolor dopłata 100%, za każdy następny 50%.

Ilustrowany Kurier Pałucki

Wyd.: Alfred Ksycki — Zakłady Wydawnicze. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Ilustrowany Kurier Pomorski, Ilustrowany Kurier Powszechny, Moja Przyjaciółka, Moje Powieści i Orędownik Powiatu Żnińskiego. **Adr. poczt.**: Żnin, ul. Śniadeckich 8. **Adr. tel.**: Kurier Żnin. **Tel.**: 32 i 150. **Zał.**: 1888 r. **Dyr.**: Alfred Ksycki. **Kier. ogł.**: H. S. Cyankiewicz. **Kier. pren. i kolp.**: Lucjan Lamparski. **Kier. sekretariatu wydawnictwa**: Feliks Wiśniewski.

Tyt.: „Ilustrowany Kurier Pałucki". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: północna Wielkopolska, południowe Pomorze i zachodnia Kongresówka. **Czyt.**: stan średni. **Red. n.**: Alfred Ksycki. **Sekr.**: Edwin Kaźmierski. **Red. wewn.**: Bolesław Sommerfeld. **Red. zagr.**: Albin Wietrzykowski. **Red. gosp.**: Aleksander Szloch. **Kor. zagr.**: w Londynie i Paryżu. **Kor. kraj.**: w Warszawie i 104 miejsc. prowincjonalnych. **Mut.**: 1) dla okręgu nadnoteckiego, pałuckiego i Kujaw; 2) dla b. Kongresówki, 3) dla Śląska. **Dod.**: Ilustrowany dodatek tygodniowy „Rodzina". **Dz. spec.**: Ilustrowany dodatek rolniczy „Gospodarz", Dodatek Kobiecy „Ilustrowany Kurier Kobiecy". **C. pren.**: mies. 0,95. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: zwycz.: 10, tekst na 1 str. 50, na następnych str. 40, zagraniczne 100% drożej. Drobne: 10 za wyraz. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Przy powtarzaniu rabat. Admin. przyjmuje ogłoszenia do g. 9 rano.

Ilustrowany Kurier Pomorski

Wyd.: Informacje o wydawnictwie patrz pod Ilustrowany Kurier Pałucki.

Tyt.: „Ilustrowany Kurier Pomorski". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: Pomorze. **Czyt.**: stan średni. **Red. n.**: Alfred Ksycki. **Sekr.**: Edwin Kaźmierski. **Red. wewn.**: Bolesław Sommerfeld. **Red. zagr.**: Albin Wietrzykowski. **Red. gosp.**: Aleksander Szloch. **Kor. zagr.**: w Londynie i Paryżu. **Kor. kraj.**: w Warszawie i 41 miejsc. Pomorza. **Dod.**: Ilustrowany dodatek niedzielny „Rodzina". **Dz. spec.**: Dodatek rolniczy „Gospodarz". Dodatek kobiecy „Ilustrowany Kurier Kobiecy". **C. pren.**: mies. 0,95. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz.: 10. Tekst: na 1 str. — 50, na nast. 40. Zagraniczne 100% drożej. Drobne — za wyraz 10. Dla po-

szukających pracy 50% zniżki. Przy powtarzaniu rabat. Admin. przyjmuje ogł. do godz. 9 rano.

Ilustrowany Kurier Powszechny

Wyd.: Informacje o wydawnictwie patrz pod „Ilustrowany Kurier Pałucki".

Tyt.: „Ilustrowany Kurier Powszechny". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: woj. Poznańskie. **Czyt.**: stan średni. **Red. n.**: Alfred Ksycki. **Sekr.**: Edwin Kaźmierski. **Red. wewn.**: Bolesław Sommerfeld. **Red. zagr.**: Albin Wietrzykowski. **Red. gosp.**: Aleksander Szloch. **Kor. zagr.**: w Lodynie i Paryżu. **Kor. kraj.**: w Warszawie i 57 miejsc. wojew. poznańskiego. **Mut.**: 2 na środkową i na południową Wielkopolskę. **Dod.**: Ilustrowany dodatek tygodniowy „Rodzina". **Dz. spec.**: Ilustrowany dodatek rolniczy „Gospodarz". Dodatek kobiecy „Ilustrowany Kurier Kobiecy". **C. pren.**: mies. 0.95. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz.: 10. Tekst: na 1 str. 50, na nast. 40. Zagraniczne 100% drożej. Drobne: wyraz 10. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Przy powtarzaniu rabat. Admin. przyjmuje ogł. do g. 9 rano.

Ilustrowany Kurier Zachodni

Wyd.: Drukarnia Dziennika Poznańskiego. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dziennik Ostrowski". **Adr. poczt.**: Poznań, Pocztowa 9. **Tel.**: admin. 33-90, 11-77, 46-24, red. 46-25, 16-56 i 23-75.

Tyt.: „Ilustrowany Kurier Zachodni". **Adr. poczt.**: Leszno Wlkp., Leszczyńska 38. **Tel.**: 1-70. **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: Leszno i okolica. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Józef Winiewicz (Poznań). **Sekr.**: J. Tułasiewicz (Leszno). **C. pren.**: mies. przez pocztę 1.66, z odnoszeniem do domu 1.60. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: na 1 str. 100, na 2 — 3 str. 75, na dalszych 50. Na stronie 8-łam. — 12. Ogł. skomplik. i zastrzeż. miejsca 20% drożej. Tabel. 50% drożej. Drobne: wyraz tyt. 15, dalsze po 7. Ogł. drobne do 10 wyrazów — 30.

Katolik

Wyd.: Zjednoczone Wydawnictwo Gazet. Sp. z o. o. (od 1929 r.). **Adr. poczt.**: Katowice, Batorego 2. **Tel.**: 314-14.

Dyr.: Jerzy Czoponowski, dr Tadeusz Górski. **Kier. ogł.:** Stan. Rejmaniak. **Kier. pren.:** Małgorzata Kuboszowa. **Oddz.:** kilkaset agencyj lokalnych na prowincji.

Tyt.: „Katolik". **Cz. uk.** 6 × tyg. **Teryt.:** wojew. śląskie. **Czyt.:** głównie rolnicy. **Red. n.:** Franciszek Godula. **Dod.:** „Niedziela" — dod. ilustr., „Wieś Śląska" — dod. rolniczy. **C. pren.:** mies. 1,50. **C. egz.** 8 gr.

Cen. ogł.: zwycz. — 15, tekst — 50, przed tekstem — 60, str. ogłosz. 8 łamów × 33 mm, str. w tekście — 4 łamy × 68 mm, rozmiar str. 283 × 415 mm.

Kujawiak

Wyd.: „Drukarnia Kujawska S. A.". Bliższe informacje patrz pod „Dziennik Kujawski". **Adr. poczt.:** Inowrocław, Pl. Klasztorny 1. **Tel.:** admin. 124, red. 291.

Tyt.: „Kujawiak". **Cz. uk.:** 3 × tyg. **Teryt.:** Kujawy zachodnie i wschodnie oraz sąsiednie powiaty. **Czyt.:** rolnicy, robotnicy rolni, robotnicy fabryczni. **Red. n.:** Jan Kozubski. **C. pren.:** mies. 0,95. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: Zwycz. — 10, przed tekstem 50, w tekście 40, nadesłane 30. Rozmiar str. 325 × 470 mm. W tekście 4 łamy × 78 mm., w dziale ogł. 9 łamów × 35 mm.

Kurier Bałtycki

Wyd.: Spółka Wydawnicza z o. o. w Gdyni. **Adr. poczt.:** Gdynia, Portowa 15. **Tel.:** red. 16-25, admin. 16-55, red. nocna 36-36. **Zał.:** 1937. **Dyr.:** Henryk Tetzlaff. **Kier. adm.:** Edmund Sujecki. Przedstawicielstwa: Gdańsk, „Ruch" Kaszubski Rynek 21, Puck, ul. Sobieskiego 2, Tczew, ul. Strzelecka 6, Wejherowo, ul. Piłsudskiego 12. **Ag.:** Orłowo, ul. Wielkopolska 25.

Tyt.: „Kurier Bałtycki". **Cz. uk.:** 6 × tyg. (nie ukazuje się w poniedziałki). **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** wolne zawody, pracownicy umysłowi, sfery gospodarcze, rybacy, marynarze. **Red. n.:** Henryk Tetzlaff. **Red. wewn.:** Józef Dobrostański. **Red. zagr.:** Mikołaj Arciszewski. **Red. gosp.:** Bolesław Kuźmiński. **Red. kult.:** Henryk Tetzlaff. **Red. kronik.:** Wiesław Szymkowiak. **Red. sport.:** Stefan Zawadzki. **Kor. zagr.:** Berlin, Buenos Aires, Kopenhaga Królewiec, Londyn, Nowy Jork, Paryż, Stockholm, Ryga. **Kor. kraj.:** Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Łódź, Poznań, Tczew

Toruń, Warszawa. **Dz. spec.**: Żegluga i Handel, Motor i Droga, Rybołóstwo Morskie, Rynek Owocowy, Kolonialny i Warzywny, Budownictwo w Gdyni, Tydzień Literacki, Kobieta Współczesna. **C. pren.**: mies. 2.30 z odnoszeniem do domu, 2.40 przez pocztę **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: tekst na str. 1 — 1.00, na str. 2 i 3 — 90, na str. nast.—70. Za tekstem—20. Drobne wyraz 10, pierwszy wyraz i wyrazy tłustym drukiem — 15. Zastrzeż. miejsce 25% drożej. Ogł. cyfrowe i fantaz. 50% drożej. Ogł. sądowe i urzędowe 25% drożej. Posady, prace poszukiwane i nekrologi 25% zniżki.

Kurier Bydgoski

Wyd.: Drukarnia Pawłowskiego, właściciel Edward Pawłowski. **Adr. poczt.**: Bydgoszcz, Marsz. Focha 18. **Tel.**: redakcji 10-44, administracji 33-52. **Zał.**: 1921 r. **Dyr.**: Edward Pawłowski.

Tyt.: Kurier Bydgoski (Gazeta Bydgoska). **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Red. n.**: Kazimierz Małycha. **C. pren.**: mies. 1.95. **C. egz.**: 0,10.

C. ogł.: za 1 mm.: na 1 str. — 100 gr., na str. 3 — 60 gr., na str. 5 i dalszych nieparzystych — 40 gr., na str. 2, 4, 6 i dalszych parzystych — 20 gr. Drobne — 10 gr. za wyraz.

Kurier Codzienny 5 Gr.

Wyd.: Prasa Współczesna, Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Kredytowa 8. **Tel.**: red. 204-94, 204-96, adm. 204-99. **Zał.**: 1932 r. **Zarz. wyd.**: Antoni Gorecki, Henryk Piekarniak, Jerzy Szapiro. **Kier. ogł.**: Witold Tomaszewski. **Kier. kolp.**: Henryk Borsuk.

Tyt.: Kurier Codzienny 5 gr. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: sfery pracujące, mieszczaństwo, wolne zawody. **Red. n.**: Jerzy Szapiro. **Sekr.**: Mieczysław Kral. **Red. wewn.**: Jerzy Śliwiński. **Red. zagr.**: Jerzy Szapiro. **Red. gosp.**: Adolf Mehlsak. **Red.** dz. kryminalnego: Ryszard Soszyński. **Kor. zagr.**: w Londynie i Paryżu. **Kor. kraj.**: Grodno, Katowice, Kraków, Łódź, Wilno. **Mut.**: ogólno-prowincjonalna, grodzieńska i wielkopolska. **Dz. spec.**: poczta dla wszystkich (Marian Ziemkiewicz) z frontu pracy, reportaż obyczajowy. **C. pren.**: mies. 1.50. **C. egz.** 5 gr.

Cen. ogł.: W układzie 5-cio łamowym 70, na str. 1-ej

1.20, w układzie 6-cio łamowym (w ogł. drobnych) 50 gr. Notatki, komunikaty 1.60. Tabele i bilansowe o 50% drożej. Zastrzeż. miejsca 20% drożej. Drobne 20 gr. za wyraz. Zaofiarowanie i poszukiwanie pracy 5 gr. (Najmniejsze ogłoszenie 10 wyrazów). Każda litera tłustym drukiem 20 gr. Za niedokładności techniczne nie zmieniające treści ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Kurier Łódzki

Wyd.: Jan Stypułkowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Echo". **Adr. poczt.**: Łódź, Żwirki 2. **Tel.**: 102-28, 102-29, 138-28, 182-48.

Tyt.: „Kurier Łódzki". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: woj. łódzkie. **Czyt.**: sfery gospodarcze, średnio sytuowane sfery pracownicze. **Red. n.**: Czesław Gumkowski. **Sekr.**: Stanisław Rachalewski. **Red. wewn.**: Jan Stypułkowski. **Red. zagr.**: Cz. Gumkowski. **Red. gosp.**: Hieronim Feja. **Red. kult.**: Michał Walter. **Red. mody** i kobiecy: Jarkiewiczówna. **Red. sport.**: Klaud. Lityński. **Kor.**: patrz pod „Echo". **Dod.**: naukowy, literacki, kobiecy, sportowy, handlowy, rzemieślniczy, ogrodniczy, filmowy, ilustrowany, dla dzieci i młodzieży (Mały Kurier), premie książkowe. **Dz. spec.**: polityczny, handlowy, sportowy, kobiecy, filmowy, lokalny. **C. pren.**: mies. 4.50. **C. egz.**: w dni powsz. 0,15, w niedz. 0,25.

Cen. ogł.: przed tekstem i w tekście (łam 70 mm) — 50. Zwycz. (łam 28 mm) — 12.

Kurier Poranny

Wyd.: Stołeczna Spółka Wydawnicza Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1 Marszałkowska 148. **Adr Tel.**: Kurier Poranny. **Tel.**: Zarządu 214-43, Dyr. Adm. 513-78. Admin.: 538-29, Prenum. i ogłoszenia 542-30, Kasa — 200-48, Sekretariat Redakcji 526-77. **Zał.**: 1877 r. **Dyr.**: Mieczysław Jerzy Orłowski (tel. 513-78). **Kier. ogł.**: Wiśniewska Stanisława (tel. 542-30-). **Kier. pren. i kolp.**: Stanisław Raczkowski (tel. 538-29). **Kier. drukarni:** Wacław Ciecierski (tel. 329-88), **Kier.** Działu Graficznego — Jan Słomczyński (tel. 542-32), **Kier.** Biura Sprzedaży — Michał Burian (tel. 542-32). **Odd.**: Lublin, Krak. Przedm. 41 i przedstawicielstwa w miastach wojewódzkich.

Tyt.: „Kurier Poranny". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: ca-

ła Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: inteligencja pracująca. **Red. n.**: Ryszard Piestrzyński. **Sekr.**: Blanka Drzewska. **Red. wewn.**: dr Klaudiusz Hrabyk. **Red. zagr.**: Janusz Makowski. **Red. gosp.**: Jerzy Wendel. **Red. kult.**: Jerzy Hulewicz. **Kor. zagr.**: w 10-ciu krajach. **Kor. kraj.**: 35-ciu korespondentów w różnych miastach. **Mut.**: prowincjonalna-ogólna, lubelsko-wołyńska. **Dod.**: książkowe co kwartał. **Dz. spec.**: Gospodarczy, Wojskowy, Kulturalno-Artystyczny, Filmowy, Szkoła i Społeczeństwo, Ukraiński, Uzdrowiska i Turystyka, „Życie Wsi", Sportowy. **C. pren.**: normalna mies. 5.—, ulgowa 3.75. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: 90 w tekście, 60 za tekstem, 1,35 opisowe.

Kurier Poznański

Wyd.: Drukarnia Polska, S. A., Poznań, Zarząd: Roman Leitgeber, dr Marian Seyda. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Ilustrację Polską, Nowiny Poświąteczne, Orędownik, Pomorzanin i Wielkopolanin. **Adr. poczt.**: Poznań, Św. Marcin 70. **Tel.**: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72. **Zał.**: 1906 r. **Dyr.**: Roman Leitgeber. **Kier. ogł.**: Antoni Leśniewicz. **Kier. pren.**: Roman Giełda. **Kier. kolp.**: Edmund Fortuniak. **Kier. dz.**: propagandy ogłoszeń — Florian Szulc, techniki — Władysław Tucholski. **Oddz.**: Bydgoszcz, ul. 3 Maja 20, tel. 23-39, Bielsko, ul. Grażyńskiego 39, Chorzów, ul. Wolności 77, tel. 403-47, Gdynia, ul. Szkolna 8, tel. 38-12 i 28-88, Gniezno, ul. Moniuszki 4, tel. 358. Inowrocław, Król. Jadwigi 19, tel. 122. Kraków, Rynek Główny 6, tel. 120-76. Łódź, ul. Piotrkowska 91. tel. 173-55. Ostrów, ul. Piłsudskiego 24, tel. 232. Pabianice, ul. Gen. Orlicz-Dreszera 5, tel. 230. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 15, tel. 340-95.

Tyt.: „Kurier Poznański". **Cz. uk.**: 12 × tyg. **Teryt.**: woj. poznańskie, pomorskie i śląskie. **Czyt.**: inteligencja, mieszczaństwo. **Red. n.**: dr Marian Seyda. **Sekr.**: Antoni Konieczny. **Red. wewn.**: Stefan Wyrzykowski. **Red. zagr.**: Roman Fengler. **Red. gosp.**: dr Marian Chełmikowski. **Red. kult.**: Witold Noskowski. **Red. Wiadomości Potocznych:** dr St. Bernatt. **Red. Wiad. Sportowych:** St. Śliwiński. **Kor. zagr.**: Ateny, Berlin, Białogród, Londyn, Nowy Jork, Paryż, Praga, Rzym. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych miastach. **Wyd.**: dziennie dwa wydania: wieczorne

i poranne. **Mut.**: miejska i prowincjonalna. **Dod.**: „Mój Przyjaciel" dodatek dla dzieci, dodatek powieściowy arkuszowy, doroczny kalendarz książkowy w oprawie, broszurowany rozkład jazdy dla woj. zachodnich i środkowych. **C. pren.** miesięcznej w ekspedycji 3.20 poza Poznaniem przez pocztę 4.10.**C. egz.**: wyd. wieczorne 0,20, wyd. poranne 0,10.

Cen. ogł.: zwycz. (str. 6 łamów) — 25. Tekst (4 łamy) str. 2 i 3 — 1.20, str. 4 i 5 — 1.00, na str. wiadomości miejscowych 2 zł, przy końcu części redakcyjnej 60, większe wśród drobnych (6 łamów) 50. Drobne: wyraz tyt. drukiem tłustym 25, każdy dalszy wyraz drukiem zwycz. 15.

Kurier Warszawski

Wyd.: Spółka Firmowa „Kurier Warszawski" H. i A. Gubrynowiczowie, Z. i F. Hoesickowie, F. i M. Mrozowscy, A. i Z. Mińscy, H., B., M., W., T., i K. Olchowiczowie, J. Sobańska. **Adr. poczt.**: Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 40. **Adr. tel.** Warszawa „Warkur". **Tel.** Centrala 5-62-26. **Zał.** 1.I.1821 r. **Zarząd Wydawnictwa:** Rada Zarządzająca: Prezes Feliks Mrozowski, członkowie: Zofia Hoesickowa, Tadeusz Kraushar, Konrad i Janusz Olchowiczowie, Michał Sobański. Administrator naczelny Feliks Mrozowski. Wicedyrektorzy: Wacław Olchowicz, Tadeusz Olchowicz i Michał Szymanowski. **Kier. ogł.**: Helena Zgórska. **Kier. pren. i kolp.**: Tadeusz Olchowicz. **Kier. dz. techn.-druk.**: (zecernia, stereotypia, drukarnia i maszyny): Michał Szymanowski. **Oddz.**: Gdynia — ul. 10 Lutego 24, tel. 32-83, Katowice — 3-go Maja 15, tel. 342-80. Kraków — ul. św. Marka 5, tel. 141-55, Lwów — Pl. Akademicki 1, tel. 107-50, Łódź — Św. Andrzeja 3, tel. 102-32. Poznań — 3-go Maja 5, tel. 36-84, Wilno — Tatarska 2, tel. 63. **Przedstawicielstwa:** Bydgoszcz, Księgarnia Narcyza Gieryna, Pl. Teatralny 6, Lublin, Księgarnia W. i J. Cholewińskich, Krak. Przedm. 38. **Ag.**: I-a, Plac Teatralny 11, tel. 6-05-17, II-a Praga, Targowa 25, tel. 10-06-27, III-a Marszałkowska 108, tel. 6-28-55, IV-a Marszałkowska 51, tel. 8-80-97, V-a Żelazna 70, tel. 2-28-28, VI-a Żoliborz, Mickiewicza 20, tel. 12-57-60.

Tyt.: „Kurier Warszawski". **Cz. uk.**: dwa razy dziennie: wydanie poranne i wydanie wieczorne. **Teryt.**: cała Pol-

ska i wszystkie ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: sfery posiadające w mieście i na wsi: wolne zawody, przemysłowcy, kupcy, duchowieństwo, wojsko, urzędnicy państwowi, komunalni oraz prywatni, ziemiaństwo. rzemieślnicy. **Red. n.**: Ferdynand Hoesick i Konrad Olchowicz. **Sekr. i red. gosp.**: Wincenty Trzebiński. **Red. wewn. i zagr.**: prof. Stanisław Stroński. **Sprawozd. polit.**: Jerzy Rogowicz. **Red. kult.**: Adam Grzymała Siedlecki, Witold Bunikiewicz, Antoni Bogusławski, prof. Zygmunt Łempicki. **Red. działu społecznego.**: Jan Czempiński. **Kor. zagr.**: w Berlinie, Brukseli, Budapeszcie, Bukareszcie, Dublinie, Genewie, Hadze, Londynie, Moskwie, Oslo, Paryżu, Pradze, Sztokholmie. Rzymie, Waszyngtonie, Wiedniu. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych miastach Polski. **Wyd.**: poranne i wieczorne. **Mut.**: prowincjonalna ogólna. **Dod.**: Niedzielny dodatek ilustrowany, dodatek dla dzieci „Kurier Warszawski — Dzieciom" wychodzi w każdą sobotę przed pierwszym. **Dz. spec.**: Kroniki: szkolna, sportowa, kobieca, rolnicza, wojskowa, motor i turystyka oraz akademicka. **C. pren.**: miesięcznie: w Warszawie (w kantorze administracji, w filiach kantoru, kioskach) wraz z wydaniem porannym — 6. (odnoszenie zł 1) na prowincji oraz w Gdańsku — 7. 25% zniżki od prenumeraty normalnej przysługuje: urzędnikom państwowym i komunalnym, wojskowym, duchowieństwu i emerytom. Za zmianę adresu — 50 gr. **C. egz.** wyd. poranne 0,10 gr. wyd. wieczorne — 0,20 gr. Nr. niedzielny 0,30 gr. (łącznie z dodatkiem ilustrowanym).

Cen. ogł.: Nadesłane: przed tekstem 60, przed wiadom. bież. nad nekrolog. telegr. osobiste i kąpiel. 1.50. Nad osobistymi z kraju i ze świata: 1.80. Rad. roln. samoch. bridge. 1.00. Kinowe: abonament 25 gr. Świat ekranu 75, Kwadrat wśród drobnych 90. Nekrologia: za 50 wierszy po 20, od 50 do 150 wierszy 40, wyżej — 80. Drobne za wyraz 20, posady i prace poszukiwane, nadane w centrali i filiach wydawnictwa, po 10. Najmniejsze 10 wyrazów, największe 100 wyrazów. Tabele (bilanse) 50% drożej. Rekl. — 35.

Kurier Wieczorny

Wyd.: Śląskie Zakłady Graficzne i Wydawnicze „Polonia" S. A. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Po-

lonia i Siedem Groszy. **Adr. poczt.**: Katowice, Sobieskiego 11. **Adr. tel.**: „Redpol" Katowice. **Tel.**: 349-81 do 349-84. **Zał.**: 1924 r. **Dyr.**: mgr. Witold Korfanty. **Prokurent**: Franciszek Olszewski. **Kier. ogl.**: mgr. Tadeusz Janiga. **Kier. pren. i kolp.**: Jan Rejniak. **Oddz.**: Bielsko — Zamkowa 3, Bydgoszcz — Chrobrego 21, Chorzów — Zjednoczenia 2, Gdynia — Starowiejska 29, Grudziądz — Rybacka 21, Katowice — Mariacka 5, Łódź — Zamenhofa 2, Mysłowice — Bytomska 2, Poznań — Św. Marcina 32, Rybnik — Zamkowa 8, Siemianowice — Damrota 2 róg Bytomskiej, Sosnowiec — 3-go Maja 5, Szopienice — Sienkiewicza 10. **Ag.**: Oddział miejski — Mariacka 5, tel. 328-21.

Tyt.: „Kurier Wieczorny'. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: Górny Śląsk, Zagłębie Węglowe. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. nacz.**: Bolesław Surówka. **Sekr.**: Jan Smotrycki. **Kier. wewn. i zagr. i zast. red. nacz.**: Jan Tabaczyński. **Kier. gosp.**: Stanisław Sopicki. **Kier. kult.**: prof. Ryszard Świętochowski. **Kor. zagr.**: w Londynie, Paryżu i Pradze. **Kor. kraj.**: Bydgoszcz, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań, Warszawa oraz wszystkie większe miejscowości Śląska, Zagłębia, Poznańskiego i Pomorza. **C. egz.**: 0,10.

C. ogł.: 50. Kolor 50% drożej. Zastrzeż. miejsca 25% drożej. Drobne: za wyraz 20, dla poszuk. pracy 10, wyrazy tyt. i tłustym drukiem podwójnie. Rozmiar str. 275 × 412 mm, 4 łamy × 67 mm.

Kurier Wielkopolski

Wyd.: Drukarnia Dziennika Poznańskiego. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dziennik Ostrowski". **Adr. poczt.**: Poznań, Pocztowa 9. **Tel.**: admin. 11-77, 33-90, 46-24, red: 16-56, 33-75 i 46-25.

Tyt.: „Kurier Wielkopolski". **Adr. poczt.**: Gniezno, Mieczysława 8. **Tel.**: 2-55. **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: Gniezno i okolica. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Józef Winiewicz (Poznań). **Sekr.**: Jarogniew Kaniasty (Gniezno). **C. pren.**: miesięcznie z odnoszeniem do domu 1,50, przez pocztę 1,66. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Na str. 1 — 100, na 2 i 3 — 75, na dalszych — 50; na str. 8-łam. 12 gr. Ogł. skomplik. i zastrzeż. miejsca 20% drożej. Tabel. 50% drożej. Drobne: wyraz tyt. 15, dalsze po 7. Ogł. drobne do 10 słów 30 gr.

Kurier Wileński

Wyd.: Kurier Wileński S-ka z o. o. **Adr. poczt.**: Wilno, Bisk, Bandurskiego 4. **Adr. tel.**: Kurier Wileński, Wilno. **Tel.**: 79-99. **Zał.**: 1923 r. **Dyr. wyd.**: Władysław Adamski. **Dyr admin.**: Marian Pruba. **Kier. ogł.**: Antoni Wiszniewski. **Kier. pren.**: Maria Paszkowska. **Oddz.**: Baranowicze, Lida, Nowogródek, Wołożyn.

Tyt.: „Kurier Wileński". **Cz. uk.**: 7 × tyg.: **Teryt.**: woj. Białostockie, Nowogródzkie, Poleskie, Wileńskie, Wołyńskie. **Czyt.**: urzędnicy, wolne zawody. **Red. n.**: Józef Święcicki. **Sekr.**: Witold Kiszkis. **Red. wewn. i zagr.**: Józef Święcicki. **Red. gosp.**: Eugeniusz Mejer. **Red. kult.**: Józef Maśliński, **Kor. zagr.**: Paryż, Londyn, Haga, Liège, Moskwa, Ryga, Kowno, Helsinki. **Kor. kraj.**: we wszystkich miastach powiatowych wojew. Nowogródzkiego i Wileńskiego, w większych miastach wojew. Poleskiego, Wołyńskiego oraz niektórych miastach wojew. Białostockiego. **Mut.**: „Kurier Poleski". **Dz. spec.**: „Kolumna Literacka" — 1 × tyg. **C. pren.**: mies. 3 zł, **C. egz.**: 0,15.

Cen. ogł.: przed tekstem 75, w tekście 60, za tekstem 30.

Kurier Zachodni — Iskra

Wyd.: Prasa Zagłębia, Sp. z o. o. w Sosnowcu. **Tel.**: nie podajemy z powodu przewidzianej zmiany numerów. **Zal.**: 1931. **Dyr.**: Stefan Arnold.

Tyt.: „Kurier Zachodni — Iskra". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **C. pren.**: 2.50. **C. egz.**: 0,10. **Teryt.**: województwo Kieleckie i Śląskie. **Czyt.**: inteligencja pracująca i sfery gospodarcze. **Red. n.**: Stefan Arnold. **Dod.**: dla dzieci harcerski P. W. i W. F.

Lech — Gazeta Gnieźnieńska

Wyd.: Drukarnia „Lech", S. A. **Adr. poczt.**: Gniezno, Chrobrego 2. **Adr. tel.**: Drukarnia Lech Gniezno. **Tel.**: red. 402, adm. 401. **Zał.**: 1896 r. **Dyrekcja**: Edward Peters i Zbigniew Kulesza. **Oddz.**: Września. **Ag.**: 30 agentur miejscowych.

Tyt.: „Lech" Gazeta Gnieźnieńska. **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: wschodnia Wielkopolska i zachodnia Kongresówka, w szczeg. pow. gnieźnieński. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Stanisław Niklejewski. **Kier. wewn. i zagr.**: Sta-

nisław Miklejewski. **Kier. gosp. i kult.**: Kazimierz Jaźwiecki. **Kor. kraj.**: w ważniejszych miejscowościach terenu obsługiwanego przez pismo. **Dod.**: „Lechita", „Leszek" i dod. powieściowy. **C. pren.**: mies. 2.—. **C. egz.**: 0,10, numer świąteczny 0,15.

Cen. ogł.: zwycz. — 15. Tekst: na str. 1 — 100, na 2 i dalszych — 80, na przedostatniej str. przed ogłoszeniami — 60. Zagraniczne 50% drożej.

Lwowski Ilustrowany Express Poranny

Wyd.: S. A. Prasa Nowa. Zakłady Wydawnicze i Graficzne. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Il. Express Wieczorny, Wiek Nowy i Niedziela Rano. **Adr. poczt.**: Lwów, Sokoła 4. **Adr. tel.**: Prasa Nowa Lwów. **Tel.**: 228-90, 207-78, 279-80, 226-77. **Zał.**: 1900 r. **Dyrekcja**: dr Edmund Gromski i Henryk Lewartowski. **Kier. ogł.**: Włodzimierz Krasiński. **Kier. pren.**: Nikodem Kopilewicz. **Kier. kolp.**: Włodzimierz Krasiński. **Kier. admin. i eksped.**: Józef Krzysztofowicz. **Oddz.**: we wszystkich większych miastach Małopolski tylko wyłączne zastępstwa.

Tyt.: „Lwowski Ilustrowany Express Poranny. **Cz. uk.**: 6 × tyg. (antydatowany z wyjątkiem daty wtorkowej). **Teryt.**: Małopolska. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Janusz Laskownicki. **Sekr.**: dr Jan Rotbart. **Kor. kraj.**: w Krakowie, Poznaniu, Warszawie i we wszystkich większych miastach Małopolski. **C. pren.**: mies. 2.—. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst (łam — 70 mm): na 1 str. 100, na 2 str. i dalszych — 70. Za tekstem (łam 35 mm): — 18. Ogłoszenia w n-rze z datą niedzielną o 50% drożej. Zastrzeż. miejsca 25% drożej. W tekście 4 łamy, za tekstem 8 łamów. Ogłoszenia dysponowane do jednego z „Expressów" ukazują się za jedną opłatą w obu dziennikach.

Lwowski Ilustrowany Express Wieczorny

Wyd.: Informacje o wydawnictwie patrz pod Lwowski Ilustr. Express Poranny.

Tyt.: „Lwowski Ilustrowany Express Wieczorny". **Cz. uk.**: 6 × tyg (antydatowany prócz daty poniedziałkowej). **Teryt.**: Małopolska. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Janusz Laskownicki. **Sekr.**: dr Jan Rotbart. **Kor. kraj.**:

w Krakowie, Poznaniu, Warszawie i we wszystkich większych miastach Małopolski. **Mut.:** 2 mutacje. **C. pren.:** mies. 2.—. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: jak w Lwowskim Il. Expr. Porannym. Ogłoszenia dysponowane do jednego z „Expressów" ukazują się za jedną opłatą w obu dziennikach.

Mały Dziennik

Wyd.: Milicja Niepokalanej w Polsce. **Adr. poczt.:** Niepokalanów, p. Teresin k. Sochaczewa. **Adr. tel.:** Niepokalanów, Teresin, k. Sochaczewa. **Tel.:** Błonie 88, Teresin k. Sochaczewa 13. **Zał.:** 1922 r. **Dyr.:** O. dr Maksymilian Kolbe. **Kier. ogł.:** Br. Cezariusz Koperski. **Kier. pren. i kolp.:** Br. Anzelm Mazurkiewicz. **Kier. propagandy:** **Br.** Eugeniusz Kokrzycki. **Kier. dz. misyjnego:** Br. Maurycy Kowalewski. **Oddz.:** Gdynia, Wzgórze Focha (wejście od ul. Kopernika) tel. 30-11, Kraków, Franciszkańska 4 tel. 177-14, Lwów, Franciszkańska 1a, tel. 115-54, Poznań, Franciszkańska 2, tel. 52-22, Warszawa, Al. Jerozolimskie 49, tel. red. 708-23, adm. 708-32. **Przedstawicielstwa:** Bydgoszcz, Św. Trójcy 21, tel. 29-62, Częstochowa, Al. NMP 55, tel. 14-92, Lublin, Kapucyńska 1, tel 15-78, Łódź, Mielczarskiego 27, tel. 12-555, Radom, Sienkiewicza 26, tel. 12-33, Stanisławów, Wojciechowskiego 10, tel. 787.

Tyt.: „Mały Dziennik 5 groszy". **Cz. uk.:** 7 × tyg. **Teryt.:** cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** wszystkie warstwy społeczeństwa. **Red. n.:** O. dr Marian Wójcik. **Sekr.:** Br. Felicjan Tomiak. **Red. wewn.:** Jan Rembieliński. **Red. zagr.:** Adam Romer. **Red.: gosp.:** inż. W. Chmielecki. **Red. kult.:** Stanisław Miłaszewski. **Red. dz. lekarskiego:** dr Łoza. **Red. dz. kobiecego:** R. Gałęzowska. **Kor. zagr.:** w Berlinie, Genewie, Paryżu. **Kor. kraj.:** we wszystkich miastach wojewódzkich i większych powiatowych. **Mut.:** ogólnopolska, na województwa: kieleckie, śląskie, krakowskie, łódzkie, lwowskie, wileńskie, poznańskie, pomorskie oraz na miasta — Gdynię, Kraków, Łódź. Radom i Warszawę. **Dz. spec.:** religijny, literacki, rolniczy, sportowy, kobiecy, filmowy, fotograficzny i rozrywkowy. **C. pren.:** mies. 1 zł. **C. egz.:** 5 gr.

Cen. ogł.: w nakładzie ogólnopolskim w tekście (łam 60 mm) 1.50, za tekstem (łam 40 mm) 45, w niedz. i święta ogłoszenia ogólnopolskie 20% drożej. **Drobne:** za wy-

raz w dzień powsz. 20, w niedz. i święta 25. W mutacji warszawskiej — tekst 1.00, za tekstem 30. Drobne za wyraz w dzień powsz. 15, w niedz. i święta 20. Zastrzeż. miejsca 20% drożej. W jednej mutacji prowincj: tekst 50, za tekstem 20. Drobne za wyraz w druku zwykłym 10, w niedz. i święta 15.

Nasz Przegląd

Wyd.: Spółdzielnia Wydawnicza „Unia" Spółdz. z ogr. odp. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Nowolipki 7. **Tel.**: dyrekcja 11.07-59, administracja, kasa, prenumerata 11.07-29, redakcja 11.99-17, ogłoszenia 11.39-19, buchalteria 11.07-30, zecernia 12.09-19. **Zał.**: 1923 r. **Dyr.**: Zarząd Spółdzielni. **Kier. admin.**: Anzelm Rozeman. **Kier. ogł.**: Ludwik Konson, **Kier. pren.**: Maks Orbach. **Kier. kolp.**: Daniel Rozencweig.

Tyt.: „Nasz Przegląd". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: sfery handlowe, pracownicze, oraz inteligencja zawodowa **Komitet redakcyjny:** J. Appenszlak, S. Wagman, N. Szwalbe. Sekr.: Saul Wagman. **Red. wewn.**: Samuel Hirszhorn. **Red. zagran. i gosp.**: Natan Szwalbe. **Red. kult.**: Jakub Appenszlak. **Kor. zagr.**: Rzym, Paryż, Londyn, Nowy York, Praga, Saloniki, Kowno, Bruksela. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych i średnich miastach. **Mut.**: 2 mutacje na prowincję. **Dod.**: Dodatek Ilustrowany, Mały Przegląd (dla dzieci), dodatek radiowy, kobiecy i rozrywkowy. **Dz. spec.**: dział gospodarczy. **C. pren.**: mies. w W-wie 6,50, na prow. 6,—. **C. egz.**: 0,20, w niedzielę 0,30.

Cen. ogł.: Przed tekstem 80, na 1 str. 100, za tekstem 60, w tekście (specjalne) 120, „Scena i estrada" 90, dla pp. lekarzy 60. Nekrologi do 50 mm 40, wyżej 50 mm — 50. Kina 60, Radiowe (obok programu lub w spec. dodatku) 100, w Dodatku Sportowym i Dodatku Ilustrowanym 100. Drobne za wyraz: (najmniejsze ogł. 10 wyrazów zł 2,50) 25, w dziale „Lokale zaofiarowane" (najmniejsze ogł. 10 wyrazów zł 2,—), 20 (największe drobne ogłoszenie do 100 wyrazów). Poszuk. pracy 10. Nauka i wychowanie 10. Ogł. wśród drobnych o 50% drożej. Fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50% drożej. Układ we wszystkich działach: 5 łamów × 54 mm. W Dodatku Ilustrowanym — 3 łamy × 54 mm. Wysokość strony tytu-

łowej — 320 mm, tekstowej, — 420 mm, w Dod. Ilustr. — 300 mm.

Nowy Dziennik

Wyd.: Za spółkę wydawniczą „Nowy Dziennik" Zygmunt Hochwald. **Adr. poczt.**: Kraków, Orzeszkowej 7. **Tel.**: 102-79, red. nacz. 136-89. **Zał.**: 1918.

Tyt.: „Nowy Dziennik". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **C. egz.**: 0,20. **Cen. ogł.**: 1 strona 1.25 tekst i nadesłane (str. 3 łamy à 76 mm) — 1., za tekstem (str. 6 łamów à 38 mm) — 0,25, drobne za wyraz 0,10; najmniejsze ogł. drobne — 10 wyrazów, zastrzeżenie miejsca 25% drożej.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Nowy Głos

Wyd.: Nasza Prasa, Spółdz. z odp. udziałami. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Der Moment, Warszawer Radio, Sport Cajtung. **Adr. poczt.**: W-wa, Nalewki 48.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Nowy Kurier

Wyd.: „Głos Pracy", Sp. z o. o. **Adr.**: Poznań, Al. Marcinkowskiego 18. **Zał.**: 1889 r.

Tyt.: „Nowy Kurier". **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Red. n.**: Mgr. St. Zawadzki. **C. pren.**: mies. 2.39.

C. ogł.: zwycz. 20, przed tekstem 110, w tekście 80, nadesłane 50; rozm. strony 274 × 410.

Nowy Przyjaciel Ludu

Wyd.: Drukarnia Spółkowa, Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: Kępno Wlkp., Sienkiewicza 1. **Adr. tel.**: Drukarnia Spółkowa Kępno. **Tel.**: 47. **Zał.**: 1913 r. **Dyr.**: Mieczysław Depczyński. **Oddz.**: Ostrzeszów, Kolejowa 46, Wieluń, Plac Legionów 5.

Tyt.: „Nowy Przyjaciel Ludu". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: powiaty kępiński, wieluński i część ostrowskiego. **Czyt.**: mieszczaństwo i rolnicy. **Red. n.**: Mieczysław Depczyński. **Kor. kraj.**: Ostrzeszów, Wieluń, Mikstat, Grabów, Rycital i we wszystkich większych miejscowościach wyżej wymienionych powiatów. **Dod.**: miesięczne „Wieczory pod Lipą", „Swiat i Kobieta", „Poradnik Rolniczy". **Dz. spec.**:

wiadomości urzędowe, gospodarczy, mody. **C. pren.**: mies. 1.10, kwart. 3.30. **C. egz.**: 0,10, w piątek 0,20.

Cen. ogł.: w dziale ogłoszeń — 10, w tekście — 30.

Obrona Ludu

Wyd.: Drukarnia Robotnicza, Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: Toruń, Legionów 29. **Tel.**: 16-47. **Zał.**: 1919 r. **Dyr.**: Antoni Antczak. **Kier. ogł.**: Kazimierz Ceranowicz. **Kier. pren. i kolp.**: Marian Musiał. **Oddz.**: Chorzów, Krzywa 14, tel. 406-62, Łódź, Wólczańska 139, Poznań, Al. Marcinkowskiego 25, tel. 20-36, Warszawa, Traugutta 3 m. 6, tel. 697-99.

Tyt.: „Obrona Ludu". **Cz. uk.**: 3 × tyg.: **Teryt.**: Pomorze, Wielkopolska, Śląsk, woj. warszawskie i łódzkie. **Czyt.**: robotnicy, pracownicy umysłowi, urzędnicy, drobne mieszczaństwo i włościaństwo. **Red. n.**: Karol Popiel. **Sekr.**: Zygmunt Felczak. **Kor.**: w Chorzowie, Gdyni. Łodzi, Poznaniu i Warszawie. **Mut.**: pomorska i wielkopolska. **Dod.**: „Gospodarz", „Pochodnia", „Niedziela". **C. pren.**: mies. 1 zł. **C. egz.**: 0,10. **C. ogł.**: 0,20.

Orędownik

Wyd.: Drukarnia Polska S. A. w Poznaniu. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Ilustracja Polska". **Adr. poczt.**: Poznań, Św. Marcin 70. **Tel.**: 44-61, 14-76, 33-07. 35-24, 35-25, 40-72.

Tyt.: „Orędownik". **Cz. uk.**: wydanie południowe 6, wydanie nocne 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska z wyjątkiem stolicy i województw kresowych półn.-wschodnich **Czyt.**: pracownicy umysłowi, kupcy, rzemieślnicy, robotnicy. **Red. nacz.**: wydania południ. Tadeusz Powidzki, wydania nocnego Stanisław Czapiewski. **Sekr.**: wyd. poł. Bohdan Danielewski, wyd. nocnego Jan Płazak. **Kor. zagr.**: w Berlinie, Londynie, Paryżu i Rzymie. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych miastach. **Wyd.**: dwa wydania: południowe i nocne. **Mut.**: 6 mutacyj dla poszczególnych dzielnic. **Dod.**: 1) „Mój Przyjaciel" dodatek dla dzieci, 2) dodatek powieściowy arkuszowy, 3) doroczny kalendarz książkowy w oprawie, 4 broszurowany rozkład jazdy dla województw zachodnich i środkowych. **C. pren.**: wyd. poł. 1,95 (przez pocztę 2,34), wyd. nocne 2.35. **C. egz.**: wyd. poł. 0,10, wyd. nocne 0.10, numer niedzielny 0.15.

Cen. ogł.: zwycz. (6 łamów) 15. Tekst: (4 łamy) na 2 i 3 str. 60, na 4 i 5 str. 50, na str. wiadomości miejscowych 100, przy końcu części redakcyjnej 30, większe wśród drobnych (6 łamów) 30. Drobne: wyraz tytułowy drukiem tłustym 15, każdy dalszy wyraz drukiem zwyczajnym 10.

Orędownik Ostrowski

Wyd.: Wacław Suszycki. **Adr. Poczt.**: Ostrów Wlkp. Wrocławska 37. **Adr. tel.**: Orędownik Ostrów Wlkp. **Tel.**: 56. **Zał.**: 1851 r. **Dyr.**: Wacław Suszycki.

Tyt.: „Orędownik Ostrowski". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Teryt.**: wojew. poznańskie. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Wacław Suszycki. **Sekr.**: Maria Suszycka. **Kor.**: Strzyżewski — Daniszyn, Biegański — Mikstat, Lipiński, Skrobalski, Sokołowski — Odolanów, Kaźmierczak — Ołobok, Łobczowski — Raszków, Boroch — Skalmierzyce. **Dod.**: „Posłaniec Niedzielny" w piątki. **Cen. pren.**: mies. 1,15, kwart. 3,45. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst (str. — 3 łamy po 90 mm) — 30, za tekstem (6 łamów po 45 mm) — 10. Drobne (6 łamów) za mm 10 gr.

Ostatnie Wiadomości

Wyd.: Prasowa Spółka Wydawnicza, Sp. z o. o. S-ka wydaje również pisma: Nowy Sportowiec oraz Wesołe Wiadomości. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Widok 21. **Tel.**: 2-95-17, 5-40-31, 5-92-40 (nocny). **Zał.**: 1929 r. **Dyr.**: Zdzisław Wójtowicz. **Kier.**: **ogł.**: A. Libert. **Kier. pren.**: Maria Wiewiórska. **Kier. kolp.**: Czesław Laskowski.

Tyt.: „Ostatnie Wiadomości". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: urzędnicy, robotnicy fabr., drobne mieszczaństwo. **Red. nacz.**: Zdzisław Wójtowicz. **Sekr.**: Mieczysław Górka. **Red. wewn.**: Zdzisław Wójtowicz. **Red. zagr.**: Benedykt Heidenkorn. **Red. kult.**: Henryk Liński. **Kor. kraj.**: tam gdzie są mutacje. **Wyd.**: dwa wydania: warszawskie i ogólno-prowincjonalne. **Mut.**: 1) „Ostatnie Wiadomości Krakowskie", 2) „Ostatnie Wiadomości Wileńskie", 3) „Ostatnie Wiadomości Grodzieńskie", 4) „Wiadomości Białostockie", 5) „Wiadomości Włocławskie", 6) „Dzień Ziemi Suwalskiej", 7) „Kurier Gdyński", 8) „Dziennik Ilustrowany" (Wielkopolska i Pomo-

rze), 9) „Kielecki Express Codzienny", 10) „Dziennik Piotrkowski", 11) „Głos Częstochowski". **Dz. spec.:** 1) pracowniczy (Zdzisław Łada), 2) sportowy (Mieczysław Górka), 3) filmowy (Mieczysław Szczęsny), 4) kobiecy. **C. pren.:** mies. 2.50. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: Przed tekstem 120, tekst 100, zwycz. 60. Drobne 20. Szerokość łamu 54 mm.

5-ta Rano

Wyd.: „Prasa Nowa", Sp. z o. o. **Adr. poczt.:** Warszawa, Twarda 21. **Tel.:** 246-88, 601-02. **Zał.:** 1931.

Tyt.: „5-ta Rano". **Cz. uk.:** 7 × tyg. **C. pren.** mies. 3.—. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: na I stronie — 80, na ostatniej str. 1.—, na pozostałych stronach 40. Ogłoszenia drobne 15 wyraz, bilanse, fantazyjne 50% drożej. Zastrzeżenie miejsca 25% drożej.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Pielgrzym

Wyd.: Drukarnia i Księgarnia, Sp. z o. o. w Pelplinie. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dziennik Starogardzki". **Adr. poczt.:** Pelplin pl. Br. Pierackiego 9. **Tel.:** 15-104.

Tyt.: „Pielgrzym". **Cz. uk.:** 3 × tyg. **Teryt.:** Pomorze, Poznańskie i Małopolska oraz ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** wszystkie sfery. **Red. n.:** Ks. Jerzy Chudziński **Sekr.:** Jadwiga Skibińska. **Red. wewn. i zagr.:** Józef Matłosz. **Red. gosp.:** Jan Bielawa. **Kor. zagr.:** w Paryżu, Wiedniu, Hong-Kong. **Kor. kraj.:** w Krakowie, w Warszawie i miastach powiatowych Pomorza. **Dod.:** „Krzyż", „Przyjaciel Dzieci", „Czytelnia Pielgrzyma". **C. pren.:** mies. 1.—. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: przed tekstem — 80, tekst (4 łamy po 63 mm) — 60, zwycz. (6 łamów po 43 mm) — 20. Ogł. zagraniczne 25% drożej.

Polonia

Wyd.: „Polonia" S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Kurier Wieczorny". **Adr. poczt.:** Katowice, Sobieskiego 11. **Tel.:** 349-81 do 349-84.

Tyt.: „Polonia". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska a szczególnie wojew. zachodnie. **Czyt.**: średnie i wyższe. **Red. nacz.**: Witold Korfanty. **Sekr.**: Jan Smotrycki. **Red. wewn. i zagr. i zast. red. nacz.**: Jan Tabaczyński. **Red. gosp.**: Stanisław Sopicki. **Red. kult.**: prof. Ryszard Świętochowski. **Kor. zagr.**: w Londynie, Paryżu i Pradze. **Kor. kraj.**: Bydgoszcz, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań, Warszawa. **Mut.**: ogólno - polska i śląsko - zagłębiowska. **Dod.**: „Kultura i Sztuka", kobiecy, dziecięcy, rolniczy. **Dz. spec.**: dział gospodarczy. **C. pren.**: mies. 3. **C. egz.** 0.20.

Cen. ogł.: Tekst (łam 70 mm.); na 1 i ostatniej str. 120, na pozostałych str. 70. Zwycz. (łam 27 mm.) — 25. Drobne: za wyraz 20, dla poszuk. pracy 10, pierwszy wyraz i wyrazy tłustym drugiem podwójnie. Kolor — 50% drożej. Zastrzeż. miejsca 25% drożej. Zastrzez. miejsca dla ogł. drobnych nie przyjmuje się.

Polska Zachodnia

Wyd.: „Polska Zachodnia" Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: Katowice, Kościuszki 15. **Adr. tel.**: Polska Zachodnia — Katowice. **Tel.**: dzienne: adm. 337-67 i 350-85, red. dzienna 337-67, red. nocna 304-26 i 308-78. **Zał.** 1926 r. **Dyr.**: Jerzy Czoponowski i dr Tadeusz Górski. **Kier. ogł.**: Stanisław Rejmaniak. **Kier. pren.**: Karol Żelawski. **Oddz.**: Bielsko, Nad Niprem 2, tel. 36-57, Chorzów, ul. Sienkiewicza 1, tel. 411-33, Cieszyn, Stary Targ 4, tel. 14-85, Rybnik, Gimnazjalna 8, tel. 11-37.

Tyt.: „Ilustrowany Dziennik Śląski—Polska Zachodnia". **Cz. uk.**: codziennie. **Teryt.**: głównie Śląsk Górny i Cieszyński, nadto Zagłębie Dąbrowskie i Krakowskie. **Czyt.**: wolne zawody, pracownicy umysłowi i robotnicy w okręgu przemysłowym. **Red. n.**: Edward Rumun. **Sekr.**: Ernest Reiss. **Wyd.**: dwa wydania — pierwsze ukazujące się o godz. 8 wiecz., drugie ukazujące się o godz. 11 wiecz. **C. pren.**: mies. 2,50. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: na 1 str. tyt. — 100. Tekst — 80. Zwycz. — 25. Nekrologi w tekście — 60, w dziale ogł. — 25. Drobne: za wyraz 20, dla poszuk. pracy 10, matrymon. 30. Strona tekstowa 4 łamy po 70 mm, str. ogł. — 10 łam. po 28 mm, wysokość str. 410 mm.

Polska Zbrojna

Wyd. Wydawnictwo „Polska Zbrojna" — Jan Sotomski. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Krak. Przedm. 33, Hotel Saski. **Tel.**: wydawca — 301-08, nacz. red. i sekr. — 301-01, zast. nacz. red. i sekr. — 301-18, red. techn. — 301-02, red. ogł. — 301-04, dzial gosp. — 301-05, ogłosz. — 301-09, kasa i buchalt. — 301-06, pren. — 301-14, akwiz. ogł. — 301-17, inform. — 301-13. **Zał.**: 1921 r. **Dyr.**: Jan Sotomski. **Kier. admin.**: Władysław Pszczółkowski. **Kier. ogł.**: Aleksander Laczysław. **Kier. pren.**: Janina Koladówna. **Kier. kolp.**: Henryk Krasoń. **Kier. Drukarni**: Stanisław Staszewski.

Tyt.: „Polska Zbrojna". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: głównie wojskowi. **Red. n.**: Karol Koźminski. **Sekr. i red. kult.**: Stanisław Strumph-Wojtkiewicz. **Red. gosp.**: Jan Prądzyński. **Red. dz. wojskowego**: kpt. Antoni Szuber. **Kor. zagr.**: Berlin, Bukareszt, Kair, Londyn, New-York, Paryż, Praga, Rio-de-Janeiro, Ryga, Rzym, Sofia, Tokio, Wiedeń. **Kor. kraj.**: w miastach wojewódzkich. **Mut.**: prowincjonalna. **Dod.**: „Polska Zbrojna w Kulturę", „Każdy Obywatel Żołnierzem". **Dz. spec.**: dział kobiecy. **C. pren.**: mies. w kraju 3 zł., zagranicą 6 zł. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst — 70, za tekstem — 50. Drobne: za wyraz 20, komunikaty 1.50.

Pomorzanin

Wyd.: Drukarnia Polska S. A. w Poznaniu. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Kurier Poznański". **Adr. poczt.**: Poznań, św. Marcin 70. **Tel.**: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72.

Tyt.: „Pomorzanin". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Treść**: sprawy społeczno polityczne oraz fachowo-rolnicze. **Teryt.**: Pomorze. **Czyt.**: rolnicy, ogrodnicy, robotnicy rolni. **Red. n.**: Franciszek Sołtysiak. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych ośrodkach wiejskich Pomorza. **Dod.**: 1) doroczny kalendarz książkowy w oprawie, 2) dodatek powieściowy arkuszowy na każdą niedzielę, 3) nieperiodyczne książki broszurowane powieściowe, fachowo-rolnicze. **Dz. spec.**:

1) Ogród i sad, 2) Dział rolnika, 3) Przyjaciel pszczelarza, 4) Poradnik weterynaryjny, 5) Dział kobiecy. **C. pren.**: mies. 1, **C. egz.** 0,10.

Cen. ogł.: zwycz. (6 łamów) 15, tekst (4 łamy) na str. 2 i 3 — 60, na str. 4 i 5 — 50, przy końcu części redakcyjnej — 30. Większe wśród drobnych (6 łamów) — 30. Drobne: wyraz tyt. drukiem tłustym 10, każdy dalszy wyraz drukiem zwycz. 5.

Republika

Wyd.: „Republika" Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Express Ilustrowany". **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49. **Tel.**: red. 127-24, ogłoszenia 122-14, kolportaż 184-44, buchalt. 123-14, dział handl. 211-66.

Tyt.: „Republika". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: Łódź, województwo łódzkie. **Czyt.**: sfery-przemysłowe, handlowe, wolne zawody, pracownicy umysłowi. **Red. n.**: Adam Szenberg. **Red. gosp.**: Ryszard Manugiewicz. **Red. kult.**: Mieczysław Jagoszewski. **Kor. zagr.**: Edmund Starzyński — Paryż, dr Wollman — Rzym, nadto w Berlinie i Londynie. **Kor. kraj.**: Bydgoszcz, Częstochowa, Gdynia, Kalisz, Katowice, Kraków, Lwów, Piotrków, Poznań, Równe, Toruń, Warszawa, Wilno, Zakopane. **Dod.**: Dodatek literacko-naukowy co tydzień. Dodatek mody oraz dodatki okolicznościowe. **Dz. spec.**: Dział przemysłowo-handlowy ze szczególnym uwzględnieniem włókiennictwa. **C. pren.**: z przesyłką mies. 5 zł. **C. egz.**: 0,15.

Cen. ogł.: Tekst — 50. Zwycz. — 12. Na str. tekstowej — 4 łamy × 70 mm, na str. ogłosz. 10 łamów × 28 mm.

Robotnik

Wyd.: Rada Naczelna Polskiej Partii Socjalistycznej. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Warecka 7. Tel.: 230-44. **Zał.**: 1894 r. **Dyr.**: Franciszek Białas. **Kier. ogł.**: Kazimierz Dubois. **Kier. pren.**: Z. Jaworska. **Kier. kolp.**: J. Cesarski. **Kier. buchalterii:** F. Skrzypek.

Tyt.: „Robotnik". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: świat pracy. **Red. n.**: Mieczysław Niedziałkowski. **Sekr.**: Bronisława Kopelówna. **Red. wewn.**

Kazimierz Czapiński. **Red. zagr.**: Jan Maurycy Boski. **Red. gosp.**: Ludwik Winterok. **Red. kult.**: Jan Nepomucen Miller. **Red. sport.**: Ignacy Klibański. **Kor. zagr.**: w Londynie, Paryżu, Pradze. **Kor. kraj.**: Biała-Bielsko, Białystok, Brześć n/B., Częstochowa, Gdynia, Katowice, Kowel, Kraków, Lwów, Łódź, Nowy Sącz, Piotrków Tryb., Poznań, Radom, Wilno. **Mut.**: „Gazeta Robotnicza" (Śląsk), „Łodzianin", „Naprzód" (woj. krakowskie), „Robotnik Białostocki", „Robotnik Piotrkowski", „Robotnik Radomski", „Robotnik Poznańsko - Pomorski". **Dod.**: Akademicki p. t. „Akademik Socjalista". **C. pren.**: mies. z doręczeniem 2.50. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst 50. Zwycz. 40. Drobne: za wyraz 20.

Siedem Groszy

Wyd.: „Polonia" S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Kurier Wieczorny". **Adr. poczt.**: Katowice, Sobieskiego 11. **Tel.**: 349-81 do 349-84.

Tyt.: „Siedem Groszy". **Teryt.**: cała Polska, a szczeg. ziemie zachodnie i przyległe do nich. **Czyt.**: średnie i niższe sfery. **Red. n.**: Wacław Madejski. **Sekr.**: Jan Smotrycki. **Kor. zagr.**: w Londynie, Paryżu i Pradze.**Kor. kraj.**: w Bydgoszczy, Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Warszawie oraz we wszystkich większych miejscowościach Śląska, Zagłębia, Poznańskiego i Pomorza. **Mut.**: 6 — krakowska, łódzka, poznańska, pomorska, zagłębiowska, zaolzańska (30 halerzówka). **Dod.**: **rolniczy** „Drobny Rolnik, Ogrodnik i Działkowiec". **Dz. spec.**: kobiecy i humorystyczny. **C. pren.**: mies. 2,31. **C. egz.**: 0,08, w niedziele 0,10.

Cen. ogł.: 1 pole 67 × 35 mm: w tekście 20 zł, na 1 st. 40 zł. Najmniejszy wymiar 1/2 pola. Kolor. — 50% drożej. Zastrzeż. miejsca nie uwzględnia się. Drobne: za wyraz 20 gr, dla poszuk. pracy — 10 gr, wyrazy tyt. i tłustym drukiem podwójnie.

Słowo

Wyd.: Stanisław Mackiewicz. **Adr. poczt.**: Wilno, Zamkowa 2. **Tel.**: red. 17-82, adm. 228. **Zał.**: 1922. **Oddz.**: Warszawa, Marszałkowska 78 m 8, tel. 9-08—40.

Tyt.: „Słowo". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **C. pren.**: mies. 4.—, zagr. 7.—. **C. egz.** 0,20.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Słowo Pomorskie

Wyd.: Drukarnia Toruńska S. A. **Adr. poczt.**: Toruń, ul. św. Katarzyny 4. **Tel.**: 11-08 i 11-09. **Zał.** 1920 r. **Dyr.** Stanisław Cieślak. **Kier. admin.**: Mieczysław Sulecki. **Oddz. Prow.**: Bydgoszcz, Gdynia, Grudziądz, Inowrocław, **Ag.**: 1) Bydgoskie Przedmieście, ul. Mickiewicza 92, tel. 25-67; 2) Toruń — Mokre, ul. Kościuszki 11a, tel. 22-65.

Tyt.: „Słowo Pomorskie". **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: Wielkie Pomorze i przyległe powiaty. **Czyt.**: mieszczaństwo i pracownicy umysłowi. **Red. n.**: Stanisław Cieślak. **Sekr.**: Jacek Strzyżewski. **Red. pol. wewn. zagr. gosp.**: Antoni Czerwiński. **Red. kult.**: Mieczysław Dereżyński. **Kier.** innych działów: Zbigniew Łukomski, Aleksander Wojder. **Kor. kraj.**: Gdańsk, Gdynia, Poznań, Warszawa. **Mut.**: 1) pomorska prowincjonalna, 2) bydgosko-kujawska. **Dz. spec.**: gospodarczy ogólny, rolniczy, kultury i sztuki pomorskiej, przyrody i techniki, radiowy, kobiecy. **C. pren.**: mies. 250. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: w tekście (łam — 68 mm.), na 1 str. 100 na 2 i 3 str. 80, na dalszych str. 60, zwycz. — 20, drobne za wyraz tyt. — 25, dalsze po 10.

Tempo Dnia

Wyd.: Ilustrowany Kurier Codzienny — Marian Dąbrowski i S-ka. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Il. Kur. Codz.". **Adr. poczt.**: Kraków, Wielopole 1. **Tel.** 150-60 do 150-66.

Tyt.: „Tempo Dnia". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: wszystkie warstwy społeczne. **Red. n.**: Marian Dąbrowski. **Kor. zagr.**: w stolicach Europy i licznych miastach wszystkich kontynentów. **Kor. kraj.**: własne oddziały oraz reporterzy w miastach powiatowych. **Mut.**: krakowska, małopolska, pomorska, poznańska, śląska. **Dz. spec.**: na roli, w ogrodzie i w domu — dział dla dzieci. **C. pren.**: mies. 2,50, **C. egz.**: 0.10.

Cen. ogł.: na 1 str. — 30 gr., rekl. i osobiste 1.50, „nadesłane" 40, drobne za wyraz 10, dla poszukujących pracy 5 gr. Pierwszy wyraz liczy się podwójnie.

Walka Ludu

Wyd.: Rada Naczelna P. P. S. Administrację prowadzi „Zespół Czasopism" Sp. z o. o. Bliższe informacje o administracji patrz pod „Dziennik Ludowy". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Warecka 7. **Tel.:** Nacz. Red. 662-35, red. 230-52, admin. 304-50. **Zał.:** styczeń 1937 r.

Tyt.: „Walka Ludu". **Cz. uk.:** 7 × tyg. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** robotnicy i chłopi. **Red. n. i kier. gosp.:** Zygmunt Zaremba. **Sekr.:** Tadeusz Hartleb. **Red. wewn.:** Władysław Jakubowski. **Red. zagr. i kult.:** Włodzimierz Jampolski. **Kor. zagr.:** Berlin, Londyn, Moskwa, Paryż, Praga, Walencja. **Kor. kraj.:** we wszystkich miastach. **Dod.:** sportowy (red. Mulak). **C. pren.** mies. 1,50. **C. egz.** 0,10.

Cen. ogł.: Wiersz 5-łam. w tekście 50, za tekstem 35.

Warszawski Dziennik Narodowy

Wyd.: „Zachodnia Spółka Wydawnicza", Sp. z o. o. Spółka wydaje również pismo Tygodnik Polityczny Warszawskiego Dziennika Narodowego. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Nowy Świat 47 m. 3. **Tel.:** red. nacz. 201-02, red. 275-11, adm. 289-04, ogłoszenia 626-58. **Zał.:** 1935. **Dyr.:** Ferdynand Śliwiński. **Kier. ogł.:** Ryszard Ucieszyński. **Kier. pren., kolp. i prop.:** Bogumił Dworak. **Oddz. Prowinc.:** Łódź, Piotrkowska 86, tel. 153-33; Kraków, Rynek Główny 6 m. 17. Tel. 120-76.

Tyt.: „Warszawski Dziennik Narodowy". **Cz. uk.:** 7 × tyg. **Teryt.:** cała Polska. **Red. n.:** Stefan Sacha. **Sekr.:** Feliks Jordan. **Red. zagr.:** Zygmunt Berezowski i Stanisław Kozicki. **Red. gosp.:** Jerzy Kordek-Więckowski. **Red. kult.:** Piotr Grzegorczyk. **Red. działu sport.:** Jerzy Kordek-Więckowski. **Red. działu prowinc.:** Stefan Borowski. **Kor. zagr.:** Berlin, Paryż, Rzym. **Kor. kraj.:** Bydgoszcz, Częstochowa, Kraków, Kielce, Lwów, Łódź, Łuck, Piotrków Trybunalski, Poznań, Radom, Toruń, Wilno i wiele

innych miast i miejscowości. **Mut.**: prowincjonalna. **C. pren.**: mies. 5. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: przed tekstem (1-sza str.) 70, w tekście — 85, reklamy — 40, na ostatniej str. — 50. Drobne za wyraz 15.

Wieczór Warszawski

Wyd.: Spółka Wydawnicza „Zjednoczenie", Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa, 1. Al. Jerozolimska 121. **Tel.**: red. 322-80, dyr. 541-55, zarząd i sekr. 299-99. **Zał.**: 1927. **Dyr.**: Bolesław Biega. **Kier. ogł.**: Tadeusz Ucieszyński. **Kier. pren. i kolp.**: Aleksander Gozdowski. **Kier. Buch.**: Bronisław Zadrożny. **Ag.**: Kantor, Zgoda 1. Tel. 230-00.

Tyt.: „Wieczór Warszawski". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: wszystkie warstwy społeczne. **Red. nacz.**: Stanisław Strzetelski. **Sekr.**: Roman Wasilewski. **Red. wewn. i gosp.**: Medard Kozłowski. **Red. zagr.**: Jan Bajkowski. **Red. kult.**: Zdzisław Broncel. **Kor. zagr.**: Londyn, Paryż. **Kor. kraj.**: Brześć n/B, Bydgoszcz, Gdynia, Lublin, Łódź, Łuck, Toruń, Wilno i niestali korespondenci w wielu punktach kraju. **Mut.**: mutacja lubelska, wyd. Zachodnie A, wyd. Zachodnie B., wyd. Kresowe, wyd. prowincjonalne ogólne. **Dod.**: dodatek niedzielny. **C. pren.**: mies. 2.30. **C. egz.** 0,10.

Cen. ogł.: na 1 str. 1.25, wśród tekstu redakc. 1.00, wśród ogłoszeń — 60. Na ostatniej stronie (wśród ogłoszeń) — 0,80. Notatki reklamowe (N) — 1.00. Komunikaty wyjaśnienia, ostrzeżenia (K) — 1.50. Opisy specjalne (Os) — 2.00. Ogłoszenia lekarskie 0.60. Nekrologi — 0,40. Drobne (za wyraz) petit, nonparel — 20.

Wiek Nowy

Wyd.: Prasa Nowa, S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Lwowski Il. Express Por.". **Adr. poczt.**: Lwów, Sokoła 4. **Tel.**: 228-90, 207-78, 279-80, 226-77.

Tyt.: „Wiek Nowy". **Cz. uk.**: 6 × tyg. (prócz niedziel). **Teryt.**: Cała Polska, głównie Małopolska. **Czyt.**: wszystkie sfery i zawody. **Red. nacz.**: Bronisław Laskownicki. **Zast. red. n.**: Ewald Hapka. **Sekr.**: Henryk Cepnik. **Red. wewn.**: Adam Nechay. **Red. kult.**: Marta Majew-

ska i Kazimierz Bukowski. **Kor. zagr.**: Berlin, Londyn, Paryż, Rzym, Wiedeń. **Kor. kraj.**: Kraków, Poznań, Warszawa i we wszystkich większych miastach Małopolski i ważniejszych miasteczkach. **Wyd.**: lwowskie i prowincjonalne. **Mut.**: 4 mutacje. **Dod.**: tygodniowa kronika ilustrowana (4 str.). **Dz. spec.**: kobiecy, sportowy, przyrodniczo-techn. oraz dział rozrywek umysłowych i akademicki. **C. pren.**: mies. 2.50. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Tekst (4 łamy × 68 mm.): 1-a str. 100. na 2 i 3 str. 80, na dalszych str. 70. Za tekstem (8 łamów × 34 mm.) 18. Ogł. w n-rze z datą niedzielną 50% drożej. Zastrzeż. miejsca 25% drożej.

Wielkopolanin

Wyd.: Drukarnia Polska, S. A. w Poznaniu. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Kurier Poznański". **Adr. poczt.**: Poznań, Św. Marcin 70. **Tel.**: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72.

Tyt.: „Wielkopolanin". **Cz. uk.**: 3 × tyg. **Treść**: sprawy społeczno-polityczne oraz fachowo-rolnicze. **Teryt.**: cała Polska z wyj. Pomorza. **Czyt.**: rolnicy, ogrodnicy, robotnicy rolni itp. **Red. n.**: Stanisław Prószyński. **Sekr.**: Włodzimierz Krzyżaniak. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych ośrodkach wiejskich. **Mut.**: 1) dla Śląska i Zagłębia Węglowego, 2) dla Wielkopolski, 3) dla pozostałych dzielnic (z wyj. Pomorza). **Dod.**: 1) doroczny kalendarz książkowy w oprawie, 2) dodatek powieściowy arkuszowy na każdą niedzielę, 3) nieperiodyczne książki broszurowane powieściowe, fachowo-rolnicze. **Dz. spec.**: 1) Ogród i sad. 2) Dział rolnika, 3) Przyjaciel pszczelarza, 4) Poradnik weterynaryjny, 5) Dział kobiecy. **C. pren.**: mies. 1 zł. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: zwycz. (6 łamów): 15. Tekst (4 łamy): na 2 i 3 str. — 60, na 4 i 5 str. 50, przy końcu części redakcyjnej 30, większe wśród drobnych (6 łamów) 30, drobne: wyraz tyt. drukiem tłustym 10, dalsze wyrazy drukiem zwyczajnym 5.

Dzienniki w języku rosyjskim

Nasze Wremia

Wyd.: Eugeniusz Kotlarewski. **Adr. poczt.:** Wilno, Wileńska 11. **Tel.:** 15-79. **Zał.:** 1930 r. **Dyr.:** Eugeniusz Kotlarewski. **Kier. pren.:** Anna Jelec. **Kier. kolp.:** Jan Kowalewski. **Oddz.:** Warszawa, ul. Zgoda 6 m. 4, tel. 276-05.

Tyt.: „Nasze Wremia". **Cz. uk.:** 6 × tyg. **Teryt.:** cała Polska w szczeg. Kresy Wschodnie. **Czyt.:** wszystkie warstwy społeczeństwa rosyjskiego. **Red. nacz.:** Teoktyst Kotlarewski. **Sekr.:** Włodzimierz Sołowjewicz. **Kier. wewn. i zagr.:** Sergiusz Goriaczko. **Red. gosp.:** Włodzimierz Jegorow. **Red. kult.:** Andrzej Surkow. **Kor. zagr.:** Piotr Szutiakow — Berlin, ks. Bariatinski — Paryż, Magierowski — Praga Czeska, Rybiński — Beograd. **Kor. kraj.:** Kaufman — Białystok, W. Sarbina — Brześć n/Bugiem, Michaluk — Dubno, A. Switicz — Grodno, Sirko-Biliński — Lwów, Rumiancew — Pińsk, Watenberg — Równe Woł. **Mut.:** 1) Wołyń—Polesie, 2) Warszawa i Polska Zachodnia oraz 4 strony gazety „Russkoje Słowo". **Dod.:** codzienny dodatek: Ryska gazeta „Siegodnia" **C. pren.:** mies. 9 zł. **C. egz.:** 0,30.

Cen. ogł.: 1 str. — 40 gr. mm. Tekst 60 gr., za tekstem 30 gr. w układzie 6-szpaltowym.

Russkoje Słowo

Wyd.: Eugeniusz Kotlarewski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Nasze Wremia". **Adr. poczt.:** Wilno, ul. Wileńska 11. **Tel.:** 15-79. **Oddz.:** W-wa, Zgoda 6 m. 4, tel. 276-05.

Tyt.: „Russkoje Słowo". **Cz. uk.:** 6 × tyg. **Teryt.:** cała Polska w szczeg. Kresy Wschodnie. **Czyt.:** wszystkie warstwy społeczeństwa rosyjskiego. **Red. nacz.:** Teoktyst Kotlarewski. **Sekr.:** Włodzimierz Sołowjewicz. **Red. wewn. i zagr.:** Sergiusz Goriaczko. **Red. gosp.:** Włodzimierz Jegorow. **Red. kult.:** Andrzej Surkow. **Kor. zagr.:** Piotr Szutiakow — Berlin, Ks. Bariatinski — Paryż, Magierowski — Praga Czeska, Rybiński — Beograd. **Kor. kraj.:** Kaufman — Białystok, W. Serbina — Brześć n/B,

Michaluk — Dubno, A. Switicz — Grodno, Sirko-Biliński — Lwów, Rumiancew — Pińsk, Watenberg — Równe Woł. **Mut.**: 2 mutacje: 1) prowincjonalna (Wołyń — Polesie), 2) Warszawa i Polska Zachodnia. **C. pren.**: mies. 3. **C. egz.** 0,15.

Cen. ogł.: na I str. — 40, tekst 60, za tekstem 30. Strona — 6 łamów.

Dzienniki w języku żydowskim

Cajt

Wyd.: Dziennik „Cajt" Sp. z o. o. w Wilnie. **Adr. pocz.**: Wilno, Wielka 39. **Adr. tel.**: Cajt Wilno. **Tel.**: 8-21. **Zał.**: 1924 r. **Dyr.**: J. Nowogrodzki. **Kier. ogł.**: J. Nowogródzki. **Kier, pren. i kolp.**: P. Brusztejn, **Oddz.**: A. Tabachowicz, Kwaszelnia 23/25, tel. 21-10. **Ag.**: W. Pawłowski, ul. Wielka 50, tel. 22-93. L. Berger, ul. Zawalna 24, tel. 22-73. L. Kopelowicz, Kwiatowa 4, tel. 8-39. E. Nelkin, Stefańska 6. Kolportaż prasy, Tatarska 7, tel. 14-03.

Tyt.: „Cajt". **Cz. uk.**: codziennie. **Teryt.** Wilno i wileńszczyzna. **Czyt.**: kupcy, przemysłowcy, pracownicy umysłowi i wolne zawody. **Red. n.**: Ch. Lewin. **Sekr.** S. Rozensztajn. **Red. wewn., zagr. i gosp.**: Sz. Bejlis. **Kor. zagr.**: w Palestynie — Hochberg, w Paryżu — N. Sztern, w St. Zjedn. A. P. — N. Swerdlin. **Kor. kraj.**: w Warszawie — Sz. Załkind. **C. pren.**: mies. 3.—. **C. egz.**: w dn. powsz. 0,10; w piątek 0,20.

Cen. ogł.: przed tekstem 40, za tekstem 30, w tekście 100. Wierszomierz: 1-sza i ostatnia str. zawierają 12 łamów ogłoszeniowych, w tekście 6 łamów.

Dos Judisze Togblat

Wyd.: Spółdzielnia wydawnicza z odp. udział. Dos Judisze Togblat—Dziennik. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Leszno 40. **Adr. tel.**: Togblat Warszawa Leszno 40. **Tel.**: 11.40-72, 12.23-25.**Zał.**: 1929 r. **Dyr.**: Mendel Kaminer. **Kier. ogł.**: Chaim Kaminer. **Kier. pren.**: T. Ch. Kahan. **Kier. kolp.**: H. D. Broder. **Kier. Buchalterii:** I. Rozensztrauch. **Przedst. prowinc.**: Będzin, E. Kaminer, ul. Małachowskiego 52·

Częstochowa, A. Gutfrajnd; Łódź, Kozakiewicz, ul. Piotrkowska 55.

Tyt.: „Dos Judisze Togblat". **Cz. uk.**: 7 × tyg. **Teryt.**: cała Polska, przeważnie województwa centralne i południowe. **Czyt.**: kupcy i rzemieślnicy. **Red. n.**: Dawid Flinkier. **Sekr.**: Wolf Lipskier. **Red. wewn.**: A. M. Rogowy. **Red. zagr.**: Dr M. Rosner. **Red. gosp.**: Sz. Rotsztejn. **Kor. zagr.**: w Palestynie, Ameryce i w stolicach większych państw europejskich. **Kor. kraj.**: w Białymstoku, Będzinie, Kielcach, Krakowie, Lublinie, Lwowie, Łodzi, Tarnowie, Tarnopolu, Wilnie. **Wyd.**: dwa: stołeczne i prowincjonalne. **Dod.**: „Familienblat", „Tora-kwał". **C. pren.**: **mies.** 4 zł. **C. egz.**: w dniu powsz. 0,15, w niedz. 0,20, w piątek 0,30.

Cen. ogł.: W tekście 100, przed tekstem 80, za tekstem 60. Przy ogłoszeniach wielokrotnych rabat do 30%.

Der Moment

Wyd.: „Nasza „Prasa", Sp. z o. udz. **Adr. poczt.**: Warszawa, ul. Nalewki 38. **Zał.**: 1910.

Tyt.: „Der Moment". **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Red. n.**: S. H. Priłucki. **C. pren.**: mies. 4.50. **C. egz.**: 0,20.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Hajnt

Wyd.: Spółdzielnia Wydawn. „Alt-Naj". **Adr. poczt.**: Warszawa, Chłodna 8. **Zał.**: 1928.

Tyt.: „Hajnt". **Cz. uk.**: 6 × tyg.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Hajntige Najes

Wyd.: Spółdzielnia Alt-Naj („Odrodzenie"). Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Hajnt i Welt Szpigel. **Adr. poczt.**: W-wa, Chłodna 8.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Undzer Tog

Wyd.: Spółdzielnia Wydawniczo - Drukarska „Wilner Tog" z odp. udz. **Adr. poczt.**: Wilno, Poznańska 1, Skrz. poczt. 92. **Tel.** 7-42. **Zał.**: 1926 r. **Dyr.**: Aron Wołoszyn.

Kier. ogł.: Aron Wołoszyn. **Kier. pren. i kolp.**: Mojżesz Mysłobodski. **Kier. Buch.**: Sz. Berkon.

Tyt.: „Undzer Tog“. **Cz. uk.**: codziennie (oprócz sobót i świąt żyd.). **Teryt.**: Kresy Wschodnie. **Czyt.**: wszystkie warstwy społ. żydowskiego. **Red. n.**: Załman Rejzin, adw. Józef Czernichow.**Sekr.**: Saul Rejzin. **Red. wewn. i zagr.**: Natan Kastelański. **Red. kult.**: Szmul Drejer. **Red. Kroniki**: Mejer Pups. **Red. sport.**: Lew Stryłowski. **Kor. zagr.**: w Londynie E. Sosnowicz, Nowym Yorku S. Sałamon, Palestynie Sz. Lukierman, Brazylii Kaczyński, Urugwaju Ch. Łazdejski. **Kor. kraj.**: w Warszawie, Łodzi, Włocławku oraz w miastach i miasteczkach Wileńszczyzny. **Dz. spec.**: kulturalno-literacki, prawny, buchalteryjny, sportowy. **C. pren.**: mies. 3. **C. egz.**: 0,10 (piątkowe oraz numery przedświąteczne 0,20).

Cen. ogł.: na 1 str. 40, na ostatniej 30, w tekście 90.

Unzer Express

Wyd.: „Express“, spółdz. z odp. udz. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Nowolipie 13. **Tel.**: 11-13-68, 11-11-56. **Zał.**: 1927 r. **Zarząd:** S. Bialeza, J. Fiszman i M. Nudelman. **Kier. ogł.**: G. Aptekar. **Kier. pren. i kolp.**: J. Fiszman.

Tyt.: „Unzer Express“. **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: drobne kupiectwo, rzemieślnicy etc. **Red. n.**: Lazar Kahan. **Sekr.**: Samuel Klec. **Red. wewn.**: Lazar Kahan **Red. kult.**: Elchanan Cejtlin. **Kor. zagr.**: Jerozolima, Londyn, Paryż i New York. **Kor. kraj.**: Białystok, Częstochowa, Grodno, Kielce, Kraków, Lwów, Lublin, Łódź, Przemyśl, Radom, Równe, Rzeszów, Wilno. **Mut.**: prowincjonalna ogólna oraz mutacje na Białystok, Częstochowę, Grodno i Równe. **Dod.**: piątkowe i przedświąteczne. **Dz. spec.**: lekarski. **C. pren.**: mies. 3 zł. **C. egz.**: w dni powszedn. 0,10, w niedziele 0,15, w piątek 0,20.

Cen. ogł.: Przed tekstem — 80, w tekście — 1,25, za tekstem 60. Str. druku 410 × 270 mm. Szer. łamu: w tekście 70 mm., za tekstem 54 mm.

Warszawer Radio

Wyd.: Nasza Prasa, Spółdz. z odp. udział. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Der Moment, Sport-Cajtung, Nowy Głos. **Adr. poczt.**: W-wa, Nalewki 38.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Wilner Radio

Wyd.: Wilner Radio, Spółdzielnia z odp. udz. **Adr. poczt.**: Wilno, Szopena 1/30; skrz. poczt. 58. **Adr. tel.**: Wilner Radio, Wilno. **Tel.**: 15-77. **Zał.**: 1930. **Kier. ogł.**: L. Zubowicz. **Kier. pren.**: J. Tajcówna. **Kier. kolp.** J. Szochor.

Tyt.: „Wilner Radio". **Cz. uk.**: 6 × tyg. **Teryt.**: Woj. Wileńskie. **Czyt.**: wolne zawody, kupcy, rzemieślnicy. **Red. N.**: Stocki Lew. **Sekr.**: Samuel Żałudski. **Kor. zagr.**: Ch. Kopelowicz (w Tel-Avivie). **C. pren.**: mies. 3. **C. egz.**: 10 i 15 gr.

Cen. ogł.: na 1 str. 40 na ostatniej str. 30, w tekście 1 zł.

CZASOPISMA

Antena

Wyd:. Spółka Wydawnicza „Ra" Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Chmielna 62. **Tel.**: 630-70. **Zał.**: 1926 r. **Dyr.**: Dr Stanisław Serwin. **Kier. ogł.**: Maksymilian Klarwajn. **Kier. pren.**: Janina Puczyńska. **Kier. kolp.**: Mikołaj Maksyś.

Tyt.: Antena. **Cz. uk.**: 1 x tyg. **Treść**: programy radiowe i sprawy radiofonii. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: radioabonenci. **Red. N.**: Jan Piotrowski. **Sekr.**: Stanisława Grosicka. **Kier działu technicznego:** Eugeniusz Tołłoczko. **C. pren.**: mies. 1.40, kwart. 4.—, rocznie 15.—. **C. egz.**: 0,40.

C. ogl.: w programach (4 łamy) — 60, tekst (3 łamy) — 100.

Apostoł wśród Świata

Wyd.: Zgromadzenie Księży Pallotynów. Zgromadzenie wydaje również pisma następujące: Królowa Apostołów, Mały Apostoł. Posiew, Przegląd Katolicki, Rodzina Polska. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Krak. Przedmieście 71. **Tel.** centr. 240-15. **Dział ogłoszeń:** Warszawa, Kr. Przedm. 69, te. 337-66. **Zał.**: 1907 r. **Dyr.**: ks. Franciszek Pauliński.

Tyt.: Apostoł wśród Świata. **Cz. uk.** 1 x kwart. **Treść:** religijno-ascetyczna. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: wolne zawody, rolnicy, robotnicy fabr. **Red. N.**: ks. Stanisław Czapla. **Dz. spec.**: informacyjny, hagiografia. **Cena:** rozsyła się gratisowo.

Archiwum Kryminologiczne

Wyd.: Ferdynand Hoesick, Sp. z o. o. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Bibliografia Prawnicza, Bulletin des Sciences Historiques, Orzecznictwo Sądów Polskich. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Senatorska 22. **Tel.**: 610-68, 505-31. **Zał.**: 1865 r. **Dyr.**: Marian Sztajnsberg.

Tyt.: Archiwum Kryminologiczne. **Cz. uk.**: 1 x kwart. **Treść:** prawo karne, zagadnienia penitencjarne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: sędziowie, prokuratorzy, adwokaci, studenci prawa, służba bezpieczeństwa (P. P., S. W., K. Z.).

Red. N.: Prof. Stanisław Battawia. **C. pren.**: rocznie 25.—. **C. egz.**: 8.—.

Cen. ogł.: w/g umowy.

Arkady

Wyd.: Polska Agencja Telegraficzna. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Królewska 5 — redakcja, Miodowa 22 — administracja P. A. T. **Adr. tel.**: PAT — Arkady — Warszawa. **Tel.**: Dyrekcja 11-80-17, Administracja 11-80-19, Redakcja 279-18, Dział ogłoszeń 11-80-15. **Zał.**: 1935 r. **Dyr.**: Franciszek Orzechowski. **Kier. ogł.**: Michał Dziewulski. **Kier. pren.**: Jadwiga Józefowiczowa. **Kier. kolp.**: Helena Przedpełska.

Tyt.: „Arkady". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: pismo poświęcone jest zagadnieniu sztuki w przemyśle, rzemiośle i życiu codziennym. **Teryt.**: Polska i kraje zachodniej i wschodniej Europy, Stany Zjednoczone A. P., Kanada, Japonia. **Czyt.**: t. zw. inteligencja zawodowa, uczniowie szkół wyższych i średnich zawodowych, nauczyciele, urzędnicy itd. **Red. n.**: Wanda Filipowiczowa. **Sekr.**: Cecylia Lewandowska. **Kor. zagr.**: Jan Żarnowski, Boulogne s/Seine. **C. pren.**: w kraju: rocznie 32.—, półrocznie 16.—, kwartalnie 8.—, za granicą: rocznie 44.—, półrocznie 22.—, kwartalnie 11.—. **C. egz.**: 3.—.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 600 zł., 1/2 — 300 zł., 1/4 — 150. Adresowe 50.

As

Wyd.: Ilustrowany Kurier Codzienny, Marian Dąbrowski i S-ka w Krakowie. Koncern I. K. C. wydaje również pisma codzienne: Ilustrowany Kurier Codzienny, Tempo Dnia oraz tygodniki: Na Szerokim Świecie, Raz Dwa Trzy, Wróble na Dachu. **Adr. poczt.**: Kraków, Wielopole Nr 1. **Adr. tel.**: Ikace Kraków. **Tel.**: 150-60 do 150-66. **Zał.**: 1910 r. **Dyr.**: redaktor Marian Dąbrowski, Henryk Paschalski. **Oddz.**: Bydgoszcz, ul. Dworcowa 20, Gdynia, ul. Świętojańska 44, Katowice, Mariacka 13, Lwów Akademicka 14, Łódź ul. Piotrkowska 116, Nowy Sącz ul. Jagiellońska 29, Poznań Św. Marcina 48, Sosnowiec ul. Piłsudskiego 8, Toruń pl. Bankowy obok „Łuku Cezara", Warszawa Krak. Przedm. 9, Wilno ul. Wileńska 26, Zakopane — Krupówki. **Ag.**: kioski Towarzystwa „Ruch"

wszystkie kioski inwalidzkie, sklepy tytoniowe i księgarnie.

Tyt.: „As". **Cz. uk.** 1 x tyg. **Treść:** magazyn poświęcony nauce, sztuce, kobiecie i zagadnieniom bieżącym. **Teryt.**: cała Polska oraz ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: inteligencja miejska i wiejska (ziemiaństwo). **Red. N.**: Marian Dąbrowski. **Kor. zagr.**: w stolicach większych państw całego świata. **Kor. kraj.**: własne oddziały w Bydgoszczy, Gdyni, Katowicach, Lwowie, Łodzi, Nowym Sączu, Poznaniu, Sosnowcu, Toruniu, Warszawie, Wilnie, Zakopanem. **C. pren.**: 1.50 mies. **C. egz.**: 0,40.

Cen. ogł.: cała str. (275 × 200 mm.) — 600 zł., 1/2 s. — 300 zł., 1 mm. × ł. (63 mm.) 90 zł., za każdy kolor — 50%. Zastrz. m. nie przyjmuje się.

Autobus

Wyd.: Związek Stowarzyszeń Właścicieli Przedsiębiorstw Samochodowych R. P. **Adr.**: **poczt.**: W-wa 1, Marszałkowska 74 m. 13. **Adr. tel.**: Wzajemauto. **Tel.**: 888-31. 880-20, 967-80. **Zał.**: 1929 r. **Dyr.**: Maria de Lavaux.

Tyt.: Autobus. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: motoryzacja, trakcja autobusowa, drogi. **Czyt.**: Członkowie Związku Stowarzyszeń Właścicieli Przeds. Sam. R. P. **Red. N.**: Maria de Lavaux. **C. pren.**: rocznie 12.—, półrocznie 6.—, **C. egz.**: 1.—.

Cen. ogł.: 1/1 str. 300 zł., 1/2 s. 160, 1/4 s. 90, przy ogł. wielokrotnych rabat.

Bezpieczeństwo i Higiena Pracy

Wyd.: Koło Inżynierów Bezpieczeństwa Pracy przy Stow. Techników Polskich. **Adr. poczt.** W-wa 1, Polna 40. **Tel.**: 835-83. **Zał.** 1933 r. **Dyr.** Inż. M. Rzęcki.

Tyt.: Bezpieczeństwo i Higiena Pracy. **Cz. uk.**: 1 × 2 mies. **Treść:** zagadnienia organizacji warsztatu w związku z niebezpieczeństwem pracy, techniki zabezpieczenia maszyn i narzędzi i organizacji służby bezpieczeństwa pracy. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kierownicy fabryk i inżynierowie, instytucje i związki gospodarcze i przemysłowe. **Red. n.**: Inż. M. Rzęcki, **Sekr.**: Z. Ciborowska. **Dod.**: specjalne dodatki przeznaczone do rozpowszechniania wśród robotników p. t. „Uważaj przy pracy". **Dz. spec.**: Ustawodawstwo socjalne. **C. pren.**: rocznie

10.—, półrocznie 6.—. **C. egz.:** 1.— (do nab. tylko w admin.).

Cen. ogł.: 1/1 str. 150.— zł., 1/2 str. 80.— zł.

Bibliografia Prawnicza

Wyd.: F. Hoesick, Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Archiwum Kryminologiczne“ **Adr. poczt.:** W-wa 1, Senatorska 22. **Tel.:** 610-68, 505-31.

Tyt.: Hoesicka Bibliografia Prawnicza. **Cz. uk.:** 1 × kwart. **Treść:** bibliografia książek i wszelkich prac prawniczych. **Red. N.:** prok. Artur Miller. **C. pren.:** rocznie 5.—. **C. egz.:** 1.50.

Cen. ogł.: w/g umowy.

Bluszcz

Wyd.: Tow. Wydawnicze „Bluszcz“ Sp. z o. o. (od r. 1922). T-wo to wydaje również nast. pisma: Dziecko i Matka, Ja to zrobię, Kobieta w Świecie i w Domu, Praktyczna Pani — Dobra Obywatelka. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Solec 87. **Adr. tel.:** Bluszcz Warszawa. **Tel.** 244-18, 587-03 i 306-33. **Zał.:** 1865 r. **Dyr.:** Marian Artemski i Jerzy Pawłowski. **Kier. ogł.:** Tadeusz Malewski.**Kier. pren. i kolp.:** Gracjan Gawroński. **Kier. drukarni:** Józef Kulesza. **Kier. chemigrafii:** Czesław Mielnicki. **Ag.:** Warszawa, Świętokrzyska 17. Tel. 676-72.

Tyt.: Bluszcz. **Cz. uk.:** 1 × tyg. w sobotę. **Treść:** zagadnienia społeczno - literackie. **Teryt.:** cała Polska i środowiska polskie zagranicą. **Czyt.:** urzędnicy, wolne zawody, ziemianie. **Red. N.:** Stefania Podhorska-Okołów. **Sekr.:** N. Grzeszczakówna. **Dod.:** powieściowy w formacie książkowym. **Dz. spec.:** sprawy społeczne, kultura, sztuka, wychowanie — pedagogika i szkolnictwo, moda i roboty, dom i gospodarstwo, nasz lekarz, ogrodnictwo i hodowla. **C. pren.:** mies. 1.80. **C. egz.:** 0.50.

Cen. ogł.: 50, tekst: 80; łam 63 mm.

Bulletin d'Information des Sciences Historiques en Europe Orientale

Wyd.: F. Hoesick, sp. z o. o. Bliższe dane o wydawnictwie, patrz pod. Archiwum Kryminologiczne. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Senatorska 22. **Tel.:** 610-68, 505-31.

Tyt.: Bulletin d'Information des Sciences Historiques en Europe Orientale. **J.**: francuski. **Cz. uk.**: 1 × kwart. **Treść:** informacje o zdobyczach wiedzy historycznej w Europie wschodniej. **Teryt.**: Polska i zagranica. **Czyt.**: historycy, w szczeg. członkowie Federacji Towarzystw Historycznych. **Red. N.**: prof. Marceli Handelsmann. **Sekr.**: doc. T. Manteuffel. **C. pren.**: rocznie zł. 8.—. **C. egz.**: 2.—.

Chłopska Prawda

Wyd.: Centr. Wydz. Wiejski P. P. S. Spółka prowadzi również administrację pism nast.: Dziennik Ludowy, Głos Kobiet, Młodzi Idą, Światło, Tydzień Robotnika i Walka Ludu. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Warecka 7. **Tel.**: red. 662-35, admin. 304-50. **Dyr.**: Zygmunt Zaremba. **Administrację** prowadzi „Zespół Czasopism", sp. z o. o. **Kier. ogł.**: Ludwik Komeriner. **Kier. pren. i kolp.**: Eugenia Tyllowa.

Tyt.: „Chłopska Prawda". **Zał.**: 1924 r. **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść:** sprawy gospodarcze i polityczne, zagadnienie wsi, inform. bieżące. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: chłopi małorolni, bezrolni, robotnicy folwarczni i chłopi sezonowo pracujący w przemyśle. **Red. n.**: Zygmunt Zaremba. **Sekr.**: Stanisław Niemyski. **Dz. spec.**: dział rolniczy. **C. pren.**: kwart. 0,50. **C. egz.**: 0,05.

Cen. ogł.: 80.

Co Tydzień Powieść

Wyd.: „Republika", Sp. z o. o. Spółka wydaje również pisma codzienne: Republika, Express Ilustrowany, Express Wieczorny Ilustrowany i Gazetę dla Wszystkich oraz tygodniki: Karuzela, Panorama, Wędrowiec. **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49. **Adr. tel.**: Republika Łódź. **Tel.**: ogłoszenia — 122-14, kolportaż — 184-44, dział handlowy — 211-16, buchalteria — 123-14. **Zał.**: 1923 r. **Dyr.**: Konstanty Łosiew. **Kier. ogł.**: Konstanty Łosiew. **Kier. pren.**: Zofia Kaźmierczak. **Kier. kolp.**: Halina Jakubowiczowa. **Kier. dz. buchalt. i podatk.**: dyr. Aleks. Goldberg. **Oddz.**: Gdynia, Św. Jańska 13, tel. 11-69. Kalisz, 11 Listopada 8, Katowice, Mariacka 3, tel. 333-08. Kraków, Bracka 17, tel. 165-00. Lublin, Kołłątaja 3, tel. 23-48. Lwów, Lindego 2, tel. 272-38. Poznań,

Wały Zygm. 15, tel. 20-85. Warszawa, Wierzbowa 11, tel. 310-18. Wilno, Jagiellońska 8, tel. 15-54 oraz agentury w mniejszych miastach.

Tyt.: Co Tydzień Powieść. **Tel.** red. 136-56. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść:** beletrystyka. **Teryt.**: teren Rzplitej, wychodźtwo we Francji, Belgii, St. Zjedn. Niemiec. **Czyt.**: mieszczaństwo, robotnicy, prac. umysł., znaczny odsetek kobiet. **Red. n.**: Edmund Bartoszek. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Na kolumnach 2-łamowych (po 82,5 mm.) — 60, na 3-łamowych (po 55 mm.) — 40.

Czasopismo Księgowych w Polsce

Wyd.: Związek Księgowych w Polsce. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Złota 6. **Tel.** 266-00. **Zał.**: 1907 r.

Tyt.: „Czasopismo Księgowych w Polsce“. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** sprawy zawodowe. **Teryt.** cała Polska, Niemcy, Francja, Czechosłowacja, Holandia, Argentyna. **Czyt.**: buchalterzy. **Red. n.**: prof. Konrad Czerwiński. **Sekr.**: Jerzy Czerwiński. **Kor. kraj.**: Białystok, Gdynia, Katowice, Kraków, Lublin, Lwów, Łódź, Poznań i Wilno. **Dod.**: „Przegląd Związkowy“. **C. pren.**: kwart. 4.50. **C. egz.**: 1,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. 300 zł., 1/2 str. 165, 1/4 str. 90.

Czyn Młodzieży P. C. K.

Wyd.: Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża. Nadto P. C. K. wydaje pismo „Jestem“. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Kredytowa 9. **Adr. Tel.**: W-wa „Peceka“. **Tel.**: 235-29. **Zał.**: 1923 r. **Kier. admin.**: Maria Ulrichsowa. **Oddz.**: Okręgi P. C. K. (w miastach wojewódzkich), Oddziały P. C. K. (w miastach powiatowych). **Ag.**: Tow. „Ruch“ Al. Jerozolimskie 63. Tel. 707-63.

Tyt.: „Czyn Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża“. **Cz. uk.**: 1 × mies. (10 n-rów rocznie). **Treść:** sprawy społeczno-wychowawcze. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież szkolna. **Red. n.**: Jerzy Karbowski. **Kor. zagr.**: Narodowe Towarzystwo Czerwonego Krzyża. **Kor. kraj.**: Koła Młodzieży P. C. K. **Dod.**: „Dodatek dla młodszych“ i „Dodatek dla opiekunów Kół Mł. P. C. K.“. **Dz. spec.**: higiena, korespondencja międzyszkolna, kronika zagraniczna i krajowa. **C. pren.**: rocznie zł. 6.—. **C. egz.**: 0,60.

Czytanki Różańcowe

Wyd.: Instytut Różańcowy. **Adr. poczt.**: Toruń, Rybaki 59. **Tel.**: 26-29. **Zał.**: 1931 r. **Dyr.**: ks. Franciszek Nowakowski.

Tyt.: „Czytanki Różańcowe". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** sprawy religijne i społeczne. **Teryt.**: cała Polska. **Red. n.**: ks. Fr. Nowakowski. **C. Pren.**: rocznie 5 zł. (komplet 15 egz.).

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Czytanki Różańcowe dla Dzieci

Wyd.: Instytut Różańcowy. Informacje o wydawnictwie patrz pod „Czytanki Różańcowe".

Tyt.: „Czytanki Różańcowe dla Dzieci". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** sprawy religijno-społeczne. **Teryt.**: cała Polska. **Red. n.**: ks. Fr. Nowakowski. **C. pren.**: rocznie 3 zł.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Dentystyczne Wiadomości Związkowe

Wyd.: Związek Lekarzy Dentystów w Państwie Polskim. **Adr. Poczt.**: W-wa 1, Leszno 40. **Tel.** 11.50-70. **Zał.**: 1924 r. **Dyr.**: Roman Zarch. **Kier. pren.**: Roman Zarch.

Tyt.: Dentystyczne Wiadomości Związkowe. **Cz. uk.**: 1 × 2 mies. **Treść:** sprawy dentystyczne, naukowe i zawodowe. **Teryt.**: Rzplita Polska. **Czyt.**: lekarze dentyści, technicy dentystyczni, stomatolodzy oraz przemysł i handel dentystyczny. **Redaktorzy:** lek. dent. Aleksander Ujejski, lek. dent. Stanisław Bloch. **Sekr.**: Roman Zarch. **Kor.**: w każdym z 15-tu Oddziałów Związku. **C. pren.**: rocznie 18.—. **C. egz.**: 1.50. Do nabycia tylko w admin.

Cen. ogł.: 1/1 str. przed i za tekstem 180 zł., w tekście i na okładce 50% drożej.

Depesza

Wyd.: Karolina Brzosko. **Adr. Poczt.**: W-wa 1, Al. Jerozolimskie 37 m. 3. **Tel.**: 727-36. **Zał.**: 1933 r. **Kier. admin.**: Maria Karczówna.

Tyt.: Depesza. **Cz. uk.**: 2 × tyg.: **Treść:** sprawy społeczno-gospodarcze. **Teryt.**: ważniejsze miasta w Polsce i okręgi przemysłowe. **Czyt.**: sfery gospodarcze i wolne

zawody. **Red. n.:** Adam Szczepanik. **Sekr.:** Józef Tomeczek. **C. pren.:** kwart. 6.—. **C. egz.:** 0,25.

Cen. ogł.: na 2 i 3 str. 75, na dalszych 50.

Dom — Osiedle — Mieszkanie

Wyd.: Polskie Towarzystwo Reformy Mieszkaniowej. **Adr. Poczt.:** W-wa 1, Trębacka 11 m. 10. **Tel.:** 202-05. **Zał.:** 1929 r.

Tyt.: „Dom — Osiedle — Mieszkanie". **Cz. uk.** 1 × mies. **Treść:** Sprawy mieszkaniowe i budowlane. **Teryt.:** cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** sfery budowlane i samorządowe. **Red. n.:** inż. Michał Kostanecki. **C. pren.:** rocznie 10.—. **C. egz.:** 1.—.

Cen. ogł.: 1/1 str. 300 zł., 1/2 str. 150, 1/4 — 80, 1/8 — 45.

Drogerzysta

Wyd.: Prasa Kupiecko-Przemysłowa, wł. Leszek Gustowski. Przedsiębiorstwo wydaje również następujące pisma fachowe: Kupiec-Świat Kupiecki, Kupiec Kolonialny, Spożywczy i Delikatesowy, Malarz, Papier i Galanteria, Przegląd Cukrowniczy, Przegląd Restauratorski i Hotelarski, Rynek Metalowy i Maszynowy, Złotnik i Zegarmistrz, oraz szereg kalendarzy fachowych. **Adr. poczt.:** Poznań, Wielka 10. **Adr. tel.:** Prasa Kupiecko Przemysłowa Poznań. **Tel.:** 22.77, Wydawca: 57-85. **Zał.:** 1907 r. **Prokurenci:** Mroczyk Kazimierz, Antoni Talarkiewicz. **Kier. ogł.:** Antoni Talarkiewicz. **Kier. Pren.:** Feliks Włodarczak. **Kier. kolp.:** Julian Grupiński. **Oddz.:** H. Olszewski, Warszawa, Traugutta 3, W. Gołębiowski Wilno, Połocka 3. W reorganizacji oddziały w Kaliszu, Katowicach, Krakowie, Lwowie i Łodzi.

Tyt.: „Drogerzysta". **Cz. uk.:** 1 × tyg. **Treść:** zagadnienia handlu materj. aptecznymi i kosmetyczno-perfumer. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** drogiści, laboratoria i fabryki chemiczne, kosmet. perfum. **Red. n.:** Leszek Gustowski, **Sekr.:** Wiktor Wojciechowski. **Kor. kraj.:** korespondent w Warszawie oraz chemicy zatrudnieni w fabrykach chemicznych, farmaceutycznych i perfumeryjno-kosmetycznych w całym kraju. **Dz. spec.:** Foto-Drogeria, dział chemiczno-techniczny, farby — lakiery. **C. pren.:** kwart. 5.—. **C. egz.:** 0,30.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. 200.—, $^1/_2$ — 100, $^1/_3$ — 80, $^1/_4$ — 60, $^1/_5$ — 45, $^1/_6$ — 40, $^1/_8$ — 35, $^1/_{10}$ — 27,50, $^1/_{16}$ — 20, $^1/_{20}$ — 15, $^1/_{32}$ — 10.

Dziecko i Matka

Wyd.: T-wo Wyd. „Bluszcz". Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Bluszcz". **Adr. poczt.:** W-wa, Solec 87. **Tel.:** 244-18, 587-03, 306-33.

Tyt.: „Dziecko i Matka". **Cz. uk.:** 2 × mies. **Treść:** zagadn. zdrowia i wychowania dziecka. **Teryt.:** cała Polska i środowiska polskie zagranicą. **Czyt.:** szerokie koła inteligencji kobiecej. **Dod.:** arkusz robót i wykrojów w naturalnej wielkości. **Dz. spec.:** okres poczęcia i niemowlęctwa, wychowanie i pedagogika, higiena kobiety — matki, porady lekarskie przez korespodencję na łamach pisma. **C. pren.:** mies. 1,40, kwart. 4.—, dla prenumeratorek innego pisma koncernu „Bluszcz" — mies. 0,80. **C. egz.:** 0,80.

Cen. ogł.: tekst — 80, za tekstem — 50. Łam — 63 mm.

Dzwonki

Wyd.: Stowarzyszenie Chrz. Nar. Naucz. Szkół Powsz. Stow. wydaje również pisma: Kwartalnik Pedagogiczny, Młody Polak, Nauczyciel Polski, Szkoła. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Chmielna 58. **Adr. tel.:** Stow. Naucz. Chmielna 58. **Tel.:** 693-65. **Zał.:** 1921 r.

Tyt.: „Dzwonki". **Cz. uk.:** 1 × 2 tyg. **Treść:** czytanki dla dzieci. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** dzieci kl. II, III i IV szkół powszechnych. **Red.** Maria Niklewiczowa. **Sekr.:** Czesław Andrzejkowicz. **C. pren.:** rocznie 3,60. **C. egz.:** 0,20.

Echa Leśne

Wyd.: „Prasa Leśna" sp. z o. odp. **Adr. Poczt.:** W-wa 22, Wawelska 52/54. **Tel.:** 711-78. **Zał.:** 1935 r. **Dyr.:** inż. J. Kostyrko. **Kier. admin.:** L. Idźkiewicz.

Tyt.: „Echa Leśne". **Cz. uk.:** 1 × tyg. **Treść:** zagadnienia leśnictwa. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** leśnicy i posiad. majątków leśnych. **Red. n.:** inż. Józef Kostyrko. **Dod.:** miesięczny bezpłatny dodatek „Niwa Leśna". **Dz. spec.:** łowiecki, kobiecy. **C. pren.:** zwykła mies. zł. 1,50, ulgowa 1.00. **C. egz.:** 0,50.

Cen. ogł.: cała str. 300 zł., $^1/_2$ str. — 160 zł., $^1/_4$ str. — 90 zł; mm × 1 łam — 45 gr.

l'Echo de Varsovie

Wyd.: Lucien Roquigny. **Adr. Poczt.:** W-wa 1, Mokotowska 26. **Tel.:** 916-39. **Zał.:** 1931 r. **Dyr.** Lucien Roquigny.

Tyt.: „L'Echo de Varsovie". **Cz. uk.:** 2 × tyg. środy i soboty. **Treść:** zagadnienia polityczne, ekonomiczne, artystyczne, informacje bież. **Teryt.:** cała Polska oraz zagranica. **Czyt.:** głównie sfery dyplomatyczne, oraz kolonia francuska w Polsce. **Red. n.:** Lucien Roquigny. **Kor. zagr.:** Bruksela, Bukareszt, Genewa, Paryż. **C. pren.:** mies. 2,50. **C. egz.:** 0,30.

Cen. ogł.: 1 str. — 100, 2 i 3 str. — 80, 4 str. — 70, drobne — 20 gr wyraz.

Film

Wyd.: Józef Reichman. **Adr. poczt.:** Warszawa I, Mazowiecka 11 m. 53. **Adr. tel.:** Film Warszawa. **Tel.:** 2-12-65. **Zał.:** 1935. **Kier. adm.:** Halina Reichman. **Oddz.:** Kraków — Z. Blitzer, Wielopole 3, Łódź — A. Dąbrowska, Wólczańska 21/8.

Tyt.: „Film". **Cz. uk.:** 1 × 10 dni. **Treść:** Film, teatr, radio. **Teryt.:** cała Polska oraz ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** Sfery interesujące się specjalnie filmem. Kina, biura filmowe oraz pracown. zatrud. w przemyśle film. **Red. n.:** Józef Reichman. **Sekr.:** Stanisław Ostrzycki. **Kor. zagr.:** Bolonia — dr Fr. Wolman, Londyn — Eug. Cękalski i Jerzy Toeplitz, Paryż — Karol Ford i J. Halamski. Rzym — D. Halpern. **C. egz.:** 0,30.

Cen. ogł.: cała str. — zł 600, $^1/_2$ str. — 300, $^1/_4$ str. — 160, $^1/_8$ str. — 90.

Gazeta Budowlana i Przemysłowa

Wyd.: Towarzystwo Wydawnictw Informacyjnych, sp. z o. o. T-wo wydaje również roczniki: „Informator Kalendarz Budowlany" oraz „Radioinformator". **Adr. poczt.:** Warszawa 1, Senatorska 6. **Tel.:** 513-23 i 313-24. **Zał.:** 1936 r. **Dyr.:** Tadeusz Laskowski. **Red. n.:**

Eugeniusz Świerczewski. **Kier. pren. i kolp.:** Helena Stołowicka.

Tyt.: „Gazeta Budowlana i Przemysłowa". **Cz. uk.:** 1 × tyg. **Treść:** budownictwo i przemysł. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** przemysłowcy i technicy. **Red. n.:** prof. dr inż. Stanisław Kunicki. **Sekr.:** inż. mgr. Teodor Jasiewicz. **Dz. spec.:** dodatek przetargowy (1 × tyg.). **C. pren.:** rocznie 20 zł. **C. egz.:** 0,50. **Cen. ogł.:** 1/1 str. — 800 zł. 1 mm. × 1 łam — 1 zł.

Gazeta Rolnicza

Wyd.: Gazeta Rolnicza, Sp. z o. o. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Kopernika 30. **Tel.:** 658-42. **Zał.** 1860 r. **Kier. admin.:** Mikołaj Łazęcki.

Tyt.: „Gazeta Rolnicza". **Cz. uk.** 1 × tyg. **Treść:** zagadnienia techniki produkcji rolniczej i obrona gospodarczych interesów rolnictwa. **Teryt.:** cała Polska, głównie b. Kongresówka. **Czyt.:** rolnicy z wyższym wykształceniem. **Red. n.:** dr Jan Lutosławski. **Sekr.:** Waldemar Frankenstein. **Kier. dz. spec.:** J. Łoś, St. Prus-Wiśniewski, S. Kostrowicki, Wł. Englicht, dr T. Sas-Jaworski. **Kor.:** Ewa Dworska w Małopolsce. J. Jankowska w Wielkopolsce, Z. Ciszewski na Wołyniu, I. Borkiewicz w Kieleckim, dr J. Sondel w Krakowie. **C. pren.:** kwart. 15, **C. egz.:** 2.

Gazeta Strażacka

Wyd.: Związek Straży Pożarnych R. P. Związek wydaje również pismo p. t. „Przegląd Pożarniczy". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Poznańska 11. **Tel.:** 885-42. **Kier. wydawn.:** Inspektor pożarniczy Stanisław Pągowski.

Tyt.: „Gazeta Strażacka". **Cz. uk.:** 2 × mies. **Treść:** zagadnienia pożarnictwa w życiu popularnym. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** członkowie ochotniczych straży pożarnych. **Red. n.:** Leon Przybyszewski. **Sekr.:** mgr. Tadeusz Woltanowski. **C. pren.:** rocznie 6.—, półrocznie 3.50, kwart. 1.80. **C. egz.:** 0,30.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 350 zł, 1/2 — 175, 1/4 — 90. 1/8 — 50.

Gazeta Świąteczna

Wyd.: Spadkobiercy Kazimierza Promyka. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Warecka 12. **Tel.:** 639-70. **Zał.:** 1881 r.

Tyt.: Gazeta Świąteczna. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: kronika artykuły powieści. **Teryt.**: cała Polska oraz ośrodki emigracji w krajach europejskich i zamorskich. **Czyt.**: duchowieństwo, rolnicy, ziemianie, rzemieślnicy. **Red. n.**: Wanda Tadeuszowa Prószyńska. **Kor.**: z pośród czytelników. **C. pren.**: rocznie 10.—, kwart. 2.50. **C. egz.**: 0,25.

Cen. ogł.: 1/1 str. 600 zł, wiersz mm — 50, drobne niehandlowe za wyraz 20. dla poszukujących pracy — 10.

Gimnazjum

Wyd.: W imieniu Związku Naucz. Polskiego—Stanisław Kwiatkowski. Związek wydaje również pisma: Głos Nauczycielski, Ilustracja Szkolna, Mały Płomyczek, Płomyczek, Płomyk, Polskie Archiwum Psychologii, Poradnik Językowy, Praca Szkolna, Przedszkole, Przewodnik Pracy Społecznej, Ruch Pedagogiczny, Rysunki i zajęcia Praktyczne, Szkolna Gazetka Ścienna, Szkoła Dokształcająca Zawodowa, Szkolnictwo Zawodowe, Szkoła Specjalna, Śpiew w Szkole, Teatr w Szkole, Wychowanie Fizyczne w szkole. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Adr. tel.**: „Zenepol" — Warszawa. **Tel.**: wydawca 238-92, administr. 269-49, dyrekcja handl. 205-88. **Dyr.**: Stanisław Kwiatkowski. **Kier. admin.**: Kisielnicka Alina. **Oddz.**: Zarząd Okr. Z. N. P. Kielce, Sienkiewicza 38, Zarząd Okr. Z. N. P. Kraków, Szewska 20, Zarząd Okr. Z. N. P. Lublin, Wieniawska 8 m. 5, Zarząd Oddziału Łódź, ul. Zachodnia 72, Nasza Księgarnia Oddz. w Wilnie, ul. Wielka Nr. 42. **Ag.**: Sklep „Płomyka w Warszawie", Ś-to Krzyska 18, tel. 522-18.

Tyt.: „Gimnazjum". **Cz. uk.**: 1 × mies. z wyjątkiem miesięcy letnich (VI — VIII). **Treść:** sprawy szkolnictwa średniego. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: Naucz. szkół średnich. **Redaktorzy:** Dutkiewiczówna Wanda (W-wa) i Drzewiecki Bernard. **C. pren.**: rocznie 8, dla członków Z. N. P. 4 zł. **C. egz.**: 0.80.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 75, 1/2 str. — 37, 1/4 str. — 18, 1 mm. — 0.50.

Głos Kobiet

Wyd.: Centr. Wydz. Kobiecy P. P. S. Administrację pisma prowadzi Zespół Czasopism Sp. z o. o. Bliższe

informacje o administracji patrz pod „Chłopska Prawda". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Warecka 7. **Tel.**: red. 230-52, admin. 304-50.

Tyt.: „Głos Kobiet". **Zał.**: 1906 r. **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść**: polityczno-społeczno-wychowawcze. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: sfery robotnicze. **Red. n.**: Dorota Kłuszyńska. **Sekr.**: Natalia Zarembina. **Dz. spec.**: gospodarstwo domowe, dział pedagogiczny, lekarski, mody, spółdzielczość. **Cen. ogł.**: 80.

Gazeta Narodowa

Wyd.: Gazeta Narodowa, K. Sambor. **Adr. poczt.**: Częstochowa, Aleja Wolności 18 m. 9.

Tyt.: „Gazeta Narodowa". **Cz. uk.**: 1 × tyg.

Cen. ogł.: Za tekstem: 1/1 str. — 180 zł., 1/2 — 90, 1/4 — 45, 1/8 — 23, 1/16 — 12, 1/32 — 6. Str. 1 — 240 zł.

Głos Nauczycielski

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2.38-92.

Tyt.: „Głos Nauczycielski". **Cz. uk.**: 1 × tyg. z wyjątkiem wakacyj. **Treść.**: sprawy szkolnictwa i zawodu nauczycielskiego. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: Nauczycielstwo wszystkich rodzajów szkół. **Red. n.**: Jan Kolanko (przew. Komitetu redakcyjnego). **Sekr.**: Racławicki Włodzimierz. **C. pren.**: dla członków Z. N. P. bezpłatnie. **C. egz.**: 0.80.

Cen. ogł.: za tekstem 1/1 str. — 450 zł., 1/2 str. — 225, 1/4 str. — 112 zł., 1/8 str. — 56 zł., 1 mm. — 1.30.

Głosy Katolickie

Wyd.: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy (O. O. Jezuitów). Nakładem wydawnictwa ukazują się również pisma: Hostia, Młody Las, Posłaniec Serca Jezusowego. **Adr. poczt.**: Kraków, Kopernika 26. **Tel.**: 104-38. **Zał.**: 1872 r. **Dyr.**: Ks. Stanisław Bednarski T. J.

Tyt.: „Głosy Katolickie". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: sprawy religijne i społeczne. **Teryt.**: cała Polska i Polonia zagraniczna. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Ks. Piotr Turbak T. J. **C. pren.**: mies. 1,20. **C. egz.**: 0,10. Ogłoszeń nie przyjmuje.

Gospodarka Wodna

Wyd.: Stowarzyszenie Gospodarki Wodnej w Polsce. **Adr. Poczt.:** W-wa 1, ul. Solec 2. **Tel.:** 555-86 wewn. 217, godz. 8 — 15. **Zał.:** 1935 r.

Tyt.: „Gospodarka Wodna". **Cz. Uk.:** 1 × 2 mies. **Treść:** zagadnienia techniczno- gospodarcze. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** głównie inżynierowie wodni. **Red. n.:** inż. Edward Romański. **Red. odp. i sekr.:** inż. Marian Chudzyński. **Red. działu:** „Z literatury technicznej" — inż. Kazimierz Puczyński. **C. pren.:** rocznie 10.—. **C. egz.:** 2,50.

Cen. ogł.: Przed tekstem i na ostatniej stronie okładki: 1/1 str. — 300 zł., 1/2 — 170, 1/3 — 120, 1/4 — 100, 1/6 — 70. Za tekstem: 1/1 str. — 250, 1/2 — 150, 1/3 — 100, 1/4 — 80, 1/6 — 55.

Hostia

Wyd.: Wydawnictwo Apostolstwo Modlitwy (O. O. Jezuitów). Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Głosy Katolickie". **Adr. poczt.:** Kraków, Kopernika 26. **Tel.:** 104-38.

Tyt.: „Hostia". Organ kierowników Krucjaty Eucharystycznej dzieci. **Cz. uk.:** 1 × 2 mies. **Treść:** zagadnienia religijno-wychowawcze. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** kler i nauczycielstwo. **Red. n.:** ks. Józef Bok T. J. **Sekr.:** ks. Stanisław Zawada T. J. **C. pren.:** rocznie 2.—. **C. egz.:** 0,40.
Cen. ogł.: Ogłoszeń nie przyjmuje.

Ilustracja Polska

Wyd.: Drukarnia Polska, S. A., Poznań, Zarząd: Roman Leitgeber, dr Marian Seyda. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Kurier Poznański, Nowiny Poświąteczne, Orędownik, Pomorzanin i Wielkopolanin. **Adr. poczt.:** Poznań, Św. Marcin 70. **Tel.:** 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72. **Zał.:** 1906 r. **Dyr.:** Roman Leitgeber. **Kier. ogł.:** Antoni Leśniewicz. **Kier. pren.:** Roman Giełda. **Kier. kolp.:** Edmund Fortuniak. **Kier. dz.:** propagandy ogłoszeń — Florian Szulc, techniki — Władysław Tucholski. **Oddz.:** Bydgoszcz, ul. 3 Maja 20, tel. 23-39, Bielsko, ul. Grażyń-

skiego 39, Chorzów, ul. Wolności 77, tel. 403-47, Gdynia, ul. Szkolna 8, tel. 38-12 i 28-88, Gniezno, ul. Moniuszki 4, tel. 358. Inowrocław, Król. Jadwigi 19, tel. 122. Kraków, Rynek Główny 6, tel. 120-76. Łódź, ul. Piotrkowska 91, tel. 173-55. Ostrów, ul. Piłsudskiego 24, tel. 232. Pabianice, ul. Gen. Orlicz-Dreszera 5, tel. 230. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 15, tel. 340-95.

Tyt.: „Ilustracja Polska". **Cz. uk.**: 1 × tyg.: **Treść:** kulturalno-rozrywkowa i ilustracyjno-informacyjna. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Antoni Kawczyński. **Sekr.**: Ludomir Wachowiak. **Kor.**: we wszystkich stołecznych miastach wojewódzkich. **C. pren.**: kwart. w ekspedycji 4.—, przez pocztę 4.39. **C. egz.**: 0,45.

Cen. ogł.: na str. 5-łamowej — 30, 1/1 str. 470, 1/2 — 235, 1/4 — 118.

Ilustracja Szkolna

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1 Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 5.38-23.

Tyt.: „Ilustracja Szkolna". **Cz. uk.**: 1 × 2 mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** Ilustracje dla szkół i nauczycielstwa. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo. **Red. n.**: Komitet Redakcyjny. **C. pren.**: rocznie 20. **C. egz.** 2.—.

Cen. ogł.: Ogłoszeń nie przyjmuje.

Informator Kalendarz Budowlany

Wyd.: T-wo Wydawnictw Informacyjnych, sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gazeta Budowlana". **Adr. poczt.**: Warszawa 1. Senatorska 6. **Tel.**: 513-23 i 313-24.

Tyt.: „Informator Kalendarz Budowlany". **Cz. uk.**: 1 × rok. **Zał.**: 1931 r. **Treść:** budownictwo. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: przemysłowcy i technicy. **Red. n.**: prof. dr. inż. Stanisław Kunicki. **C. egz.**: 10 zł. **Cen. og.**: 1/1 **str.** — 350 zł. Adres w dziale branż. — 20 zł.

Ja To zrobię

Wyd.: T-wo Wydawnicze „Bluszcz", Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Bluszcz". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Solec 87. **Tel.**: 2-44-18, 5-87-03 i 3-06-33.

Tyt.: Ja to zrobię. **Cz. uk.**: 1 i 15 każdego miesiąca. **Treść**: modne roboty ręczne, moda, wnętrze. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: kobiety z różnych sfer i klas społecznych. **Red. n.**: Helena Gawrońska. **Dod.**: arkusz robót i wykrojów w naturalnej wielkości oraz specjalny 8-mio stronicowy dodatek. **Dz. specj.**: roboty szydełkiem i na drutach, metaloplastyka, wypalanie na skórze i drzewie, szycie, urządzenie wnętrza. **C. pren.**: bez dodatku mies. 1 zł. z dodatkiem — 1.40. **C. egz.**: 0,50 (bez dodatku).

Cen. ogł.: Tekst — 60, za tekstem — 40. łam — 45 mm.

Jestem

Wyd.: Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Czyn Młodzieży P. C. K.". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Kredytowa 9. **Tel.**: 235-29.

Tyt.: „Jestem" — w czasie pokoju i wojny na stanowisku". **Cz. uk.**: 1 × mies. (10 n-rów rocznie). **Treść**: zagadnienia społeczno-sanitarne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: członkowie P. C. K. **Red.**: Zofia Wołłowiczowa. **Komitet redakcyjny**: dr Jerzy Babecki, dr Tadeusz Dzierzkowski, Maria Ulrichsowa, dyrektor PCK, dr Władysław Gorczycki, dr Marcin Kacprzak, Jerzy Karbowski, dr L. Krzewiński. **Kor. zagr.**: Narodowe Towarzystwa Czerwonego Krzyża. **Kor. kraj.**: Okręgi, Oddziały i Koła P. C. K. **Dz. spec.**: higiena, ratownictwo przeciwgazowe, kronika Czerw. Krzyża Krajowa i zagraniczna. **C. pren.**: rocznie— 3 zł. **C. egz.**: 0.40.

Cen. ogł.: w tekście i na okładkach: $^1/_1$ str. 400 zł, $^1/_2$ — 230, $^1/_3$ — 200, $^1/_4$ — 125, za tekstem: $^1/_1$ — 300, $^1/_2$ — 170, $^1/_3$ — 120, $^1/_4$ 90.

Jutro Pracy

Wyd.: Wydawnictwo Jutro Pracy. **Adm. poczt.**: W-wa, N. Świat 21 m. 7. **Tel.** 303-48.

Tyt.: Jutro Pracy. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **C. pren.**: mies. 1.20, kwartalnie — 3 zł.

Wydawnictwo nie nadesłało informacji w terminie.

Karuzela

Wyd.: „Republika", Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Co Tydzień Powieść". **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49. **Tel.**: 122-14, 123-14, 189-00, 243-33.

Tyt.: „Karuzela". **Tel.**: red. 136-56. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: pismo obrazkowe. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież i dzieci. **Red. n.**: Ryszard Manugiewicz. **C. pren.**: kwart. 1.10. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: zł. 1.00 za mm. str. = 4 łamy po 70 mm.

Kino

Wyd.: Dom Prasy S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dobry Wieczór". **Adr. poczt.**: Warszawa 1, Marszałkowska 3/5/7. **Tel.**: 802-40 (Centrala).

Tyt.: „Kino". **Zał.**: 1930 r. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Henryk Butkiewicz. **Redaktor**: Teofil Syga. **C. pren.**: mies. 1 zł. **C. egz.**: 0.30.

Cen. ogł.: reklamy 75. Tekst. 1.20. Opisowe zł. 3.—.

Klinika Współczesna

Wyd.: Polskie Wydawnictwo Lekarskie „Ars Medici" (właściciele B-cia Lew). **Adr. poczt.**: W-wa 1, Al. Jerozolimskie 22. **Tel.**: 642-47. **Zał.**: 1933 r. **Dyr.**: Józef Lew.

Tyt.: „Klinika Współczesna". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: zagadnienia naukowo-lekarskie. **Teryt.**: cała Polska. **Redakcja**: doc. dr Beck, dr Fingerhut, dr Fliederbaum, dr Karbowski, prof. dr Melanowski, dr Mikułowski, prof. dr Pieńkowski, doc. dr Rutkowski, doc. dr Sterling, prof. dr Straszyński, dr Szour, dr Szpidbaum, prof. dr Walter. **C. pren.**: rocznie 12 zł.

Cen. ogł.: 2 i 3 str. okładki 1/1 str. — zł 80, 1/2 str. — zł 45, w tekście 1/1 str. — zł 90, 1/2 str. — zł 50.

Kobieta w Świecie i w Domu

Wyd.: T-wo Wydawnicze „Bluszcz", Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Bluszcz". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Solec 87. **Tel.**: 244-18, 5-87-03 i 306-33.

Tyt.: „Kobieta w Świecie i w Domu". **Cz. uk.**: 1 i 15 każdego miesiąca. **Treść:** życie domowe, towarzyskie i mody kobiece. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: zamożniejsze i wytworniejsze koła kobiece. **Red. n.**: Maria Dobrowolska. **Sekr.**: N. Grzeszczakówna. **Dod.**: dodatek powieściowy w formacie książkowym oraz arkusz robót i wykrojów w naturalnej wielkości. **Dz. specj.**: moda i roboty, kosmetyka, gospodarstwo domowe, Mój ogród. **C. pren.**: mies. 1.50, kwart. 4.00. **C. egz.**: 0,95.

Cen. ogł.: Tekst — 65, za tekstem — 40, 2 i 4 str. okładki — 55, 3 str. okładki — 45. Szerokość łamu — 42 mm.

Kronika Dentystyczna

Wyd.: Lekarz-dentysta, Maurycy Krakowski. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Rymarska 8 m. 5. **Tel.**: 11-70-26. **Zał.**: 1906 r.

Tyt.: „Kronika Dentystyczna". **Cz. uk.**: 1 × 2 mies. **Treść:** zagadnienia naukowe i społ. zawodowe. **Teryt.**: cała Polska. **Red.**: lekarz dent. Maurycy Krakowski. **C. egz.**: zł 3.—.

Cen. ogł.: 1/1 str. 70 zł, 1/2 — 35, 1/4 — 20, 1/1 str. okładki 75. Przy ogł. 6-krotnych (rocznych): 1/1 str. 60 zł, 1/2 — 32, 1/4 — 18. Ogł. petitowe, tabel. tłum. z obcych jezyków 20% drożej. Załączniki minimum 10 gr. sztuka. Ceny pow. nie obejmuje kosztu klisz. Bezpł. egz. dowodowe — tylko przy ogł. rocznych.

Królowa Apostołów

Wyd.: Zgromadzenie księży Pallotynów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Apostoł wśród Świata". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Krakowskie Przedmieście 71. **Tel.**: 2-40-15.

Tyt.: „Królowa Apostołów". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** religijna. **Teryt.**: cała Polska w szczeg., woj. poznańskie, pomorskie i Warszawa. **Czyt.**: rolnicy, robotnicy rolni i fabryczni. **Red. n.**: ks. Tomasz Mącior. **Kor. zagr.**: siostra Ozea-Malmö (Szwecja), XX Pallotyni (Urugwaj). Montewideo, Bieda-Homencourt. **Dz. spec.** misyjny, społeczny, rodzinny. **C. pren.**: rocznie 1.80. **C. egz.**: 0,15.

Cen. ogł.: 1 str. — 800 zł, $^1/_2$ — 450, $^1/_4$ — 230, $^1/_8$ — 125, $^1/_{16}$ — 75.

Kupiec Kolonialny, Spożywczy i Delikatesowy

Wyd.: Prasa Kupiecko - Przemysłowa wł. Leszek Gustowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Drogerzysta". **Adr. poczt.**: Poznań, Wielka 10. **Tel.**: 22-77, wydawca 57-85, pryw. 64-88.

Tyt.: Kupiec Kolonialny, Spożywczy i Delikatesowy. **Cz. uk.**: 2 × mies. **Zał.**: 1931. **Treść**: sprawy kupieckie branży kolonialno-spożywczej i delikatesowej (hurt i detal). **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: detaliści branży spożywczo-kolonialnej, hurtownie i fabryki tej branży. **Red.. n.**: Leszek Gustowski. **Sekr.**: Józef Szulczyński. **Dz. spec.**: Młody kolonialista. **C. pren.**: kwart. 2.50. **C. egz.**: 0,30.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. 200 zł, $^1/_2$ — 100, $^1/_3$ — 80, $^1/_4$ — 60, $^1/_5$ — 45, $^1/_6$ — 40, $^1/_8$ — 35, $^1/_{10}$ — 27.50, $^1/_{16}$ — 20, $^1/_{20}$ — 15, $^1/_{32}$ — 10.

Kupiec — Świat Kupiecki

Wyd.: Prasa Kupiecko-Przemysłowa, wł. Leszek Gustowski. Bliższe informacje patrz pod „Drogerzysta". **Adr. poczt.**: Poznań, Wielka 10. **Tel.**: 22-77, wydawca 57-85, pryw. 64-88.

Tyt.: Kupiec — Świat Kupiecki. **Zał.**: 1907 r. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: zagadnienia handlu polsko-chrześcijańskiego. **Teryt.**: głównie województwa zachodnie. **Czyt.**: kupcy detaliści i hurtowi oraz przedstawiciele handl. **Red. n.**: Leszek Gustowski. **Sekr.**: Józef Zuske. **Kor. kraj.**: kierownicy biur, związków i sfer kupieckich. **Dz. spec.**: kupiectwo podróżujące. **C. pren.**: kwart. 5 zł. **C. egz.**: 0,30.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. 200 zł, $^1/_2$ — 100, $^1/_3$ — 80, $^1/_4$ — 60, $^1/_5$ — 45, $^1/_6$ — 40, $^1/_8$ — 35, $^1/_{10}$ — 27.50, $^1/_{16}$ — 20, $^1/_{20}$ — 15, $^1/_{32}$ — 10.

Kwartalnik Pedagogiczny

Wyd.: Stow. Chrz. Nar. Naucz. Szkół Powsz. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dzwonki". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Chmielna 58. **Tel.** 693-65.

Tyt.: „Kwartalnik Pedagogiczny“. **Cz. uk.**: 1 × kwart. **Treść**: zagadnienia naukowo-pedagogiczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo. **Red. n.**: komitet redakcyjny pod przewodn. prof. Zygmunta Ziembińskiego. **C. pren.**: rocznie 8 zł. **C. egz.**: 2 zł.

Las Polski

Wyd.: Prasa Leśna, Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Echa Leśne“. **Adr. poczt.**: W-wa 22, Wawelska 52-54. **Tel.**: 711-78.

Tyt.: „Las Polski“. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: sprawy zawodowe leśnictwa. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: leśnicy z wyższym wykształceniem. **Red. n.**: Józef Rosiński. **C. pren.**: kwart. zwykła 4.—, ulgowa 3.—. **C. egz.**: 1.50.

Cen. ogl.: 1/1 str. (tylko na okładce) 200 zł, 1/2 — 110, 1/4 — 60, 1/8 — 35.

Lot i Oplg Polski

Wyd.: Zarząd Główny Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej. L. O. P. P. wydaje również pisma: Przegląd Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej oraz Nowiny L. O. P. P. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Wierzbowa 9. **Adr. tel.**: LOPP Warszawa. **Tel.**: centrala 562-20, admin. 266-88. **Zał.**: 1924 r. **Administrator**: Włodzimierz Strasburger.

Tyt.: „Lot i Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Polski“. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: popularnie ujęte zagadnienia lotnicze, i oplg., propaganda lotnictwa. **Teryt.**: cała Polska. **Sekr.**: Tadeusz Kreczmar. **Dod.**: plany modeli latających i redukcyjnych. **C. pren.**: rocznie 10.—, **C. egz.**: 0,95.

Cen. ogł.: 1/1 str. 1000 zł, 1/2 str. — 500, 1/4 — 300, tylko za tekstem.

Łącznik

Wyd.: Zarząd Główny Związku Urzędników Kolejowych R. P. **Adr. poczt.**: W-wa Praga, Wybrzeże Helskie 5. **Tel.**: 10-26-35. **Zał.**: 1923 r.

Tyt.: „Łącznik“. **Cz. uk.**: 2 × mies. **Treść**: sprawy społeczno-zawodowe. **Teryt.**: cała Polska i w m. Gdańsk. **Czyt.**: urzędnicy Polskich Kolei Państwowych. **Dod.**: „Po-

radnik-Informator Urzędnika Kolejowego" (1 × mies.). Pismo dostarcza się bezpłatnie członkom Związku, kolportowane nie jest.

Łowiec Polski

Wyd.: Polski Związek Łowiecki. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Nowy Świat 35. **Tel.:** 666-15 i 666-29. **Zał.:** 1899 r. **Kier. ogł.:** Władysław Zabiełło. **Kier. pren. i kolp.:** Stefan Mackiewicz.

Tyt.: „Łowiec Polski". **Cz. uk.:** 1 × 10 dni. **Treść:** łowiectwo. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** osoby ze sfer zamożniejszych, interesujących się łowiectwem, w szczeg. członkowie organizacji łowieckich. **Red. n.:** Walenty Włodzimierz Garczyński. **Sekr.:** Władysław Zabiełło. **C. pren.:** rocznie 28.—, półrocznie 15.—, kwart. 7.50. Dla członków P. Z. Ł. rocznie 24.—, półr. 12.—, kwart. 6.—. **C. egz.:** 1 zł.

C. ogł.: Za tekstem: 1/1 str. — 300 zł, 1/2 — 150, 1/4 — 75. Przed tekstem 50% drożej. Mm × 1 łam — 60gr.

Malarz

Wyd.: Prasa Kupiecko-Przemysłowa. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Drogerzysta". **Adr. poczt.:** Poznań, Wielka 10. **Tel.:** 22-77.

Tyt.: „Malarz". **Cz. uk.:** 2 × mies. **Treść:** prace i tworzywa malarsko-lakiernicze. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** malarze, lakiernicy, pozłotnicy, oraz fabryki farb i lakierów. **Red. n.:** W. Wojciechowski. **Sekr.:** W. Wojciechowski. **Kor.:** Biura Cechów Malarskich oraz szereg chemików specjalistów w dziale farb i lakierów. **Dz. spec.:** wzory szablonów. **C. pren.:** kwart. 3 zł. **C. egz.:** 0,35.

Cen. ogł.: 1/1 str. 100 zł, 1/2 — 60, 1/3 — 45, 1/4 — 35, 1/5 — 30, 1/6 — 25, 1/8 — 20, 1/10 — 15, 1/16 — 10, 1/20 — 7,50, 1/32 — 5.

Mały Apostoł

Wyd.: Zgromadzenie Księży Pallotynów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Apostoł wśród Świata". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Krak. Przedm. 71. **Tel.:** 240-15.

Tyt.: „Mały Apostoł". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** sprawy religijne. **Teryt.:** cała Polska, zwłaszcza poznańskie i po-

morskie. **Czyt.**: katolicka młodzież szkolna. **Red. n.**: Franciszek Chytry. **Kor. zagr.**: ks. Bernard Pawłowski misjonarz. w Queenstown (Afryka). **Kor. kraj.**: E. Kłaniecki — Zakopane. **Dz. spec.**: dział rozrywkowy. **C. pren.**: rocznie 1,20 zł. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. 500 zł, $^1/_2$ — 275, $^1/_4$ — 150, $^1/_8$ — 80, $^1/_{16}$ — 45.

Mały Płomyczek

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 6.30-28.

Tyt.: „Mały Płomyczek". **Cz. uk.**: 1 × tyg. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: czytanki dla młodszych dzieci. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: dzieci. **Red. n.**: Anna Świrczyńska. **C. pren.**: zbiorowej — 3,75 rocznie, pojedyńczej — 5,—. **C. egz.** 0,20.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Matematyka i Szkoła

Wyd.: Książnica-Atlas, Zjednoczone Zakłady Kartograficzne i Wydawnicze S. A. **Adr. poczt.**: Lwów, Czarnieckiego 12. **Tel.**: Lwów 298-50. **Zał.**: 1916 r. **Zarząd**: dr Jan Piątek, Jan Treter, Emil Żychniewicz, Antoni Dudrych, Julian Kurowski, Stanisław Olański, Tadeusz Sierzputowski. **Oddz.**: W-wa, Nowy Świat 59, tel. 563-88.

Tyt.: „Matematyka i Szkoła". **Cz. uk.**: 3 × rok. **Treść**: dydaktyczno-naukowa. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczyciele szkół średnich. **Red. n.**: wizytator B. Bielecki. **C. pren.**: zł 5.—. **C. egz.**: 2.—.

Cen. ogł.: Za tekstem: $^1/_1$ str. — 125 zł, $^1/_2$ str. — 65, $^1/_4$ str. — 45; na 3 str. okładki $^1/_1$ — 200, $^1/_2$ — 125; na 4 str. okł. $^1/_1$ str. — 250, $^1/_2$ — 150.

Mathesis Polska

Wyd.: Mathesis Polska, właśc.: Stanisław Warhaftman. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Wspólna 64. **Tel.**: 940-14. **Zał.**: 1926 r. **Dyr.**: Stanisław Warhaftman. **Kier. admin.**: Walentyna Warhaftmanowa.

Tyt.: „Mathesis Polska". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: zagadnienia z dziedziny nauk ścisłych. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo. **Red. n.**: Stanisław Warhaftman. **Sekr.**: Walentyna Warhaftmanowa. **C. pren.**: rocznie 20 zł. **C. egz.**: 6.—.

Cen. ogł.: 1/1 str. 150 zł, 1/2 — 80, 1/4 — 50.

Misje Katolickie

Wyd.: Wydawnictwo Księży Jezuitów. Nakładem wydawnictwa wychodzą również pisma: Moderator, Myśl Rekolekcyjna, Przegląd Powszechny Sodalis Marianus, Wiara i Życie. **Adr. poczt.**: W-wa 12, Rakowiecka 61. **Adr. tel.**: Wydawnictwo Jezuitów Warszawa Rakowiecka. **Tel.**: 437-87. **Zał.**: 1919 r. **Dyr.**: ks. dr Edward Kosibowicz T. J.

Tyt.: „Misje Katolickie". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: zagadnienia misjologiczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: Inteligencja. **Red. n.**: ks. Jan Piwiński T. J. **C. pren.**: w kraju rocznie 8 zł, zagr. 13.—. **C. egz.**: 0,70.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Młody Hufiec

Wyd.: Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej w Poznaniu. **Adr. poczt.**: Poznań, pl. Nowomiejski 5. **Adr. tel.**: KSMM—Poznań. **Tel.** 13-37. **Zał.**: 1927. **Dyr.**: Witalis Dorożała.

Tyt.: „Młody Hufiec". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: organizacyjno-ideowe. **Teryt.**: woj. poznańskie i część pomorskiego. **Czyt.**: młodzież pozaszkolna pracująca. **Red. n.**: Ks. Prof. Kazimierz Michalski. **Sekr.**: Witalis Dorożała **C. pren.**: kwar. 0,45. **C. egz.** kolportowane nie jest.

Ogłoszeń nie zamieszcza.

Młody Las

Wyd.: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Głosy Katolickie". **Adr. poczt.**: Kraków, Kopernika 26. **Tel.**: 104-38.

Tyt.: „Młody Las", organ Krucjaty Eucharystycznej. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: sprawy religijno-oświatowe, wychowawcze. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież szkolna.

Red. n.: Ks. Stanisław Kuźnar T. J. **C. pren.**: rocznie 2.40. **C. egz.**: 0,25.
Ogłoszeń nie przyjmuje.

Młody Polak

Wyd.: Stow. Chrześc. Narod. Naucz. Szkół Powsz. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dzwonki". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Chmielna 58. **Tel.**: 693-65.

Tyt.: „Młody Polak". **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść**: lektura dla młodzieży. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: dzieci od kl. V do VII szkół powsz. **Red. n.**: Maria Niklewiczowa. **Sekr.**: Czesław Andrzejkowicz. **C. pren.**: rocznie 3.60 **C. egz.**: 0,20.

Młody Przyrodnik

Wyd.: Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha Sp. z o. o. Przedsiębiorstwo wydaje również pisma: Młody Technik, Nowa Biblioteka Kaznodziejska, Przewodnik Katolicki i Tęcza. **Adr. poczt.**: Poznań, Al. Marcinkowskiego 22. **Adr. tel.**: Albertinum Poznań. **Tel.**: 22-41, 26-78, 31-27, 36-13 i 36-14. **Zał.**: 1895 r. **Dyrekcja:** X. J. Prądzyński, Karol Szott i F. K. Ziółkowski. **Kier. admin.**: Ignacy Domański. **Oddz.**: Lublin, Krak. Przedm. 40, Warszawa, Al. Jerozolimskie 45, Wilno, Dominikańska 4.

Tyt.: „Młody Przyrodnik". **Cz. uk.** 1 × mies. (z wyj. lipca i sierpnia). **Treść:** czasopismo poświęcone znawstwu i szerzeniu umiłowania przyrody. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież szkolna. **Red. n.**: dr Helena Szafranówna. **C. pren.**: półrocznie 2.20. **C. egz.** 0,40.

Cen. ogł.: $1/1$ str. 80 zł., $1/2$ — 45, $1/4$ — 25, $1/8$ — 15.

Młody Spółdzielca

Wyd.: „Społem" Związek Spółdzielni Spożywców R. P. Związek wydaje również pismo: „Społem" i „Spólnota".

Adr. poczt.: W-wa 12, Grażyny 13. **Adr. tel.**: Społem. **Tel.**: red. 429-91, adm. 409-69. **Zał.**: 1906 r. **Kier. admin.**: Arnold Schubert.

Tyt.: „Młody Spółdzielca". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: przewodnik dla spółdzielni uczniowskich. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież szkolna. **Red. n.**: Karol Hanbold. **C. pren.**: rocznie 2.—. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: $1/1$ str. — 100 zł., $1/2$ — 60, $1/4$ — 35.

Młody Technik

Wyd.: Drukarnia i Księgarnia Św. Wojciecha. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Młody Przyrodnik". **Adr. poczt.**: Poznań, Al. Marcinkowskiego 22. **Tel.**: 22-41, 26-78, 31-27, 36-13, 36-14.

Tyt.: „Młody Technik". **Cz. uk.**: 1 × mies. (z wyj. lipca i sierpnia). **Treść**: zajęcia praktyczne młodzieży. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież szkolna. **Red. n.**: prof. S. Rudawski. **Dod.**: „Roboty Kobiece". **C. pren.**: półrocznie 2.20. **C. egz.**: 0,40.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 80 zł., 1/2 — 45, 1/4 — 25, 1/8 — 15.

Młody Zawodowiec

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 5.24-01.

Tyt.: „Młody zawodowiec". **Cz. uk.**: 1 × tyg. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: lektura dla młodzieży szkół zawodowych, dokształcających. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież szkół dokształcających i zawodowych. **Red. n.**: Stanisław Kwiatkowski i inż. Jerzy Witkowski. **C. pren.**: mies. 0,60, rocznie 5,50. **C. egz.** 0.20.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300, 1/2 str. — 150, 1/4 str. — 75, 1 mm — 0,80.

Młodzi Idą

Wyd.: Rada Naczelna P. P. S. Administrację prowadzi „Zespół Czasopism" Sp. z o. o. Bliższe informacje o administracji patrz pod „Chłopska Prawda". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Warecka 7. **Tel.**: red. 230-52. adm. 304-50.

Tyt. „Młodzi Idą". **Zał.**: 1936 r. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: informacja bieżąca, sprawy polityczne i społeczne. **Czyt.**: młodzież robotnicza i chłopska. **Red. n.**: Zygmunt Zaremba. **Sekr.**: Rafał Praga. **Kor.**: we wszystkich miastach Polski. **Dz. spec.**: dział sportowy. **C. pren.**: rocznie 1 zł. **C. egz.**: 0,07.

Cen. ogł.: 0,80 mm.

Moderator

Wyd.: Wydawnictwo Ks. Jezuitów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Misje Katolickie“. **Adr. poczt.**: W-wa 12, Rakowiecka 61. **Tel.**: 437-87.

Tyt.: „Moderator“. **Cz. uk.**: 1 × 2 mies. **Treść**: organ Moderatorów Sodalicyj Mariańskich. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: Księża Moderatorzy Sodalicyj Mariańskich. **Red. n.**: Ks. Władysław Rejowicz. T. J. **C. pren.**: w kraju rocznie 4.—, zagranicą 6.—. **C. egz.**: 1.—. Ogłoszeń nie przyjmuje.

Moja Przyjaciółka

Wyd.: Alfred Ksycki Zakłady Wydawnicze. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Ilustrowany Kurier Pałucki“. **Adr. poczt.**: Żnin, Śniadeckich 8. **Tel.**: 32 i 150.

Tyt.: „Moja Przyjaciółka“. **Cz. uk.**: 2 × mies. **Treść**: sprawy kobiece. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kobiety ze sfer inteligencji. **Red. n.**: Anna Ksycka. **Sekr.**: Maria Zemmlerówna. **Red. działu robót:** Cecylia Kegelówna. **Kor. zagr.**: w Lipsku, Paryżu, Wiedniu. **Kor. kraj.**: Kraków, Lwów, Łódź, Poznań, Warszawa, Wilno. **Dod.**: arkusz wzorów. **Dz. spec.**: ogrodniczy, rolniczo-hodowlany, dziecięcy. **C. pren.**: mies. 0,80. **C. egz.**: 0,50.

Cen. ogł.: Za tekstem 1/1 str. — 720 zł., 1/2 — 360, itd. Wiersz mm. szer. 32 mm. 40 gr. W tekście 1/1 str. — 900 zł., 1/2 — 450 itd. Wiersz. mm. szer. 68 mm. 1 zł. Zastrzeż. miejsca 25%. Ogłoszenia na okładce i kolorowe oraz oddzielne wkładki według umowy. Drobne: za wyraz 20 gr. dla poszuk. pracy 10, matrymonialne 30. Wyrazy tłustym drukiem podwójnie. Liczby, skróty i wyrazy 1-literowe liczy się za wyraz. Termin nadsyłania ogłoszeń 15 dni, z zastrzeżeniem miejsca 18 dni przed datą numeru.

Moje Powieści

Wyd. Alfred Ksycki Zakłady Wydawnicze. Bliższe informacje patrz pod „Ilustrowany Kurier Pałucki“. **Adr. poczt.**: Żnin, Śniadeckich 8. **Tel.**: 32 i 150.

Tyt.: „Moje Powieści“. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: literacko-rozrywkowe. **Teryt.**: Pomorze, Wielkopolska, b. Kongresówka i Śląsk. **Czyt.**: stan średni. **Red. n.**: Alfred Ksycki. **Sekr.**: Mirania Galińska. **Dz. spec.**: dział kobiecy. **C. pren.**: mies. 1 zł. **C. egz.**: 0,30.

Cen. ogł.: 1/1 str. 450 zł., 1/2 — 225, itd. Wiersz mm szer. 32 mm. — 25 gr. Drobne: za wyraz 10 gr. dla poszuk. pracy 50% zniżki. Zastrzeż. miejsca 50% drożej. Ogłoszenia przyjmuje się najpóźniej na 12 dni przed datą numeru.

Mucha

Wyd.: Władysław Buchner. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Dobra 27. **Tel.:** 918-00, 918-35, 207-50. **Zał.:** 1868 r. **Dyr.:** Władysław Buchner. **Kier. ogł.:** Antoni Rasiński. **Kier. pren.:** Biuro Ogłoszeń Ungra, Senatorska 25.

Tyt.: „Mucha". **Cz. uk.:** 1 × tyg. **Treść:** satyra polityczna. **Teryt.:** cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** wszystkie sfery. **Red. n.:** Władysław Buchner. **Sekr.:** Tadeusz Bolesław Michalski. **C. pren.:** kwart. 3.50. **C. egz.:** 0,20.

Cen. ogł.: Margines 75 zł, cm² w tekście — 2 zł.

Muzyka

Wyd.: Mateusz Gliński. **Adr. Poczt.:** W-wa 1, Kapucyńska 13. **Tel.:** 596-50. **Zał.:** 1924 r. **Dyr.:** Mateusz Gliński.

Tyt.: „Muzyka". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** zagadnienie muzyki. **Teryt.:** Katowice, Kraków, Lublin, Lwów, Poznań, Warszawa, Wilno. **Red. n.:** Mateusz Gliński. **C. pren.:** rocznie 10.—, półrocznie 5.—, kwart. 2,50. **C. egz.:** 1 zł.

Myśl Narodowa

Wyd.: Zygmunt Wasilewski. **Adr.:** Red. W-wa 1, Mokotowska 11, adm. Jerozolimskie 17. **Tel.:** red. 925-40 adm. 987-90. **Kier. adm.:** Stanisław Sikorski.

Tyt.: „Myśl Narodowa". **Cz. uk.:** 1 × tyg. **Treść:** polityka, sprawy społeczne, kultura, literatura, nauka, sztuka. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** sfery z wyższym wykształceniem. **Red. n.:** Zygmunt Wasilewski. **C. pren.:** w kraju rocznie 32, kwart. — 9; zagranicą kwart. 12.—. **C. egz.:** 0,80.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300 zł., 1/2 — 150, 1/4 — 80, 1/8 — 45, 1/16 — 25.

Myśl Rekolekcyjna

Wyd.: Wydawnictwo Ks. Jezuitów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Misje Katolickie". **Adr. poczt.**: W-wa 12, Rakowiecka 61. **Tel.**: 437-87.

Tyt.: „Myśl Rekolekcyjna". **Cz. uk.**: 1 × kwart. **Treść**: zagadnienia rekolekcyjne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kapłani katoliccy. **Red. n.**: ks. Edmund Elter T. J. **C. pren.**: w kraju rocznie 7 zł., zagranicą 12 zł. **C. egz. 2 zł.** Ogłoszeń nie przyjmuje.

Na Szerokim Świecie

Wyd.: Ilustrowany Kurier Codzienny — Marian Dąbrowski i S-ka. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „As". **Adr. poczt.**: Kraków, Wielopole 1. **Tel.**: 150-60 do 150-66.

Tyt.: „Na Szerokim Świecie". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: ilustrowany tygodnik poświęcony popularyzacji wiedzy, literaturze, teatrowi i malarstwu. **Teryt.**: cała Polska oraz ośrodki polskie na całym świecie. **Czyt.**: wszystkie warstwy społeczne. **Red. n.**: Marian Dąbrowski. **Kor. zagr.**: w stolicach Europy i wielu miastach poza Europą. **Kor. kraj.**: własne oddziały i agencje fotograficzne w Bydgoszczy, Gdyni, Katowicach, Lwowie, Łodzi, Nowym Sączu, Poznaniu, Sosnowcu, Warszawie, Wilnie i Zakopanem. (adresy patrz pod „As"). **C. pren.**: mies. 1.20. **C. egz.**: 0,30.

Cen. ogł.: 50 (str. = 4 łamy à 60 mm). Przy druku barwnym 50% dopłaty za każdy kolor. 1/1 str. 720 zł, 1/2 str. 360, 1/4 str. 180, 1/8 str. 90. Drobne: wyraz 10. Rozmiar str. druku 360 × 240 mm.

Naokoło Świata

Wyd.: Tow. Wyd. „Droga", Sp. z o. o. Towarzystwo wydaje również „Tygodnik Ilustrowany". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Zgoda 12. **Tel.**: 604-14, 522-14 i 322-61. **Zał.**: 1859 r. **Dyr.**: Bronisław Brenert.

Tyt.: „Naokoło Świata". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: magazyn ilustrowany. **Red. n.**: Bronisław Brenert. **C. pren.**: rocznie z dostarczeniem do domu 12 zł. **C. egz.**: 1 zł.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 600 zł., 1/2 — 350, 1/4 — 200, za mm. miejsca 2 zł.

Nauczyciel Polski

Wyd.: Stow. Chrz. Nar. Naucz. Szkół Powsz. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dzwonki". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Chmielna 58. **Tel.** 693-65.

Tyt.: „Nauczyciel Polski". **Cz. uk.:** 2 × mies. 1-go i 15-go. **Treść:** sprawy zawodowe i organizacyjne nauczycielstwa. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo szkół powszechnych. **Red. n.:** Komitet redakcyjny pod przewodn. Kazimierza Próchnika. **C. pren.:** rocznie 10 zł; Członkowie Stowarzyszenia otrzymują pismo bezpłatnie. **C. egz.:** 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. 300 zł.

Niedziela Rano

Wyd.: Prasa Nowa S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Lwowski Ilustrowany Express Poranny". **Adr. poczt.:** Lwów, Sokoła 4. **Tel.:** 228-90, 207-78, 279-80, 226-77.

Tyt.: „Niedziela Rano". **Cz. uk.:** 1 × tyg. w niedzielę. **Teryt.:** Małopolska. **Czyt.:** wszystkie sfery. **Red. n.:** Janusz Laskownicki. **Sekr.:** dr Jan Rotbart. **Kor. kraj.:** w Krakowie, Poznaniu, Warszawie i we wszystkich większych miastach Małopolski. **Mut.:** prowincjonalna. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: Ogłoszenia tylko w tekście. Na str. 1 — 100 zł., na dalszych 70. Łam — 70 mm.

Nowa Biblioteka Kaznodziejska

Wyd.: Druk. i Księg. św. Wojciecha. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod Młody Przyrodnik. **Adr. poczt.:** Poznań, ul. Marcinkowskiego 22. **Tel.:** 22-41, 26-78, 31-27, 36-13 i 36-14.

Tyt.: „Nowa Biblioteka Kaznodziejska". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** homiletyka. **Teryt.:** Polska i ośrodki emigracji polskiej zagranicą. **Czyt.:** duchowieństwo katolickie. **Red. n.:** ks. prof. dr Jan Kiciński. **C. pren.:** 8 półrocznie. **C. egz.:** 1.50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 200 zł, 1/2 str. — 110, 1/4 str. — 60.

Nowiny L. O. P. P.

Wyd.: Zarząd Gł. L. O. P. P. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Lot i OPLG Polski". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Wierzbowa 9. **Tel.:** centrala 562-20, admin. 266-88.

Tyt.: „Nowiny LOPP." — Gazeta ścienna. **Cz. uk.:** 1 × 2 tyg. **Treść:** propaganda idei LOPP wśród najszerszych warstw społeczeństwa. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** młodzież oraz ludność wiejska. **Red. n.:** kpt. Karol Kozmiński. **Mut.:** dla Warszawy. **C. pren.:** rocznie 3.—. Pojedynczych egzemplarzy nie sprzedaje się.

Cen. ogł.: Ogłoszeń nie zamieszcza.

Nowiny Poświąteczne

Wyd.: Drukarnia Polska S. A. w Poznaniu. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Ilustracja Polska". **Adr. poczt.:** Poznań, św. Marcin 70. **Tel.:** 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-35, 40-72.

Tyt.: „Nowiny Poświąteczne". **Cz. uk.:** po każdej niedzieli i po każdym święcie. **Treść:** informacje bież. (depesze), sport. **Teryt.:** Wielkopolska i Pomorze. **Czyt.:** różni. **Red. n.:** dr Stanisław Bernatt. **Koresp. zagr.:** Berlin, Londyn, Paryż, Rzym. **Kor. kraj.:** we wszystkich większych miastach. **Dz. spec.:** „Nowiny filmowe". **C. pren.:** mies. 0,30, przez pocztę 0,40. **C. egz.** 0,10.

Cen. ogł.: na str. 4-łamowej (pierwszej i ostatniej) 15, na trzeciej 10; dwu lub trójbarwne (tylko na str. pierwszej i ostatniej) 30.

Nowiny Społeczno-Lekarskie

Wyd.: Związek Lekarzy Państwa Polskiego. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Żórawia 13 m. 3. **Tel.:** 9-72-56. **Zał.:** 1922 r. **Administrator:** Dr Józef Nowak, Poznań, Skarbowa 9. **Oddz.:** Związek Lekarzy P. P. Poznań, Skarbowa 9.

Tyt.: „Nowiny Społeczno-Lekarskie". **Cz. uk.:** 1-go i 15-go każdego miesiąca. **Treść:** Sprawy zawodu lekarskiego. szpitalnictwa, medycyny społ. sądowej, ustawodawstwa i administracji sanitarnej oraz wychowania fizycznego. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** lekarze. **Red. n.:** dr Franciszek Rodziewicz. **C. pren.:** rocznie — 12, półrocznie — 6, kwart. — 3. **C. egz.** 0,60.

Cen. ogł.: I str. okładki: $1/1$ str. 300 zł, $1/2$ str. 160. IV str. okładki $1/1$ str. 250, $1/2$ str. 140; II i III str. okładki i w tekście $1/1$ str. 200; $1/2$ str. 120, $1/4$ str. 70, $1/8$ str. 40. Przy ogłoszeniach 3-krotnych — 15% rabatu, przy 6-krotnych 20%, przy 12-krotnych 25%. Wkładki do całego nakładu łącznie z kosztami pocztowymi — 250. Dla inserentów ogłaszających się stale, tj. we wszystkich kolejnych n-rach, specjalne ustępstwa.

Nowy Sportowiec

Wyd.: Prasowa Spółka Wydawnicza, Sp. z o. o. S-ka wydaje również pisma: Ostatnie Wiadomości oraz Wesołe Wiadomości. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Widok 21. **Tel.:** 2-95-17, 5-40-31, 5-92-40 (nocny). **Zał.:** 1929 r. **Dyr.:** Zdzisław Wójtowicz. **Kier. ogł.:** A. Libert. **Kier. pren.** Maria Wiewiórska. **Kier. kolp.:** Czesław Laskowski.

Tyt.: „Nowy Sportowiec". **Cz. uk.:** 2 × tyg. **Treść:** wiadomości sportowe. **Teryt.:** cała Polska. **Red. n.:** inż. Julian Pawłowski. **Sekr.:** Witold Domański. **Kor. kraj.:** w Katowicach, Krakowie, Lwowie, Łodzi, Poznaniu i Wilnie .**C. pren.:** kwart. 2.70. **C. egz.:** 0,10.

C. ogł.: na str. tytułowej 1.00, tekst 60, zwycz. 40, Szer. łamu 54 mm.

Orędownik na pow. Leszczyński

Wyd.: Drukarnia Leszczyńska. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Głos Leszczyński". **Adr. poczt.:** Leszno 1 (Wlkp.). **Tel.:** 61.

Tyt.: „Orędownik na powiat Leszczyński". **Cz. uk.:** 1 × tyg. **Treść:** wiadomości urzędowe pow. leszczyńskiego. **Teryt.:** powiat leszczyński. **Czyt.:** urzędy. **Redakcja:** Urząd Starościński w Lesznie. **C. pren.:** mies. 0,75. **C. egz.:** 0,10.

Cen. ogł.: 10. Strona — 4 łamy.

Oriens

Wyd.: Wydawnictwo Ks. Jezuitów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Misje Katolickie". **Adr. poczt.:** W-wa 12, Rakowiecka 61. **Tel.:** 437-87.

Tyt.: „Oriens". **Cz. uk.:** 1 × 2 mies. **Treść:** sprawy wschodniej Unii Kościołów. **Teryt.:** cała Polska, zwł.

część wschodnia. **Czyt.**: inteligencja. **Red. n.**: Ks. Jan Urban T. J. **C. pren.**: w kraju rocznie 8.—, zagr. 10.—. **C. egz.**: 1,60.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Orlę

Wyd.: Zarząd Główny Zjednoczenia Polskiej Młodzieży Pracującej „Orlę". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Leszno 24 m. 40. **Adr. tel.**: Warszawa - Orlę. **Tel.**: 11-91-94. **Zał.**: 1924 r. **Dyr.**: Aleksy Łabentowicz. **Oddz.**: Częstochowa, Mała 23; Lwów — Gródecka 2-b; Łódź — Piotrkowska 86; Przemyśl — Nowa 4; Wilno — Kalwaryjska 84/5.

Tyt.: „Orlę". **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść:** społeczno-młodzieżowe rzemieślnicze. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież robotniczo-rzemieślnicza. **Red. n.**: Stanisław Skwara. **Sekr.**: Henryk Skibiński. **Kor.**: w Częstochowie, Lwowie, Łodzi, Przemyślu i Wilnie. **Dz. spec.**: literacki, wychowawczy, spółdzielczy, rzemieślniczy. **C. pren.**: rocznie 2,20, półrocznie 1,20. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 400 zł., 1/2 — 200, 1/4 — 120, 1/8 — 60. Inne ogł. wg umowy.

Orzecznictwo Sądów Polskich

Wyd.: Ferdynand Hoesick, Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Archiwum Kryminologiczne". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Senatorska 22. **Tel.**: 610-68, 505-31.

Tyt.: „Orzecznictwo Sądów Polskich". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** orzeczenia zasadnicze sądów polskich z głosami wybitnych prawników. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: prawnicy, w szczeg. sędziowie i adwokaci. **Kom. red.**: dr. Wł. Dbałowski, adw. Z. Rymowicz, prezes J. Sawicki, dr St. Śliwicki, sędzia S. N. Witold Święcicki. **C. pren.**: rocznie 32.—, kwart. 8.—, skorowidz 5.—. **C. egz.** 3.—.

Cen. ogł.: wg umowy.

Oświata Polska

Wyd.: W imieniu Zjednoczenia Polskich Towarzystw Oświatowych — Józef Stemler. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Krak. Przedm. 7 m. 4. **Tel.**: 277-16. **Zał.**: 1924 r. **Dyr.**: Józef Stemler.

Tyt.: „Oświata Polska“. **Cz. uk.**: 1 × 2 mies. **Treść**: instruktorskie: kulturalno-oświatowe. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: Inteligencja. **Red. n.**: Józef Stemler. **Sekr.**: Stanisława Pachulska. **Mut.**: „Przegląd Oświatowy“ rozpowszechniany na obszarze 3-ch województw zachodnich. **Dod.**: „Poradnik Biblioteczny“ Zjednoczenia Polskich Towarzystw Oświatowych, ułatwiający wybór książek dla bibliotek — 1 × 2 mies. **C. pren.**: rocznie 5 zł. **C. egz.**: 1.50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 100 zł., 1/2 — 60, 1/4 — 40.

Pani Domu

Wyd.: Maria Romanowa. **Adr. poczt.**: „Pani Domu“, W-wa 1, Nowy Świat 9. **Tel.**: 870-80. **Zał.**: 1927 r.

Tyt.: „Pani Domu“. **Cz. uk.**: 1-go i 16-go każdego miesięca. **Treść**: zagadnienia dotyczące gospodarstwa domowego, kształcenia gospodarczego i życia w rodzinie. **Teryt.**: cała Polska a szczeg. województwa zachodnie woj. krakowskie i lwowskie oraz miasta wojewódzkie. Nadto ośrodki polskie na całym świecie. **Czyt.**: kobiety ze sfer inteligencji miejskiej i wiejskiej, nauczycielki i młodzież szkół zawodowych żeńskich, właścicielki pensjonatów, internatów itp. **Dz. spec.**: 1) kronika Związku Pań Domu, 2) kronika Instytutu Gospodarstwa Domowego, 3) dział kulinarny — w każdym zeszycie. **C. pren.**: rocznie 12, półr. 6, kwart. 3. Dla członkiń Związku Pań Domu i Instytutu Gospodarstwa Domowego rocznie 10, półr. 5, kwart. 2.50.

Cen. ogł.: W dziale ogłoszeń (wraz z okładką) 1/1 str. 300 zł, 1/2 — 170, 1/4 — 90 1/8 — 50 1/16 — 30. W tekście o 50% drożej. 1 mm w dziale ogłosz. — 0,90 w tekście — 1,30.

Panorama

Wyd.: „Republika“, Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Co Tydzień Powieść. **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49. **Tel.**: **red.** 136-56, **ogł.** 122-14, kolp. 184-44, dział handl. 211-66, buchalt. 123-14.-

Tyt.: „Panorama“. **Tel.**: 136-56. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: magazyn. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: pracownicy umysłowi, studenci, wolne zawody, kobiety. **Red. n.**: Ignacy Winter. **C. pren.**: kwart. 1.10. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Za mm. — 50 gr. Na kolumnie 4 łamy po 70 mm.

Papier i Galanteria

Wyd.: Prasa Kupiecko-Przemysłowa właśc.: Leszek Gustowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Drogerzysta“. **Adr. poczt.:** Poznań, Wielka 10. **Tel.:** 22-77.

Tyt.: „Papier i Galanteria“. **Zał.:** 1932 r. **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** sprawy handlu papierem i mater. piśmiennymi. Księgarstwo i filatelistyka. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** kupcy branży papiern.-piśmienniczej, hurtownicy i fabrykanci papieru. **Red. n.:** Leszek Gustowski **Sekr.:** Florian Szablikowski. **Kor. kraj.:** Biura organizacyj branżowych. **Dz. spec.:** Księgarstwo, filatelistyka, zabawkarstwo. **C. pren.:** kwart. 2.—. **C. egz.:** 0,40.

Cen. ogł.: 1/1 str. 200 zł, 1/2 — 100, 1/3 — 80, 1/4 — 60, 1/5 — 45, 1/6 — 40, 1/8 — 35, 1/10 — 27.50, 1/16 — 20, 1/20 — 15, 1/32 — 10.

Pion

Wyd.: Wilam Horzyca. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Chmielna 33 m. 5. **Tel.:** 304-09. **Zał.:** 1933 r. **Dyr.:** Zenon Pazura. **Kier. pren.:** Maria Suszczyńska.

Tyt.: „Pion“. **Cz. uk.** 1 × tyg. **Treść:** literacko-społeczna. **Teryt.:** cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** wolne zawody i pracownicy umysłowi. **Red. n.:** Roman Kołoniecki. **Sekr.:** Kazimierz Sowiński. **C. pren.:** rocznie 18.—, kwart. 5.—. **C. egz.:** 0,50.

Cen. ogl.: tekst — 80, za tekstem — 60.

Płomyczek

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum“. **Adr. poczt.:** W-wa 1. Smulikowskiego 1. **Tel. red.:** 6.30-28.

Tyt.: „Płomyczek“. **Cz. uk.:** 1 × tyg. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** lektura dla młodszych dzieci. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** dziatwa szkolna. **Red. n.:** Helena Radwanowa. **C. pren.** zbiorowej — 4,50 rocznie, pojedyńczej — 6,50. **C. egz.** 0,20. Ogłoszeń nie przyjmuje.

Płomyk

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 6.30-28.

Tyt.: **„Płomyk"**. **Cz. uk.**: 1 × tyg. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: lektura dla starszych dzieci. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież szkolna. **Red. n.**: Helena Radwanowa. **C. pren.** zbiorowej — 5,50 rocznie, pojedyńczej — 9.—. **C. egz.** 0,30.

Cen. ogł.: Ogłoszeń nie przyjmuje.

Pola Esperantisto — Esperantysta Polski

Wyd.: Polanda Esperanto — Delegitaro. **Adr. poczt.**: Kraków, Lubicz 34.

Tyt.: „Pola Esperantisto - Esperantysta Polski". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: ogólno-informacyjna. **Teryt.**: cała Polska i zagranica. **Czyt.**: esperantyści i redakcje pism esperanckich zagranicznych. **Red. n.**: Prof. dr Odo Bujwid i mgr. Tadeusz Hodakowski. **Sekr.**: Ludwik Kutscher. **C. pren.**: rocznie 8.—, półr. 4.—, kwart. 2.—. **C. egz.** 0,70.

Polacy Zagranicą

Wyd.: Światowy Związek Polaków z Zagranicy. Związek wydaje również pismo „Polska". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Mazowiecka 1. **Adr. tel.**: Światpol Warszawa. **Tel.** 509-34, 666-04, 666-07. **Zał.**: 1930 r. **Szef biura prasowego**: inż. Jerzy Grabowski.

Tyt.: „Polacy Zagranicą". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: życie Polaków zagranicą oraz współpraca z Polonią Zagraniczną. **Teryt.**: wszystkie środowiska polskie zagranicą. **Czyt.**: wszystkie sfery. **Red. n.**: Władysław Oszelda. **Kor. zagr.**: z poszczególnych terenów Polonii Zagranicznej. **Dz. spec.**: Przewodnik kulturalno-oświatowy. **C. pren.**: rocznie w kraju 7.—, zagranicą 10.—. **C. egz.**: 0,70.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. 130 zł, $^1/_2$ str. 70 zł.

Polityka

Wyd.: Spółdzielnia Wydawnicza „Polityka" z odp. udz. **Adr. poczt.**: Warszawa 1, Długa 25 m. 8. **Tel.**: 11-93-94. **Zał.**: 1930 r., **Dyr.**: Maria Prądzyńska.

Tyt.: „Polityka". **Cz. uk.**: 2 × mies. (10-go i 25-go). **Treść**: sprawy polityczne, społeczne i gospodarcze. **Teryt.**: cała Polska, w szczególności Poznańskie i Małopolska Wschodnia. **Czyt.**: inteligencja. **Red. n.**: Jerzy Giedroyć. **Sekr.**: Mieczysław Pruszyński. **Red. wewn.**: Jerzy Giedroyć. **Red. Zagr.**: Adolf Bocheński. **Red. Gosp.**: dr Kazimierz Studentowicz. **Red. kult.**: Czesław Straszewicz. **Kier. dz. przemysłowego**: Mieczysław Pruszyński. **Kier. dz. rolniczego**: Stanisław Skwarczyński. **Kier. dz. katolickiego**: — Jan Frankowski. **C. pren.**: rocznie 6 zł. **C. egz.**: 0,30.

Cen. ogł.: Wiersz garmondem 50. Na 1-ej str. 100% drożej. Na 3-ej i ostatniej str. 50% drożej. Wiersz petitowy 20% drożej.

Polska

Wyd.: Światowy Związek Polaków z Zagranicy. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Polacy Zagranicą". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Mazowiecka 1. **Tel.**: 509-34, 666-04, 666-07.

Tyt.: „Polska" — tygodnik matrycowy. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: monograficzno-zagadnieniowa. **Red. n.**: Władysław Oszelda. **C. pren.**: rocznie 7 zł. **C. egz.**: 0,20.

Polskie Archiwum Psychologii

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2.38-92.

Tyt.: „Polskie Archiwum Psychologii". **Zał.** 1927 r. **Cz. uk.**: 1 × kw. **Treść**: zagadnienia psychologii teoretycznej. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo, filozofowie, lekarze. **Red. n.** Prof. Stanisław Baley. **C. pren.**: rocznie 8, dla członków Z. P. N. — 4. **C. egz.**: — 2 zł.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 60. 1/2 str. — 30, 1/4 str. — 15, 1 mm. — 0.40.

Poradnik Językowy

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydaw-

nictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2.38-92.

Tyt.: „Poradnik Językowy". **Zał.**: 1901 r. **Cz. uk.** 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** zagadnienia poprawności i kultury języka polskiego. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: pracownicy umysłowi w szczególności nauczycielstwo. **Red. n.** Prof. Witold Doroszewski. **C. pren.**: dla czł. T-wa Poprawności i Kultury Języka rocznie — 8, za granicą 10, bez składki członk. rocznie 5 i 7. Dla czł. Z. P. N. rocznie 4. **C. egz.**: 1 zł., dla członków Z. P. N. — 0.50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 75, 1/2 str. — 37, 1/4 str. — 18, 1 mm. — 0.50.

Poranek

Wyd.: Józef Włodarski. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Pl. Józefa Piłsudskiego 1. **Tel.**: 200-55. **Zał.**: 1934 r. **Dyr.**: Józef Włodarski. **Kier. pren. i kolp.**: Bronisława Rejnicówna.

Tyt.: „Poranek". **Cz.** uk.: 1 × tyg. z wyj. lipca i sierpnia. **Treść:** wychowawczo-rozrywkowa. **Teryt.**: cała Polska, głównie Warszawa. **Czyt.**: dzieci od lat 8 do 11. **Red. n.**: Janina Porazińska. **Sekr.**: Maria Niemirowska. **C. pren.**: mies. 1 zł., w pren. zbiorowej 0,80. **C. egz.**: 0,30. **Cen. ogł.**: w stosunku 120 zł. za stronę.

Posiew

Wyd.: Zgromadzenie Księży Pallotynów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Apostoł wśród Świata". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Krak. Przedm. 71. **Tel.** 2.40-15.

Tyt.: „Posiew". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść:** religijno-społeczno-oświatowa. **Teryt.**: Polska (gł. woj. warszawskie) i ośrodki polskie za granicą (gł. Francja).**Czyt.**: rolnicy, robotnicy rolni, fabryczni i wolne zaw. **Red. n.**: Ks. T. Sobieraj. Współpracownicy 1) M. Friedrich-Brzozowska, 2) Leon Radziejewski, 3) Klementyna Sołonowicz. **Dz. spec.**: Dod. rolniczy dla dzieci. **C. pren.**: rocznie 6. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 500, 1/2 str. — 275, 1/4 str. — 150, 1/8 str. — 80, 1/16 str. — 45 zł.

Posłaniec Serca Jezusowego

Wyd.: Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy (OO Jezuitów). Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod Głosy Katolickie". **Adr. poczt.:** Kraków, Kopernika 26. **Tel.:** 104-38.

Tyt.: „Posłaniec Serca Jezusowego". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** religijno-popularny organ czcicieli Serca Jezusowego. **Teryt.:** cała Polska i Polonia zagraniczna. **Czyt.:** wszystkie sfery. **Red. n.:** ks. Józef Andrasz T. J. **Sekr.:** ks. Stanisław Zawada T J. **C. pren.:** rocznie 1,80. **C. egz.:** 0,15.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Praca Szkolna

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.:** 2.38-92.

Tyt.: „Praca Szkolna". **Zał.:** 1921 r. **Cz. uk.:** 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** zagadnienia praktyki wychowania i nauczania w szkole powszechnej. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo szkół powszechnych. **Red. n.:** Stanisław Wiącek. **C. pren.:** rocznie 8, dla członków ZNP. — 4. **C. egz.** 1 zł, dla członków ZNP. — 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 400, 1/2 str. — 200, 1/4 str. — 100, 1 mm — 2,60.

Praktyczna Pani

Wyd.: T-wo Wydawnicze „Bluszcz" sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Bluszcz". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Solec 87. **Tel.:** 2.44-18, 5.87-03 i 3.06-33.

Tyt.: „Praktyczna Pani". **Cz. uk.:** 1 × tyg. w sobotę. **Treść:** popularny ogólno-inform. tygodnik kobiecy. **Teryt.:** cała Polska i środowiska polskie za granicą. **Czyt.:** kobiety sfer inteligencji. **Red. n.:** Antonina Dembińska. **Dod.:** książka kucharska w formacie książkowym oraz arkusz robót i wykrojów w naturalnej wielkości. **Dz. spec.:** gospodarstwo domowe, dział ogrodniczy, moda i roboty, odcinek powieściowy. **C. pren.:** mies. 1 zł. **C. egz.:** 0,30.

Cen. ogł.: w tekście — 70, za tekstem — 50, szer. łamu — 63 mm.

„Prasa”

Wyd.: Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism. **Adr. poczt.**: Warszawa 1, Zgoda 8 m. 4. **Tel.**: 540-00. **Zał.**: 1930 r.

Tyt.: „Prasa“. **Cz. uk.**: 1 mies. **Treść**: sprawy wydawniczo - prasowe. **Teryt.**: cała Polska **Red. n.**: Stanisław Kauzik. **Sekr.**: Jan Mokrzycki. **C. pren.**: w kraju rocznie 10 zł., półrocznie 5 zł. Zagranicą rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł. **Cen. ogł.**: zwycz. 1 str zł 200.—, 1/2 — 110.—, 1/3 — 75.—, 1/4 — 60.—. Artyk. rekl., komunikaty i t.p. (oznacz. literami (Pr)) o 100% drożej. Wkładka jednokartkowa do całego nakładu jednorazowo — zł 150.—. Drobne po 0,30 za wyraz.

Prasa Lekarska

Wyd.: Wydawnictwo Lekarskie „Eskulap“ Sp. z ogr. odp. **Adr. poczt.**: W-wa 1, ul. Leszno 56. **Tel.**: 11.98-73. **Zał.**: 1932 r. **Dyr.**: Wł. Opatowski. **Kier. ogł.**: Mieczysław Różogórski.

Tyt.: „Prasa Lekarska“. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: naukowo-lekarska. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: lekarze. **Red. n.**: Doc. dr med. J. Węgierko. **Sekr.**: Wł. Opatowski. **Dod.**: 1) Monografie Lekarskie dla lekarzy-praktyków, 2) Polskie Piśmiennictwo Lekarskie. **C. pren.**: rocznie 18. **C. egz.** 1,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 100, 1/2 str. — 60, 1/4 str. — 35.

Prosto z Mostu

Wyd.: Stanisław Piasecki. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Książęca 6 m. 12-a. **Tel.**: 702-50, 831-80. **Zał.** 1935 r. **Dyr. wyd.**: Stanisław Piasecki. **Kier. adm.**: Irena Piasecka.

Tyt.: „Prosto z Mostu“. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: literacko-artystyczna. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inteligencja miejska i wiejska. **Red. n.**: Stanisław Piasecki. **Sekr.**: Bolesław Świderski. **Dz. spec.**: Działy satyry i humoru—„Lajkonik“. **C. pren.**: mies. 2, kwart. 6. **C. egz.**: 0,50.

Cen. ogł.: w tekście — 80, za tekstem — 60. Str. 6 łamów × 55 mm.

Przedszkole

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydaw-

nictwie patrz pod „Gimnazjum“. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2.38-92.

Tyt.: „Przedszkole“. **Zał.**: 1932 r. **Cz. uk.**: 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: sprawy przedszkoli. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: Nauczycielstwo przedszkoli—ochronek. **Red. n.**: Zofia Żukiewiczowa. **C. pren.**: rocznie 8. dla członków ZNP —4. **C. egz.** zł 1, dla członków ZNP —0.50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 60 zł, 1/2 str. — 30, 1/4 str. — 15, 1 mm — 0,40.

Przegląd Bezpieczeństwa Pracy

Wyd.: Instytut Spraw Społecznych. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Wilcza 1. **Tel.**: 9.60-42, 7.07-41. **Zał.**: 1936 r. Administrację prowadzi składnica wydawnictw I. S. S. pod kierownictwem wicedyr. Instytutu W. Adamieckiego i red. E. Rafalskiego.

Tyt.: „Przegląd Bezpieczeństwa Pracy“. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: zakłady pracy, inżynierowie, inspektorzy pracy itp. **Red. n.**: inż. Tadeusz Skrzywan i Eugeniusz Rafalski. **C. pren.**: rocznie 9, półr. 5. Prenumer. zbiorowa pow. 10 egz. — 7,20, pow. 100 egz. 6 zł. **C. egz.**: 1 zł.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300, 1/2 str. — 150, 1/4 str. — 75.

Przegląd Cukierniczy

Wyd.: Prasa Kupiecko-Przemysłowa, wł.: L. Gustowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Drogerzysta“. **Adr. poczt.**: Poznań, Wielka 10. **Tel.**: 22-77, wydawca 57-85.

Tyt.: „Przegląd Cukierniczy“. **Cz. uk.**: 1 × mies. **Zał.**: 1925 r. **Treść**: sprawy fachowe cukiernictwa. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: właściciele cukierń, pracown. cuk. i wytwórnie wyrobów cukrowych. **Red. n.**: Leszek Gustowski. **Sekr.**: Józef Smarzły. **Kor. kraj.**: Biura Cechów Cukierniczych całej Polski. **Dz. spec.**: Przegląd ilustrowany wyrobów cukierniczych za granicą i w kraju. **C. pren.**: kwart. 8. **C. egz.**: 0,50.

Cen. og.: 1/1 str. — 200 zł, 1/2 — 100, 1/3 — 80, 1/4 — 60, 1/5 — 45, 1/6 — 40, 1/8 — 35, 1/10 — 27,50, 1/16 — 20, 1/20 — 15, 1/32 — 10.

Przegląd Elektrotechniczny

Wyd.: Wydawnictwo Czasopisma „Przegląd Elektrotechniczny“, Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Królewska 15. **Tel.**: 690-23, 522-54 i 648-65. **Zał.**: 1919 r. **Prokurent**: Stefan Heinrich.

Tyt.: „Przegląd Elektrotechniczny“. **Cz. uk.**: 2 × mies. **Treść**: sprawy elektrotechniczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inżynierowie elektrycy. **Red. n.**: inż. Wacław Pawłowski. **Dod.**: „Przegląd Radiotechniczny“ 1 × mies. **C. pren.**: rocznie 36, półrocznie 18, kwartalnie 9. **C. egz.**: 1.50.

Cen. ogł.: Cena zwykłej strony zł. 200. Części strony proporcjonalnie. Za ogłoszenia dla firm zagranicznych oraz za ogłoszenia na stronach okładkowych i innych miejscach specjalnych pobiera się dopłaty. Ceny ogłoszeń w zeszytach specjalnych są ustalane każdorazowo. Szczegółowy cennik — na żądanie.

Przegląd Gospodarczy

Wyd.: Centralny Związek Przemysłu Polskiego. **Adr. poczt.**: Chmielna 2. **Adr. tel.**: Lewiatan. **Tel.** red. 626-54. adm. 503-96. **Zał.**: 1920 r. **Kier. adm.**: Mieczysław Gładkowski.

Tyt.: „Przegląd Gospodarczy“. **Cz. uk.**: 1 i 15 każdego miesiąca. **Treść**: ogólnogospodarcze. **Teryt.**: Polska i zagranica. **Czyt.**: sfery przemysłowe, handlowe, bankowe, studenci. **Red. n.**: dr. Edward Rose. **Red. gosp.**: Rudolf Pastucha i Tadeusz Sławiński. **Kor. zagr.**: Londyn, Berlin, Haga, Buenos Aires. **Dz. spec.**: Artykuły zasadnicze. Przegląd zagraniczny. Rynek pieniężny. Rynki towarowe oraz Kronika. **C. pren.**: kwart. 12 zł. **C. egz.** 2 zł.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300 zł, 1/2 str. — 170, 1/4 str. — 90. Okładki 30% drożej.

Przegląd Graficzny, Wydawniczy i Papierniczy

Wyd.: Korporacja Zakładów Graficznych i Wydawniczych na Woj. Poznańskie. **Adr. poczt.**: Poznań, Al. Marcinkowskiego 13 m. 35. **Zał.**: 1921 r.

Tyt.: „Przegląd Graficzny, Wydawniczy i Papierniczy“. **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść**: sprawy zawodowe przemysłu graficznego. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: drukarze. **Red. n.**:

Henryk Orchowski. **Sekr.**: Krystyna Klęsk. **C. pren.**: rocznie z przesyłką 24.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 100 zł., 1/2 — 50, 1/4 — 25, 1/8 — 12,50, 1/16 — 6,25, 1/32 — 3,25.

Przegląd Handlowo-Gospodarczy

Wyd.: Przegląd Handlowo - Gospodarczy — wydawca Kazimierz Sakowicz. **Adr. poczt.**: Wilno, pl. Elizy Orzeszkowej 11-a m. 3, skrz. poczt. 45. **Tel.**: 6-10. **Zał**: 1932 r. **Kier. ogł., pren. i kolp.**: Janina Romanowska. **Oddz.**: Baranowicze, ul. Szosowa 92/1; Białystok, Sienkiewicza 38a; Brześć n/B., ul. Pierackiego 25; Lublin, ul. Rusałka 3; Lwów, ul. Rapaporta 3; Nowogródek, Piłsudskiego 45; Pińsk, Kościuszki 32; Warszawa, Pl. Krasińskich 8a m. 25; Wołożyn, Rabinacka 7.

Tyt.: „Przegląd Handlowo - Gospodarczy". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: przemysł, handel, rolnictwo (lniarstwo). **Teryt.**: wojew. wschodnie. **Czyt.**: sfery gospodarcze. **Red. n.**: Kazimierz Sakowicz. **Kor. kraj.**: we wszystkich oddziałach. **Dz. spec.**: drzewny, lniarski. **C. pren.**: 4.50. **C. egz.**: 0,50.

Cen. ogł.: Tekst 100, na 1 str. 120, na ostatniej str. — 30. Drobne za wyraz 10. Tabele i fantaz. oraz ogł. w n-rach specjalnych (świątecznych) wg. osobnej taryfy.

Przegląd Katolicki

Wyd.: Zgromadzenie Księży Pallotynów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Apostoł wśród Świata". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Krak. Przedm. 71. **Tel.** 240-15.

Tyt.: „Przegląd Katolicki". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: sprawy religijno - kulturalno - społeczne. **Teryt.**: Warszawa, woj. Krakowskie, Kieleckie, Poznańskie. **Czyt.**: wolne zawody. **Red. n.**: Ks. dr. Józef Zawidzki. **Współpracownicy**: A. Romer, M. Skrudlik, Aston, ks. Czuj. **C. pren.**: kwart. 4. **C. egz.**: 0,30.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 600 zł., 1/2 — 325, 1/4 — 175, 1/8 — 100.

Przegląd Kobiecy

Wyd.: Przegląd Kobiecy — J. A. Pożarik. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Bielańska 20. **Tel.**: 11.61-73. **Zał.**: 1927 r. **Dyr.**: J. Pożarik. **Kier. ogł.**: Henryk Tałłan-Tałłandziewicz.

Tyt.: „Przegląd Kobiecy". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: sprawy aktualne życia kobiecego i mody. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kobiety wszystkich sfer. **Red. n.**: Henryk Tałłan - Tałłandziewicz. **C. pren.**: rocznie 24, półrocznie 12.50, kwartalnie 6.50. **C. egz.**: 2.25.

Cen. ogł.: W tekście 100. za tekstem 75, przed tekstem (tylko cała strona) zł. 700. Str. — 3 łamy × 63 mm.

Przegląd Księgarski

Wyd.: Ignacy Rzepecki w imieniu Związku Księgarzy Polskich. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Kredytowa 10 m. 7. **Tel.**: 222-47. **Założ.**: 1910 r. **Dyr.**: Feliks Pieczątkowski.

Tyt.: „Przegląd Księgarski". **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść**: sprawy zawodowe księgarskie. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: wydawcy, księgarze. **Red. n.**: Adam Szymański. **C. pren.**: rocznie 14.—. **C. egz.**: 0,60.

Cen. ogł.: 1/1 — 150 zł., 1/2 — 80, 1/4 — 45, 1/8 — 25, 1/16 — 15.

Przegląd Mechaniczny

Wyd.: Stowarzyszenie Inżynierów Mechaników Polskich. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Jerozolimska 8 m. 13. **Tel.**: red. 244-78, admin. 281-85. **Zał.**: 1935 r. **Dyr.**: inż. Czesław Mikulski.

Tyt.: „Przegląd Mechaniczny". **Cz. uk.**: 2 × mies. **Treść**: zagadnienia naukowo-techniczne i techniczno-gospodarcze z dziedziny energetyki, budowy maszyn, obróbki metali, metaloznawstwa, samochodnictwa i dziedzin pokrewnych. **Teryt.**: cała Polska i częściowo zagranica. **Czyt.**: inżynierowie mechanicy, zakłady przemysłowe, wyższe szkoły techniczne. **Red. n.**: inż. Czesław Mikulski. **Sekr.**: dr inż. Zygmunt Bujak. **C. pren.**: rocznie 40, kwartalnie 10.—. **C. egz.**: 2 zł.

Cen. ogł.: 1 str. — zł. 300, 1/2 — 165, 1/4 — 90, 1/8 — 45, 1/16 — 25. Dopłaty: IV str. okładki — 50% drożej, zastrzeż. miejsca 20% drożej. Dla poszuk. pracy i oferujących pracę zł. 4 za 1/16 str.

Przegląd O P L

Wyd.: Zarząd Główny L. O. P. P. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Lot i OPLG Polski". **Adr.**

poczt.: W-wa 1, Wierzbowa 9. **Tel.**: Centr. 5.62-20, admin. 2.66-88.

Tyt.: „Przegląd Obrony Przeciwlotniczej i Przeciwgazowej Biuletyn Gazowy". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: zagadnienia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej. **Teryt.**: cała Polska, w szczególności placówki LOPP. **Czyt.**: osoby pracujące dla obrony przeciwlotniczo-gazowej. **Red. n.**: Tadeusz Kowalik. **C. pren.**: rocznie 6. Pismo nie jest kolportowane.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 500, 1/2 str. — 250, 1/4 str. — 150.

Przegląd Organizacji

Wyd.: Instytut Naukowy Organizacji i Kierownictwa. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Mokotowska 53. **Tel.**: 8.16-43 i 8.38-13. **Zał.**: 1926. **Dyr.**: Władysław Baliński.

Tyt.: „Przegląd Organizacji". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: ogólno-organizacyjna. **Teryt.**: Polska i zagranica (Europa i Ameryka). **Czyt.**: kierownicy instytucyj i przedsiębiorstw oraz ich wydziałów. **Red. n.**: Władysław Baliński. **Dz. spec.**: Kierownictwo i Personel. Zakupy i Gospodarka Materiałowa, Organizacja Produkcji, Sprzedaz, Rachunkowość, Biuro, Bibliografia. **C. pren.**: kwart. 6. **C. egz.** 2,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. (kolumna 168 × 248) — 300, 1/2 str. — 160, 1/3 str. — 110, 1/4 str. — 85, 1/8 str. — 50. Tabele 20% drożej.

Przegląd Pocztowy

Wyd.: Stowarzyszenie Teletechników Polskich. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Pl. Napoleona 10. **Tel.**: 343-77. **Zał.**: 1928 r. **Dyr.**: inż. Henryk Pomirski.

Tyt.: „Przegląd Pocztowy". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: pocztownictwo i filatelistyka. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: pracownicy poczty. **Red. n.**: inż. H. Pomirski. **Sekr.**: Wład. Listopad. **C. pren.**: kwart. 3 zł. **C. egz.** 1 zł.
160, 1/3 str. — 110, 1/4 str. — 85, 1/8 str. — 50. Tabele

Dod.: „Wiadomości Teletechniczne" (zagadnienia techniczne z dziedziny telegrafu, telefonu, sygnalizacji i radia — na niższym poziomie).

Cen. ogł.: w stos. 150 zł. za stronę.

Przegląd Powszechny

Wyd. Wydawnictwo Ks. Jezuitów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Misje Katolickie". **Adr. poczt.**: W-wa XII, Rakowiecka 61. **Tel.**: 4.37-87.

Tyt.: „Przegląd Powszechny". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: sprawy religijne, kulturalne i społeczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inteligencja. **Red. n.**: ks. dr Edward Kosibowicz T. J. **Sekr.**: ks. Aleksander Kisiel T. J. **C. pren.**: rocznie 20 w kraju. Zagr. 26. **C. egz.**: 2 zł.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Przegląd Pożarniczy

Wyd.: Związek straży pożarnych R. P. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gazeta Strażacka". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Poznańska 11. **Tel.**: 8.85-42.

Tyt. „Przegląd Pożarniczy". **Treść**: sprawy techniki pożarniczej. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: członkowie straży pożarnych ze wszystkich warstw społecznych. **Red. n.**: Inspektor pożarn. Stanisław Pągowski. **Sekr.**: mgr. Tadeusz Woltanowski. **C. pren.**: rocznie 20, półrocznie 10,50. kwart. 5,50. **C. egz.**: 1,50.

Cen. ogł.: za tekstem 1/1 str. — 300, 1/2 str. — 150, 1/4 str. — 75, tekst o 25% drożej.

Przegląd Restauratorski i Hotelarski

Wyd.: **Prasa Kupiecko Przemysłowa,** wł. Leszek Gustowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Drogerzysta". **Adr. poczt.**: Poznań, Wielka 10. **Tel.**: 22-77, wydawca 57-85.

Tyt.: „Przegląd Restauratorski i Hotelarski". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Zał.**: 1914. **Treść**: Sprawy dotyczące restauracyj, kawiarni i hoteli. **Teryt.**: 80% w dwu woj. Poznańskim i Pomorskim. **Czyt.**: kierownicy restauracji, kawiarni, hoteli, piwiarni. **Red. n.**: Leszek Gustowski. **Sekr.**: Józef Szulczyński. **Kor. kraj.**: Biura związków zawodowych. **C. pren.**: kwart. 1,50. **C. egz.**: 0,25.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 200, 1/2 — 100, 1/3 — 80, 1/4 — 60, 1/5 — 45, 1/6 — 40, 1/8 — 35, 1/10 — 27,50, 1/16 — 20, 1/20 — 15. 1/32 — 10.

Przegląd Skarbowy

Wyd.: Wydawn. Lekarskie „Eskulap“, Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Leszno 56. **Tel.**: 11-98-73. **Zał.**: 1936 r. **Dyr.**: Wł. Opatowski. **Kier. ogł., pren. i kolp.**: mgr. Juliusz Beck.

Tyt.: „Przegląd Skarbowy“ (Sprawy Podatkowe — Cła — Monopole). **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: pismo zawodowe, poświęcone praktyce skarbowości. **Teryt.**: cała Polska. **Red. n.**: dr. Rudolf Langrod. **Sekr.**: mgr.: Juliusz Beck. **C. pren.**: rocznie 24, półrocznie 12, kwart. 6. **C. egz.**: 2,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. przed tekstem — 120 zł., za tekstem — 100 zł.

Przegląd Sportowy

Wyd.: Dom Prasy S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dobry Wieczór“. **Adr. poczt.**: Warszawa 1, Marszałkowska 3/5/7. **Tel.**: 802-40 (centrala).

Tyt.: „Przegląd Sportowy“. **Zał.**: 1921 r. **Treść**: sport, wychowanie fizyczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: sportowcy, miłośnicy sportu i wych. fiz. **Red. n.**: Marian Strzelecki. **C. pren.**: mies. 1.50. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: Zwyczajne 40, Tekstowe 80, Specjalne zł. 1.—, Opisowe 3 zł.

Przegląd Techniczny

Wyd.: „Przegląd Techniczny“ Sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Czackiego 3/5. **Tel.**: 657-04, 601-47. **Zał.**: 1875 r. **Dyr.**: inż. Kazimierz Studziński.

Tyt.: „Przegląd Techniczny“. **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść**: zagadnienia ogólno techniczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inżynierowie i technicy. **Red.**: inż. M. Thugutt. **Sekr.**: Filip Łuczyński. **Kier. administracji**: Waldemar Scharf. **Dod.**: 1) Przegląd Odlewniczy, 2) Wiadomości T-wa Wojskowo-Technicznego, 3) Biuletyn Koła inżynierów Mierniczych, 4) Przegląd Czasopism Technicznych. **C. pren.**: rocznie 50, kwart. 12,50. **C. egz.**: 2,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300 zł., 1/2 — 165. 1/4 — 90, 1/8 — 45, 1/16 — 25. Dopłaty: I str. okładki — 100%. IV str. okładki — 50%. Zastrzeż. miejsca 20%. Dla poszuk. pracy nadane bezpośrednio w administr. zł. 8 za 1/16 str.

Przegląd Teletechniczny

Wyd.: Stow. Teletechników Polskich. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Przegląd Pocztowy". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Pl. Napoleona 10. **Tel.**: 343-77.

Tyt.: „Przegląd Teletechniczny". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** zagadnienia techniki telefonicznej, telegraficznej, sygnalizacji, radia. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: pracownicy telegraficzni i telefoniczni, P. A. S. T. i fabryk teletechnicznych i kablowych. **Red. n.**: inż. Henryk Pomirski. **Sekr.**: Władysław Listopad. **C. pren.**: kwart. 7 zł. **C. egz.**: 2,50.

Cen. ogł.: 200 zł. strona, okładka drożej wg umowy.

Przegląd Współczesny

Wyd.: Spółka Wydawnicza Czasopism, sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Czas". **Adr. Poczt.**: W-wa 1, Szpitalna 12. **Tel.** red. 284-86, admin. 630-51.

Tyt.: „Przegląd Współczesny". **Cz. uk.** 1 × mies. **Treść:** nauka, literatura, kultura i polityka. **Teryt.**: cała Polska i zagranica. **Czyt.**: inteligencja. **Red. n.**: prof. Stanisław Wędkiewicz. **Sekr.** Wiktor Jakubowski. **C. pren.**: mies. 3, kwart. 8, półr. 15. **C. egz.** 3 zł:

Cen. ogł.: 1/1 str. — zł. 100 (okładka końcowa wewnętrzna).

Przemysł Metalowy

Wyd.: Polski Związek Przemysłowców Metalowych. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Marszałkowska 140. **Adr. tel.**: Metalowcy — Warszawa. **Tel.**: Dyrekcja 222-44, Sekretarz: 594-26. **Zał.**: 1922. **Dyr.**: Inż. Antoni Dunin. **Kier. ogł.**: Stefan Gruchała.

Tyt.: „Przemysł Metalowy", **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. **Treść:** zagadnienia fachowe przemysłu metalowego. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: przemysłowcy metalowi. **Red. n.**: inż. Antoni Dunin. **Sekr.**: Stefan Gruchała. **C. pren.**: kwart. 5 zł. **C. egz.** 0.50.

Przemysł Skórny

Wyd.: Prasa Kupiecko-Przemysłowa, wł. Leszek Gustowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod

„Drogerzysta". **Adr. poczt.**: Poznań, Wielka 10. **Tel.**: 22-77, wydawca 57-85.

Tyt.: „Przemysł Skórny". **Zał.**: 1913 r. **Cz. uk.**: 2 × mies. **Treść**: sprawy przemysłu skórnego i obuwniczego. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: obuwnicy, kierownicy składów skór i garbarni. **Red. n.**: Leszek Gustowski. **Sekr.**: Józef Smarzły. **Kor. kraj.**: Brzesko, Bydgoszcz, Katowice, Radom, Toruń, Warszawa. **C. pren.**: kwart. 2 zł. **C. egz.** 0,30.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 200 zł., 1/2 — 100, 1/3 — 80, 1/4 — 60, 1/5 — 45, 1/6 — 40, 1/8 — 35, 1/10 — 27,50, 1/16 — 20, 1/20 — 15, 1/32 — 10.

Przewodnik Katolicki

Wyd.: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Młody Przyrodnik". **Adr. poczt.**: Poznań, Al. Marcinkowskiego 22. **Tel.**: 22.21, 22.41, 26.78, 31.27, 36.13 i 36.14.

Tyt.: „Przewodnik Katolicki". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: pismo religijno - wychowawcze. **Teryt.**: cała Polska oraz ośrodki polskie na obczyźnie. **Czyt.**: wszystkie warstwy. **Red. n.**: ks. Franciszek Forecki. **Kor. zagr.**: we wszystkich stolicach świata. **Kor. kraj.**: we wszystkich większych miastach. **Dod.**: Dla dzieci — „Mały przewodnik" 1 × mies. 32 strony powieści. **Dz. spec.**: Rola i Ogród, Sprawy kobiece. **C. pren.**: kwart. 2.40. **C. egz.**: 0.20.

Cen. ogł.: zwycz. 50, drobne: za wyraz 35. Rozmiar str. 218 × 300 mm.

Przewodnik Pracy Społecznej

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2-38-92.

Tyt.: „Przewodnik Pracy Społecznej". **Zał.**: 1922 r. **Cz. uk.**: 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: zagadnienia pracy społecznej, **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo. **Red. n.**: Kazimierz Maj. **C. pren.**: rocznie 8, dla członków ZNP.—4. **C. egz.** zł 1, dla członków ZNP.—0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 75 zł, 1/2 str. — 37, 1/4 str. — 18. 1 mm — 0,50.

Przodownik Wiejski

Wyd.: Centralny Związek Młodej Wsi. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Kopernika 30. **Adr. tel.**: C. Z. M. W. Warszawa. **Teł.**: 236-40, 336-95. **Zał.**: 1935 r. **Dyrekcja**: prezes C. Z. M. W. Stanisław Gierat i z ramienia Zarządu kier. Stefan Pietrzyk. **Administrator**: Rudolf Dąbrowski.

Tyt.: „Przodownik Wiejski". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: ideowo-wychowawcze, kulturalno-oświatowe, informacyjne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inteligencja wiejska. **Red. n.**: Władysław Szczerba. **Kor. kraj.**: przy Kołach Młodzieży Wiejskiej i Powiatowych Związku Młodej Wsi. **Dz. spec.**: rolniczy, kulturalno - oświatowy, radiowy. **C. pren.**: rocznie 6 zł.

Cen. ogł.: 1/1 str. 200, w tekście 25% drożej.

Przyjaciel Szkoły

Wyd.: Leonard Borkowski. **Adr. poczt.**: Poznań 1, skr. poczt. 98. **Tel.**: 19.23 **Zał.**: 1922 r. **Dyr.**: Leonard Borkowski.

Tyt.: „Przyjaciel Szkoły". **Cz. uk.**: 1 i 15 każdego miesiąca z wyjątkiem lipca i sierpnia. **Treść**: sprawy zawodowe, pedagogiczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo szkół powszechnych. **Red. n.**: Leonard Borkowski. **C. pren.**: rocznie 12. **C. egz.**: 0,75.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 90, 1/2 str. — 50, 1/3 str. — 40, 1/4 str. — 30. Ostatnia str. okładki 120.

Przyroda i Technika

Wyd.: Książnica Atlas S. A. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Matematyka i Szkoła". **Adr. poczt.**: Lwów, Czarnieckiego 12. **Tel.** 298-50.

Tyt.: „Przyroda i Technika". **Cz. uk.** 1 × mies. (z wyjątkiem lipca i sierpnia). **Treść**: popularno - naukowa. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie za granicą. **Czyt.**: Inteligencja i starsza młodzież. **Red. nacz.**: dr A. d'Abancourt-Koczwarowa. **Dod.**: Metodyka Biologii. **C. pren.**: z dodatkiem rocznie 13.50, półrocznie 6.75, bez dodatku rocznie 10.—, półrocznie 5.—. **C. egz.** 1.50.

Cen. ogł.: Za tekstem 1/1 str. — 125 zł, 1/2 — 65, 1/4 — 45. Na 3 str. okładki: 1/1 str. 200, 1/2 — 125. Na 4 str. okł. 1/1 str. — 250, 1/2 — 150.

Radio Informator

Wyd.: T-wo Wydawnictw Informacyjnych, sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gazeta Budowlana“. **Adr. poczt.:** Warszawa 1, Senatorska 6. **Tel.:** 513-23 i 313-24.

Tyt.: „Radio - Informator“ (kalendarz przewodnik radiosłuchacza). **Cz. uk.:** 1 rok. **Treść:** wszechstronne oświetlenie zagadnień radiofonii i informacji radiowej. **Teryt.:** cała Polska oraz ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** radiosłuchacze wszelkich sfer. **Red. n.:** Eugeniusz Świerczewski. **Wyd.:** 1) wydanie zwykłe, 2) wydanie przystosowane do potrzeb wojska. **C. egz.:** w przedpłacie dla radioabonentów — 0,75; cena w kolp. — 1,50. **Cen. ogł.:** $^1/_1$ str. — 350 zł.

Raz Dwa Trzy

Wyd.: Ilustrowany Kurier Codzienny, Marian Dąbrowski i S-ka. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „As“. **Adr. poczt.:** Kraków, Wielopole 1. **Tel.:** 150.60 do 150.66.

Tyt.: „Raz Dwa Trzy“. **Cz. uk.** 1 × tyg. **Treść:** ilustrowany przegląd spraw sportowych w Polsce i zagranicą. **Teryt.:** cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.:** sfery sportowe i młodzież. **Red. n.:** Marian Dąbrowski. **Kor. zagr.:** w stolicach państw europejskich. **Kor.:** zorganizowane własne oddziały i agencje fotograwiczne oraz sprawozdawcy sportowi w miastach powiatowych. **C. pren.:** mies. 1.20. **C. egz.:** 0.30.

Ceny ogł.: zwycz. 50. $^1/_1$ str. — 720, $^1/_2$ str. — 360, $^1/_4$ str. — 180. Drobne: za wyraz 15. Rozmiar str. 360 × 240 mm. Szer. łamu 60 mm.

Reklama

Wyd.: Polski Związek Reklamowy. **Adr. poczt.:** W-wa 1. Królewska 5 (gmach P. A. T.-a). **Tel.:** 687.23. **Zał.:** 1928. **Dyr.:** Adm. T. Malewski.

Tyt.: **„Reklama“. Cz. uk.:** 1 × mies. Treść: zagadnienia propagandy i reklamy. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** fachowcy propagandy i reklamy, kupcy, szkoły handlowe. **Red. n.:** Eugeniusz Rafalski. **C. pren.:** mies. 1. **C. egz.:** 1 zł.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. — 300, $^1/_2$ str. — 150, $^1/_4$ str. — 75, $^1/_8$ str. — 40, $^1/_{16}$ str. — 25, przed tekstem).

Rodzina i Dziecko

Wyd.: Janina Rendznerowa. **Alr. poczt.:** W-wa 4, Zakopiańska 31. **Teł.** 10.05.11, 640.53. **Zał.:** 1935 r. **Dyr.** Janina Rendznerowa. **Kier. adm.:** Janina Kasińska.

Tyt.: „Rodzina i Dziecko". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** zagadnienia wychowania młodzieży szkolnej oraz współpracy domu i szkoły. **Teryt.:** cała Polska (głównie poznańskie, Śląsk i Kresy Wschodnie). **Czyt.:** rodzice i nauczycielstwo. **Red. n.:** Janina Rendznerowa. **Sekr. red.:** Janina Buchholzowa. **Kor. kraj.:** Koła Rodzicielskie we wszystkich miastach, gdzie są szkoły średnie. **C. pren.:** rocznie 7.50. **C. egz.:** 80 gr.

Rodzina Polska

Wyd.: Zgromadzenie ks. Pallotynów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Apostoł wśród świata". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Krak. Przedm. 71. **Tel.:** Centr. 240-15.

Tyt.: Rodzina Polska. **Cz. uk.** 1 × mies. **Treść:** sprawy społeczno-literackie. **Teryt.:** woj. poznańskie, pomorskie, Warszawa. **Czyt.:** wolne zawody, ziemianie, urzędnicy. **Red. n.:** ks. dr Józef Zawidzki. **Kier.** działu kobiecego Lucyna Kotarbińska. **Współprac.:** Józef Czarnecki — Warszawa, Lucyna Kotarbińska — Warszawa, M. Skrudlik — Warszawa, Z. Radziejowski — Warszawa. **Dz. spec.:** Dział kobiecy, Kącik dla dzieci, dział rozrywkowy. **C. pren.:** rocznie 6. **C. egz.:** 0,50.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. — 700 zł., $^1/_2$ — 350 zł., $^1/_4$ — 200 zł., $^1/_8$ — 180 zł., $^1/_{16}$ — 70 zł.

Rolnictwo

Wyd.: T-wo Oświaty Rolniczej — Księgarnia Rolnicza. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Zielna 22. **Tel.:** red. 503-25, admin. 503-29 i 603-29. **Zał.:** 1928 r. **Dyr.:** inż. Władysław Sawicki. **Kier. ogł.:** Maria Piętkowska. **Kier. pren.:** Maria Marianowska. **Kier. kolp.:** Wacław Przytocki.

Tyt.: „Rolnictwo". **Cz. uk.:** 2 × kwart. **Treść:** ekonomia rolnicza, sprawy agrarne i administracji rolniczej. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** sfery naukowe, organizacje i instytucje rolnicze i z rolnictwem związane — pań-

stwowe, samorządowe i społeczne. **Red. n.**: Mieczysław Grabowski. **Sekr.**: Maria Marianowska. **Dod.**: czasami specjalne książeczki i anneksy. **C. pren.**: rocznie 20 zł. **C. egz.**: 2.50.

Cen. ogł.: 1 str. — 200 zł., 1/2 — 100, 1/4 — 60.

Rolnik Polski

Wyd.: Drukarnia Dziennika Poznańskiego S. A Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dziennik Ostrowski". **Adr. poczt.**: Poznań, Pocztowa 9. **Tel.**: red. 16-56, 33-75, 46-25, admin. 33-90, 11-77, 46-24.

Tyt.: „Rolnik Polski" dawn. Rolnik Wielkopolski. **Cz. uk.**: 2 × tyg. w każdą środę i sobotę. **Treść**: sprawy gospodarcze, społeczne i kulturalne wsi. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: rolnicy. **Red. n. i odp.**: Józef Rączkowski. **Sekr.**: Frankowski. **C. pren.**: mies. 0,75, kwart. 2.25, półrocznie 4.50, rocznie 9 zł. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Na str. 1-szej 100, na str. 2 i 5 — 75, na dalszych 50. Zwycz. na str. 6-łam. 20; wśród drobnych 30. Ogł. skomplik. i zastrzeż. miejsca 20% drożej. Ogłoszenia tabelaryczne 50%. Drobne: wyraz 15, dalsze po 7.

Ruch Pedagogiczny

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2.38-92.

Tyt.: „Ruch Pedagogiczny". **Zał.**: 1911 r. **Cz. uk.** 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: teoria wychowania i nauczania. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo szkół powszechnych i średnich. **Red. n.**: dr Albin Jakiel. **C. pren.**: rocznie 8, dla członków ZNP. — 4. **C. egz.** 1 zł, dla członków ZNP. — 0.50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 100, 1/2 str. — 50, 1/4 str. — 25, 1 mm — 0,65.

Rycerz Niepokalanej

Wyd.: Milicja Niepokalanej w Polsce. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Mały Dziennik". **Adr. poczt.**: Niepokalanów, p. Teresin k/Sochaczewa. **Tel.**: Błonie 88, Teresin k/Sochaczewa 13.

Tyt.: „Rycerz Niepokalanej". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**:

religijno - oświatowa. **Teryt.**: cała Polska i Polonia zagraniczna. **Czyt.**: wszystkie warstwy społeczeństwa. **Red. n.**: O. dr. Maksymilian Kolbe. **Sekr.**: B. Witalianus Miłosz. **Mut.**: 1 zagraniczna. **Dod.**: kalendarz książkowy. **C. pren.**: rocznie 1.50, ubogim bezpłatnie. **C. egz.**: 0.15.

Rycerzyk Niepokalanej

Wyd.: Milicja Niepokalanej w Polsce. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Mały Dziennik". **Adr. poczt.**: Niepokalanów, p. Teresin k/Sochaczewa. **Tel.**: Błonie 88, Teresin k/Sochaczewa 13.

Tyt.: „Rycerzyk Niepokalanej". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: religijno - oświatowa. **Teryt.**: cała Polska i Polonia zagraniczna. **Czyt.**: młodzież do 16 lat. **Red. n.**: O. Pius Bartosik. **Sekr.**: Br. Nikodem Pilarek. **C. pren.**: Rocznie 80 gr. Ubogim bezpłatnie. **C. egz.**: 8 gr.

Rynek Drzewny

Wyd.: Syndykat Prasowy dla leśnictwa, przemysłu i handlu drzewnego, sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Zgoda 4, skrz. poczt. 920. **Tel.**: red. 670.01, admin. 650.01. **Zał.**: 1919 r. **Dyr.**: Stanisław Potoczny. **Kier. ogl.**: Irena Skalmierska. **Kier. pren. i kolp.**: Maria Zimnowodzka.

Tyt.: „Rynek Drzewny" — „The Polish Timber Market". **Cz. uk.**: 2 × tyg. poniedziałki i czwartki. **Treść**: sprawy przemysłu i handlu drzewnego. **Teryt.**: Polska, Europa, Bliski Wschód, Poł. Afryka, Poł. Ameryka. **Czyt.**: sfery przemysłowe i handlowe branży drzewnej. **Red. n.**: Mieczysław Brysz. **Sekr.**: Janina Kaźmierczak. **Kor. zagr.**: Amsterdam, Berlin, Bruksela, Bytom, Haga, Lipsk, Londyn, Paryż, Praga, Sztokholm, Tel-Aviv, Kair. **Kor. kraj.**: w 33 miejscowościach. **Dz. spec.**: „The Polish Timber Market" w jęz. angielskim w poniedziałki. **C. pren.**: mies. 5.55, kwart. 15.55. **C. egz.**: 0.80.

C. ogł.: zwycz. 50.

Rynek Metalowy i Maszynowy

Wyd.: Prasa Kupiecko Przemysłowa, wł. Leszek Gustowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Drogerzysta". **Adr. poczt.**: Poznań, Wielka 10. **Tel.** 22-77 Wydawca 57-85.

Tyt.: „Rynek Metalowy i Maszynowy". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Zał.**: 1921. **Treść**: sprawy dotyczące handlu wyrobami metalowymi oraz sprawy przemysłu metalowego i maszynowego. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kupcy branży metalowej, sfery przemysłu maszynowego i metalowego. **Red. n.**: Leszek Gustowski. **Sekr.**: red. odpow. Julian Grupiński. **Kier.** działu uczniowskiego W. Wojciechowski. **Kor. kraj.**: Kierownicy biur stowarzyszeń i związków branżowych. Technicy i inżynierowie szeregu hut i fabryk metalowych. **Wyd.**: jedno. **Dz. spec.**: Warsztat samochodowy. Warsztat metalowy. Maszyny Rolnicze. Surowce odpadki. **C. pren.**: kwart. 5. **C. egz.**: 40 gr.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 200, 1/2 — 100, 1/3 — 80, 1/4 — 60, 1/5 — 45, 1/6 — 40, 1/8 — 35, 1/10 — 27,50, 1/16 — 20, 1/20 — 15, 1/32 — 10.

Rynek Żywca i Mięsa

Wyd.: Syndykat Prasowy dla leśnictwa, przemysłu i handlu drzewnego. sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Rynek Drzewny". **Adr. Poczt.**: W-wa 1, Zgoda 4. **Tel.**: red. 670.01, admin. 650.01.

Tyt.: „Rynek Żywca i Mięsa". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: sprawy handlu i przem. mięsnego. **Teryt.**: Polska. **Czyt.**: sfery handlowe i przemysłowe branży mięsnej oraz specjaliści w tej dziedzinie w organizacjach i instytucjach gospodarczych. **Sekr.**: Janina Kaźmierczak. **C. pren.**: kwart. 5, rocznie 18. **C. egz.**: 0.40.

Cen. ogł.: zwycz. 40 gr.

Rysunek i Zajęcia Praktyczne

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2.38-92.

„**Tyt.**: „Rysunek i Zajęcia Praktyczne". **Zał.**: 1932 r. **Cz. uk.**: 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: sprawy zajęć praktycznych i rysunków w szkole. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo. **Red. n.**: Wiktor Snopek. **C. pren.**: rocznie 8 zł, dla członków ZNP — 4. **C. egz.**: 1 zł, dla członków ZNP. — 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 120 zł, 1/2 str. — 60, 1/4 str. — 30, 1 mm — 0,75.

Samorząd

Wyd.: Związek Powiatów R. P. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Marszałkowska 81a m. 7. **Tel.**: red. 9-66-06, admin. 9-61-92. **Zał.**: 1919 r. **Dyr.**: Franciszek Grela.

Tyt.: „Samorząd". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: sprawy samorządu terytorialnego. **Teryt.**: Polska. **Czyt.**: pracownicy i działacze samorządowi. **Red. n.**: Franciszek Grela. **Sekr.**: Zbigniew Dymecki. **Dz. Spec.**: Wiadomości zagraniczne, Wiadomości gospodarcze, Podatnik samorządowy. **C. pren.**: rocznie 30. **C. egz.**: 0,60.

Cen. ogł.: okładki: 1/1 str. — 250, 1/2 — 125, 1/3 — 85, 1/4 — 62,50, 1/8 — 31,25, 1/16 — 15,65, w tekście 1/1 — 350, 1/2 — 175, 1/3 — 117, 1/4 — 87.50, 1/8 — 43.75, 1/16 — 21.90.

Siew Młodej Wsi

Wyd.: Centralny Związek Młodej Wsi. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Przodownik Wiejski". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Kopernika 30. **Tel.**: 236-40, 336-95.

Tyt.: „Siew Młodej Wsi". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: ideowo-wychowawcza, kulturalno-oświatowa, informacyjna. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież wiejska. **Red. n.**: Ludwik Stańczykowski. **Sekr.**: Edward Marzec. **Kor. kraj.**: przy Kołach Młodzieży Wiejskiej i Powiatowych Związkach Młodej Wsi. **Dz. spec.**: rolniczy, kulturalno-oświatowy, radiowy. **C. pren.**: rocznie 8 zł.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300, w tekście 25% drożej.

Skamander

Wyd.: Antoni Borman i Mieczysław Grydzewski. Wyd. wydaje również pismo: „Wiadomości Literackie". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Królewska 13. **Tel.**: red. 242-82, admin. 223-04. **Zał.**: 1924 r. **Dyr.**: Antoni Borman.

Tyt.: „Skamander". **Cz. uk.**: 1 × kwart. **Treść**: pismo poetyckie. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inteligencja. **Red. n.**: dr Mieczysław Grydzewski. **C. pren.**: rocznie 6. **C. egz.**: 2.50.

Słonko

Wyd.: Józef Włodarski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Poranek". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Pl. Piłsudskiego 1. **Tel.**: 200-55.

Tyt.: „Słonko". **Cz. uk.**: 1 × tyg. z wyjątkiem lipca i sierpnia. **Treść**: wychowawczo-rozrywkowe. **Teryt.**: cała Polska, głównie Warszawa. **Czyt.**: dzieci od lat 5 do 8. **Red. n.**: Janina Porazińska. **Sekr.**: Maria Niemirowska. **C. pren.**: mies. 0,80, w pren. zbiorowej 0,60. **C. egz.**: 0,25.

Cen. ogł.: w stosunku 120 zł. za stronę.

Sodalis Marianus

Wyd.: Wydawnictwo Ks. Jezuitów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Misje Katolickie". **Adr. poczt.**: W-wa XII, Rakowiecka 61. **Tel.**: 4-37-87.

Tyt.: „Sodalis Marianus". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: organ Sodalicyj Mariańskich. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inteligencja. **Red. n.**: ks. Stanisław Wawryn T. J. **C. pren.**: w kraju rocznie 8, zagr. 13. **C. egz.**: 0,70.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Społem

Wyd.: „Społem" Zw. Spółdz. Spoż. R. P. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Młody Spółdzielca". **Adr. poczt.**: W-wa XII, Grażyny 13. **Tel.**: red. 429-91, admin. 409-69.

Tyt.: „Społem". **Cz. uk.**: 2 × mies. **Treść**: praktyka i ideologia spółdzielni spożywców. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: spółdzielcy. **Red. n.**: Stanisław Thugutt. **Sekr.**: Z. Charytańska. **C. pren.**: rocznie 24 zł. **C. egz.** 1 zł.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300 zł, 1/2 — 160. Drobne za wyraz 25 gr.

Spólnota

Wyd.: „Społem" Zw. Spółdz. Spoż. R. P. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Młody Spółdzielca". **Adr. poczt.**: W-wa XII, Grażyny 13. **Teł.**: red. 429-91, admin. 409-69.

Tyt.: „Spólnota". **Cz. uk.**: 3 × mies. **Treść**: propaganda spółdzielczości. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: pracownicy umysłowi, robotnicy i rolnicy. **Red. n.**: Tadeusz Jańczyk. **Kor. zagr.**: Brazylia — J. Czaiński, Portugalia — R. Tamagnini; Czechosłowacja — M. Sajgalik; Szwecja — H. Stolpe; Węgry — W. Suppan. **Kor. kraj.**: we wszystkich ośrodkach spółdzielczych. **Wyd.**: dwa: miejskie i wiejskie. **C. pren.**: rocznie 1,80, **C. egz.**: 0,05.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 1000 zł., 1/2 — 500, 1/4 — 250. Drobne 1 mm jednoszpalt. 1 zł.

Sprzedawca Spółdzielczy

Wyd.: „Społem". Zw. Spółdz. Spoż. R. P. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Młody Spółdzielca". **Adr. poczt.:** W-wa XII, Grażyny 13. **Tel.:** red. 429-91, admin. 409-69.

Tyt.: „Sprzedawca Spółdzielczy". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** poradnik fachowy dla sprzedawców. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** pracownicy sklepowi. **Red. n.:** Kazimierz Śliwowski. **Kier. gosp.:** Józef Łaniewski. **C. pren.:** rocznie 1,50. **Cena egz.:** 0,15.

Cen. ogł.: Na okładce 1/1 str. — 100 zł, 1/2 — 60, 1/4 — 30. Drobne za wyraz 25.

Szkolna Gazetka Ścienna

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel.:** 5.38-23.

Tyt.: „Szkolna Gazetka Scienna". **Cz. uk.:** 1 0/0 tyg. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** informacje bieżące dla szkól. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo, dziatwa szkolna. **Red. n.:** Kazimierz Greb. **C. pren.:** rocznie 5.—. **C. egz.** 0,15.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Szkolnictwo Zawodowe

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.:** 2.38-92.

Tyt.: „Szkolnictwo Zawodowe". **Zał.:** 1933 r. **Cz. uk.:** 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** sprawy szkolnictwa zawodowego. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo. **Red. n.:** Tadeusz Czystohorski. **C. pren.:** rocznie 8, dla członków ZNP. — 4. **C. egz.:** 1 zł, dla członków ZNP. — 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 60, 1/2 str. — 30, 1/4 str. 15, 1 mm — 0,40.

Szkoła

Wyd. Stow. Chrześc. Narod. Naucz. Szkół Powszechn. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Dzwonki". **Adr. poczt.:** W-wa 1. Chmielna 58. **Tel.:** 693-65.

Tyt.: „Szkoła". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** sprawy wychowania, w szczeg. sprawy szkolnictwa powszechnego. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo szkół powszechnych. **Red. n.:** Michał Siciński przy współudziale Komitetu Redakcyjnego. **C. pren.:** rocznie 10, **C. egz.** 1,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 200 zł, 1/2 — 110, 1/4 — 60, 1/8 — 35, 1/16 — 20.

Szkoła Dokształcająca Zawodowa

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.:** 2.38-92.

Tyt.: „Szkoła Dokształcająca Zawodowa". **Zał.:** 1932 r. **Cz. uk.:** 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** sprawy szkolnictwa dokształcającego. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo. **Red. n.:** Stanisław Kwiatkowski. **C. pren.:** rocznie 8, dla członków ZNP. — 4. **C. egz.** 1, dla członków ZNP. — 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 60, 1/2 str. — 30, 1/4 str. — 15, 1 mm — 0,40.

Szkoła Specjalna

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.:** 2.38-92.

Tyt.: „Szkoła Specjalna". **Zał.:** 1923 r. **Cz. uk.:** 1 × kwart. **Treść:** sprawy wychowania i nauczania w szkołach specjalnych. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo, lekarze. **Red. n.:** dr Maria Grzegorzewska. **C. pren.:** rocznie 8, dla członków ZNP. — 4. **C. egz.** 2, dla członków ZNP. — 1.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 60, 1/2 str. — 30, 1/4 str. — 15, 1 mm — 0,40.

Śpiew w Szkole

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Smulikowskiego 4. **Tel. red.:** 2.38-92.

Tyt.: „Śpiew w Szkole". **Zał.:** 1932 r. **Cz. uk.:** 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** zagadnienia śpiewu, muzyki w szkole. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** nauczycielstwo śpiewu i muzyki. **Red. n.:** Ludwik Pawłowski. **C. pren.:** rocznie 8, dla członków ZNP. — 4. **C. egz.** 1 zł, dla członków ZNP. — 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 100, 1/2 str. — 50, 1/4 str. — 25, 1 mm — 0,65.

Świat

Wyd.: „Świat", Spółka Wydawnicza z o. o. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Nowy Świat 26. **Tel.:** red. 210-87, admin. 504-00. **Zał.:** 1906 r. **Dyr.:** Leon Chrzanowski. **Kier. admin.:** Maria Jabłońska.

Tyt.: „Świat". **Częst. uk.** 1 × tyg. **Treść:** sprawy społeczne, literatura, sztuka. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** inteligencja. **Red. n.:** Leon Chrzanowski. **Sekr.:** Hanna Dąbrowska. **Dod.:** premie książkowe miesięczne i premie specjalne. **C. pren.:** mies. — 5 zł. **C. egz.:** — 1 zł.

Cen. ogł.: w stos. 600 zł. za str., w tekście za mm. 1 zł.

Światło

Wyd.: Zygmunt Zaremba. Administrację prowadzi „Zespół Czasopism" Sp. z o. o. Bliższe informacje o administracji patrz pod „Chłopska Prawda". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Warecka 7. **Tel.:** Red. Nacz. 662-35, sekr. red. 230-52, admin. 304-50.

Tyt.: „Światło" miesięcznik socjalistyczny. **Zał.:** 1936 r. **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** teoria i praktyka ruchów społecznych. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** działacze społeczni. **Red. n.:** Zygmunt Zaremba. **Sekr.:** Alfred Krygier. **C. pren.:** kwart. 0,75. **C. egz.:** 0,20.

Światowid

Wyd.: „Światowid" Ilustrowany Kurier Tygodniowy, Spółka z o. o. **Adr. poczt.:** Kraków, ul. Wielopole 1. **Tel.:** „Światowid", Kraków. Tel.: 150-60 do 150-66. **Zał.:** 1924 r.

Dyr.: redaktor Marian Dąbrowski, Henryk Paschalski. **Oddz.**: Bydgoszcz — Dworcowa 20, Gdynia — ul. Świętojańska 44, Katowice — Mariacka 13, Lwów — Akademicka 14, Łódź — Piotrkowska 116, Nowy Sącz — ul. Jagiellońska 29, Poznań — Św. Marcina 48, Sosnowiec — ul. Piłsudskiego 8, Toruń — pl. Bankowy obok „Łuku Cezara", Warszawa — Krak. Przedm. 9, Wilno — Wileńska 26, Zakopane — Krupówki. **Ag.**: kioski Tow. „Ruch", kioski inwalidzkie, wszystkie sklepy tytoniowe, Księgarnie.

Tyt.: „Światowid". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** ilustrowany przegląd wydarzeń. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: wszystkie warstwy społeczne. **Red. n.**: Marian Dąbrowski. **Kor. zagr.**: agencje fotograficzne we wszystkich stolicach państw europejskich i zamorskich. **Kor. kraj.**: własna agencja fotograficzna w Krakowie, z oddziałami w Gdyni, Katowicach, Lwowie, Łodzi, Poznaniu, Warszawie, Wilnie i Zakopanem. **C. pren.**: mies. 2.20. **C. egz.**: 0,60.

Cen. ogł.: Zwycz.: 1.00, 1/1 str. 1.080 zł., 1/2 — 540, 1/4 — 270. Ogł. kolorowe — 50% dopłaty za każdy kolor. Rozmiar str. 360 × 240 mm. Układ — 3 łamy × mm.

Teatr w Szkole

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 4. **Tel. red.**: 2.38-92.

Tyt.: „Teatr w Szkole". **Zał.**: 1933 r. **Cz. uk.**: 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść:** zagadnienia teatru w szkole. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: nauczycielstwo. **Red. n.**: Henryk Ładosz. **C. pren.**: rocznie 8, dla członków ZNP.— 4, **C. egz.**: 1 zł., dla członków ZNP — 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 75, 1/2 str. — 37, 1/4 str. — 18, 1 mm 0,50.

Tęcza

Wyd.: Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha, sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Młody Przyrodnik". **Adr. poczt.**: Poznań, Marcinkowskiego 22. **Tel.**: 22-41, 26-78, 31-27, 36-13 i 36-14.

Tyt.: „Tęcza" — Ilustrowane pismo miesięczne. **Cz. uk.**:

1 × mies. **Treść:** sprawy społeczne, literatura. **Teryt.:** Polska i ośrodki polskie na obczyźnie. **Czyt.:** Koła zamożnej inteligencji. **Red. n.:** Józef Kisielewski. **Sekr.:** Janusz Jabłoński. **Kor. zagr.:** we wszystkich stolicach świata. **C. pren.:** kwart. 5.50. **C. egz.:** 2.—.

Cen. ogł.: w tekście (str. 2 łam.) — 1.00 za tekstem (str. 3 łamy) — 0,30.

Trzeźwość

Wyd.: Polskie Towarzystwo Walki z Alkoholizmem „Trzeźwość". **Adr. poczt.:** Admin.: Warszawa 1, Oboźna 4 m. 28. Redakcja: Warszawa 12, Fałata 4 m. 1. **Tel.:** admin. 511-07, red. 413-04 (godz. 18—19). **Zał.:** 1928 r. **Dyr.:** Jan Szymański. **Kier. admin.:** Andrzej Klimowicz.

Tyt.: „Trzeźwość". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** zagadnienia walki z alkoholizmem i narkotykami. **Czyt.:** członkowie Towarzystwa „Trzeźwość", członkowie Abstynenckiej Ligi Kolejowców, lekarze, działacze społeczni, duchowieństwo. **Red. n.:** Jan Szymański. **C. pren.:** z przesyłką rocznie 6 zł., półrocznie 3.—, kwart. 1,50. **C. egz.:** 0.50.

Cen. ogł.: $^1/_1$ str. — 100 zł., $^1/_2$ — 60, $^1/_4$ — 35, $^1/_8$ — 20. $^1/_{16}$ — 12.

Tydzień Robotnika

Wyd.: Rada Naczelna P. P. S. Administrację prowadzi „Zespół Czasopism" Sp. z o. o. Bliższe informacje o administracji patrz pod „Chłopska Prawda". **Adr. poczt.:** W-wa 1, Warecka 7. **Tel.:** Nacz. Red. 662-35 red. 230-52, admin. 304-50. **Zał.:** 1933 r. **Oddz.:** Gdynia— Morska 96 m. 50; Katowice — Pierackiego 14, tel. 300-38; Kraków — Al. Krasińskiego 16, tel. 123-14; Łódź — ul. P. O. W. 7, tel. 271-17; Radom — Kelles Brama 1; Sosnowiec — Jasna 26.

Tyt.: „Tydzień Robotnika". **Cz. uk.:** 1 × tyg. **Treść:** sprawy polityczne, gospodarcze i informacja. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** robotnicy, pracownicy umysłowi, chłopi. **Red. n.:** Zygmunt Zaremba. **Sekr.:** Jan Dąbrowski. **Kor. kraj.:** we wszystkich miastach. **Mut.:** bialsko-bielska, krakowska, lwowska, łódzka, poznańska, radomska, śląska, tarnowska. Związku Rob. Przem. Spożyw-

czego i Zw. Chemicznego. **Dod.**: powieść. **C. pren.**: mies. 0,40. **C. egz.**: 0,07.

Cen. ogł.: Zwycz. 80. Drobne za wyraz 20 gr.

Tygodnik Handlowy

Wyd.: „Tygodnik Handlowy", sp. z o. o. **Adr. poczt.**: W-wa 1, zielna 50. **Tel.**: 545-50 Centrala. **Zał.** 1917. **Dyr.**: Bohdan Miłaszewski.

Tyt.: „Tygodnik Handlowy". **Cz. uk.**: 1 × 2 tyg. (czasowo). **Treść**: sprawy handlowe. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kupiectwo, sfery przemysłowe i sfery urzędowe resortów gospodarczych. **Red. n.**: Andrzej Czarnecki. **Sekr.**: Tadeusz Topolnicki. **C. pren.**: rocznie 14 zł., kwart. 3.50. **C. egz.** 0,60.

Cen. ogł.: w tekście 1/1 str. — 300, 1/2 — 150, 1/3 — 100, 1/4 — 75, 1/8 — 40. 1 mm. × 1 łam — 60 gr., w dziale źródła zakupu — 30, zastrzeż. miejsca 25% drożej.

Tygodnik Ilustrowany

Wyd.: Towarzystwo Wydawnicze „Droga" sp. z o. o. Bliższe dane o wydawnictwie patrz pod „Naokoło Świata". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Zgoda 12. **Tel.**: 604-14, 522-14, 322-61.

Tyt.: „Tygodnik Ilustrowany". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: literatura, plastyka, sprawy kulturalne. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie zagranicą. **Czyt.**: zawody wolne, pracownicy umysłowi. **Red. n.**: Wacław Czarski. **Sekr.**: Stefan Flukowski. **Dod.**: Biblioteka Powieściowa i Naokoło Świata co miesiąc. **C. pren.**: mies. 3.50 sam „Tygodnik Ilustrowany" i zł. 4.50 z jednym dodatkiem, zł 5.50 z dwoma dodatkami. **C. egz.**: 1 zł.

Cen. ogł.: zwycz. 1.50, 1/1 str. — 800, 1/2 — 450, 1/4 — 250, 1/8 — 150.

Tygodnik Polityczny Warszawskiego Dziennika Narodowego

Wyd.: „Zachodnia Spółka Wydawnicza", Sp. z o. o. Spółka wydaje również pismo codzienne „Warszawski Dziennik Narodowy". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Nowy Świat 47 m. 3. **Tel.**: red. nacz. 201-02, red. 275-11, adm. 289-04, ogłoszenia 626-58. **Zał.**: 1935. **Dyr.**: Ferdynand Śli-

wiński. **Kier. ogł.**: Ryszard Ucieszyński. **Kier. pren., kolp. i prop.**: Bogumił Dworak. **Oddz.** Prowinc.: Łódź, Piotrkowska 86, tel. 153-33; Kraków, Rynek Główny 6 m. 17. Tel 120-76.

Tyt.: „Tygodnik Polityczny Warszawskiego Dziannika Narodowego". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Teryt.**: cała Polska. **Red. n.**: Jędrzej Giertych. **C. pren.**: mies. 0,40. **C. egz.**: 0,10

Cen. ogł.: przed tekstem 1.00; w tekście — 70, Reklamy — 40. Drobne za wyraz 15.

Wędrowiec

Wyd.: „Republika" Sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Co Tydzień Powieść". **Adr. poczt.**: Łódź, Piotrkowska 49. **Tel.**: red. 136-56, ogłosz. 122-14, kolportaż 184-44.

Tyt.: „Wędrowiec". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: powiastki obrazkowe. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: młodzież. **Red. n.**: Tadeusz Żeromski. **C. pren.**: kwart. 1.10. **C. egz.**: 0,10.

Cen. ogł.: Zł. 1. Strona — 4 łamy × 70 mm.

Wiadomości Elektrotechniczne

Wyd.: Wydawnictwo Czasopisma „Przegląd Elektrotechniczny". Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Przegląd Elektrotechniczny". **Adr. poczt.**: W-wa, Królewska 15. **Tel.**: 690-23, 522-54 i 648-65.

Tyt.: „Wiadomości Elektrotechniczne". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: zawodowe (elektrotechniczne). **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: elektrycy. **Red. n.**: inż. Włodzimierz Kotelewski. **C. pren.**: rocznie 12, półrocznie 6, kwartalnie 3. **C. egz.**: 1.20.

Cen. ogł.: Cena zwykłej strony zł. 180. Części strony proporcjonalnie. Za ogłoszenia dla firm zagranicznych oraz za ogłoszenia na stronach okładkowych i innych miejscach specjalnych pobiera się dopłaty. Ceny ogłoszeń w zeszytach specjalnych są ustalane każdorazowo. Szczegółowy cennik — na żądanie.

Wiadomości Farmaceutyczne

Wyd.: Mag. Farm. Franciszek Herod (dzierżawca) własność Warsz. Tow. Farmeceutycznego. **Adr. poczt.**: W-wa 1. Długa 16. **Tel.**: 11.16-50. **Zał.**: 1874 r. **Dyr.**: Mag. Farm. Franciszek Herod.

Tyt.: „Wiadomości Farmaceutyczne". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: fachowe sprawy aptekarskie. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: farmaceuci. **Red. n.**: Mag. Farm. Franciszek Herod. **Dod.**: dodatki o treści naukowej i historycznej. **C. pren.**: kwart. 12 zł. **C. egz.**: 1 zł.

Cen. ogł.: Na 1 str. okładki. 1/2 str. — 140 zł., 1/4 — 75, 1/8 — 45, 1/16 — 25. Na 4 str. okładki. 1/1 str. — 200, 1/2 — 120. 1/4 — 65, 1/8 — 40, 1/16 — 23. Przed tekstem: 1/1 — 180, 1/2 — 100, 1/4 — 60, 1/8 — 35, 1/16 — 20. Za tekstem: 1/1 — 150, 1/2 — 80, 1/4 — 45, 1/8 — 25, 1/16 — 15. Rabaty: przy ogł. powtórzonym 3 razy — 10%, 6 razy — 20%, 12 razy — 25%, 18 razy — 30%, 24 razy — 35%, 30 razy — 40%. Nadto skonto kasa 5%.

Wiadomości Kupieckie

Wyd.: Centralny Związek Detalicznego Kupiectwa Chrześcijańskiego R. P. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Al. Jerozolimskie 17. **Tel.**: 7-23-77 i 7-26-28. **Zał.**: 1926. **Dyr.**: Wacław Pintara. **Kier. ogł.**: Tadeusz Gasparski.

Tyt.: „Wiadomości Kupieckie". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Teryt.**: województwa centralne i wschodnie. **Czyt.**: kupiectwo detaliczne. **Red. n.**: Wacław Pintara. **Kor. kraj.**: 50-ciu w oddziałach Centr. Zw. Det. Kupiectwa Chrześc. R. P. wyd. 1. **C. pren.**: rocznie 6. **C. egz.**: 0,50.

Cen. ogł.: 400 zł. za stronę.

Wiadomości Literackie

Wyd.: Antoni Borman i Mieczysław Grydzewski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Skamander". **Adr. poczt.**: Red. W-wa 1, Złota 8. Adm. Królewska 13. **Tel.**: red. 2-42-82, adm. 223-04.

Tyt.: „Wiadomości Literackie". **Cz.**: **uk.**: 1 × tyg. **Treść**: literatura, sztuka, sprawy bieżące. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: inteligencja. **Red. n.**: dr Mieczysław Grydzewski. **C. pren.**: kwart. 9. **C. egz.**: 0,80.

Cen. ogł.: w tekście 80, za tekstem 60.

Wiadomości Turystyczne

Wyd.: „Wiadomości Turystyczne". **Adr. poczt.**: W-wa 1, Żórawia 9. **Tel.**: 7-03-84. **Zał.**: 1931. **Kier. Adm.**: Kazimierz Szulc. **Oddz.**: Bielsko, Kolejowa 20, Lwów, Wałowa 14.

Tyt.: „Wiadomości Turystyczne". **Cz. uk.**: 1 i 15 każde-

go miesiąca. **Treść:** sprawy turystyki, komunikacji, hotelarstwa, uzdrowiska, ochrony przyrody, przemysł turystyczny. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** inteligencja pracująca. **Red. n.:** Wacław Olszewski. **Sekr.:** inż. Witold Bloch. **Kor. zagr.:** w Paryżu, Wiedniu, Pradze. **Kor. kraj.:** Bielsko, Katowice, Kraków, Lwów, Poznań, Zakopane. **Dod.:** doroczny dodatek poświęcony uzdrowiskom polskim, ukazuje się pomiędzy 15 maja a 1 czerwca. **Dz. spec.:** automobilizm, drogownictwo, hotelarstwo, uzdrowiska, ochrona przyrody, ochrona zwierząt, wydawnictwa poświęcone zagadnieniom programowym pisma. **C. pren.:** rocznie 5, półrocznie 3. **C. egz.:** 0,25.

Cen. ogł.: przed tekstem 70, w tekście 60, za tekstem 50. Drobne za wyraz 20. Minimum 10 wyrazów. Komunikaty 1.50.

Wiara i Życie

Wyd.: Ks. Jezuitów. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Misje Katolickie". **Adr. poczt.:** W-wa XII, Rakowiecka 61. **Tel.** 4-37-87.

Tyt.: Wiara i Życie. **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** sprawy apologetyczne i antybezbożnicze. **Teryt.:** cała Polska. **Czyt.:** Inteligencja. **Red. n.:** Ks. Stanisław Wawryn T. J. **C. pren.:** rocznie w kraju 5, zagr. 9. **C. egz.:** 0,50.

Ogłoszeń nie przyjmuje.

Wiedza i Życie

Wyd.: Jan Feldman, Stefania Kudelska i Stanisław Podwysocki. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Natolińska 8. **Tel.** 9-91-08. **Zał.:** 1926. **Dyr.:** Stanisław Podwysocki

Tyt.: „Wiedza i Życie". **Cz. uk.:** 1 × mies. **Treść:** popularno-naukowa. **Czyt.:** nauczycielstwo i starsza młodzież. **Red. n.:** Stanisław Podwysocki i prof. Ludwik Wertensztejn. **Sekr.:** Wanda Ostrowska. **Dod.:** „Biblioteka Wiedzy i Życia" wychodzi nieregularnie. **C. pren.:** kwart. 4.50, rocznie 18. **C. egz.:** 1.50.

Cen. ogł.: II i III okładka 1/1 str. 250, 1/2 — 125, za tekstem 1/1 str. 200 zł., 1/2 — 100, 1/4 — 60, 1/8 — 35.

Wieś Polska

Wyd.: Wieś Polska, tygodnik Obozu Zjednoczenia Narodowego. **Adr. poczt.:** W-wa 1, Górskiego 6. **Tel.** 524-06. **Zał.** 1937 r. **Dyr.:** Mikołaj Michalski.

Tyt.: Wieś Polska. **Treść:** sprawy społeczne, polityczne, rolnicze informacje bież. **Teryt.**: cała Polska (specjalnie kieleckie, lubelskie, krakowskie, łódzkie). **Czyt.**: rolnicy. **Red. n.**: Antoni Zachemski. **Dod.**: „Strumyk“ dwutygodnik dodatek dla dzieci (bezpłatny). **C. pren.**: rocznie 6, półrocznie 3, kwart. 1.50. **C. egz.**: 0,15.

Cen. ogł.: za tekstem (łam — 75 mm) 60, w tekście 70.

Wróble na dachu

Wyd.: Ilustrowany Kurier Codzienny — Marian Dąbrowski i S-ka. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „As“. **Adr. poczt.**: Kraków, Wielopole 1. **Tel.**: 150-60 do 150-66.

Tyt.: Wróble na dachu. **Treść:** pismo humorystyczne. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie za granicą. **Czyt.**: inteligencja miejska i wiejska (ziemiaństwo). **Red. n.**: Marian Dąbrowski. **C. pren.**: mies. 1.20. **C. egz.**: 0.30.

Cen. ogł.: zwycz. 65; 1/1 str. — 500 zł. 1/2 str. — 250 zł. Rozmiar str. 260 × 185 mm. Układ 3 łamy × 60 mm.

Wychowanie Fizyczne w Szkole

Wyd.: W imieniu Związku Nauczycielstwa Polskiego — Kwiatkowski Stanisław. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Gimnazjum“. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Smulikowskiego 1. **Tel. red.**: 2.38-92.

Tyt.: „Wychowanie Fizyczne w Szkole“. **Zał.**: 1932 r. **Cz. uk.** 1 × mies. z wyjątkiem wakacyj. **Treść**: sprawy wychowania fizycznego w szkole. **Teryt.**: cała Polska **Czyt.**: nauczycielstwo. **Red. n.**: Feliks Frankiewicz i Tadeusz Zygler. **C. pren.**: rocznie 8,—, dla członków ZNP.— 4,—. **C. egz.**: zł 1.—, dla członków ZNP. — 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 75, 1/2 str. — 37, 1/4 str. — 18 1 mm — 0,50.

Zagłembier Cajtung

Wyd.: L. Szpigelman. **Adr. poczt.**: Będzin, Kołłątaja 34. **Adr. tel.**: Zagłembier Cajtung. **Tel.**: 710-25, 712-80. **Zał.**: 1911. **Dyr.**: L. Szpigelman. **Kier. ogł.**: Lewkowicz, **kier. pren.**: Mandelbaum. Kolportaż prowadzi biuro dzienników „Prasa“.

Tyt.: „Zagłembier Cajtung. **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść:** sprawy społeczno-polityczne i lokalne. **Teryt.**: wojew. kieleckie i śląskie. **Czyt.**: wszystkie sfery ludności żydowskiej. **Red. n.**: L. Szpigelman. **Sekr.**: Lewkowicz. **Kor. kraj.**: Chorzów, Częstochowa, Katowice, Piotrków, Radom, Tomaszów Częst., Zawiercie. **Mut.**: dla Kielc „Kielce Zagłembier Cajtung". **C. pren.**: mies. 1.10. **C. egz.**: 0.25.

Cen. ogł.: przed tekstem — 40, za tekstem — 20, w tekście — 60, nekrologi 0.15, drobne za wyraz 10.

Ziemia

Wyd.: Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Nowy Świat 19 m. 4. **Tel.** 644-42. **Zał.**: 1910. **Dyr.**: Aleksander Patkowski. **Kier. pren.**: St. Borowa.

Tyt.: „Ziemia". **Cz. uk.** 1 × mies. **Treść:** sprawy krajoznawcze. **Teryt.**: Polska i zagranica. **Czyt.**: wolne zawody, pracownicy umysłowi. **Red. n.**: Aleksander Patkowski. **Sekr.**: Jan Szokalski. **C. pren.**: rocznie 15. **C. egz.**: 1.50 — 3.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 200 zł., 1/2 — 120, 1/3 — 75, 1/4 — 60, 1/6 — 50. Minim. zł. 20. Przy kilk. ogł. rabat 5 — 20%.

Złotnik i Zegarmistrz

Wyd.: Prasa Kupiecko Przemysłowa, wł. Leszek Gustowski. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Drogerzysta". **Adr. poczt.**: Poznań, Wielka 10. **Tel.**: 22-77, wydawca 57-85.

Tyt.: „Złotnik i Zegarmistrz". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść:** zegarmistrzostwo, jubilerstwo, grawerstwo, optyka. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: zegarmistrze i jubilerzy oraz dostawcy branży. **Red. n.**: Leszek Gustowski. **Sekr.**: Florian Szablikowski. **Kor. zagr.**: kontakt z B. J. B. O. A. w Haadze i organami centr. w Paryżu. **Kor. kraj.**: we wszystkich ośrodkach branżowych Polski. **Dz. spec.**: Optyka. **C. pren.**: kwart.: 2. **C. egz.**: 0,50.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 180 zł., 1/2 — 90, 1/3 — 65, 1/4 — 45, 1/5 — 40, 1/6 — 35, 1/8 — 25, 1/10 — 20, 1/16 — 15, 1/20 — 10, 1/32 — 7.50.

Zorza

Wyd.: „Zorza" właśc. Jan Załuska. **Adr. poczt.**: W-wa 1, red. ul. Ks. Skorupki 8 m. 3, admin. Al. Jerozolimskie 17 m. 5. **Tel.**: red. 824-58, admin. 987-90. **Zał.**: 1866 r. **Kier. admin.**: Marian Mierzejewski.

Tyt.: „Zorza". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: sprawy gospodarcze, społeczne i polityczne. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: rolnicy, mieszkańcy małych miast i inteligencja wiejska. **Red. n.**: Jan Załuska. **Kor.**: w Kaliszu, Krakowie, Lublinie i Lwowie, nadto koresp. w Centr. Okr. Przem., na Polesiu i Wołyniu. **Dz. spec.**: „Rolnictwo, Handel i Rzemiosło". **C. pren.**: rocznie 8.—, kwart. 2.25. **C. egz.** 0,20.

Cen. ogł.: 1/1 str. 450 zł, 1/2 — 250, 1/4 — 140, 1/8 — 80, 1/16 — 50. Przy ogł. wielokrotnych specjalny rabat.

Zwierciadło

Wyd.: Helena Janina Ossowska. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Żórawia 15 m. 4. **Tel.**: 850-91. **Zał.**: 1937 r. **Dyr.**: Helena Janina Ossowska.

Tyt.: „Zwierciadło". **Cz. uk.**: 1 × mies. **Treść**: literacki magazyn ilustrowany. **Teryt.**: cała Polska i ośrodki polskie za granicą. **Czyt.**: Inteligencja pracująca, wojskowi, ziemiaństwo. **Red. nacz.**: Helena Janina Ossowska. **Sekr.**: Wacław Iwaniuk. **C. pren.**: rocznie 8 mies. 2. Za granicą mies. 3,75. **C. egz.**: 0,70.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 300, 1/2 — 175, 1/4 — 90, 1/8 — 50. Tekst 20% drożej, ostatnia strona — 400.

Życie Kobiece

Wyd.: Prasowa S-ka Wydawnicza, sp. z o. o. Bliższe informacje o wydawnictwie patrz pod „Nowy Sportowiec". **Adr. poczt.**: W-wa, Widok 21. **Tel.**: 295-17, 540-31.

Tyt.: „Życie Kobiece". **Cz. uk.**: 1 × tyg. **Treść**: sprawy kobiece. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: kobiety ze sfer inteligencji pracującej, gospodynie domu. **Red. n.**: Zofia Krzepkowska. **C. pren.**: kwart. 2. **C. egz.**: 0,20.

Cen. ogł.: zwycz. 0,60 szer. łamu 72 mm. Tekst 1.00.

Życie Rolnicze

Wyd.: Związek Izb i Organizacyj Rolniczych R. P. **Adr. poczt.**: W-wa 1, Kopernika 30. **Tel.**: 268-60. **Zał.**: 1936. **Dyr.**: Zygmunt Domański.

Tyt.: „Życie Rolnicze“ Organ Związku Izb i Organizacyj Rolniczych R. P. **Cz. uk.** 1 × tyg. **Treść**: sprawy rolniczo-ekonomiczne i fachowo-rolnicze. **Teryt.**: cała Polska. **Czyt.**: rolnicy o średnim i wyższym wykształceniu. **Red. n.**: Przewodniczący Komitetu Redakcyjnego prof. dr Witold Staniewicz. **Sekr.**: Zygmunt Domański. **C. pren.**: mies. 2. **C. egz.** 0,60.

Cen. ogł.: 1/1 str. — 340 zł., 1/2 str. — 170, 1/4 str. — 85. Ogłoszenia dla prenumeratorów w dziale „Zaofiarowane — Poszukiwane“ 1 razowe 5 zł., 2 krotne 9 zł., 3 krotne 12 zł. Dla poszukujących pracy 10 gr za wyraz.

ORGANIZACJE DZIENNIKARSKIE

Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej.

Adres: Warszawa — Sejm, Wiejska 6 — 8. **Tel.:** 9-81-81.

Sekretariat czynny codziennie w godz. 11 — 13 i 17 — 19.

Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej powstał w maju 1924 r. z połączenia się ośmiu regionalnych syndykatów dziennikarskich, istniejących jeszcze przed wojną w Krakowie, Lwowie i Poznaniu, oraz założonych po wojnie w Warszawie, Łodzi, Wilnie, Katowicach (dla Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego) oraz w Bydgoszczy (dla Pomorza). Z. D. R. P. jest organizacją centralną, naczelną i jednoczy regionalne, autonomiczne syndykaty.

Wszystkie te syndykaty stworzone zostały jako związki zawodowe, jednoczące wyłącznie dziennikarzy zawodowych według kryterium statutowego, głoszącego, że dziennikarzem zawodowym jest ten, „dla którego dziennikarstwo stanowi jedyne, lub główne źródło utrzymania". Kryterium to uzupełnione jest pojęciem współpracy w dzienniku, tj. czasopiśmie drukowanym (lub agencji prasowej), wydawanym co najmniej 6 razy w tygodniu.

W 1927 r. organizacja Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej została rozciągnięta na różne związki dziennikarzy, reprezentujące mniejszości narodowe, zamieszkujące Polskę. Początkowo w Krakowie i we Lwowie, a potem w Łodzi, przyjęte zostały do miejscowych syndykatów związki dziennikarzy żydowskich. Poza tym

w Łodzi przyjęci zostali dziennikarze tamtejszej prasy niemieckiej, a we Lwowie — niektórzy dziennikarze ukraińscy. W Warszawie stworzona została w ramach Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich autonomiczna Sekcja Żydowska, której członkowie są automatycznie członkami Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej.

W ciągu lat 1927 — 1936 liczba regionalnych syndykatów, zjednoczonych w Z. D. R. P., wzrosła do 11-tu przez powstanie nowych syndykatów w Gdańsku (obejmuje tylko dziennikarzy polskich), Białymstoku i Częstochowie (dla woj. kieleckiego).

Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej opracował jednolity statut dla syndykatów regionalnych, przyjęty i obowiązujący we wszystkich syndykatach Naczelną zasadą tych statutów regionalnych, jak i centralnego statutu Z. D. R. P. jest postulat wolności prasy i obrona moralnych i materialnych interesów dziennikarstwa zawodowego. Zgodnie z tą zasadą Z. D. R. P. utrzymuje stały kontakt z władzami wykonawczymi i ustawodawczymi Rzeczypospolitej Polskiej, występując jako jedyna reprezentacja pracowników całej prasy, ukazującej się na terytorium Polski.

Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej jest również jedyną reprezentacją dziennikarstwa polskiego wobec zagranicy. Z D. R. P. należy do Międzynarodowej Federacji Dziennikarzy (F. I. J.) i jest reprezentowany stale na wszystkich sesjach władz tej organizacji. Poza tym Z. D. R. P. utworzył w swoim łonie specjalne 5-cio osobowe komitety porozumienia z prasą Jugosławii, Rumunii, Bułgarii, Estonii i Łotwy. W wymienionych krajach istnieją analogiczne 5-osobowe komitety porozumienia prasowego z Polską. Komitety te odbywają periodyczne zjazdy na zmianę w Polsce, lub jednym z krajów, objętych porozumieniem. Porozumienia te mają charakter ściśle dwustronny.

Organizacja Z. D. R. P. zbudowana jest na zasadzie proporcjonalnej reprezentacji syndykatów regionalnych w walnym zjeździe dorocznym Z. D. R. P., który co dwa lata wybiera Wydział Wykonawczy, złożony z siedmiu członków (prezes, dwaj wiceprezesi, sekretarz i jego zastepca, skarbnik i jeden członek bez mandatu) oraz Zarząd Główny Z. D. R. P., w skład którego wchodzi Wy-

dział Wykonawczy in corpore i przedstawiciele wszystkich syndykatów regionalnych (po jednym przedstawicielu syndykatów, liczących do 70 członków, i po dwuch — z syndykatów większych).

W dniu 1-ym stycznia 1938 r. Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej liczył 936 członków.

Władze (okres 1938 — 1940).

Wydział Wykonawczy:

Prezes — Mieczysław Ścieżyński; wiceprezesi — Witold Giełżyński i Hieronim Wierzyński; sekretarz — Medard Kozłowski; zastępca sekretarza — Władysław Besterman; skarbnik — Władysław Dunin - Wąsowicz; członkowie — Zygmunt Piotrowski, Bernard Zynger i Stanisław Zalewski — wszyscy z Warszawy.

Zarząd Główny: w skład Zarządu wchodzi Wydział Wykonawczy in corpore oraz przedstawiciele wszystkich syndykatów regionalnych.

Syndykat Dziennikarzy Warszawskich.

Siedziba: W-wa, (Gmach Sejmu) Wiejska 6—8, tel. 9-81-81.

Sekretariat Syndykatu urzęduje w godz. 11 — 13 i 17 — 19.

Syndykat zrzesza dziennikarzy pracujących w m. st. Warszawie.

Prezydium Zarządu: prezes — Jerzy Wiewiórski, wiceprezesi — Marian Grzegorczyk, Bolesław Hensel, Jerzy Nowakowski, Adam Romer, sekretarz Miecz. Krzepkowski, skarbnik — Stan. Czosnowski.

W dn. 1.I.1938 Syndykat liczył 483 członków rzeczyw. (w tym 119 czł. autonomicznej Sekcji Żydowskiej) i 151 aplikantów (w tym 12 apl. Sekcji Żydowskiej).

Syndykat Dziennikarzy Białostockich.

Siedziba: Marsz. Piłsudskiego 33 m. 8, tel. prezesa 13-00, wiceprezesa 3-31.

Sekretariat Syndykatu urzęduje w godz. 10 — 11, ul. Grottgera 1, tel. 2-08.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. białostockiego i poleskiego.

Zarząd: prezes — Czesław Ancerewicz, wiceprezes — Jakub Szapiro, sekretarz — Stefan Klaczyński, skarb-

nik — Józef Rubinlicht, członkowie — J. Ciecierski, M. Maciejowski, O. Trzonowicz.

W dn. 1.I.1938 Syndykat liczył 21 członków rzeczyw. i 3 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Województwa Kieleckiego.

Siedziba: Częstochowa, N. M. Panny 8, tel. 18-26.

Stały sekretariat Syndykatu urzęduje w godz. 11 — 14.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. kieleckiego z wyjątkiem Będzina, Czeladzi, Dąbrowy Górn. i Sosnowca.

Zarząd: prezes — Stefania Szadkowska, wiceprezes — Franciszek Borowski, sekretarz — Dariusz Geszykter. skarbnik — Kazimierz Jędrzejczyk i członek zarządu — Marcin Łaski.

W dn. 1.I.1938 r. Syndykat liczył 22 członków rzeczyw. i 5 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Krakowskich

Siedziba: Kraków, Kleparska 4, tel. 137-32.

Sekretariat Syndykatu urzęduje w godz. 19 — 20.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. Krakowskiego.

Zarząd: prezes — dr Jan Lankau, I wiceprezes — dr Józef Warchałowski, II wiceprezes — Miecz. Babiński, sekretarz — Leon Tomaszkiewicz, skarbnik — Miecz. Dąbrowski, członkowie — Jan Chełmiński, Marian Dienstl-Dąbrowa, Stefan Dziama, Zygm. Merfa, Stefan Pakosiewicz, Ludwik Szczepański, Antoni Wasilewski, Wład. Wasilewski, Witold Zechenter, Miecz. Zielenkiewicz.

W dn. 1.I.1938 r. Syndykat liczył 76 członków rzeczyw. i 3 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Lwowskich.

Siedziba: Lwów, Sokoła 4, tel. 235-70.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Zarząd: prezes — Bron. Laskownicki, wiceprezesi — Henryk Hescheles, Edw. Kozłowski, Bron. Skalak, Wład. Szenderowicz, sekretarz — mgr. Wład. Pańczak, skarbnik—Abraham Brat, członkowie—Michalina Grekowicz-

Hausnerowa, Benzion Günsberg, Zygm. Kiełb, Henryk Kuroń, dr Włodz. Jampolski, Tad. Przybylski, Aleksander Wareński, Bron. Zduńczyk.

W dn. 1.I.1938 Syndykat liczył 66 członków rzeczyw. i 11 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Łódzkich.

Siedziba: Łódź, Moniuszki 5, tel. 267-40 i 187-40.

Sekretariat Syndykatu urzęduje w poniedziałki i czwartki w godz. 19-20.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. łódzkiego.

Zarząd: prezes — Czesław Gumkowski, wiceprezes — Adam Halberstadt, sekretarz Bernard Feferman-Bolski, zast. sekr. — Wacław Drozdowski, gosp. lokalu — Józef Nirnstein, zast. gosp. — Benedykt Stefański, przedst. Sekcji Żydowskiej — Jakub Szulman.

W dn. 1.I.1938 Syndykat liczył 74 członków rzeczyw. i 12 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Pomorskich.

Adres: prezes Konrad Fiedler, Bydgoszcz, Chodkiewicza 5, tel. 30-10.

Sekretariat: Referat prasowy Zarządu Miejskiego w Bydgoszczy, Jezuicka 1, tel. 26-00, godz. urzęd. 8 — 15.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. pomorskiego (w/g podziału admin. z r. 1938).

Zarząd: prezes — Konrad Fiedler, wiceprezesi — Wacław Górnicki i Witold Mężnicki, sekretarz — Wojciech Rzeźniacki (Bydg.), skarbnik — Kazimierz Małycha, członkowie — Jan Bieliński, Wacław Ciesielski, Leon Doliński, Stanisław Kunz jun.

W dn. 1.I.1938 r. Syndykat liczył 56 członków rzeczyw. i 14 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego.

Siedziba: Katowice, ul. 3-go Maja 34. P. A. T., tel. 310-91 i 305-65.

Sekretariat Syndykatu urzęduje w godz. 18-20.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. śląskiego i Sosnowca.

Zarząd: prezes — Józef Burczak, wiceprezesi — Henryk Sławik i Kaz. Duda-Dziewierz, sekretarz — Wilhelm Bolesław Cholewa, skarbnik — Henryk Sperling, członkowie — Edw. Rumun i Henryk Stryjewski.

W dn. 1.I.1938 Syndykat liczył 52 członków rzeczyw. i 11 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Wielkopolskich.

Siedziba: Poznań, Św. Marcina 70, tel. 35-24 i 11-97.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. poznańskiego.

Zarząd: prezes — Czesław Kędzierski, wiceprezes — Józef Winiewicz, sekretarz — Szymon Nawrocki, skarbnik — Wiktor Ujma, członkowie — Józef Kisielewski, Henryk Śmigielski, Stefan Wyrzykowski.

W dn. 1.I.1938 r. Syndykat liczył członków rzeczyw. i aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Wileńskich.

Siedziba: Wilno, Wileńska 33, tel. 75.

Sekretariat Syndykatu urzęduje w poniedziałki i czwartki, w godz. 17 — 19.

Syndykat zrzesza dziennikarzy wojew. wileńskiego i nowogródzkiego.

Zarząd: prezes — dr Walerian Charkiewicz, wiceprezes — Marian Szydłowski, sekretarz — Zofia Kownacka, skarbnik — Tadeusz Cieszewski, członek Zarządu — ref. prawny — Józef Święcicki, I zast. — Anatol Mikułko (red. Biuletyn S. D. Wil.), II zast. — Bohdan Mackiewiecz, ref. imprez.

W dn. 1.I.1938 Syndykat liczył 45 członków rzeczyw. i 6 aplikantów.

Syndykat Dziennikarzy Polskich w Gdańsku.

Siedziba: Gdańsk, Neugarten 27, tel. 240-79.

Sekretariat Syndykatu urzęduje w godz. 12 — 14.

Syndykat zrzesza dziennikarzy polskich, pracujących w W. M. Gdańsku.

Zarząd: prezes — Henryk Sonnenburg, wiceprezes — Edw. Piszcz, sekretarz — Zbigniew Danielewski, skarbnik — Wilhelm Grimsmann, członek Zarządu — Edw.

W dn. 1.I.1938 r. Syndykat liczył 12 członków rzeczyw. i 1 aplikanta.

Klub Sprawozdawców Parlamentarnych

Adres: Warszawa 1, Sejm, Wiejska 6/8, tel.: 925-18, 941-64.

Władze: prezes — Zofia Osbergerowa, wiceprezes — Jerzy Wiewiórski, skarbnik — Wacław Sikorski, sekretarz — Stefan Michalski.

Sekcja Dziennikarska Zjednoczenia Polskich Pisarzy Katolickich

Adres: Warszawa 1, Dom Katolicki, Nowogrodzka 49 pokój nr. 27.

Władze: prezes — Leon Radziejowski, wiceprezes — Jan Moszyński, sekretarz — Józef Białasiewicz.

Kierowniczka stałego sekretariatu — Olga Tarnawska.

Warszawska Kasa Przezorności i Pomocy dla Literatów i Dziennikarzy

Adres: Warszawa 1, N. Świat 41 m 27. **Tel.:** 2-96-40. Godziny urzęd. w poniedziałki, środy i piątki 18—20.

Władze: prezes — Ignacy Baliński, wiceprezes — Kazimierz Król, skarbnik — Stanisław Rodkiewicz, sekretarz — Jan Sołtan.

Towarzystwo Literatów i Dziennikarzy Polskich w Warszawie

Adres: Warszawa 1, Bracka 5, (tel.: 960-85). Godziny urzęd. Biura: 17—19.

Władze: prezes — Konrad Olchowicz, wiceprezesi — Antoni Bogusławski, Adolf Hertz, skarbnik — Józef Śliwowski, sekretarz gen. — Stanisław Jarkowski, członkowie: Leon Chrzanowski, Romana Dalborowa, Juliusz German, Wacław Grubiński, Lucyna Kotarbińska, Witold Łaszczyński, Mieczysław Rulikowski, Janusz Stępowski, Juliusz Znaniecki.

Kierownik Biura: — Władysław Zyglarski.

Sekcja Pisarzy Marynistów

Zarząd: przewodn. — Jan Dębski, wiceprzew. — Józef Borowik i Janusz Stępowski, sekretarz — St. Zadrożny.

Stowarzyszenie Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych

Adres: Warszawa 1, Marszałkowska 95 m 11. **Tel.:** 9.92.92, 9.90-01. Godziny urzęd. Sekretariatu: 10—15.

Władze: prezes — dr Alfred Kielski, wiceprezes — Tadeusz Graczyński, skarbnik — Zygmunt Kmita, sekretarz — Alfred Wilecki.

Klub Sprawozdawców Lotniczych przy Syndykacie Dziennikarzy Warszawskich

Adres: Warszawa 1, Jerozolimskie 6 lokal L. O. P. P.

Władze: prezes — Tadeusz Miciukiewicz, wiceprezes — Mariusz Golcz, skarbnik — Maria Zawadzka, sekretarz — Józef Białasiewicz, członek Zarządu: — Witold Wolff.

Klub Sprawozdawców Sądowych

Adres: Warszawa 1, Miodowa 15, (gmach Sądu Okręgowego), tel.: 207-99. Godziny urzęd. Sekretariatu: 9.30 — 10.30.

Władze: prezes — adw. Jan Drobniewski, wiceprezes — Władysław Roguski, skarbnik — Stanisław Zaremba, sekretarz — Henryk Piernikarz, gospodarz lokalu — Henryk Nadel.

Klub Sprawozdawców Samorządowych

Adres: Warszawa 1, ul. Senatorska 14. **Tel.:** 288-91.

Władze: prezes — Bolesław Jurkowski, wiceprezes — Władysław Zyglarski, skarbnik — Mieczysław Krall, sekretarz — Zdzisław Sachnowski, delegat do Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich — Wacław Czarnecki.

Klub Dziennikarzy Radiowych

Adres: Marszałkowska 127, Warszawa 1, Tel. 3.03.28.

Władze: prezes — Grzegorczyk Marian, wiceprezes — Biernacki Stanisław, skarbnik — Swierczewski Eugeniusz, sekretarz — Cithurus Zygmunt, gospod. — Z. Jastrzębski.

Związek Dziennikarzy i Publicystów Filmowych

Adres: Warszawa 1, Słupecka 11 m. 12.

Władze: prezes — Tadeusz Kończyc (tel.: 725-52), wiceprezesi: Stanisław Ostrzycki i Andrzej Ruszkowski, (tel.: 276-44), skarbnik: Bohdan Skąpski (tel.: 201-56), sekretarz: Zdzisław Broncel, członkowie: Eugeniusz Świerczewski i Wiktor Podoski.

Związek Dziennikarzy Sportowych R. P.

Adres Centrali: Warszawa 1, Marszałkowska 3. **Tel.** 8-02-40. **Godziny urzęd. Sekretariatu:** 10—12 oraz 17—19.

Władze: prezes — Wacław Sikorski, wiceprezesi — Aleksander Szenajch i Stanisław Rothert, skarbnik — Lech Jeszka, sekretarz — Ryszard Mosin.

Oddział w Poznaniu: Wały Zyg. Augusta 15 m. 10. Tel. 20-85. **Władze:** prezes — Edmund Świdziński, skarbnik — Tadeusz Paczkowski, sekretarz — Henryk Śmigielski.

Związek Pisarzy i Publicystów Emigracyjnych

Adres: Warszawa 1, Marszałkowska 151 m 6. **Tel.:** 666-98 i 656-23. Godziny urzęd. Sekretariatu: poniedziałki, środy i piątki od 17 do 18.

Władze: prezes — Wacław Gąsiorowski, wiceprezesi — Mieczysław B. Lepecki i Dr Wiktor Rosiński, skarbnik — Hubert Sukiennicki, sekretarz — Stanisław Gąsiorowski.

Club de la Presse Etrangère

Adres: Warszawa - Sejm, Wiejska 6-8. **Tel.:** 551-20. 325-40, 438-33. Godziny urzęd. Sekretariatu: 11—1.

Władze: prezes — Malcolm McLaren, skarbnik — Peteris Prieditis, sekretarz — Paul Steinfurth, Krasickiego 20-22, tel. 438-33.

Klub Wielkopolskich Dziennikarzy i Publicystów

Adres: Poznań Wały Zygmunta Augusta 15 m 10. **Tel.:** 20-25. Godziny urzęd. Sekretariatu — 16—17.

Władze: prezes — Józef Winiewicz, wiceprezes i sekretarz — Edmund Świdziński, skarbnik — Henryk Śmigielski.

ZAKŁADY
GRAFICZNE

DOM PRASY S. A.

WYPOSAŻONE W NAJBARDZIEJ NOWOCZESNE URZĄDZENIA

DRUKARNIA
ROTACYJNA I ARKUSZOWA

WYDAWNICTWA I CZASOPISMA W MASOWYCH NAKŁADACH, ILUSTR. BARWNIE, WŁASNYM PRZYŚPIESZONYM SYSTEMEM ● WSZELKIE DRUKI NA MASZYNACH PŁASKICH

ROTOGRAWIURA
ROTACYJNA I ARKUSZOWA

WYKWINTNE REPRODUKCJE ● PLAKATY ● BROSZURY ● CZASOPISMA ILUSTROWANE ● PROSPEKTY ● POCZTÓWKI I T. D.

WŁASNE ATELIER GRAFICZNE

CYNKOGRAFIA

KLISZE CYNKOWE JEDNO- I WIELOBARWNE DLA DZIENNIKÓW ● CZASOPISM ● KSIĄŻEK ● REKLAM ● WYDAWNICTW TECHNICZNYCH I T. D.

WYDAWNICTWA WŁASNE

EXPRESS PORANNY, DZIEŃ DOBRY, DOBRY WIECZÓR-KURJER CZERWONY, KINO, PRZEGLĄD SPORTOWY — PRZYNOSZĄ NAJŚWIEŻSZE WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA

REKLAMA W WYDAWNICTWACH „DOMU PRASY“ DAJE ZAWSZE DOBRE WYNIKI

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 3-5-7
CENTRALA TELEFONICZNA: 8-02-40

INSTYTUCJE WSPÓLNE WYDAWCÓW I DZIENNIKARZY

KOMISJA ORZEKAJĄCA

Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism i Związku Dziennikarzy R. P.

Sekretariat — Warszawa, Zgoda 8 m. 4, tel. 5-40-50.
Sekretariat czynny codziennie w godz. 9 — 15.

Skład Komisji:

z ramienia Związku Wydawców:

Bolesław Biega (Wieczór Warszawski),
Henryk Butkiewicz (wyd. Domu Prasy),
Stanisław Majewiski (Goniec Warszawski),
Mieczysław Niklewicz (Wyd. Narodowe),
Konrad Olchowicz (Kurier Warszawski).
Siódmy członek Komisji z ramienia Zw. Wydawców — vacat.

z ramienia Związku Dziennikarzy:

Zygmunt Berezowski (Warszawski Dziennik Narodowy,
Witold Giełżyński (I. K. C.),
dr Tadeusz Gluziński (A. B. C.),
Ryszard Piestrzyński (Kurier Poranny),
Zygmunt Piotrowski (Robotnik),
Mieczysław Starzyński (Gazeta Polska),
Antoni Wieczorkiewicz (d. Dziennik Poranny).

Sekretarz Komisji — Gostomski Witold.

Komisja działa na podstawie uchwały Zgromadzenia przedstawicieli Polskiego Związku Wydawców Dzienni-

ków i Czasopism, przedstawicieli Związku Dziennikarzy R. P. oraz Wydawców i naczelnych redaktorów dzienników warszawskich z dn. 25 października 1937 r., której tekst poniżej podajemy:

UCHWAŁA

Ogólnego Zebrania przedstawicieli Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism i Związku Dziennikarzy R. P. oraz wydawców i naczelnych redaktorów dzienników warszawskich, odbytego w dniu 25 października 1937 r. w sali Resursy Kupieckiej w Warszawie.

Przedstawiciele Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism i przedstawiciele Związku Dziennikarzy R. P., uchwalając załączony Regulamin Komisji Orzekającej, wzywają wszystkich swych członków do stosowania zawartych w nim zasad, jako wytycznych. które winny być uwzględniane w działalności zawodowej wydawców i dziennikarzy.

Obecni na zebraniu wydawcy i redaktorzy naczelni dzienników warszawskich zobowiązują się, jako kierownicy zespołów, reprezentowanych przez siebie dzienników, do przestrzegania uchwalonych przez Zebranie Ogólne zasad.

Jednocześnie zgromadzeni wydawcy i redaktorzy naczelni dzienników warszawskich zapraszają wydawców i redaktorów naczelnych wszystkich pism polskich, wychodzących na terenie R. P. i W. M. Gdańska, aby przystąpili do niniejszego protokółu, który wyłożony będzie do podpisu w biurze Komisji Orzekającej.

KOMISJA ORZEKAJĄCA

Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism i Związku Dziennikarzy R. P.

W dążeniu do wyłączenia z życia prasy czynników obniżających poziom moralny dyskusji i informacji prasowych, szkodzących powadze i interesom prasy jako przewodnika i informatora opinii publicznej, zebranie upełnomocnionych przedstawicieli Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism i Związku Dziennikarzy R. P. oraz wydawców i redaktorów naczelnych dzienników warszawskich stwierdza, że zwłaszcza w stosunkach

między wydawcami i dziennikarzami przestrzegana być winna szczególna dbałość o dobre obyczaje prasowe, a to celem uniknięcia obraźliwych polemik i publicznych procesów, które obniżają powagę prasy, i postanawia:

A. Obowiązujące zasady

1. Obowiązkiem wydawców i dziennikarzy we wzajemnych polemikach prasowych winno być przestrzeganie ścisłości informacji, wzajemnej lojalności oraz przyzwoitości form.
2. Informacje, dotyczące dziennikarzy zrzeszonych i zarejestrowanych, wydawców i wydawnictw zrzeszonych oraz ich współpracowników stałych i niestałych winny być sprawdzane u źródła, ewentualnie w odpowiedniej organizacji wydawców, lub dziennikarzy.
3. Niezgodne jest z zasadą, wyrażoną w p. 1.:
   a) podawanie informacji, dotyczących życia prywatnego wydawców i współpracowników pism, o ile te informacje nie mają związku z ich działalnością publiczną,
   b) podawanie informacji niesprawdzonych, dotyczących stosunków personalnych, prawnych i materialnych poszczególnych wydawnictw,
   c) przenoszenie polemik prasowych na grunt insynuacji i oskarżeń natury osobistej.

B. Regulamin Komisji Orzekającej Związku Wydawców i Związku Dziennikarzy.

4. O niezgodności poszczególnych wystąpień prasowych z zasadami, określonymi w części A. niniejszych postanowień, orzeka Komisja Orzekająca Związku Wydawców i Związku Dziennikarzy (zwana w dalszym ciągu Komisją Orzekającą lub krótko: Komisją).
5. Komisja Orzekająca składa się z 14 osób, wydelegowanych po połowie przez Zarząd Związku Wydawców i Wydział Wykonawczy Związku Dziennikarzy na okres dwuletni.
6. Komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego i jego zastępcę na okres jednoroczny w ten sposób, ażeby stanowiska te zajmowali kolejno przedstawiciele obydwóch organizacji.

7. Prawo wniesienia skargi do Komisji przysługuje Zarządowi Związku Wydawców oraz Wydziałowi Wykonawczemu Związku Dziennikarzy. W toku przewodu pozywający i pozwany zachowują prawa strony, a m. in. prawo wyłączenia z ważnych powodów jednego z członków wyznaczonego kompletu orzekającego.

8. Wydawnictwo, wydawca lub współpracownik pisma, wnoszący oskarżenie o naruszenie norm, sformułowanych w dziale A niniejszego Regulaminu, składa skargę do Zarządu Związku Wydawców, jeśli skarżącym jest wydawnictwo, wydawca, lub współpracownik administracji, do Wydziału Wykonawczego Związku Dziennikarzy — jeśli skarżący jest współpracownikiem redakcji.

   Zarząd organizacji, do której wniesiono skargę, w przeciągu dni pięciu poweźmie postanowienie o ewentualnym skierowaniu skargi do Komisji Orzekającej.

9. Komisja Orzekająca przy rozpatrywaniu spraw i orzekaniu zajmować winna stanowisko całkowicie obiektywne wobec reprezentowanych przez strony kierunków i poglądów politycznych.

10. Komisja rozpatruje poszczególne sprawy w kompletach z 3-ch członków, wyznaczonych przez przewodniczącego, lub jego zastępcę. W komplecie orzekającym dwaj członkowie kompletu są przedstawicielami organizacji, wnoszącej daną sprawę.

11. Komisja wydaje orzeczenie w ciągu 7-miu dni od wniesienia sprawy przez daną organizację; w wyjątkowych wypadkach, wymagających dłuższych dochodzeń, termin powyższy może być, na wniosek kompletu orzekającego, przedłużony przez przewodniczącego Komisji do 3-ch tygodni.

12. Jednomyślne orzeczenie kompletu jest ostateczne, o ile Zarząd jednej z dwóch organizacji nie wystąpi z wnioskiem o powtórne rozpatrzenie sprawy przez inny komplet.

13. Orzeczenie niejednomyślne może być na wniosek członka kompletu, zgłaszającego zdanie odmienne, przekazane przez przewodniczącego Komisji do powtórnego rozpatrzenia przez inny komplet.

14. Komisja Orzekająca rozpatruje sprawę również i w

tym wypadku, gdy strona oskarżona odmówi stawienia się przed Komisją.

15. Orzeczenia kompletów orzekających będą przesyłane do wiadomości obu organizacjom. Komisja Orzekająca może również zastosować publikację swego orzeczenia w prasie.

Do dnia 1 maja 1938 r. uchwałę tę podpisało 41 najpoważniejszych dzienników i agencyj prasowych w Polsce, z czego 24 dzienników i agencyj warszawskich oraz 17 prowincjonalnych.

Wydawnictwom pragnącym przystąpić do protokółu przyjęcia powyższej uchwały Sekretariat Komisji udziela wszelkich potrzebnych informacji.

KOMISJA POROZUMIEWAWCZA

Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism i Związku Dziennikarzy R. P.

Sekretariat: Warszawa, Zgoda 8 m. 4. Tel. 5-40-50.

Skład Komisji:

Ze strony wydawców:
Bolesław Biega,
Stanisław Kauzik,
Stefan Krzywoszewski,
Antoni Lewandowski.
Mieczysław Niklewicz.

Ze strony dziennikarzy:
Witold Giełżyński,
Stefan Grostern,
Wład. Dunin-Wąsowicz
Hieronim Wierzyński
vacat

Właściwość Komisji: Komisja Porozumiewawcza załatwia wszelkie sprawy pomiędzy Związkiem Wydawców a Związkiem Dziennikarzy z wyjątkiem spraw, wynikających ze stosowania układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim i przekazanych na mocy tego układu komisjom: Kwalifikacyjnej, Odwoławczej i Rozjemczej, oraz z wyjątkiem spraw, należących do kompetencji Komisji Orzekającej Związku Wydawców i Związku Dziennikarzy tudzież Komisji dla spraw Ubezpieczeniowych.

KOMISJE DZIAŁAJĄCE NA PODSTAWIE UKŁADU ZBIOROWEGO PRACY W ZAWODZIE DZIENNIKARSKIM Z DNIA 11 LUTEGO 1938 R.

A) KOMISJA KWALIFIKACYJNA.

Sekretariat: Warszawa 1, Zgoda 8 m. 4. Tel. 5-40-50

Prezydium Komisji:

Antoni Lewandowski i Hieronim Wierzyński.

Skład Komisji:

Ze strony wydawców:

Przewodniczący grupy:
Antoni Lewandowski.
Zast. przewodniczącego:
Bolesław Biega.
Członek Komisji:
Wacław Olchowicz.
Zastępcy członków:
Jan Sotomski,
Stanisław Cieślak,
Henryk Paschalski.

Ze strony dziennikarzy:

Przewodniczący grupy:
Hieronim Wierzyński.
Zast. przewodniczącego:
Jerzy Nowakowski.
Członek Komisji:
Józef Winiewicz.
Zastępcy członków:
Wacław Sikorski,
Józef Burczak,
Walerian Charkiewicz.

Uwaga: Nazwiska zastępców członków Komisji podano w tej kolejności, w jakiej będą powoływani do zastępowania członków Komisji.

Właściwości Komisji: W myśl układu zbiorowego do właściwości Komisji Kwalifikacyjnej należy: 1) ustalenie tez z zakresu etyki dziennikarskiej, 2) stwierdzanie kwalifikacji na dziennikarza i aplikanta dziennikarskiego, 3) orzekanie o utracie kwalifikacji na dziennikarza lub aplikanta dziennikarskiego (art. 10), 4) prowadzenie rejestrów dziennikarzy i aplikantów dziennikarskich, 5) wykonywanie nadzoru nad odbywaniem aplikacji dziennikarskiej (art. 8).

Postępowanie przed Komisją Kwalifikacyjną normują przepisy układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim oraz przepisy Regulaminu Postępowania przed Komisją Kwalifikacją, uchwalonego przez tę Komisję. się.

REGULAMIN POSTĘPOWANIA PRZED KOMISJĄ KWALIFIKACYJNĄ

Art. 1.

Komisja Kwalifikacyjna (zwana w niniejszym Regulaminie krótko „Komisją“) działa na podstawie właściwych przepisów układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim z dnia 11 lutego 1938 r. (nazywanego w dalszym ciągu krótko — układem) i w myśl przepisów niniejszego Regulaminu.

Art. 2.

§ 1. Wszelkie wnioski wpływające do Komisji Kwalifikacyjnej podlegają rozpatrzeniu przez Prezydium Komisji.

§ 2. W razie stwierdzenia braków formalnych, Prezydium zwróci wniosek stronie dla uzupełnienia w przeciągu dni 7-miu. Wszelkie dalsze terminy biegną od dnia złożenia uzupełnionego należycie wniosku.

§ 3. Wniosek niezwrócony stronie w przeciągu dni 14-stu uważa się za przyjęty.

Przepisy ogólne.

Art. 3.

§ 1. Orzeczenie w sprawie wpisu do rejestru powinno być przez Komisję wydane w terminie miesięcznym od daty złożenia właściwego wniosku.

§ 2. W razie konieczności zasięgnięcia dodatkowych opinii lub informacji termin ten może być przedłużony do 2-ch miesięcy.

§ 3. Jeżeli przeciw osobie mającej być wpisaną, lub skreśloną z rejestru, toczy się postępowanie karne, dyscyplinarne, lub postępowanie przed sądem organizacyjnym, Komisja może zawiesić wydanie orzeczenia do chwili ukończenia tego postępowania.

Ustalanie tez z zakresu etyki dziennikarskiej.

Art. 4.

Komisja Kwalifikacyjna ustala tezy z zakresu etyki dziennikarskiej: a) z własnej inicjatywy, b) w związku

z zapytaniami sądów państwowych, c) na wniosek jednego z uczestników układu.

§ 2. Komisja prowadzi księgę zasad etyki dziennikarskiej w myśl art. 15 układu.

Art. 5.

Odpis uchwalonej tezy przewodniczący przesyła niezwłocznie do Komisji Odwoławczej z wnioskiem o zatwierdzenie tezy. W wypadkach, wymienionych w art. 13 punkt b i c przewodniczący wraz z odpisem tezy przesyła odpis wniosku lub zapytania.

Art. 6.

Jeżeli w przypadkach, wymienionych w art. 13 punkt b i c, w łonie Komisji Kwalifikacyjnej zaznaczy się różnica zdań co do treści tezy, uniemożliwiającą jej uchwalenie, przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej prześle akta sprawy wraz z odpisem protokółu obrad Komisji Kwalifikacyjnej — do Komisji Odwoławczej z wnioskiem o ustalenie tezy.

Postępowanie w sprawach o wpis do rejestru

Art. 7.

Decyzja Komisji o wpisaniu do rejestru dziennikarzy, lub aplikantów dziennikarskich, nastąpić może jedynie na wniosek osoby zainteresowanej. Wniosek powinien być sporządzony według wzoru, ustalonego w załączniku Nr. 1 do niniejszego Regulaminu.

Art. 8.

Wnioski o wpisanie do rejestru dziennikarzy, lub do rejestru aplikantów dziennikarskich, Komisja rozpoznaje na posiedzeniu niejawnym, bez udziału osoby zainteresowanej.

Art. 9.

Na posiedzeniach Komisji poza jej członkami oraz przedstawicielami interesów lokalnych, wezwanymi przez Komisję w myśl art. 13 układu, jest obecny tylko protokólant.

Art. 10.

§ 1. Podstawę orzeczenia Komisji w sprawie wpisu do rejestru stanowi całokształt ujawnionych przed Komisją

okoliczności, dotyczących kwalifikacyj moralnych i zawodowych kandydata.

§ 2. Jeżeli Komisja stwierdzi, że posiadane przez nią informacje o kwalifikacjach kandydata nie są wystarczające, przewodniczący odroczy wydanie orzeczenia i zarządzi zebranie dodatkowych danych.

Art. 11.

§ 1. Jeżeli Komisja stwierdzi, że sprawa została dostatecznie wyświetlona, przewodniczący zarządza głosowanie.

§ 2. Jeżeli bezwzględna większość głosów padnie za wpisaniem kandydata do rejestru, lub za odrzuceniem wniosku o wpisanie, przewodniczący dyktuje do protokółu wynik głosowania oraz treść sentencji orzeczenia. Jeżeli sentencja jest negatywna, przewodniczący dyktuje również uzasadnienie, po uprzednim omówieniu go z członkami Komisji.

§ 3. Przegłosowany członek Komisji ma prawo złożyc na piśmie uzasadnienie swego odrębnego zdania zgłoszonego podczas posiedzenia w terminie 7-dniowym od daty orzeczenia. Uzasadnienie to załączone zostanie do protokółu posiedzenia.

§ 4. Jeżeli w głosowaniu nie osiągnięto bezwzględnej większości głosów, przewodniczący zarządzi przesłanie akt sprawy wraz z wyciągiem z protokółu posiedzenia Komisji Kwalifikacyjnej do Komisji Odwoławczej.

Art. 12.

Sentencję orzeczenia Komisji, doręcza się osobie zainteresowanej oraz jego pracodawcy w wypisie. Wypis powinien zawierać:

a) oznaczenie Komisji, która orzeczenie wydała,
b) nazwiska członków kompletu orzekającego, nazwiska osób obecnych na posiedzeniu na zasadzie art. 13 układu, oraz nazwisko protokólanta,
c) datę i miejsce rozpoznawania sprawy i wydania orzeczenia,
d) imię i nazwisko, a w razie potrzeby także inne dane, ustalające tożsamość kandydata,
e) decyzję o uwzględnieniu lub odrzuceniu wniosku o wpisanie do rejestru,

f) podpis sekretarza Komisji, stwierdzający zgodność wypisu z protokółem

Art. 13.

Z przebiegu posiedzenia niejawnego spisuje się protokół wspólny dla wszystkich spraw, rozpoznawanych na posiedzeniu. Odpisy zawartych w protokóle postanowień załącza się do akt danej sprawy.

Art. 14.

Protokół spisuje sekretarz Komisji, lub jego zastępca, a w razie potrzeby inna osoba, powołana przez Prezydium Komisji.

Art. 15.

§ 1. Do protokółu posiedzenia wciąga się: a) oznaczenie miejsca i czasu posiedzenia, b) imiona i nazwiska osób, biorących udział w posiedzeniu z oznaczeniem charakteru w jakim występują, c) przebieg obrad Komisji w poszczególnych sprawach, d) postanowienia i orzeczenia Komisji oraz uchwalone tezy z zakresu etyki dziennikarskiej.

§ 2. Protokół podpisuje przewodniczący oraz protokolant.

Postępowanie w sprawach o skreślenie z rejestru.

Art. 16.

Komisja wszczyna postępowanie o skreślenie dziennikarza, lub aplikanta dziennikarskiego, z odpowiedniego rejestru: a) na mocy własnego postanowienia, b) na wniosek jednego z uczestników układu, c) na wniosek osoby, której nazwisko ma być z rejestru skreślone.

Art. 17.

§ 1. Wniosek osoby, żądającej skreślenia swego nazwiska z rejestru powinien zawierać:

a) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wnioskodawcy,
b) przedsiębiorstwo, w którym jest, lub był ostatnio zatrudniony, jako dziennikarz lub aplikant dziennikarski,
c) od kiedy zaprzestał, lub zamierza zaprzestać wykonywania zawodu dziennikarskiego,
d) oznaczenie rejestru, w którym jest zapisany,

e) żądanie skreślenia z tego rejestru,
f) podpis wnioskodawcy,
g) datę.

§ 2. Wniosek o skreślenie dziennikarza, lub aplikanta dziennikarskiego, z rejestru, złożony przez jednego z uczestników układu, powinien zawierać:

a) oznaczenie organizacji, składającej wniosek,
b) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania osoby, której wniosek dotyczy,
c) przedsiębiorstwo, w którym osoba ta jest, lub była ostatnio zatrudniona, jako dziennikarz, lub aplikant dziennikarski,
d) oznaczenie rejestru, w którym jest zapisana,
e) żądanie skreślenia z rejestru wraz z uzasadnieniem,
f) wskazanie dowodów,
g) podpisy osób działających w imieniu organizacji,
h) wymienienie załączników,
i) datę.

Art. 18.

§ 1. Wniosek o skreślenia z rejestru, złożony przez osobę, której dotyczy, jest dla Komisji wiążący.

§ 2. Cofnięcie przez uczestnika układu wniosku o skreślenie nie wiąże Komisji.

Art. 19.

Sprawy o skreślenie z rejestru, wszczęte z własnej inicjatywy Komisji, lub na wniosek jednego z uczestników układu Komisja rozpoznaje na rozprawie, po wysłuchaniu referatu członka, któremu powierzone zostało przez komisję przygotowanie sprawy.

Art. 20.

Prezydium Komisji zawiadomi o rozprawie zainteresowanego a w sprawach, wszczętych na wniosek organizacji, także tę organizację.

Art. 21.

§ 1. Zawiadomienie o rozprawie powinno zawierać:

a) dokładne oznaczenie miejsca i terminu rozprawy,
b) pouczenie o treści art. 23, 24, 25 i 26 Regulaminu niniejszego.

Zawiadomienie skierowane do osoby, której sprawa dotyczy, powinno zawierać ponadto:

a) treść postanowienia Komisji lub wniosku na podstawie którego sprawa została wszczęta wraz ze streszczeniem uzasadnienia,

b) wymienienie dowodów powołanych we wniosku.

§ 2. Zawiadomienia powinny być doręczone nie później ni żna 7 dni przed terminem rozprawy.

Art. 22.

Jeżeli miejsce pobytu zainteresowanego jest nieznane i zawiadomienia o rozprawie doręczyć mu nie można, Komisja wezwie zainteresowanego do podania swego adresu przy pomocy ogłoszeń w organach prasowych, lub biuletynach wewnętrznych, wydawanych przez uczestników układu, oraz w dwóch dziennikach, według wyboru Komisji. Jeżeli w przeciągu miesiąca od daty numeru czasopisma, w którym ukazało się ostatnie z ogłoszeń. zainteresowany nie zgłosi się do Komisji, Komisja wyda orzeczenie zaocznie.

Art. 23.

§ 1. Zainteresowany, który nie chce wziąć udziału w rozprawie, może złożyć wyjaśnienia na piśmie, przed rozprawą.

§ 2. Zainteresowany, który pragnie osobiście wziąć udział w rozprawie, lecz nie może tego uczynić z powodu choroby lub innych ważnych przyczyn, może złożyć do Prezydium Komisji wniosek o odroczenie rozprawy Wniosek powinien być uzasadniony, a okoliczność faktyczna, uniemożliwiająca stawienie się, należycie udowodniona. Prezydium Komisji może rozprawę odroczyć najwyżej na dni 30.

Art. 24.

W rozprawie może wziąć udział zainteresowany, osobiście, lub przez należycie upoważnionego pełnomocnika, oraz organizacja, na której wniosek sprawa została wszczęta — przez swego przedstawiciela, lub pełnomocnika, należycie upoważnionych.

Art. 25.

Jeżeli w oznaczonym terminie zainteresowany mimo wezwania nie złożył wyjaśnień ani osobiście, ani prze

pełnomocnika, bądź też nie nadesłał ich na piśmie, Komisja wyda orzeczenie zaoczne.

Art. 26.

§ 1. Strony składać mogą na rozprawie dokumenty i inne dowody oraz żądać przesłuchania przez Komisję świadków i biegłych, przez siebie sprowadzonych.

§ 2. O dopuszczeniu zgłoszonych przez strony świadków dowodowych decyduje Komisja.

Art. 27.

§ 1. Przebieg rozprawy jest poufny i nie może być ujawniony na zewnątrz.

§ 2. Przed rozpoczęciem rozprawy przewodniczący poda treść § 1 do wiadomości wszystkim obecnym i zobowiąże ich do zastosowania się do jego treści.

§ 3. Świadkowie oraz biegli powołani przez Komisję, obecni są na rozprawie tylko o tyle, o ile jest to potrzebne dla złożenia zeznań, lub wydania opinii.

Art. 28.

Co do prowadzenia rozprawy oraz protokółów Komisja stosować będzie odpowiednio zasady obowiązującej procedury karnej z tą zmianą, że protokół rozprawy, jest jawny tylko dla stron i ich pełnomocników.

Art. 29.

§ 1. Po zamknięciu rozprawy Komisja przystępuje niezwłocznie do narady.

§ 2. Narada Komisji jest tajna. Prócz członków Komisji, należących do składu kompletu orzekającego jest przy niej obecny tylko protokólant. Protokół narady dostępny jest tylko dla osób, które były przy niej obecne oraz dla Komisji Odwoławczej.

Art. 30.

Podstawą orzeczenia Komisji jest całokształt okoliczności, ujawnionych w toku postępowania.

Art. 31.

Po omówieniu sprawy przewodniczący zarządza głosowanie. Głosowanie jest tajne.

Art. 32.

Jeżeli podczas narady ujawni się potrzeba uzupełnienia materiału dowodowego, Komisja może wznowić przewód, przerwać lub odroczyć rozprawę i zażądać od stron uzupełnienia materiału dowodowego.

Art. 33.

§ 1. Po ukończeniu głosowania jeden z członków Komisji, lub protokólant, pisze orzeczenie, które podpisują wszyscy członkowie Komisji nie wyłączając przegłosowanych.

§ 2. W wypadku równości głosów, uniemożliwiającej wydanie orzeczenia, przewodniczący prześle akta sprawy do Komisji Odwoławczej i zawiadomi o tym strony.

§ 3. Orzeczenie zawiera: 1) nazwiska członków Komisji, którzy orzeczenie podpisali oraz protokólanta, 2) datę i miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia, 3) imię i nazwisko, a w razie potrzeby i inne dane, ustalające tożsamość osoby, której orzeczenie dotyczy, 4) decyzję o skreśleniu z rejestru, lub oddaleniu wniosku o skreślenie, 5) zwięzłe wymienienie podstawy na jakiej decyzja została powzięta.

Art. 34.

Członkowie Komisji, którzy zgłosili zdanie odrębne, mają prawo złożyć na piśmie uzasadnienie swego odrębnego zdania w terminie 7-dniowym od daty orzeczenia.

Art. 35.

W sprawie zawiłej Komisja może odroczyć wydanie orzeczenia najwyżej na 3 dni.

Art. 36.

Orzeczenie należy doręczyć stronom na piśmie w przeciągu 3 dni od daty orzeczenia.

Wzór wniosku o wpisanie do rejestru — załącznik do Regulaminu Postępowania przed Komisją Kwalifikacyjną.

DO
KOMISJI KWALIFIKACYJNEJ
Warszawa 1.
Zgoda 8 m 4.

....
nazwisko i imię
zamieszkałego w ....
przy ul. ....
nr. tel. ....

Wniosek

Na zasadzie art. 9 i art. 16 układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim z 11 lutego 1938 r. proszę o wpisanie mnie do rejestru

....
dziennikarzy-aplikantów dzien.

Szegółowe dane osobiste oraz dane, dotyczące moich kwalifikacji i dotychczasowej pracy w zawodzie dziennikarskim podaję na odwrocie. Zobowiązuję się bez wezwania podać do wiadomości Komisji wszelkie zmiany, jakie zajdą w przyszłości w odniesieniu do podania przeze mnie informacji, w szczególności zaś danych, dotyczących: wyznania, obywatelstwa, zajmowanego stanowiska, zajęć ubocznych, przynależności do organizacji zawodowych oraz wymierzonych mi kar sądowych lub organizacyjnych.

Załączam: (niepotrzebne skreślić)

1) uwierzytelnione *) odpisy
   a) dowodu osobistego
   b) zaświadczenia obywatelstwa **) ewent. innych.
2) odpis świadectwa dojrzałości i dyplomów naukowych,
3) odpisy posiadanych świadectw pracy,
4) zaświadczenie o rozpoczęciu wzgl. odbyciu aplikacji.
5) zaświadczenie o pracy w wydawnictwie lub ajencji.

....
podpis

*) odpisy mogą być uwierzytelnione bądź notarjalnie, bądź też przez Zarząd właściwego Syndykatu Dziennikarzy.

**) zaświadczenie to należy załączyć tylko w tym wypadku, gdy obywatelstwo nie jest stwierdzone w dowodzie osobistym.

KWESTIONARIUSZ

1. Nazwisko i imiona
(imię używane podkreślić)

2. Imiona rodziców i nazwisko panieńskie matki

3. Data i miejsce urodzenia

4. Narodowość

5. Wyznanie

6. Obywatelstwo

7. Stan cywilny, imię i nazw. panieńskie żony, imiona i data urodzenia dzieci (dane niezbędne dla Komisji Emeryt.)

8. Stosunek do służby wojskowej

9. Wykształcenie ogólne i zawodowe

10. Znajomość obcych języków i krajów

11. Znajomość technicznej pracy redakcyjnej; w jakich działach

12. W jakiej dziedzinie pracy dziennikarskiej się specjalizuje i od jak dawna

13. Początki pracy dziennikarskiej (praktyka, aplikacja: w jakich pismach, pod czyim kierunkiem, w jakich okresach)

14. Dotychczasowa praca zawodowa w dziennikarstwie: w jakich pismach, lub agencjach, na jakich stanowiskach, okresy pracy

15. Obecne stanowisko: w jakim piśmie, agencji lub instytucji, od jak dawna, jakie stanowisko zajmował poprzednio. W razie braku pracy — od jak dawna.

16. Czy poza dziennikarstwem posiada inne zajęcie i jakie. Czy w stosunku do dziennikarstwa jest to zajęcie główne, równorzędne, czy poboczne. Czy czerpie z niego dochód

17. Stosunek zarobków osiągniętych z pracy dziennikarskiej do innych dochodów

18. Przynależność do organizacji zawodowych i dziennikarskich

19. Przynależność do innych organizacji zawodowych

20. Czy był karany przez sądy
a) powszechne,
b) organizacyjne,
kiedy i za co

21.[1]) Działalność literacka i naukowa, w jakich dziedzinach

22.[1]) Drukowane prace literackie lub naukowe

23.[1]) Nagrody otrzymane
a) za pracę dziennikarską
b) za prace literackie lub naukowe

24.[1]) Udział w życiu publicznym

25.[1]) Posiadane odznaczenia państwowe

26. U w a g i
Uwagi szezególne, niemieszczące się w niniejszej rubryce, podać nalezy na stronie odwrotnej

[1]) odpowiedź nie jest konieczna.

Stwierdzam, że dane powyzsze są całkowicie zgodne z rzeczywistością i za treść ich biorę na siebie pełną odpowiedzialność

....
podpis

b) KOMISJA ODWOŁAWCZA.

Sekretariat: Warszawa 1, Zgoda 8 m. 4. Tel. 5-40-50.

Prezydium Komisji: Stefan Grostern i Stefan Krzywoszewski.

Skład Komisji:

Ze strony wydawców:

Przewodniczący:
Stefan Krzywoszewski.

Członkowie:
Henryk Butkiewicz,
Roman Leitgeber.

Zastępcy członków:
Franciszek Białas,
Józef Chodak,
O. Maksymilian Kolbe.

Ze strony dziennikarzy:

Przewodniczący:
Stefan Grostern.

Członkowie:
Marian Grzegorczyk,
Jan Lankau.

Zastępcy członków:
Konrad Fiedler,
Mieczysław Krzepkowski.
Adam Nechay.

Właściwość Komisji: Komisja Odwoławcza: 1) zatwierdza tezy z zakresu etyki dziennikarskiej, ustalone przez Komisję Kwalifikacyjną, 2) rozstrzyga odwołania od decyzji Kwalifikacyjnej, 3) decyduje we wszystkich sprawach, które w Komisji Kwalifikacyjnej na skutek równości głosów nie zostały rozstrzygnięte (art. 12)

Postępowanie przed Komisją regulowane jest na podstawie przepisów układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim oraz Regulaminu Postępowania przed Komisją Odwoławczą, ustalonego przez tę Komisję. (w chwili oddania do druku „Informatora“ regulamin ten nie został definitywnie przez Komisję uchwalony, wobec czego tekstu jego nie podajemy).

c) KOMISJA ROZJEMCZA.

Sekretariat: Warszawa 1, Zgoda 8 m. 4. Tel. 5-40-50.

Skład Komisji:

Ze strony wydawców:

Przewodniczący:
Mieczysław Niklewicz.

Członkowie:
Edmund Gromski,
Leon Puławski.

Ze strony dziennikarzy:

Przewodniczący:
Witold Giełżyński.

Członkowie:
Zygmunt Piotrowski,
Marian Seyda.

Zastępcy członków:

Bolesław Biega,
Antoni Lewandowski,
Edward Pawłowski.

Zastępcy członków:

Jan Fall,
Franciszek Probst,
Stefan Grostern.

Sekretarz: Witold Gostomski.

Właściwość Komisji: Komisja Rozjemcza rozstrzyga spory wyniknąć mogące między uczestnikami ze stosowania układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim (art. 47). Komisja Rozjemcza działa również jako stały organ pojednania polubownego w sporach na tle stosunków pracy, unormowanych układem zbiorowym (art. 48 § 1 i 2).

Postępowanie przed Komisją Rozjemczą normują przepisy układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim oraz przepisy Regulaminu Postępowania przed Komisją Rozjemczą uchwalonego przez Komisję.

Regulamin postępowania przed Komisją Rozjemczą

Art. 1.

Komisja Rozjemcza działa na zasadzie przepisów układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim z dnia 11 lutego 1938 r., zawartych w art. 47 do 50 oraz przepisów niniejszego Regulaminu.

Art. 2.

Komisja rozpoznaje sprawy na podstawie wniosku złożonego przez jednego z uczestników układu zbiorowego pracy w zawodzie dziennikarskim z dn. 11.II.1938 r. (postępowanie rozjemcze) albo przez wydawnictwo lub dziennikarza z pośród związanych układem (postępowanie pojednawcze). Wnioski wydawnictw oraz wnioski dziennikarzy, zrzeszonych w organizacjach, będących uczestnikami układu, winny być składane Komisji za pośrednictwem właściwej organizacji.

Art. 3.

§ 1. Wniosek o rozpoznanie sprawy winien być złożony na piśmie i zawierać następujące dane:

1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania strony i ewentualnych ich pełnomocników, 2) określenie istoty sporu wraz z uzasadnieniem, 3) przytoczenie przepisów układu zbiorowego, na które strona się powołuje, 4) w miarę potrzeby wskazanie dowodów, 5) podpis strony lub jej zastępcy, 6) wymienienie załączników.

§ 2. Do wniosku powinno być załączone pełnomocnictwo jeżeli pismo wnosi pełnomocnik oraz odpis wniosku i załączników dla strony przeciwnej.

Art. 4.

§ 1. Na mocy postanowienia prezydium Komisji wniosek może być stronie zwrócony, jeżeli sprawa, stanowiąca przedmiot sporu, nie podlega właściwości Komisji Rozjemczej. Postanowienie to powinno być umotywowane.

§ 2. Wniosek, nie zwrócony stronie w przeciągu 1-miu dni od dnia złożenia wniosku uważa się za przyjęty.

§ 3. Od postanowienia prezydium Komisji o zwróceniu wniosku stronie służy odwołanie do plenum Komisji w terminie 7-dniowym od dnia doręczenia decyzji.

Art. 5.

Odpis wniosku, przyjętego przez Prezydium Komisji zostanie niezwłocznie przesłany stronie przeciwnej.

Art. 6.

§ 1. W przeciągu dni 7 miu od dnia doręczenia odpisu wniosku, stronie przeciwnej przysługuje prawo wniesienia do Komisji odpowiedzi na wniosek.

§ 2. W sprawach zawiłych Komisja może zażądać od strony złożenia takiej odpowiedzi wyznaczając termin jej złożenia, nie dłuższy jednak niż dni 7. Komisja żądać może również przedłożenia dodatkowych wyjaśnień od strony powodowej.

Art. 7.

Rozpoznanie przez Komisję przyjętego wniosku winno nastąpić nie później niż w ciągu 4 tygodni od dnia złożenia wniosku.

Art. 8.

§ 1. O terminie rozprawy przewodniczący Komisji zawiadomi strony przynajmniej na dni przed tym terminem; w przypadkach pilnych termin ten może być skrócony.

§ 2. Zawiadomienie o rozprawie powinno zawierać: 1) dzień, godzinę i miejsce rozprawy, 3) przedmiot rozprawy, 3) skład kompletu orzekającego wraz z nazwiskami ewent. zastępców.

Art. 9.

§ 1. Na wniosek strony Komisja wyłączy od udziału w sprawie członka Komisji: a) jeżeli członek Komisji jest stroną, b) jeżeli pozostaje w takim stosunku prawnym do jednej ze stron, że wynik sprawy odziaływa bezpośrednio na jego prawa lub obowiązki, e) jeżeli łączy go z jedną ze stron lub jej pełnomocnikiem stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub zachodzą inne okoliczności, mogące nasuwać wątpliwości co do bezstronności członka Komisji.

§ 2. Członek Komisji, który ma podstawę do wyłączenia się, zawiadamia o tym Prezydium Komisji i wstrzymuje się od udziału w sprawie.

Art. 10.

Komisja rozpoznaje sprawę na rozprawie, po wysłuchaniu stron lub ich pełnomocników, o ile się stawią

Art. 11.

§ 1. Strony mają prawo przedkładać Komisji dowody i dokumenty, niezbędne dla wyświetlenia sprawy, żądać przesłuchania świadków oraz biegłych, których Komisja powoła.

§ 2. Sprowadzenie na rozprawę świadków oraz biegłych ciąży na stronie, która przesłuchania ich żądała.

Art. 12.

Co do prowadzenia rozprawy, postępowania dowodowego oraz protokółu Komisja stosować będzie zasady obowiązującej procedury cywilnej.

Art. 13.

§ 1. Po należytym wyświetleniu sprawy przewodniczący Komisji starać się będzie o nakłonienie stron do zawarcia ugody.

§ 2. Jeżeli strony zawarcia ugody odmówią, Komisja wydać może zalecenie pojednawcze, zawierające: 1) warunki na jakich strony powinny zawrzeć ugodę, 2) uzasadnienie faktyczne i prawne.

Art. 14.

§ 1. Zalecenie pojednawcze podpisują wszyscy członkowie Komisji.

§ 2. Członkowie Komisji, którzy są odmiennego zdania, niż większość Komisji, mogą żądać zaznaczenia w zaleceniu swego odrębnego stanowiska.

§ 3. W wypadku równości głosów, w dwóch kolejnych głosowaniach, Komisja nie wydaje zalecenia i zawiadamia o tym strony.

Art. 15.

§ 1. W postępowaniu rozjemczym (art. 47 układu zbiorowego (Komisja po przeprowadzeniu rozprawy wydaje orzeczenie, zawierające: 1) rozstrzygnięcie sporu, 2) uzasadnienie faktyczne i prawne.

§ 2. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie Komisji.

§ 3. Członkowie, którzy są odmiennego zdania, niż większość Komisji, mogą żądać zaznaczenia swego stanowiska w orzeczeniu.

§ 4. W razie równości głosów w dwóch kolejnych głosowaniach, uniemożliwiającej wydanie orzeczenia, przewodniczący postępuje w myśl przepisu art. 50 § 3 układu zbiorowego, przy czym protokół rozprawy winien być podpisany przez wszystkich członków Komisji.

Art. 16.

Jeżeli strona na rozprawę mimo wezwania się nie stawi, Komisja wydać może zalecenie pojednawcze lub orzeczenie zaocznie.

Art. 17.

Zalecenia pojednawcze i orzeczenia Komisji doręcza się stronom w ciągu dni 14 od daty orzeczenia lub zalecenia pojednawczego.

Art. 18.

W wypadkach, nieunormowanych układem zbiorowym ani Regulaminem niniejszym, stosować należy odpowiednio zasady kodeksu postępowania cywilnego. Dotyczy to zwłaszcza przepisów k. p. c. o zastępstwie stron (z wyłączeniem przepisów o pełnomocnictwie adwokackim), spółuczestnictwie w sporze, interwencji ubocznej, przypozwaniu ,wskazaniu poprzednika, doręczeniach, terminach, zawieszeniu postępowania, o dowodach, o sprostowaniu, uzupełnieniu i wykładni wyroków.

KOMISJA DLA SPRAW UBEZPIECZENIOWYCH.

Sekretariat: Warszawa 1, Zgoda 8 m. 4. Tel. 5-40-50.

Skład Komisji:

Ze strony wydawców:

Członkowie:

Bolesław Biega,
Mieczysław Dobija,
Hilary Gottowt,
Stanisław Majewski,
Janusz Olchowicz.

Zastępcy członków:

Antoni Goerne,
Adam Grabowski,
O. Maksymilian Kolbe,
Marian Nussbaum-Ołtaszewski.
vacat.

Ze strony dziennikarzy:

Przewodniczący:
Władysław Dunin-Wąsowicz,

Członkowie:
Jerzy Pieczynis,
Adam Szenberg-Górski,
Leon Weinstock.
vacat

Zastępcy członków:
Czesław Ancerewicz,
dr. Marian Chełmikowski,
Józef Dobrostański,
Kazimierz Jędrzejczyk,
Bolesław Palędzki.

Właściwość Komisji: Zadaniem Komisji jest opracowanie projektu organizacji odrębnych ubezpieczeń dla dziennikarzy.

PRASOWE AGENCJE INFORMACYJNE

Polska Agencja Telegraficzna PAT

Adres poczt.: Warszawa 1, ul. Królewska 5.
Biuro Filmowe — Królewska 10.
Biuro Wydawnictw i Druk. Państw. — Miodowa 22.
Adres telegr.: „PAT — Warszawa".

Telefony:

5-52-80 Centrala (czynna w dni powszednie od godz. 8 do 23-ej, a w niedziele i święta od godz. 18 do godz. 23).

Telefony miejskie: ul. Królewska 5.

2-55-11 Naczelny Dyrektor
„ (dod.) sekretariat
5-86-00 Dyrektor Administracyjny.
5-82-33 Redaktor Naczelny.
6-26-06 Dyrektor Biura Ogłoszeń i Reklam
6-26-06 (dod.) sekretariat
2-33-53 wydział reklamy tramwajowej.
2-52-26 akwizytorzy.
2-44-75 Centrala Druków.
9-30-24 Intendent PAT

Telefony czynne w nocy i święta (gdy nie działa Centrala):

5-52-81 Redakcja polityczna i redaktor dyżurny.
5-52-82 Redakcja ekonomiczna.
5-52-83 Redaktor naczelny.
5-52-84 Redakcja zagraniczna.
5-52-85 reportaż.
5-52-86 hala telefonów.
5-52-87 Redakcja sportowa.
5-52-88 ekspedycja Redakcji.
5-52-89 Wydział Radiowy reportaż
5-52-90 informacja.

Biuro Filmowe, ul. Królewska 10.

3-15-40 Dyrektor.
„ (dod.) sekretariat.
2-50-68 Administrator.
„ (dod.) Buchalteria.

2-57-50 Referat Zakupów i Kalkulacja.
3-04-55 Kierownik Biura Wynajmu.
5-21-38 Biuro Wynajmu (dział wąskiej taśmy) i sprzedaż aparatów.
„ akwizytorzy.
2-50-93 Biuro Wynajmu (dział szerokiej taśmy).
2-50-98 Produkcja (szeroka taśma).
3-04-55 Produkcja (wąska taśma).
6-75-60 Reżyser.

Biuro Wydawnictw, Miodowa 22.

11-80-17 Dyrektor.
„ (dod.) sekretariat.
„ (dod.) Redakcja „Rocznika Pol. i Gospod.".
11-44-05 Redaktor „Monitora Polskiego".
„ (dod.) redakcja „Monitora Polskiego".
2-79-18 Redaktor „Arkad"
„ (dod.) Redakcja „Arkad".
11-80-19 Zbiór Wyroków N. T. D.
11-75-28 Redaktor „Biuletynu Giełdowego".
„ Redakcja „Biuletynu Giełdowego".
11-80-15 Administracja „Biuletynu Giełdowego".
11-80-11 akwizytorzy i ekspedycja „Biuletynu Giełdowego".
11-80-13 administrator Wydawnictw.
„ (dod.) Buchalteria Wydawnictw.
11-80-19 sprzedaż i prenumerata wydawnictw.
„ sprzedaż „Medalu za Długoletnią Służbę".
„ (dod.) ekspedycja Monitora Polskiego".

Drukarnia Państwowa, Miodowa 22.

12-15-02 Dyrektor.
11-67-86 Sekretariat.
„ Dział zamówień.
„ Dział Personalny.
„ Kasa.
11-55-74 Dział kalkulacji.
11-76-90 Dział techniczny.
12-15-10 Buchalteria.
11-37-99 Zecernie ręczne i maszynowe.
„ (dod.) Składnica Druków.

Właściciel: Polska Agencja Telegraficzna, przedsiębiorstwo Państwowe, skomercjalizowane.

Poz. rej. handl.: Dział D. Nr. I. — II. poz. 7929.

Data założ.: rok 1918; komercjalizacja 10.III.1932 r.

Dyrektor Nacz.: Konrad Libicki.

Dyrektor Administr.: Karol Czerny.

Prokurenci: Karol Czerny, Mieczysław Obarski, Franciszek Orzechowski, Stanisław Zenon Zakrzewski, Antoni Teodor Mucharski, Stanisław Krzymowski.

Biuletyny Agencji (biuletyny wymienione w punktach 1 — 5 przekazywane są do prasy telegraficznie przez dalekopisy). 1) Ogólno-polityczny, 2) Gospodarczy, 3) Kulturalno - Artystyczny, 4) Sportowy, 5) Parlamentarny, 6) Informacyjny o wszystkich zagadnieniach życia polskiego w języku francuskim, 7) „Polpat" — biuletyn informacyjny nadawany 3 razy na dobę telegraficznie do agencyj sprzymierzonych i niektórych innych odbiorców, 8) „Patoceana" — biuletyn telegraficzny dla okrętów polskich na morzu, 9) Polsko-amerykański biuletyn telegraficzny dla prasy polsko-amerykańskiej i niektórych dzienników w języku angielskim w Stanach Zjednoczonych, 10) Lotniczo-pocztowy — w języku polskim i francuskim, przeznaczony dla specjalnych abonentów w Europie i Ameryce, 11) Ilustracyjny (matryce i fotografie), 12) Biuletyny Lokalne, wydawane przez Wojewódzkie Oddziały PAT, zawierające kronikę wydarzeń o znaczeniu miejscowym, interesujących prasę lokalną, 13) Dziennik Radiowy — Biuletyn informacyjny, ogłaszany przez Polskie Radio 3 razy na dobę, 14) Serwis Loteryjny — nieoficjalna tabela z ciągnienia Loterii Państwowej, wydawana natychmiast po ukończeniu ciągnienia.

Biuletyny przeznaczone na zagranicę zawierają informacje o wszystkich dziedzinach życia polskiego. Wszystkie Biuletyny PAT (poza serwisem loteryjnym) ukazują się codziennie. Cena prenumeraty stosownie do umowy.

Zasięg: Zasięg terytorialny P. A. T. stanowi zasadniczo cały obszar Polski. Ze względu na przynależność PAT do Międzynarodowego Stowarzyszenia Agencyj Sprzymierzonych (Agences Alliées), obejmującego 30 agencyj telegraficznych w Europie i poza Europą — w praktycznym zasięgu wiadomości PAT znajduje się cały świat.

Redaktor Nacz.: Mieczysław Obarski.

Redaktorzy poszczególnych biuletynów: Ogólno-Politycznego: Berson Jan, Kindler Witold, Knake Janusz, Przybyłowski Mieczysław, Stempel Oskar; Gospodarczego: Witwicki Bohdan; Kulturalno-Artystycznego: Szwajcer Jerzy; Sportowego: Muszałówna Kazimiera; Biul. Za-

granicznych: Kowalski Bronisław, Sołtan Jan; Ilustracyjnego: Prystupa Roman; Kier. serwisu loteryjnego: Leśniakowa Maria.

Stali koresp. zagr.: Berlin, Belgrad, Bruksela, Bukareszt, Genewa, Kair, Londyn, Moskwa, Nowy Jork, Paryż, Praga, Rzym, Ryga, Rio de Janeiro, Wiedeń.

Koresp. zagr. nadzwycz.: 71 korespondentów nadzwyczajnych w stolicach państw europejskich i poza europejskich oraz ważniejszych ośrodkach skupienia emigracji polskiej.

Stali koresp. krajowi: we wszystkich miastach wojewódzkich oraz w Gdyni i Gdańsku.

Koresp. krajowi nadzwycz.: 179 korespondentów nadzwycz. w ważniejszych miastach powiatowych oraz ośrodkach wymagających dużego nasilenia informacyj (Centralny Okręg Przemysłowy, okręgi przemysłowe, okręg morski, uzdrowiska itd.), nadto — korespondenci specjalni, wysyłani w zależności od potrzeby w wypadkach nadzwyczajnych, jak szczególnie interesujące zawody sportowe, ekspedycje naukowe, oraz ważniejsze uroczystości w kraju i zagranicą.

Poza działem informacyjnym, P. A. T. posiada następujące Biura:

1) **Biuro Wydawnictw,** które wydaje: Dziennik Urzędowy „Monitor Polski", „Zbiór Wyroków N. T. A.", „Biuletyn Giełdowy", miesięcznik „Arkady", miesięcznik „Wiadomości Portu Gdyńskiego", „Rocznik Polityczny i Gospodarczy" oraz inne wydawnictwa. Biuro Wydawnictw prowadzi również sprzedaż wyrobów artystycznych Mennicy Państwowej oraz sprzedaż „Medalu za Długoletnią Służbę". **Dyrektor Biura:** Franciszek Orzechowski.

2) **Biuro Ogłoszeń i Reklam** — omówione szczegółowo w dziale „Najważn. Biura Ogłoszeń". **Dyrektor Biura** — Stan. Zenon Zakrzewski.

3) **Biuro Filmowe,** produkujące: Tygodnik Aktualności, filmy krótkometrażowe, filmy naukowe i inne (na wąskiej taśmie) oraz wszelkie filmy zleceniowe.

Biuro Filmowe posiada Dział wynajmu tygodników i zniżkowych filmów krótkometrażowych, sprzedaje filmowe aparaty projekcyjne wąskotaśmowe oraz wynajmuje filmy wąskotaśmowe do tych aparatów. **Dyrektor Biura** — Tadeusz Katelbach.

4) **Centrala Druków** przeprowadza rozdział zamówień na druki urzędowe. Dyrektor: Antoni Teodor Mucharski.

5) **Drukarnie Państwowe:** Łuck: ul. Jagiellońska 68, tel. 36-33. Dyr. Jan Wiza. Poznań: ul. Składowa 3, tel. składn. 41-27, tel. pryw. dyr. 67-45, Dyr. Alojzy Cejrowski. Warszawa: ul. Miodowa 22. Dyr. Mieczysław Guranowski.

Oddziały krajowe: Białystok (redakcyjny): ul. Grottgera 1 — 1, tel. 208, — Stefan Klaczyński. Bydgoszcz: ul. Gdańska 22, tel. 15-74, kier. — Kazim. Południowski. Gdynia: Skwer Kościuszki 14, tel. 17-20, kier. — Waldemar Downarowicz. Grudziądz: (przedst. handl.) ul. Groblowa 20, tel. 13-04, — Józef Stanach. Katowice: ul. 3-go Maja 34, tel. 305-65 i 310-91, kier. — Józef Burczak. Kraków: Rynek Główny 6, tel. 104-99 i 105-00, kier. — Stefan Dziama. Lublin (redakcyjny): ul. Peowiaków 8, tel. 16-57, kier. — Stefan Rutkowski. Lwów: Akademicka 11, tel. 200-20 i 200-45, kier. — Edward Kozłowski. Łódź: Piotrkowska 106, tel. 10-111 i 11-524, kier. — Wacław Wagner. Łuck (koresp. wojew.): Piłsudskiego 14, tel. 222, kier. — Roman Janisławski. Poznań: Al. Marsz. Piłsudskiego 24, tel. 28-57 i 28-58, kier. — Aleksander Schedlin - Czarliński. Toruń: ul. Szeroka 5, tel. 263, kier. — Janusz Krupiński. Wilno: Mickiewicza 15 m. 5, tel.: kier. 18-75, red. 6-74, adm. 17-85, kier. — Wiktor Patrycy.

Agencja Telegraficzna „Express" — ATE

Ajencja Telegraficzna „Express" — ATE spółka z o. o. (dr Leon Barysz i Michał Rogoyski).

Poz. rej. handl.: Dz. B. m. XXI-3751/25.

Adres poczt.: W-wa I, Pierackiego 16.

Adres telegraf.: Atexpress, Warszawa.

Telefony: Dyrektor — 260-95, Redaktor Naczelny — 519-07, Redakcja 519-44, 223-05, 314-83, 314-93, Dział Reklamy i Ogłoszeń 304-93.

Oddziały: a) — w kraju: Lwów, Wilno, Łódź, Katowice, Poznań i Gdynia — Gdańsk, b) zagranicą: Bukareszt, Genewa, Londyn, Paryż, Ryga, Tallin, Wiedeń, Genewa.

Data założ.: 1925 r.

Zakres działania: a) Dział Informacyjny Depeszowy z Polski i zagranicy dla prasy krajowej, b) Dział Informacyjny Depeszowy z Polski, krajów bałtyckich, ZSRR i Rumunii dla prasy i ajencji zachodnio-europejskich, serwis światowy dla prasy wschodnio- i północno-wschodnio europejskiej, c) Dział Artykułowo-Wiadomościowy dla prasy polskiej, d) Dział Artykułowo-Wiadomościowy dla prasy zagranicznej (serwis listowy), e) Dział Informacji Gospodarczej, f) Dział Reklamy i Ogłoszeń. Poza reklamą prasową przeprowadza całkowite kampanie reklamowe dla klientów, wyzyskując wszystkie środki reklamy i propagandy.

Zasięg biuletynów: a) w Polsce — prasa stołeczna oraz prowincjonalna we wszystkich województwach, b) zagranicą: ajencje lub dzienniki w Anglii, Austrii, Belgii, Francji, Niemczech, Rumunii i Węgrzech.

Biuletyny: 1) „Serwis Ogólny Krajowy" (wiadomości krajowe, polityczne, kulturalne, społeczne z życia zawodowego i organizacyjnego) — 6 razy dziennie. 2) Serwis Ogólny Zagraniczny (służba informacyjna z całego świata) — 7 razy dziennie. 3) Wiadomości Stołeczne i Prowincjonalne (codzienny reportaż z Warszawy i kraju) — 3 razy dziennie. 4) „Biuletyn Gospodarczy" (informacje gospodarcze i krajowe) — 3 razy dziennie. 5) „Serwis Specjalny ATE" (2 artykuły, dział wiadomości z Sowietów, wiadomości ze świata oraz kronika rzeczy ciekawych) — 5 razy tygodniowo. 6) „Biuletyn Informacyjny dla prasy zagranicznej" (informacje z Polski, krajów sąsiednich, lub serwis światowy dla odbiorców zagranicą po francusku, niemiecku i angielsku) — normalnie 2 razy dziennie, w wypadkach ważniejszych dodatkowa obsługa odbiorców zagranicznych. 7) „ATE News Bulletin" (informacje o Polsce, artykuły i notatki w języku angielskim) — 2 razy tygodniowo. 8) „Internationale ATE Nachrichtendienst" (to samo w języku niemieckim) — 2 razy tygodniowo.

Dyrektor — Czesław Skrzycki.
Redaktor nacz. — Klemens Dunin-Kęplicz.
Sekr. Red. — Albert Sumiński.

Redaktorzy: Serwis Ogólny Kraj. i Zagr. — Tadeusz Domański, Wiktor Michałowski, Stefan Korytek; Redakcja Zagran. — Antoni Chrząszczewski, Tadeusz Luto-

sławski; Wiadomości Stołeczne i Prowincjonalne — Jan Zbrożek.

Stali koresp. zagr.: w Berlinie, Bukareszcie, Genewie, Londynie, Tallinie, Rydze i Wiedniu. Serwis wymienny z ajencjami w Wiedniu, Paryżu i Londynie.

Stali koresp. krajowi: w Gdyni, Gdańsku, Katowicach, Łodzi, Lwowie, Poznaniu, Wilnie.

Dział Reklamy i Ogłoszeń — Kierownik Eryk Zieliński.

Agencja Prasowa i Publicystyczna „Iskra"

Adres poczt.: Warszawa 1, Al. Ujazdowskie 28. **Adres telegr.:** „Iskrage" Warszawa. **Telefony:** dyrektor nacz. 719-09, dyrekcja i sekret. red. 845-01, ref. polityczny 845-00, ref. artykułowy 865-02, ref. gospodarczy 817-03, telefony dla rozmów międzymiastowych 835-04, 845-05, 845-07, 857-06. **Właśc.:** Agencja „Iskra" — wł. Mieczysław Ścieżyński. **Poz. rej handl.:** Dział A Nr. XLII/141. **Data założ.:** 1929 r. **Dyrektor i redaktor nacz.:** Mieczysław Ścieżyński. **Zast. dyrektora:** Maria Albrechtowa. **Zakres działania:** Dział informacyjny i publicystyczny oraz zastępstwa prasowe i propagandowe. **Biuletyny:** codzienne biuletyny: Polityczny, Gospodarczy, Artykułowy. **Cena prenum.:** zależna od umowy.

Polska Informacja Polityczna — Agencja Publicystyczna

Adres: Warszawa 1, Kr. Alberta I-go 6. **Tel.:** 300-94 i 300-97. **Właśc.:** Zdzisław Klimpel. **Data założ.:** 1936 r. **Zakres działania:** serwis artykułowy, dotyczący zagadnień międzynarodowych. **Dyrektor i Redaktor nacz.:** Zdzisław Klimpel. **Zast. Red nacz.:** Janusz Kowalczuk. **Biuletyny:** biuletyn w języku polskim i francuskim, zawiera artykuły, omawiające zagadnienia międzynarodowe. Ukazuje się nieregularnie kilka razy na miesiąc.

Cena prenum.: 5 zł. od każdego dostarczonego artykułu; pren. mies. maximum 35 zł. Za każdy dod. egz. biuletynu w jęz. polskim lub francuskim — 5 zł. mies. **Zasięg:** cała Polska i zagranica.

Polska Katolicka Agencja Prasowa KAP.

Adres. poczt.: Warszawa 1, Miodowa 17. **Adres telegr.:** KAP — Warszawa. **Tel.:** ogólny 228-19, dyrektor 281-55. **Data założ.:** 1927 r. **Dyrektor:** ks. prałat Zygmunt Kaczyń-

ski. **Kier. administr.:** Jan Sikorski. **Kier. działu fotograficznego:** Józef Różewicz. **Zakres działania:** informacje krajowe, zagraniczne, depesze, publicystyka, artykuły popularno - naukowe, informacje radiowe, kinowe i dział ilustracyjny. **Biuletyny:** 1 krajowy (1 × dzien.), 3 dla zagranicy w jęz. angielskim, francuskim, niemieckim (1 × mies.). **Redaktor działu polskiego:** Leon Radziejowski. **Redaktor działu zagran.:** Czesław C. Ziemkiewicz. **Stali koresp. zagr.:** Amsterdam, Berlin, Bratysława, Bruksela, Budapeszt, Genewa, Kurytyba, Londyn, Nowy York, Paryż, Praga, Ryga, Rzym, Watykan, Wiedeń, Zagrzeb. **Stali koresp. kraj.:** Częstochowa, Gdańsk, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Lwów, Łomża, Łódź, Łuck, Pelplin, Pińsk, Płock, Poznań, Sandomierz, Siedlce, Tarnów, Wilno, Włocławek.

Polska Agencja Publicystyczna PAP.

Adres: Warszawa 1, Marszałkowska 95. **Adres telegraf.:** Papkoncern Warszawa. **Tel.:** dyrekcja 989-99, redakcja 990-01, kier. propagandy 992-92, dział reklamy 984-56, księgowość 984-47. **Właśc.:** Polska Agencja Publicystyczna, sp. z o. o. Zarząd: prezes Wojciech hr. Rostworowski. Członkowie: Józef Targowski, Ignacy Potocki **Poz. rej. handl.:** Dział B nr XXI/8866. **Dyrektor i redaktor nacz.:** Jan Kuczabiński, **prokurenci:** Ksawery Dębski, Henryk Rostworowski. **Kier. administr.:** Michał Markowski. **Data zał.:** 1925 r. **Zakres działania:** dostarczanie redakcjom dzienników i czasopism: materiałów informacyjnych, publicystycznych (serwis artykułowy ogólny i artykuły specjalne) i literackich (powieści odcinkowe); opracowywanie wydawnictw specjalnych; prowadzenie biura ogłoszeń. **Biuletyny:** 1) Informacyjny (1 × dzien.), 2) Artykułowy (1 × dzien.), 3) Dernières Nouvelles — w jęz. francuskim (1 × dzien.). **Cena prenum.:** Biuletyn polski miesięcznie 140 zł.: francuski — 15 zł. **Zasięg:** cała Polska. Agencja posiada również stałe kontakty z zagranicą. **Redaktorzy:** działu artykułowego dr. Wacław Poznański, działu gospodarczego — Alfred Wilecki, biuletynu francuskiego — Henryk Rostworowski, kier. działu powieśc. — Halszka Sujkowska. **Stali koresp. zagr.:** Bukareszt, Londyn, New York, Paryż, Praga, Ryga, Rzym, Wiedeń oraz stała placówka w Berlinie (Tiergar-

tenstr. 22), kierownik Tadeusz Skarzyński. Korespondent nadzwycz. na Dalekim Wschodzie: dr. Michał Derenicz — Szanghaj. **Stali koresp. krajowi:** Gdynia — Bolesław Kuźmiński, Łódź — Mieczysław Kołtoński, oraz we Lwowie, Katowicach, Krakowie, Poznaniu. **Informacje o dziale ogłoszeń** P. A. P. patrz w dziale: Najważniejsze Agencje Ogłoszeniowe.

Agence „Correspondance de Presse" ACDP.

Adres: W-wa 1, Chmielna 26 m. 8. **Tel.:** 278-55. **Właśc.:** Warszawska Informacja Prasowa. **Data zał.:** 1.7.1931 r. **Dyrektor i redaktor nacz.:** Stefan Lubliner. **Zakres działania:** wydawanie biuletynu politycznego i dyplomatycznego w języku francuskim. **Biuletyny:** „Bulletin politique et diplomatique" (1 × dzien.). **Cena prenum.:** miesięcznie 50 zł.

Agencja Prasowa „Kabel"

Adres: W-wa 1, Żurawia 8 m. 23. **Tel.:** Red. nacz. 964-96. Ogólny 725-01. **Właściciel i redaktor nacz.:** Jerzy Doboszyński. **Data zał.:** 1.V.1937 r. **Biuletyny:** 1) Komunikacyjno - turystyczny (2 × dzien.), 2) Gospodarczy (1 × dzien.), 3) Polityczny (1 × dzien.), 4) „Tydzień Polityczny" przegląd artykułowy (1 × tyg. we środę), 5) „Wiadomości Wołyńskie" (1 × tyg. w poniedziałek), 6) „Varia" (1 × tyg.). **Cena prenum.:** Abonament całego serwisu dla dzienników miesięcznie 150 zł., dla czasopism 100 zł. **Zasięg:** cała Polska. **Redaktorzy:** działu politycznego: Mieczysław Kafel, działu gospodarczego: Jerzy Doboszyński, działu informacji krajowej: Radosław Wojnicz, działu turystyczno - komunik.: Antoni Dutlinger. **Stali koresp.:** w Berlinie i Zurichu. **Stali koresp. krajowi:** w 37 miejscowościach. **Oddziały:** Gdynia, Starowiejska 37 m. 6, kierownik Stanisław Leon Jeute.

Biuro Informacji Prasowych

Adres: Warszawa 1, ul. Senatorska 28/30. **Właściciel i redaktor nacz.:** Jakub Bejlin. Tel.: 270-77 i 670-86. **Data założ.:** 1923 r. **Zakres działania:** wydawanie biuletynu informacyjnego dla prasy. **Biuletyny:** 1, 2 × dzien. **Cena prenum.:** według umowy.

Polska Agencja Agrarna i Ogólno-Informacyjna

Adres: Warszawa 1, Wilcza 27 m. 1. **Tel.:** 9-95-29, 8-49-82. **Właśc.:** Henryk Dzendzel. **Poz. rej. handl.:** Dział A, Nr. 6001/35. **Data złoż.:** 1935 r. **Zakres działania:** 1. Dział informacyjny' serwis informacyjny krajowy i zagraniczny, polityczny, gospodarczy, agrarny, artykułowy, wiadomości społeczne, „Ze Świata Pracy", przegląd kulturalno - literacki i artystyczny, przegląd cen, sprawy mniejszości narodowych w Polsce, „Kącik dla Kobiet", różne wiadomości. 2. Dział reklamowy: prowadzi reklamę prasową oraz propagandę w dziedzinie agrarnej. **Dyrektor i redaktor nacz.:** Henryk Dzendzel. **Biuletyny:** codziennie ukazuje się: Wiadomości polityczne, z całej Polski, wiadomości zagraniczne, wiadomości gospodarczo-agrarne, różne wiadomości. **Cena prenum.:** cały serwis — 50 zł. mies., serwis gospodarczy — 15 zł. **Zasięg:** Polska, Bułgaria, Czechosłowacja, Niemcy. **Redaktorzy** działu gospodarczego: Jan Kunert, działu różnych wiadomości: Wincenty Sionkowski. **Stali koresp. zagr.:** Londyn, Praga, Sofia, Wiedeń. **Stali koresp. krajowi:** Gdynia, Kielce, Kraków, Lwów, Łódź. Łuck, Poznań, Rzeszów, Toruń, Wilno. **Kier. działu reklamy:** Jan Kowalewski.

Prasowa Agencja Gospodarcza PAG.

Adres: Warszawa 1, Krak. Przedmieście 7. **Tel.:** 324-21. **Właściciel i redaktor nacz.:** Stanisław Zalewski. **Data zał.:** 1937 r. **Zakres działania:** wydawanie biuletynów gospodarczych dla instytucji przemysłowo - handlowych. **Biuletyny:** 1 codziennie z wyjątkiem świąt. **Cena prenum.:** od 30 do 100 zł. **Koresp. krajowi:** w poważniejszych ośrodkach przemysłowych. **Zasięg:** cała Polska. **Oddziały:** Gdynia: Katowice, Kraków, Lwów, Łódź, Poznań.

Warszawska Informacja Prasowa W. I. P.

Adres: Warszawa 1, skrytka poczt. 841, ul. Chmielna 26 m. 8. **Adres telegr.:** „Lublipres" Warszawa. **Tel.:** 278-55. **Właśc.:** Stefan Lubliner. **Poz. rej. handl.:** Dział A Nr. XIX/404. **Rok zał.:** 1924 r. **Dyrektor i redaktor nacz.:** Stefan Lubliner. **Zakres działania:** dostarczanie materiałów informacyjnych dla prasy instytucyj publicznych

i społecznych. **Biuletyny:** 1) „Sprawy polityczne“ (1 × tyg.), red. Stefan Lubliner, 2) „Wiadomości Ukraińskie“ (1 × dzien.) red. dr Wiktor Jakubowski, 3) „Wiadomości codzienne z prasy żydowskiej“ (1 × dzien.) red.: inż. Józef Fels, 4) biuletyn „Kronika Finansowa“ red. Seweryn Pavé, 5) „Kronika miesięczna z życia Rosji Sowieckiej“ red. dr. Rafał Blueth, 6) „Wiadomosci wyznaniowo-religijne“ w prasie żydowskiej (2 × tyg.), red.: inż. Józef Fels. **Ceny prenum.:** (miesięcznie): ad 1) — 6 zł., ad 2) — 40 zł., ad 3) — 25 zł., ad 4) — 8 zł., ad 5) — 10 zł., ad 6) — 4 zł. **Stali koresp.:** Kraków, Lwów, Poznań, Wilno.

Agencja „ZACHÓD“.

Adres: Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 m. 29. **Adres telegr.:** Poznań, Zachód. **Tel.:** 27-27 i 61-08. **Właściciel:** Kazimierz Żakowski. **Data założ.:** 1932 r. **Zakres działania:** 1) Wydawanie biuletynów informacyjnych (patrz pod Biuletyny). 2) Wydawanie miesięcznika p.t. „Gospodarka Zachodnia“, oraz sporadycznych wydawnictw gospodarczych. 3) Obsługa indywidualna prasy w zakresie informacji z terenu Wielkopolski i Pomorza, dostarczanie stałej korespondencji z tego terenu w formie artykułów oraz obsługa w postaci zamówionych opracowań poszczególnych zagadnień. **Dyrektor i redaktor nacz.:** mgr Kazimierz Żakowski. **Biuletyny:** 2 × tyg. 1) Biuletyn Informacyjno - Publicystyczny (az) — dla prasy i organizacji gospodarczych oraz 2) „Koniunktury Gospodarcze“. **Cena prenum.:** miesięcznie zł 50.—. **Zasięg:** cała Polska. **Kierownik działu koniunktur:** Zofia Chudzicka. **Stali koresp.:** Bydgoszcz, Gdynia, Katowice, Poznań, Toruń, Warszawa.

Ajencja ŚLĄSKA.

Adres: Katowice, Zamkowa 7a. **Adres Telegr.:** **Ajencja** Śląska Katowice. **Telefony:** dla rozmów międzymiastowych 346-48, lokalny 331-29. **Właśc.:** Ajencja Śląska wł. Elfryda Książek. **Data założ.:** 1935 r. **Zakres działania:** 1) wydawanie biuletynu informacyjnego, 2) dostarczanie reportaży i artykułów specjalnych, 3) prowadzenie działu reklamy prasowej dla prasy. **Dyrektor Agencji:** Elfryda Książek. **Biuletyny:** 2 × dziennie, biuletyn obejmujący wiadomości ze wszystkich dziedzin życia na Śląsku. **Cena prenum.:** 50 zł miesięcznie wraz z kosztami

przesyłki (opłata za list dworcowy oddzielnie). **Redaktor** **rownik działu koniunktur:** Zofia Chudzicka. **Stali koresp.:** **naczelny:** Józef Książek. **Stali koresp.:** we wszystkich miastach powiatowych Śląska. **Kier. działu Reklamy:** Kazimierz Goździk.

Żydowska Agencja Telegraficzna — Ż. A. T.

Adres poczt.: Warszawa 1, ul. Długa 31. **Adres telegr.:** Jewcorrau Warszawa. **Tel.:** 11-90-42, 11-14-19. **Właść.:** „Żydowska Agencja Telegraficzna w Polsce, Sp. z o. o.". **Poz. rej. handl.:** Dział B, Nr. LXIV/9351. **Data założ.:** 1919 r. **Zakres działania:** serwis informacyjny z życia żydowskiego. Serwis obejmuje sprawy: polityczne, gospodarcze, społeczne, kulturalne i obyczajowe, działy te nie są rozgraniczone. Do biuletynu dołączane są dorywczo artykuły informacyjne. **Dyrektor i redaktor nacz.:** Manuel **Mozes. Biuletyny:** Dwa biuletyny, równoległe i jednobrzmiące: w języku polskim i żydowskim, ukazuje się zależnie dopływu materiału, najmniej jednak 2 razy dziennie. **Cena prenum.:** wg umowy. **Zasięg:** Polska, Rumunia i kraje bałtyckie. **Redaktorzy:** Jakub Berman i Lejb Mandelbrot. **Stali koresp. zagr.:** Korespondenci Jewish Telegraphic Agency Ltd., Londyn, we wszystkich prawie stolicach europejskich i krajach pozaeuropejskich, objętych strefą brytyjską są zarazem stałymi korespondentami Ż. A. T.; w tym samym sensie Ż. A. T. obsługiwana jest przez stałych korespondentów Jewish Telegraphic Agency, Nowy York, w krajach Ameryki Północnej i Południowej, oraz korespondentów Palestine Telegraphic Agency, Jerozolima, w krajach Bliskiego Wschodu (Afryka Południowa i Azja Przednia). **Stali koresp. zagr.: ŻAT** współpracuje stale i korzysta z serwisu następujących agencji: a) Jewish Telegraphic Agency Ltd. (J. T. A.), Londyn, b) Jewisch Telegraphic Agency (J. T. A.), Nowy Jork, c) Palestine Telegraphic Agency (P. A. T.), Jerozolima, d) Agence Télégraphique Juive (A. T. J.), Paryż, e) Zidovski Telegrafni Agentura (Z. T. A.), Praga, i f) Jüdische Telegraph-Agentur (J. T. A.), Berlin. Poprzez afiliacje wymienionych wyżej agencji z Reuterem, Havasem i Associated Press (A. P.) te ostatnie obsługują pośrednio także Ż. A. T. **Stali koresp. krajowi:** We wszystkich miastach wojewódzkich i w W. M. Gdańsku.

INSTYTUCJE WSPÓŁDZIAŁAJĄCE Z PRASĄ

Tow. Ruch S. A.

Firma: Polskie Towarzystwo Księgarni Kolejowych „Ruch“ S. A.

Adres: Warszawa 1, Al. Jerozolimska nr 63.

Adres Telegraficzny: Ruch — Warszawa.

Telefony: Zarząd 9-93-61, Wydz. Księgarni Kolejowych 9-93-41. Wydz. Kolportażu Miejskiego 8-17-63, Wydz. Odbiorców 9 95-87, Wydz. Rozrachunkowy z Administracjami Pism 9-93-62.

Rok założenia: 1918 jako sp. z ogr. odp., w 1920 przekształcona na spółkę akcyjną. Statut Spółki ogłoszony w Monitorze Polskim nr 122 z dnia 29 maja 1931 roku.

Rada Nadzorcza: prezes Stefan Krzywoszewski, wiceprezesi: Wojciech Baranowski i Antoni Lewandowski, członkowie: Stanisław Arct, Józef Chodak, Karol Czerny, Janina Hołówkowa, Feliks Mrozowski, Zygmunt Pieracki, Tadeusz Tchorzewski i dr Mieczysław Ziemnowicz.

Zarząd: prezes — Leon Puławski, naczelny dyrektor — Edmund Seyfried, dyrektor — Stanisław Godycki-Ćwir-

ko, członkowie Zarządu — dr Jan Gebethner, Mieczysław Dobija.

Kierownicy wydziałów centrali: Księgowość — Jan Kocur, Sekretariat — Anna Świerkowska, Reklama — Bolesław Horn, Kolportaż miejski — Mieczysław Jarzębowski, Wydz Księgarni Kolejowych — Wilhelm Pretzel, Wydz. Odbiorców — Henryk Stolz, Ekspedycja pism — Jan Gzell, Hurtownia mat. pisem. — Leonard Zwoliński, Wydz. Gospodarczy — Antoni Ochęduszko, Księgarnia — Alojzy Postek, Rozrach. z admin. pism — Ryszard Turowski, Statystyka — Tadeusz Nähr, Wydz. Tytoniowy — Dyonizy Smoleński, Zwrotownia — Bronisław Barzycki, Admin. domów i samochodów — Czesław Zborowski.

Oddziały: Kraków, A. Potockiego 3, Dyrektor Stanisław Szeremeta; **Poznań,** Piekary 16/17, Dyrektor Marcin Eisele; **Lwów,** Romanowicza 1, Dyrektor Jerzy Doliński; **Gdańsk,** Kaszubski Rynek 21, Dyrektor Dymitr Jabłoński.

Rozdzielnie: Brześć n/Bugiem, Steckiewicza 2; **Gdynia,** Świętojańska 56, **Katowice,** Konopnickiej 1; **Łódź,** Piotrkowska 101; **Sosnowiec,** Dęblińska 1.

Własne punkty sprzedaży: a) 518 księgarń kolejowych i kiosków, b) punkty sprzedaży w Warszawie: kiosków — 35, koszów — 725, c) liczba kolporterów lotnych: w Warszawie — 500, na prowincji — 220.

Odbiorcy na prowincji: w 570 miejscowościach 719 odbiorców, którzy sprzedają pisma w 2000 punktów.

Odbiorcy zagraniczni — 160 (księgarnie i biura dzienników).

Obroty ogólne: za 1937 rok około zł 24.000.000; obrót dziennikami i czasopismami stanowi 60% tej sumy.

Bliższe dane o kolportażu dzienników i czasopism za pośrednictwem T-wa „Ruch“ w tablicy na str. 23.

BIURO REKLAMY I OGŁOSZEŃ
AJENCJI TELEGRAFICZNEJ „EXPRESS"

WARSZAWA PIERACKIEGO 16
TEL. 304-93

● projektuje kampanie reklamowe i propagandowe ● przyjmuje ogłoszenia do wszystkich pism ● organizuje wszystkie elementy reklamy,

●

● wybiera najskuteczniejsze środki reklamy i propagandy ● opracowuje teksty, rysunki, układy graficzne dla klientów i pism,

●

● dysponuje zespołem specjalistów wszystkich działów reklamy: redaktorów tekstów, grafików dziennikarzy, fotografów, dekoratorów i t. p.

●

PODSTAWĄ USŁUG ATE JEST:

● fachowość i szybkość obsługi ● zachowanie tajemnicy zawodowej ● staranność w wykonaniu każdego zlecenia ● zaufanie klienta ●

POLSKI ZWIĄZEK REKLAMOWY

Adres: Polski Związek Reklamowy — W-wa, Królewska 5. (Gmach PAT'a). **Tel.** 687-23.

Władze Związku:

Zarząd: prezes — Stanisław-Zenon Zakrzewski, vice-prezes —Franciszek Głowiński, skarbnik — Zygmunt Bieberstein, sekretarz — Zbigniew Jabłkowski, członkowie — Krzysztof Eydziatowicz, Kazimierz Jabłowski, Melchior Wańkowicz.

Komisja Rewizyjna: Czesław Włodarkiewicz, Zdzisław Korwin-Kossakowski, Kazimierz Czepelewski, Tadeusz Galewski, Hugo Loevy.

Sąd Koleżeński: Przewodniczący — Michał Rogóyski, Członkowie Sądu — Ignacy Morawski, Zygmunt Lityński, Stefan Łęski, Władysław Świątecki oraz radca prawny P. Z. R. adw. Jan Pożaryski.

Sekcje Związku:

W ramach Polskiego Związku Reklamowego istnieją następ. sekcje specjalne:

Sekcja Nauczania Reklamy: Przewodniczący — Włodzimierz Referowski.

Sekcja ta, ma za zadanie przygotowanie jednolitego programu nauczania reklamy w szkołach zwykłych i na kursach specjalnych, jak również przeszkolenie wykładowców reklamy.

Sekcja Propagandystów Społecznych: Przewodnicząca — Eugenia Waśniewska.

Zadaniem Sekcji jest skupienie ludzi, prowadzących propagandę instytucyj społecznych, związków itp., celem wspólnego opracowywania zagadnień społeczno-propagandowych.

W dniu 1.I.1938 r. Związek liczył 129 członków.

Wysokość składki członkowskiej:

Osoby prawne płacą wpisowe zł. 40.— i składkę roczną zł. 60.—.

Osoby fizyczne płacą wpisowe zł. 10.— i składkę roczną zł. 18.—.

Polski Związek Reklamowy założony został w r. 1928. W tymże roku, podczas Światowego Kongresu Reklamy

w Paryżu P. Z. R. przystąpił do kontynentalnego Związku Reklamy, (L'Union Continentale de la Publicité), wchodzącego w skład Światowego Związku Reklamy — (International Advertising Association).

Cel i zadania Związku.

Celem Związku jest działalność naukowa i społeczno-gospodarcza zmierzająca do podniesienia poziomu reklamy i wzajemnego zbliżenia ludzi, pracujących w dziedzinie reklamy oraz jej konsumentów.

Cel ten osiąga Związek przez: opracowywanie zagadnień reklamowych zarówno teoretycznych jak i praktycznych oraz wydawanie pisma, poświęconego tym zagadnieniom; współdziałanie w rozwoju wiedzy ekonomiczno-społecznej i handlowej przez badanie roli i znaczenia reklamy w tych dziedzinach, w szczególności przez: tworzenie fachowego księgozbioru, zbieranie materiałów do Archiwum Reklamy, organizowanie odczytów, wykładów i pogadanek fachowych oraz zjazdów, mających na celu omawianie zagadnień reklamy, przeprowadzanie ankiet; uczestniczenie w kongresach i wystawach; organizowanie wycieczek dla celów poznawczych; ochronę interesów ekonomicznych członków Związku; utrzymywanie łączności z podobnymi organizacjami zagranicznymi.

NAJWAŻNIEJSZE AGENCJE REKLAMOWE DZIAŁAJĄCE W POLSCE

Biuro ogłoszeń i reklam P. A. T.

Adres: W-wa 1, Królewska 5. **Tel.:** dyrektor 6-26-06, wydział rekl. tramwajowej 233-53, akwizytorzy 252-26. **Właśc.:** Polska Agencja Telegraficzna, przedsiębiorstwo państwowe, skomercjalizowane. **Dyrektor biura:** Stanisław Zenon Zakrzewski. **Zakres działania:** Dział ogłoszeń prasowych — obsługuje urzędy, instytucje i przedsiębiorstwa państwowe oraz klientelę prywatną. Dział Reklam— przeprowadza na zasadach wyłączności 1) reklamę plakatową w Warszawie (na słupach miejskich) i szeregu większych miast, 2) reklamę tramwajową w Warszawie i większych miastach, 3) plakatowanie w urzędach gminnych.

DOSKONAŁE OGŁOSZENIE! KTO PROWADZI TĘ KAMPANIĘ?
BIURO „LARUM". A OBROTY KLIENTA WZROSŁY W CIĄGU ROKU O 52%
DZWONY Z CAŁEGO ŚWIATA

Biuro Ogłoszeń „Larum“

Adres: W-wa 1, Królewska 1. **Tel.:** dyrekcja i dział techniczny — 616-38, rachuba klientów i ogólny 518-72, rachuba redakcji 616-43. **Data zakł.:** 1932 r. **Poz. rej. handl.:** Dział A Nr. XXXVI. 103. **Zakres działania:** wszystkie gałęzie reklamy. **Korespondenci:** w Antwerpii, Berlinie, Londynie, New Yorku i Paryżu.

Biuro Ogłoszeń Polskiej Agencji Publicystycznej— P. A. P.

Adr.: W-wa 1, Marszałkowska 95. **Tel.:** dyrekcja — 989-99, szef Wydziału 992-92, biuro ogłoszeń 994-56, buchalteria i kasa 984-47. **Właśc.:** Polska Agencja Publicystyczna, Sp. z o. o. Zarząd: Wojciech hr. Rostworowski, Józef Targowski, Ignacy Potocki. **Data zakł.:** 1925 r. **Poz. rej. handl.:** Dział B nr XXI/3866. **Kapitał zakł.:** 100.000 zł. **Dyrektor:** Jan Kuczabiński. **Kierownik Biura Ogłoszeń:** Ignacy Hanczak. **Zakres działania:** reklama prasowa i publicystyczna oraz wszelka inna reklama. **Przedstawicielstwa:** Łódź, Piotrkowska 106, tel. 128-06, Lwów, Zimorowicza 16, tel. 204-09.

Biuro Ogłoszeń Teofil Pietraszek

Adres: W-wa 1, Marszałkowska 115. **Tel.:** biuro 509-72, gabinet właśc. 509-73, buchalteria 609-73. **Data zakł.:** 1915 r. **Właśc.:** Teofil Pietraszek. **Poz. rej. handl.:** Dział A/IX-239 10.I.1920. **Zakres działania:** Przede wszystkim reklama prasowa w Polsce i za granicą oraz reklama plakatowa i wszelka inna.

Żadnych oddziałów lub filii biuro nie posiada.

Biuro Reklamy i Ogłoszeń Agencji Telegraficznej „Express“

Adres: W-wa 1, Pierackiego 16. **Tel.:** centrala 304-93. **Właśc.:** Agencja Telegraficzna „Express“ — ATE., Sp. z o. o. (Wł.: Dr. Leon Barysz i Michał Rogóyski). **Data zakł.:** 1937 r. **Poz. rej. handl.:** Dz. B. XXI-3751/25. **Kapitał zakł.:** 10.000 zł. **Kierownik biura:** Eryk Zieliński. **Zakres działania:** Biuro przeprowadza całkowite kampanie reklamowe, przy wyzyskaniu wszelkich środków: prasa— ogłoszenia i artykuły, reklama zewnętrzna — plakaty, de-

koracje wystaw i wnętrz, targi (stoiska), wydawnictwa, druki reklamowe, atrakcje i fotografie reklamowe itp.

Międzynarodowe Biura Ogłoszeń

Adres: W-wa 1, Wierzbowa 11. **Tel.:** dyrekcja 688-35, biuro — 662-36. **Właśc.:** Liliana-Jolanta Jakobson i Teodor Jakobson. **Data założ.:** 1905 r. **Poz. rej. handl.:** A/Nr. VIII/455. **Dyrektor:** Teodor Jakobson.

„P A R" Polska Agencja Reklamy

Adres poczt.: Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11. **Tel.:** dyrektor (m. pryw.) 6811, biuro 4476, 2231, 2235, 3815, 3630 (drukarnia). **Właśc.:** Franciszek Krajna. **Data założ.:** 1919 r. **Zakres działania:** ogłoszenia prasowe oraz wszelkiego rodzaju reklama optyczna, jak plakatowa, tramwajowa, kinowa etc. **Prokurenci:** Jan Borys, Kazimierz Geppert, Marian Wtorkowski, Sywester Dezor. **Oddziały:** Warszawa, Bracka 17, tel.: 231-35, 515-24, 411-45, Kierownik: Czesław Włodarkiewicz; Bydgoszcz, Mostowa 12, tel. 15-52, Kierownik: Zygmunt Gruszczyński; Katowice, Dyrekcyjna 10, tel. 317-80, Kierownik: Marian Budzyński; Kraków, Rynek Główny 46, tel. 103-66, Kierownik: Feliks Majchrzycki; Toruń, Szeroka 28, tel. 27-21, Kierownik: Teodor Kurzętkowski.

Polskie T-wo Powiernicze dla Prasy i Propagandy — „Pro-Pressa"

Adr.: W-wa 1, Bracka 23. **Tel.:** dyrekcja, dział propagandy i ogłoszeń — 306-00, dział redakcyjny — 306-11, centrala prenumerat — 306-55. **Właśc.:** T-wo Powiernicze dla Prasy i Propagandy, Sp. z o. o. **Zarząd:** przewodn.: Zygmunt Pieracki, członkowie: Dr Emilia Pieracka, Czesław Koliński, Sylwester Budrewicz. **Data założ.:** listopad 1937 r. **Poz. rej. handl.:** Dz. B/LXXIV Nr. 10796. **Kapitał zakł.:** 10.000 zł. **Dyrektor:** Zygmunt Pieracki. **Zakres działania:** Zastępowanie krajowych i polskich zagranicznych wydawnictw w czynnościach gospodarczych, administracyjnych i prawnych; techniczna i materiałowa pomoc w zakresie wszelkiej gestii wydawniczej; przyjmowanie ogłoszeń do dzienników, czasopism i innych druków, a przede wszystkim do krajowych periodyków

społecznych, zawodowych (branżowych) z wszelkich dziedzin przemysłu i handlu oraz prasy prowincjonalnej (regionalnej); wykonywanie powierzonej przez przemysł i handel propagandy we wszelkich jej formacjach; wydawanie w zakresie propagandy, na rachunek własny, książek i czasopism; wydawanie periodycznych druków i książek na rachunek osób lub instytucyj; przedstawicielstwo krajowych oraz zagranicznych agencyj publicystycznych ,agencyj prasowych fotograficznych i innych, działających w zakresie zapotrzebowań prasy. Biuro prowadzi 1) dział propagandy ogólnej (kier. — dyr. Z. Pieracki), 2) dział ogłoszeń prasowych (kier. — S. Budrewicz). **Oddziały:** Centrala prenumerat czasopism polskich W-wa 1, Widok 5, tel. 306-55.

Towarzystwo Reklamy Międzynarodowej

Adres: W-wa 1, Sienkiewicza 14. **Tel.:** dyrekcji 205-68, Centrala 570-50, wewn. 1 — Dyrekcja, 2 — Wydz. Zleceń, 3 — Kierownik Biura, 4 — Buchalteria i Kasa, 5 — Rachuba Odbiorców, 6 — Kierownik Rachuby, 7 — Rachuba Dostawców, 8 — Kontrola Ogłoszeń, 9 — Ekspedycja, 10 — Atelier Graficzne, 11 — Przedstawiciele. **Data założ.:** 1915 r. **Właśc.:** Towarzystwo Reklamy Międzynarodowej, Sp. z o. o. Zarząd: Dr Kazimierz Zaczek, Zygmunt Bieberstein, Władysław Bieberstein, Marian Kirsch. **Poz. rej. handl.:** Dział B. XVIII Nr 3354. **Kap. zakł.:** 25.000 zł. **Dyrektor:** Zygmunt Bieberstein. **Zakres działania:** Reklama prasowa, plakatowa, kinowa. **Oddziały:** Katowice, Pl. Marsz. Piłsudskiego 11, tel. 324-80 — kier. dr. Wilian Safir. Kraków, Floriańska 25, tel. 136-81— kier. Róża Kirschówna.

Uniwersalna Agencja Reklamowa

Adres: W-wa 1, Marszałkowska 142. **Tel.:** dyrekcja 236-47 dod. buchalteria, 543-73 dod. ogłoszenia. **Właśc.:** Uniwersalna Agencja Reklamowa Zygmunt Goldwasser i Leon Berkowicz. **Data założ.:** 1929 r. Poż. rej. handl.: A XXVIII/142. **Kapitał zakł.:** 60.000 zł. **Dyrektorzy:** Zygmunt Goldwasser i Leon Berkowicz. **Zakres działania:** reklama prasowa, częściowo tramwajowa i kolejowa. **Oddziały:** Katowice, Dąbrowskiego 3 — kierownik Henryk Szmulewicz.

Warszawska Agencja Reklamy, Jan Ziółkowski

Adres: W-wa 1, Sienkiewicza 2. **Tel.:** dyrekcja 346-15, biuro 615-64. **Właśc.:** Jan Ziółkowski. **Data założ.:** 1934 r. **Poz. rej. handl.:** Dział A. XLV/103. **Kapitał zakł.:** 20.000 zł. **Dyrektor:** Jan Ziółkowski. **Zakres działania:** reklama prasowa, plakatowa i tramwajowa, kinowa. **Kierownicy działów:** prasowego — Wacława Osiecka; plakatowego i tramwajowego — Karol Kruszczyński, filmowego — Ryszard Kalicki.

WYŻSZA SZKOŁA DZIENNIKARSKA

Warszawa 1, Rozbrat 44-a, tel. 708-63. Sekretariat czynny od g. 17 do 19.

Rys historyczny

Pierwsza na ziemiach polskich Szkoła Dziennikarstwa powstała w roku 1917, jako wydział dziennikarsko-publicystyczny w Szkole Nauk Politycznych. Dalszym etapem w rozwoju nauczania dziennikarstwa w Warszawie, były wykłady przedmiotów prasowych oraz seminaria z dziedziny tych przedmiotów w Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie.

W połowie 1927 roku po odłączeniu Szkoły Dziennikarsko-Publicystycznej od Wolnej Wszechnicy Polskiej, rozpoczęło się drugie dziesięciolecie w życiu uczelni, która otrzymała własny statut wraz z nazwą „Wyższa Szkoła Dziennikarska", zatwierdzony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. W roku 1936 W. S. D. otrzymała własny gmach.

Organizacja Wyższej Szkoły Dziennikarskiej

Prawnym właścicielem uczelni jest **Towarzystwo Wyższej Szkoły Dziennikarskiej**, utworzone w roku 1927.

Sprawami T-wa kieruje Zarząd w składzie pp.: prezes — Aleksander hr. Dzieduszycki, zastępcy — senator Józef Evert i sędzia Bohdan Dzięciołowski, skarbnik — Tadeusz Tchorzewski, sekretarz — dr Cezary Berezow-

ski. Członkowie: Feliks Mrozowski, Stanisław Fałat, Wacław Sieroszewski, Roman Starzyński; zastępcy: ks. prałat Kaczyński, pp. Ludomił Lewenstam i Antoni hr. Lanckoroński. Do **Komisji Rewizyjnej** wchodzą pp.: Wacław Dzierżawski, Antoni Wieniawski i Stanisław Szudek, zastępcami są pp.: dyr. Stanisław Kauzik i kpt. Karol Koźmiński.

Rada naukowa ustala program działalności Wyższej Szkoły Dziennikarskiej oraz czuwa nad jego wykonaniem, wybiera dyrektora i wicedyrektora Szkoły, profesorów, wykładających i lektorów, oraz pomocnicze siły naukowe. Rada uchwala programy naukowe, wydaje opinie naukowe, układa projekty preliminarza pomocy naukowych, wyznacza egzaminatorów i referentów.

Kierownictwo pedagogiczne Szkoły spoczywa w rękach **Dyrekcji.** Dyrektorem Szkoły jest red. Wincenty Trzebiński, zaś jego zastępcą Stanisław Jarkowski.

Organizacja studiów

Wyższa Szkoła Dziennikarska jest uczelnią jednowydziałową. Program wykładów obejmuje następujące przedmioty:

Kurs. I. Historia prasy; Technika i organizacja prasy; Samokształcenie dziennikarza; Seminarium dziennikarskie; Technika druk. i grafika. Hist. polit. Polski XIX i XX w.; Geografia gospodarcza; Ekonomia polityczna; Skarbowość; Prawo konstytucyjne Polski; Prawo administracyjne Polski; Literatura polska i obca ost. doby; Stylistyka polska; Język francuski; Język niemiecki.

Kurs II. Ustroje państw. i prądy polit.; Pras. służba parlamentarna; Semin.: dziennikarskie, publicystyczne; Służba ajenc. w prasie; Reklama prasowa; Administr. dziennika i kolportaż; Prawo prasowe i autorskie; Prawo międzynarodowe publ.; Hist. doktryn ekonom.; Semin z zakr. ekonomii politycznej; Polityka społeczna; Teoria form literackich; Język francuski; Język niemiecki.

Kurs III. Prasa współczesna; Dział gosp. w dzien. Seminaria: dziennikarskie, publicystyczne, reklamowe, z zakr. ekon. polit.; Polityka: ekonomiczna, komunalna, społeczna; Język: francuski, niemiecki; Stenografia.

W Wyższej Szkole Dziennikarskiej wykładają pp.:
Dr Berezowski Cezary: prawo konstytucyjne i między-

narodowe. **Dr Biegeleisen Władysław:** ekonomia, polityka ekonomiczna, historia doktryn ekonomicznych, polityka komunalna. **Boleski Andrzej:** współczesna literatura polska i obca. **Dr Durkacz Piotr:** polityka społeczna. **Fałat Stanisław:** skarbowość. **Dr Furmanik Stanisław:** stylistyka polska i teoria form literackich. **Giełżyński Witold:** ustroje państwowe i prądy polityczne; prasowa służba parlamentarna; seminarium dziennikarskie. **Dr Hilarowicz Tadeusz:** polskie prawo administracyjne. **Jarkowski Stanisław:** historia prasy i prasa współczesna. **Kielski Bolesław:** język francuski. **Kuczabiński Jan:** administracja dziennika i kolportaż. **Dr Pajewski Janusz:** historia polityczna Polski 19. i 20. wieku. **Poniatowski Józef:** geografia gospodarcza. **Dr Potulicki Michał, zast. adw. Pożaryski Jan:** prawo prasowe i autorskie. **Półtawski Adam:** technika druku i grafika. **Trzebiński Wincenty.** technika i organizacja prasy; dział gospodarczy w dzienniku. **Wasowski Józef:** samokształcenie dziennikarza; służba ajencyjna w prasie; seminarium publicystyczne. **Dr Zagórowski Zygmunt:** język niemiecki. **Zakrzewski Stan. Zenon:** reklama w prasie; seminarium reklamy. **Kalasiewicz Bogusław,** lektor: stenografia.

Czesne wynosi zł. 340 na I kursie, zł. 320 na II kursie i zł. 260 na trzecim kursie.

Po ukończeniu trzyletniego kursu, złożeniu egzaminu i pracy dyplomowej absolwenci W. S. D. otrzymują dyplomy, uprawniające ich do zajmowania stanowisk I kategorii w służbie państwowej.

Na dzień 1 stycznia 1938 r. było w uczelni około 300 słuchaczów.

W roku 1936/37 do egzaminu dyplomowego przystąpiło 20 słuchaczów, z których część otrzymała już dyplomy, część zaś nie dopełniła jeszcze wszystkich formalności z tym związanych.

MIĘDZYNARODOWE ORGANIZACJE PRASOWE

Międzynarodowa Federacja Związków Wydawców Dzienników i Czasopism

(Fédération Internationale des Associations des Directeurs et des Editeurs de Journaux — F. I. A. D. E. J.)

Międzynarodowa Federacja Wydawców powstała w r. 1933 z inicjatywy Związków Wydawców Dzienników Holandii, Polski i Szwajcarii.

Celem Federacji jest, jak głosi art. 2 statutu, badanie wszelkich zagadnień prasowych w płaszczyźnie międzynarodowej, z wyłączeniem kwestii politycznych i społecznych, oraz ochrona zarówno moralnych jak materialnych interesów prasy na terenie międzynarodowym.

Pierwszy konstytucyjny zjazd Federacji obradował w Hadze w maju roku 1933, drugi w Madrycie w listopadzie roku 1933 (łącznie z Międzynarodową Konferencją Prasową), 3-ci w Paryżu w listopadzie r. 1934, 4-ty w Zurichu w lipcu roku 1935, oraz ostatni (5) w maju roku 1937 w Wiedniu.

W skład Federacji wchodzą według stanu ze stycznia 1938 r. Związki Wydawców Dzienników: Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Finlandii, Francji, Hiszpanii, Holandii, Italii, Norwegii, Polski, Rumunii, Szwecji, Szwajcarii oraz Węgier; szereg organizacyj wydawców, innych krajów zapowiedział swój akces do Federacji i czynnie z nią współpracuje.

Czwarty kongres Federacji, odbyty w lipcu 1935 roku, dokonał wyboru komitetu wykonawczego na okres trzyletni w składzie następujących przedstawicieli Związków Wydawców: prezes E. Rietmann, dyrektor dziennika „Neue Zürcher Zeitung“ (Związek szwajcarski), wiceprezes p. J. W. Henny, dyrektor dziennika „Leidsch Dagblad“ (Związek holenderski), sekretarz generalny p. A. M. Chauchat, dyrektor czasopisma „Le Moniteur de la Presse“ (Związek francuski), oraz zastępca sekretarza generalnego p. St. Kauzik, dyrektor Polskiego Związku Wydawców.

Ostatni, piąty kongres F. I. A. D. E. J. odbył się w Wiedniu w maju 1937 r. pod honorowym przewodnictwem ministra Ludwiga, prezesa Austriackiej Izby Prasowej. Delegacja polska wystąpiła z referatami w sprawach telekomunikacyjnych, przewozu pism samolotami, oraz w sprawie międzynarodowych legitymacji prasowych. Wnioski polskie w tych sprawach zostały przyjęte jednomyślnie i kongres F. I. A. D. E. J. powierzył przedstawicielowi Polskiego Związku Wydawców kontynuowanie prac w tych dziedzinach w charakterze głównego referenta. Z innych decyzji kongresu należy wymienić uchwałę w sprawie utworzenia specjalnej Komisji Papierniczej pod przewodnictwem wiceprezesa Federacji J. W. Henny'ego (Holandia), mającej za zadanie zbadanie sytuacji na rynkach papierów wydawniczych w Europie.

Następny Kongres Federacji został zwołany na maj 1938 r. do Rzymu. Głównym zagadnieniem które zostało umieszczone na porządku obrad tego Zjazdu, będzie sprawa prostowania nieścisłych wiadomości. Należy nadmienić, iż Międzynarodowa Federacja Wydawców zajęła się tym zagadnieniem na skutek wniosku delegacji polskiej, zgłoszonego na Kongresie Madryckim; również i na następnych zjazdach delegacja polska wskazywała stale na ważność tego zagadnienia, przedstawiając odpowiednie memoriały. Dlatego też umieszczenie tej sprawy jako naczelnego zagadnienia Kongresu Rzymskiego jest wielkim sukcesem Polskiego Związku Wydawców. Sprawozdawcą tej sprawy został wyznaczony obok prezesa F. I. A. D. E. J. dyr. Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism p. St. Kauzik.

Z licznych prac podjętych przez Polski Związek Wy-

dawców Dzienników i Czasopism dla Federacji, podkreślić również należy prace w dziedzinach następujących: usprawnienie i potanienie międzynarodowych przewozów gazet za pośrednictwem poczty, kolei i samolotów; potanienie prasowych rozmów telefonicznych, telegramów i radiotelegramów w obrocie międzynarodowym; uregulowanie wzajemnych stosunków radia i prasy; uregulowanie stosunków ogłoszeniowych w obrocie międzynarodowym; nowelizacja międzynarodowego prawa autorskiego.

Adres agend Federacji: Présidence de la FIADEJ. Neue Zürcher Zeitung, Zürich; Secrétariat de la FIADEJ, Office Technique de Presse, 59, rue St. Lazare, Paris albo też Sekretariat FIADEJ, Polski Związek Wydawców, Zgoda 8/4 Warszawa I.

Międzynarodowa Federacja Dziennikarska

(Fédération Internationale des Journalistes F. I. J.)

Międzynarodowa Federacja Dziennikarska została założona w 1926 r. Do Federacji należą organizacje krajowe dziennikarskie jako członkowie zwyczajni, w tej liczbie Związek Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej w charakterze członków afiliowanych kilka organizacji korespondentów zagranicznych. Siedzibą Federacji jest Paryż.

Władzą naczelną F. I. J. jest Kongres, który obraduje raz na dwa lata. Komitet Wykonawczy obraduje cztery razy do roku i składa się z członków prezydium oraz delegacji wszystkich organizacji wchodzących do F. I. J. Wiosenny Zjazd Komitetu Wykonawczego w 1938 r., na zaproszenie delegacji Związku Dziennikarzy R. P., został zwołany na maj 1938 r. do Krakowa i Warszawy.

Prezydium Federacji zbiera się z reguły raz na miesiąc. W skład stałego Prezydium, obranego na dwuletnią kadencję, na okres do końca 1938 r. wchodzą: prezes — Karol Eskelund (Dania), prezes honorowy — George Bourdon (Francja), wiceprezesi: Kenyon (Wielka Brytania), Sisova (Czechosłowacja), sekretarz generalny: Stefan Valot (Francja), zastępczyni sekretarza generalnego: Luiza Peladan (Francja), skarbnik: Voorbeytel (Holandia).

Przy organizacji istnieje Międzynarodowy Trybunał Honorowy Dziennikarski.

Biuro Federacji mieści się w siedzibie Międzynarodowego Instytutu Współpracy Intelektualnej Ligi Narodów w Paryżu, w Palais Royal 4—6, rue de Montpensier, Paris I, i jest prowadzone przez Sekretarza Generalnego p. Stephen Valot, oraz jego zastępczynię, panią Louise Peladan.

Międzynarodowa Unia Stowarzyszeń Prasowych

(Union Internationale des Associations de Presse)

Międzynarodowa Unia Stowarzyszeń Prasowych powstała w roku 1894 na kongresie w Antwerpii z inicjatywy publicysty belgijskiego p. Arthura Goemaera de Kaysera, twórcy Związku Prasy Belgijskiej. Organizacja ta zrzesza w płaszczyźnie interesów zawodowych stowarzyszenia prasowe, a mianowicie organizacje wydawców dzienników, organizacje dziennikarzy, organizacje prasowe mieszane oraz organizacje czasopism.

Według artykułu I Statutu Unii w brzmieniu, zrewidowanym w 1934 roku, do zadań Unii należy organizowanie wspólnej akcji w sprawach zawodowych, interesujących świat dziennikarski i wydawniczy, ustalanie reguł i zwyczajów, obowiązujących w działalności prasowej i publicystycznej oraz inicjowanie porozumień i umów międzynarodowych, dotyczących spraw prasowych.

Ostatni kongres tej organizacji odbył się we wrześniu 1937 r. w Paryżu i był 22 kongresem od założenia Unii.

W Unii jest reprezentowanych 33 organizacji prasowych z 26 państw, w tym z 15 państw europejskich i z 11 państw pozaeuropejskich. Polski Związek Wydawców Dzienników i Czasopism przystąpił do Unii w r. 1934.

Prezesem Unii jest obecnie p. A. T. Penman, wiceprezes Angielskiego Instytutu Dziennikarskiego.

Sekretariat prowadzi p. Lucie Leleu (Francja). Adres biura: Secrétariat de l'UNIAP, 22, rue du Pont Neuf, Paris (1).

Międzynarodowa Federacja Prasy Technicznej i Periodycznej

(Fédération Internationale de la Presse Technique et Périodique — F. I. P. T.)

Organizacja ta założona została w r. 1925 na zjeździe w Paryżu.

Celem Federacji jest obrona wspólnych interesów prasy technicznej i periodycznej oraz rozwój współpracy między prasą techniczną i periodyczną różnych krajów. W skład Federacji wchodzą związki prasy technicznej następujących państw: Niemiec, Argentyny, Austrii, Belgii, Bułgarii, Hiszpanii, Estonii, Danii, Francji, Węgier, Włoch, Kuby, Litwy, Meksyku, Holandii, Polski, Szwajcarii, Czechosłowacji.

VIII Kongres Federacji odbył się w Warszawie we wrześniu 1935 r. Na kongresie tym rozszerzono zakres działalności Federacji, zmieniając w związku z tym jej nazwę; nazwa dotychczasowa brzmiała: „Międzynarodowa Federacja Prasy Technicznej i Zawodowej" — obecnie słowo „zawodowej" zastąpiono słowem „periodycznej".

IX Kongres Federacji, który odbył się w Paryżu we wrześniu 1937 r., zgromadził ponad 200 uczestników z 15 krajów. Kongres dokonał wyboru władz Federacji na rok 1938; prezesem został obrany p. Willi Bischoff (Niemcy).

Adres biura Federacji: Fédération Int. de la Presse Technique, 54, rue de Bondy, Paris.

Komisja Porozumiewawcza Międzynarodowych Organizacyj Prasowych.

Z inicjatywy delegacji polskiej na Kongresy FIADEJ: III-ci w Paryżu w 1934 r. i IV-ty w Zurichu w 1935 r., Międzynarodowa Federacja Wydawców i Międzynarodowa Federacja Dziennikarzy (F. I. J.) utworzyły Komisję Porozumiewawczą na zasadzie parytatywnej reprezentacji. W skład jej weszli z ramienia F. I. A. D. E. J. p. A. M. Chauchat (Francuski Związek Wydawców), p. J. W. Henny (Holenderski Związek Wydawców) i p. St. Kauzik (Polski Związek Wydawców). Z ramienia zaś F. I. J. p. Stephen Valot sekretarz generalny F. I. J.

oraz każdorazowy prezes urzędujący i prezes poprzedniej kadencji.

Pierwsze posiedzenie Komisji odbyło się w Paryżu w styczniu 1936 r. Na posiedzeniu tym ustalono regulamin obrad Komisji i plan prac oraz wybrano prezydium Komisji na okres 2-ch lat w osobach przewodniczącego p. Ernesta Rietmanna, prezesa Federacji Wydawców oraz sekretarza p. Stephen Valota, sekretarza generalnego Federacji Dziennikarzy. Drugie posiedzenie Komisji, które miało miejsce w Zurichu we wrześniu 1936 r. poświęcone było m. in. rozpatrzeniu następujących spraw: akcji prasy na rzecz pokoju światowego, międzynarodowym legitymacjom dziennikarskim, ułatwieniom komunikacyjnym dla dziennikarzy, wymianie dziennikarzy, stosunkom prasy i radia oraz ankiecie na temat prawnych stosunków prasy w poszczególnych krajach.

Międzynarodowa Unia Stowarzyszeń Prasowych oraz Międzynarodowa Federacja Prasy Technicznej i Periodycznej zapowiedziały swe przystąpienie do Komisji Porozumiewawczej i występowały wspólnie przy organizacji Pawilonu Prasowego Wystawy Paryskiej w 1937 r.

Korespondencję należy kierować pod adresem przewodniczącego Komisji: M. le Directeur Ernest Rietmann, Neue Zürcher Zeitung, Zürich.

PRASA POLSKA ZAGRANICĄ

ARGENTYNA.

Argentyna — miesięcznik ilustrowany poświęcony przeważnie sprawom rolniczym. — Wydawnictwo „Codziennego Niezależnego Kuriera Polskiego w Argentynie". Buenos Aires, Calle Charcas 433.

Codzienny Niezależny Kurier Polski w Argentynie — jedyny dziennik polski w Ameryce Płd., ilustrowany, o treści ogólno - informacyjnej. — Rok XI. Buenos Aires, Calle Charcas 433.

Dom Polski — miesięcznik w języku portugalskim — Organ Związku Polaków z Sekcją b. Wojskowych w Santa Fe. Argentine. Santa Fe, Llerena 2674.

Gazeta Polska — tygodnik ogólno - informacyjny. Buenos Aires, Venezuela 336.

Głos Polski — tygodnik ogólno - informacyjny, organ oficjalny Federacji Towarzystw i Organizacji „Dom Polski". — Rok XVI. Buenos Aires, Calle 25 de Mayo 696.

Orędownik — tygodnik, organ Unii Polaków Katolików w Misiones. — Rok XII. Posades, Avenida Mitra 127. Misiones.

Osadnik — tygodnik, organ Związku Polskiego w Misiones. Pasadas, Casilla Correo 12, Missiones.

Związek Polsko-Katolicki — miesięcznik poświęcony sprawom organizacyjnym oraz religijnym, organ Związku Polsko-Katolickiego M. B. Częstochowskiej. Sao Paolo, Misiones.

BRAZYLIA.

Biuletyn informacyjno-instrukcyjny — miesięcznik, organ Centralnego Związku Polaków w Brazylii. Parana, Curityba, Caixa postal 412.

Biuletyn Informacyjny — miesięcznik, organ Związku Zrzeszeń Polskich w Rio Grande do Sul. Porto Alegre.

Brasil - Polonia — miesięcznik ilustrowany, społeczno-kulturalno-informacyjny, organ Towarzystwa Polsko-Brazylijskiego „Kościuszko". Rua Alvaro Alvin 33/7, Buenos Aires.

Gazeta Polska w Brazylii — tygodnik ilustrowany, ogólno-informacyjny. Curityba — Parana, Caixa postal B.

Junak — miesięcznik dla młodzieży, organ Tow. „Junak". Curityba — Parana, Caixa postal 412.

Lud — dwa razy w tygodniu, pismo poświęcone sprawom społeczno - religijnym. Curityba — Parana, Avenida dr J. Reis, Nr. 583.

Polska Prawda w Brazylii — tygodnik katolicki. Curityba — Parana, caixa postal 204.

Picapau — miesięcznik humorystyczny. Curityba — Parana, caixa postal 187.

Rolnik — miesięcznik fachowo - rolniczy, organ Zw. Zaw. Rolników Polskich w Brazylii. Curityba — Parana, caixa postal 402.

CHINY.

Echo Z. M. P. — miesięcznik ilustrowany, organ Związku Młodzieży Polskiej w Szanghaju. Shanghai, 84 Route Pichon.

Tygodnik Polski — tygodnik ogólno - informacyjny. Kharbin, 27 Great Prospect.

CZECHOSŁOWACJA.

Dziennik Polski — jedyny polski dziennik w Czechosłowacji o charakterze społeczno-politycznym. Wychodzi codziennie z wyjątkiem poniedziałków. Czeski Cieszyn, Hoheneggera 9—11.

Ewangelik — tygodnik społeczno-religijny, organ Towarzystwa Ewangelickiego Oświaty Ludowej. Czeski Cieszyn, ul. Fabryczna 13.

Gazeta Górnicza — tygodnik zawodowo robotniczy, organ Sekcji Polskiej Związku Górników w Czechosłowacji. Karwina, Kino Orfeus.

Metalowiec — miesięcznik zawodowy, organ Związku Metalowców w Rep. Czechosł.-Trzyniec, Dom Robotniczy.

Nasz Lud — tygodnik ludowy. Czeski Cieszyn, ul. Frydecka 8.

Nasze Pisanko — miesięcznik dla dzieci wychodzi co miesiąc z wyjątkiem wakacji, wydawany przez T-wo Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji. Frysztat.

Ogniwo — miesięcznik dla młodzieży, ilustrowany, poświęcony sprawom młodzieżowym, organizacyjnym, oświatowo-kulturalnym, naukowym i wychowawczym. Czeski Cieszyn, ul. Dworcowa 18.

Oświata — miesięcznik, organ Polskiego Stow. Robotniczego Oświatowo-Gimnastycznego „Siła". Karwina.

Poradnik Gospodarczy — dwutygodnik rolniczo-gospodarczy, organ Polskich Organizacji Rolniczych i Gospodarczych w Czechosłowacji. Czeski Cieszyn, ul. Fabryczna 13.

Przegląd Spółdzielczy — miesięcznik, organ Związku Polskich Stowarzyszeń Spożywczych. Morawska Ostrawa, ul. Kolejowa 132.

Przewodnik — miesięcznik gospodarczy, organ przemysłu, handlu i rzemiosła. Czeski Cieszyn, ul. Fabryczna 13.

Przewodnik Strażacki — dwumiesięcznik, poświęcony sprawom pożarnictwa, organ Związku Polskich Straży Pożarnych w Czechosłowacji. Cz. Cieszyn, ul. Strzelnicza 30.

Przewodnik Turystyczno-Sportowy — miesięcznik, organ P. T. T. S. „Beskid Śląski" w Czechosłowacji. Orłowa „Beskid Śląski".

Robotnik — miesięcznik, organ zawodowy chrześc.-socjalnych robotników i górników. Trzyniec, Czytelnia Katolicka.

Robotnik Śląski — tygodnik, organ centralny Polskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej w Czechosłowacji. Karwina VI, Dom Kadleca.

Rodzina Opiekuńcza — miesięcznik, poświęcony sprawom opieki socjalnej nad młodzieżą, wydawany przez

Polską Krajową Rodzinę Opiekuńczą w Orłowej. Orłowa.

W Obronie Prawdy — tygodnik katolicki. Czeski Cieszyn, „Ziemia".

DANIA.

Polacy w Danii — miesięcznik ilustrowany, organ Związku Polaków w Danii. Nakskov, Ladegaard, F Lewandowski.

FRANCJA.

Dziennik Ludowy — dziennik o kierunku komunistycznym.

Gazeta dla Kobiet — tygodnik ilustrowany, wydawn. „Narodowca". 101, rue Emile Zola, Lens (P. de C.).

Głos Kombatanta Polskiego — miesięcznik, organ Federacji. 44, rue St. Jacues, Douai (Nord).
cji. 4, rue St. Jacues, Douai (Nord).

Głos Wychodźcy — dziennik o kierunku radykalno-demokratycznym dla robotników polskich we Francji 1, Place de la Gare, Lille (Nord).

Gospodarz Polski we Francji — miesięcznik rolniczy, organ Związku Osadników Polskich we Francji. 12, rue des Pyrenees, Tuluza.

Ilustracja Polska — tygodnik ilustrowany, wydawn. „Narodowca". 101, rue Emile Zola, Lens (P. de C.).

Kupier Polski we Francji — miesięcznik gospodarczy, organ Związku Kupców i Rzemieślników Polskich we Francji. 103, rue Thiers, Lens (P. de C.).

Narodowiec — niezależny dziennik demokratyczny dla obrony socjalnych i kulturalnych interesów wychodztwa. 101, rue Emile Zola, Lens (P. de C.).

Ognisko — dziennik radykalno - społeczny. 3-bis, rue Emile Allez, Paris, XVII-e.

Piłsudczyk — miesięcznik poświęcony sprawom kulturalno - oświatowym;; organ Związku Tow. Kult.-Ośw. im. J. Piłsudskiego. 31, rue Croulebarbe, Paris XIII-e.

Polak we Francji — tygodnik informacyjny, poświęcony sprawom społecznym, religijnym i kulturalno-oświatowym. 263-bis, rue Saint-Honore, Paris I.

Polskie Pacholę — miesięcznik ilustrowany dla dzieci i młodzieży, wydawany przez Związek Nauczycielstwa Polskiego we Francji. 15, rue Gustave-Spriet, Lens (P. de C.).

Poradnik Oświatowy — miesięcznik oświatowo-kulturalny, wydawany przez Radę Porozumiewawczą Związków Polskich we Francji. 20, rue Faidherbe, Lille (Nord).

Prawo Ludu — tygodnik robotników polskich zrzeszonych w Gen. Konfederacji Pracy (C. G. T.). 211, rue Lafayette, Paris X-e.

Siła — miesięcznik, organ oficjalny Związku Robotników Polskich we Francji. 20, rue Faidherbe, Lille (Nord).

Travailleur Polonais — miesięcznik wydawany w języku francuskim przez Radę Porozum. Związków Polskich we Francji. 20, rue Faidherbe, Lille (Nord).

Wiarus Polski — dziennik ilustrowany. 35, rue du Chateau, Lille (Nord).

HOLANDIA.

Polak — dwutygodnik organizacyjno-informacyjny, organ Związków Polskich Towarzystw w Holandii, Belgii i Luksemburgu. Rumpeu, Akerstr. 14.

KANADA.

Czas — tygodnik postępowy, organ Zrzeszenia Towarzystw Polskich w Kanadzie. 848 Main str., Winnipeg, Man.

Gazeta Katolicka — tygodnik, organ Stowarzyszenia Polaków w Kanadzie. 619 Mc Dermont ave., Winnipeg, Man.

Związkowiec — tygodnik, organ Związku Polaków w Kanadzie. 696 Queen St. W., Toronto, Ont.

LITWA.

Dzień Polski — dziennik, poświęcony sprawom społecznym, politycznym, gospodarczym i oświatowym. Kaunas, Ożeskienes 12.

Chata Rodzinna — tygodnik ilustrowany, społeczno-rolniczy. Kaunas, Ożeskienes 12.

Głos Młodych — dwutygodnik ilustrowany, dla młodzieży. Kaunas, Ożeskienes 12.

Nasze Słowo — tygodnik społeczno-informacyjny. Kaunas, Poskos 6.

ŁOTWA.

Nasze Życie — tygodnik ilustrowany, poświęcony sprawom społecznym, oświatowym i rolniczym. Riga, Diznavu iela 57.

NIEMCY.

Dziennik Berliński — dziennik ilustrowany, poświęcony sprawom społecznym, oświatowym i gospodarczym. Berlin, W. 35, Potsdamerstr. 118-b.

Dziennik Raciborski — dziennik o charakterze społeczno-oświatowym i gospodarczym, poświęcony sprawom Ludu Polskiego w Niemczech i sprawom lokalnym Raciborza i powiatów sąsiednich. Oppeln O/S, Augustinistr. 5.

Dzwon — miesięcznik religijny, organ Związku Wzaj. Pomocy Tow. Polsko-Katolickich i Bractw Różańcowych w Westfalii, Nadrenii i Diecezji Berlin. Wanne-Eickel, Kolpinghaus 23.

Gazeta Olsztyńska — dziennik społeczno-oświatowy i gospodarczy z dodatkami „Gość Niedzielny" i „Gospodarz". Allenstein Ostpr., Muehlenstr. 2.

Głos Pogranicza i Kaszub — dziennik (6 × tyg). Flatow, Herman Goeringstr. 15.

Katolik Trzyrazowy — wychodzi 3 razy w tygodniu. Oppeln, Vorwerkstr. 2-a.

Mały Polak w Niemczech — miesięcznik ilustrowany dla dzieci, dodatek do pisma „Polak w Niemczech". Berlin, Potsdamerstr. 118-b.

Mazur — pismo dla Ludu Polskiego na Warmii i Mazurach, wychodzi 2 razy tyg. z dodatkami „Twierdza Ewangelicka" i „Gospodarz". Ortelsburg, Ostpr., Kaiserstr. 18.

Młody Polak w Niemczech — miesięcznik ilustrowany dla młodzieży. Berlin, Potsdamerstr. 118-b.

Naród — dziennik ilustrowany z tygodniowym dodatkiem „Przegląd Katolicki". Hoerne in Westf., Bahnhofstr. 76/78.

Nowiny — 3 razy w tygodniu. Oppeln O/S, Postschliessfach 165.

Nowiny Codzienne — dziennik ilustrowany o charakterze społeczno-oświatowym i gospodarczym, poświęcony sprawom Ludu Polskiego na Śląsku Opolskim. Oppeln O/S, Postschliessfach 165.

Polak w Niemczech — miesięcznik organizacyjny Związku Polaków w Niemczech. Berlin, Potsdamerstr. 118-b

Przyjaciel Pieśni — miesięcznik, organ Związku Polskich Kół Śpiewaczych na Śląsku Opolskim. Hindenburg, Kronprinzenstr. 292.

RUMUNIA

Kurier Polski w Rumunii — tygodnik, organ Związku Stowarzyszeń Polskich. Cernauti, str. Iancu Plondor 40.

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁN.

Ameryka-Echo — tygodnik społeczno-informacyjny. 1152 Nebraska ave, Toledo, Ohio.

Dziennik Chicagowski — dziennik (6 × tyg.), wydawany przez O. O. Zmartwychwstańców. 1455 N. Division str., Chicago, Ill.

Czas — tygodnik, organ Zjednoczenia Polsko-Narodowego w St. Zjedn. 142 Grand str., Brooklyn, Nr. Y.

Dziennik dla Wszystkich — pismo codzienne społeczno-informacyjne. 928 Broadway, Buffalo, N. Y.

Dziennik Polski — dziennik społeczno-informacyjny. 1540 Canfield ave, Detroit, Mich.

Dziennik Zjednoczenia — dziennik, organ Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego. 984 Milwankee ave, Chicago, Ill.

Dziennik Związkowy — dziennik, organ Związku Narodowego Polskiego. 1406 W. Division str., Chicago, Ill.

Echo Młodzieży — miesięcznik społeczno-wychowawczy, wydawany przez uczniów polsko-amerykańskich szkół średnich. 612 Filmore ave, Buffalo, N. Y.

Echo Muzyczne — miesięcznik, poświęcony zagadnieniom muzyki i śpiewu. 1505 Tell Place, Chicago, Ill.

Głos Federacji — tygodnik społeczno-organizacyjny. 2329 South 13 str., Chicago, Ill.

Głos Ludowy — dziennik robotniczy, poświęcony sprawom społecznym. 5762 Chene str., Detroit, Mich.

Głos Narodu — tygodnik społeczny, organ Stowarzyszenia Synów Polski 280 Sip ave., Jersey City, N. Y.

Głos Polek — tygodnik kobiecy, organ Związku Polek 1309 N. Ashland ave., Chicago, III.

Goniec Polski — tygodnik społeczno-informacyjny 305 South Chapin str., South Bend, Ind.

Górnik — tygodnik, organ Unii Polskiej w St. Zjedn. 55 N. Main str., Wilkes Barre, Pa.

Gazeta Tygodniowa — tygodnik społeczno-informacyjny 233 Broadway, Shenectady, N. Y.

Gwiazda — tygodnik ludowy. 3020 Richmond str., Philadelphia, Pa.

Gwiazda Polarna — tygodnik społeczno - informacyjny 202 N. Second str., Stevens Point, Wisc.

Gwiazda Zachodu — tygodnik społeczno-informacyjny 1417 Devenport str., Omaha, Neb.

Gość Niedzielny — tygodnik społeczno-religijny. St. Hedwigc, Chicago, Ill.

Handlowiec — miesięcznik zawodowy dla kupców. 2349 Caniff ave, Hamtramck, Mich.

Jedność — Polonia — tygodnik społeczno-inform. 1727 Fleet str., Baltimore, Maryland.

Kronika — tygodnik społeczno-organizacyjny 336 Hunterdon str., Newark, N. Y.

Kurier Codzienny — dziennik społeczno-polityczny 116 West 4-th str., South Boston, Mass.

Kurier Polski — dziennik społeczno-informacyjny. 435 Brodway and Mason, Milwaukee, Wisc.

Miesięcznik Franciszkański — miesięcznik społeczno-religijny, Pulaski, Wisc.

Medical and Dental Bulletin — miesięcznik w jęz. ang., organ Stow. Lekarzy i Dentystów Polskich w Ameryce. 1174 Milwaukee ave, Chicago, Ill.

Monitor — dziennik społeczno-polityczny. 6875 Broadway, Cleveland, Ohio.

Naród Polski — tygodnik, wydaw Zjedn. Polsk. Rzym.-Katolickiego. 1331 Augusta str., Chicago, Ill.

Nasze Jutro — miesięcznik społeczno-polityczny. 1930 N. Fairfield ave, Chicago, III.

New American — miesięcznik w jęz. ang., organ Stow. Studentów i Akademików Polskich w St. Zjedn. 2707 N. Sacramento ave, Chicago, III.

Nowa Anglia — tygodnik społeczny dla ludu polskiego w Ameryce. 73 Exchange str., Chicopee, Mass.

Nowiny — tygodnik społeczno-informacyjny. 101 33-rd str., Camden, N. Y.

Nowiny Minnesschie — tygodnik społeczno-informacyjny. 474 Rice str., St. Paul, Minn.

Nowiny Polskie — dziennik społeczno-religijny. 1226 W. Mitshel str., Milwaukee, Wisc.

Nowiny Polskie na Wschodzie — tygodnik społeczno-informacyjny. 975 Park ave, Syracuse, N. Y.

Nowy Świat — dziennik społeczno-polityczny. 380 Second str., New York City, N. Y.

Obrońca — tygodnik społeczno-informacyjny. 5416 Penn ave, Pittsburgh, Pa.

Official Organ — miesięcznik, organ Polskiego Legionu Weteranów Ameryk. 6009 Fleet ave, Cleveland, Ohio.

Patriota — tygodnik społeczno-polityczny i informacyjny dla ludu polskiego we wschodniej części Stanów Zjednoczonych. 2660 Richmond str., Philadelphia, Pa.

Pittsburczanin — tygodnik katolicko - społeczny 2637 Penn ave, Pittsburgh, Pa.

PKM Gazette — miesięcznik dla młodzieży w języku angielskim, organ Polskich Klubów Międzykolegialnych. 3601 Read str., Philadelphia, Pa.

Polak Amerykański — tygodnik społeczno-informacyjny 490 State str., Perth Amboy, N. Y.

Polish American Democrat — miesięcznik społeczno-polityczny w języku angielskim, organ Klubu Demokratycznego „Pułaski" w Los Angelos (w jęz. ang.). 1010 Burlington ave, Los Angelos, California.

Polish-American Rewiew — magazyn miesięczny, poświęcony sztuce i radiu (w jęz. ang.). 1018 Clerocr str., Chicago, Ill.

Polka — pismo kwartalne dla polskich kobiet, wydawane przez Zjednoczone Towarzystwa Niewiast Polskich w Seranton, Pa. 1004 Pittston ave, Scranton, Pa.

Posłaniec Serca Jezusa — miesięcznik religijny Wszechświatowego Związku Apostolstwa Modlitwy. 4105 North Avers ave, Chicago, Ill.

Prawda dla Ludu — tygodnik, poświęcony rozwojowi kupiectwa i rzemiosła polskiego. 1751 W. Division str., Chicago, Ill.

Przebudzenie — tygodnik religijny wydawany przez Tow. Misyjne (Kościół Narodowy). 2019 Charleston str., Chicago, Ill.

Przegląd Śpiewaczy — miesięcznik poświęcony zagadnieniom śpiewu, organ Związku Śpiewaków Polskich w Ameryce. 858 N. Ashland ave, Chicago, Ill.

Przewodnik Katolicki — tygodnik społeczno-religijny. 480 Burrit str., New Britain, conn.

Przewodnik Kupiecki — miesięcznik gospodarczy, organ Federacji Zrzeszeń Kup. 6805 Lansing ave, Cleveland, Ohio.

Przewodnik Polski — tygodnik społeczno-informacyjny 1308 Cass str., St. Louis, Miss.

Przyjaciel Wolności — tygodnik społeczno - polityczny. 510 Adeline str., Trenton, N. Y.

Pulaski Magazine — miesięcznik społeczno-kulturalny. 2922 Springs str., Omaha, Ohio.

Republika — Górnik — tygodnik społeczno - zawodowy 137 Adams str., Scranton, Pa.

Robotnik Polski — tygodnik socjalistyczny, organ Związku Socjalistów Polskich w Stanach Zjednoczonych. 29 E. 7-th str., New York, N. Y.

Rola Boża — dwutygodnik, poświęcony sprawom religijnym, narodowym i społecznym. 529 E. Locust str., Scranton, Pa.

Rolnik — tygodnik dla farmerów polskich (mutacja Gwiazdy Polarnej). 200 N. Second str., Stevens Point, Wisc.

Skarb Rodziny — miesięcznik religijny i oświatowy dla ludu, wydawany przez księży Misjonarzy w Erie, Pa. St. John Kanty College, Erie, Pa.

Słowo Polskie — tygodnik społeczno-informacyjny. 530 Oryscany str., Utica, N. Y.

Sokół Polski — tygodnik, organ Sokolstwa Polskiego w St. Zjednoczonych 97 So 18-th str., Pittsburgh, Pa.

Stowarzyszeniec — tygodnik społeczno-organizacyjny 451 Mitshel str., Milwaukee, Wisc.

Straż — tygodnik społeczno-kulturalny, organ Polsko-Narodowej Spójni w Ameryce. P. O. Box 28, Scranton, Pa.

Trybuna Polska — tygodnik społeczno-kulturalny 433 East 13-th str., Erie, Pa.

Tygodnik Górniczy — tygodnik społeczno-zawodowy 228 N. Lloyd str., Shenandoak, Pa.

Weteran — miesięcznik, organ Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce. 56 St. Marks Place, New York, N Y.

Wiadomości — tygodnik społeczno - informacyjny 142 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Wiadomości Codzienne — dziennik społeczno-polityczny 1017 Fairfield ave, Cleveland, Ohio.

Voice of the P. Y. F. — miesięcznik dla młodzieży polskiej w jęz. ang. 4213 Butler str., Pittsburgh, Pa.

Zgoda — tygodnik, organ Związku Narodowego Polskiego w St. Zjedn. 14.

URUGWAY.

Obrona — tygodnik społeczno-informacyjny. C. Mercedes 941, Montevideo, Urugway.

WAŻNIEJSZE PRACE O PRASIE W POLSCE

Chełmirski Jan: Jej królewska mość prasa. Zwięzły zarys teorii prasy i dziennikarstwa. Lwów, 1927, „Ateneum“ 134 str.

Czarnowski Stanisław Jan: Literatura periodyczna i jej rozwój. Kraków, 1892—1895. 2 tomy. Gebethner i Wolff. 488 str.

Daszkiewicz Kazimierz i Jarkowski Stanisław: Bibliografia ważniejszych prac dotyczących prasy polskiej. Warszawa, 1922. Informacja Prasowa Polska. VI, 19 str.

Górski Stefan: Dziennikarstwo polskie. Zarys historyczny. Warszawa, 1905. M. Arct. 134 str.

Górski Stefan: Z dziejów cenzury w Polsce. Szkic historyczny, (Biblioteka Warszawska 1905 str. 455 — 479) oraz osobna odbitka. Warszawa 1906. Gebethner i Wolff. 25 str.

Gutsche Jerzy. Narodziny gazety. Lwów 1933. Nakładem Państw. Wydawn. Książek Szkolnych. 34 str.

Gutsche Jerzy: Nauka o prasie, jej organizacja i potrzeby. (Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny 1929, zeszyt IV).

Hanusz Tadeusz Zbigniew: ABC dziennikarstwa dzisiejszego. Warszawa 1934. Gebethner i Wolff. 166 str.

de Jouvenal Robert: Dziennikarstwo w 20-tu lekcjach. Tłumaczył z francuskiego Jon. Warszawa 1927. Dom Książki Polskiej. 93 str.

Kucharzewski Jan: Czasopiśmiennictwo polskie wieku XIX w Królestwie, na Litwie i Rusi oraz na Emigracji.

Zarys bibliograficzno - historyczny. Warszawa 1911. 119 str.

Löbl Emil dr: Kultura i prasa. Warszawa 1905. Gebethner i Wolff. 155 str.

Łuniński Ernest: O prasie prowincjonalnej. Warszawa 1929. Nakł. Tow. Popierania Wyższej Szkoły Dziennikarskiej. 20 str.

Olechnowicz Bronisław: Przestępstwo prasowe. Wilno 1932. Tow. Wyd. „Pogoń". 120 str.

Osada Stanisław: Prasa i publicystyka polska w Ameryce. Pittsburgh. 1930. Nakład i druk „Pittsburczanina". 108 str.

Smólski Grzegorz: O polskim czasopiśmiennictwie najstarszej doby od jego zaczątku do okresu stanisławowskiego t. j. do r. 1764. (Biblioteka Warszawska 1910, str. 535 — 567 oraz osobna odbitka). Kraków, 1910. 34 str.

Starzyński Roman: Agencje informacyjne. Dzieje, stan obecny i znaczenie prasowych agencyj telegraficznych 1835 — 1935. Warszawa 1935. Wyd. Pol. Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. 60 str.

Ustawodawstwo prasowe. Zbiór ustaw, rozporządzeń i okólników oraz orzecznictwo sądów. Zebrał i opracował **Leon Zieleniewski.** Warszawa, 1933 — 1934. 2 tomy. Wydawn. Pol. Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. 292, 144 str.

Wolert Władysław et Grzegorczyk Marian: La presse polonaise. Les etapes du developpement et son état actuel. Warszawa 1933. Association Pol. des Editeurs de Journaux et de Périodiques. 31 str.

Zakrzewski Stanisław Zenon: Ogłoszenie prasowe. Warszawa, 1936. Wyd. Pol. Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. 98 str.

Zieliński Stanisław: Bibliografia czasopism polskich zagranicą 1830 — 1934. Warszawa 1935. Nakładem Światowego Związku Polaków z Zagranicy. 308 str.

TOWARZYSTWO WIEDZY PRASOWEJ W WARSZAWIE

Statut, uchwalony na zebraniu założycielskim w dn. 7 czerwca 1938 r., odbytym w siedzibie Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism w Warszawie.

STATUT TOWARZYSTWA WIEDZY PRASOWEJ

I. Nazwa Stowarzyszenia.

Art. 1.

Stowarzyszenie nosi nazwę „Towarzystwo Wiedzy Prasowej".

II. Charakter.

Art. 2.

Towarzystwo Wiedzy Prasowej jest stowarzyszeniem o celach naukowych, posiadającym osobowość prawną oraz własną pieczęć.

III. Cel.

Art. 3.

Celem Towarzystwa Wiedzy Prasowej jest szerzenie, popieranie i rozwój prasoznawstwa, a w szczególności prowadzenie badań nad prasą polską oraz podejmowanie prac, zmierzających ku jej doskonaleniu

IV. Środki działania.

Art. 4.

Towarzystwo Wiedzy Prasowej zmierza do osiągnięcia swych celów przez:

a) gromadzenie i porządkowanie materiałów, dotyczących prasy polskiej i światowej, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów, dotyczących historii prasy polskiej,
b) organizowanie zbiorów, bibliotek i czytelni dla osób prowadzących prace i studia prasoznawcze oraz dla osób pracujących zawodowo w dziedzinie prasowej,
c) organizowanie studiów i badań zagadnień prasowych, zarówno z dziedziny redakcyjnej, jak i wydawniczej,
d) informowanie zainteresowanych czynników o wynikach badań,
e) wydawanie dzieł i rozpraw z zakresu prasoznawstwa i historii prasy,
f) ułatwianie pracy naukowej osobom, zajmującym się studiami i pracami prasoznawczymi; tworzenie w tym celu stypendiów,
g) podejmowanie starań o utworzenie katedr prasoznawstwa w szkołach akademickich,
h) organizowanie wykładów i kursów z dziedziny prasoznawstwa oraz kursów fachowych dla pracowników redakcyjnych i administracyjnych przedsiębiorstw prasowo-wydawniczych,
i) utrzymywanie stałego kontaktu z Uniwersytetami, z Wyższą Szkołą Dziennikarską, oraz z wyższymi zakładami naukowymi, prowadzącymi wykłady, dotyczące prasy i propagandy,
j) organizowanie wystaw prasowych,
k) urządzanie zjazdów, zebrań dyskusyjnych i odczytów,
l) nawiązanie i utrzymywanie stosunków z analogicznymi towarzystwami i instytucjami zagranicznymi, uczestniczenie w prasoznawczych kongresach międzynarodowych,

ł) organizowanie oddziałów Towarzystwa w poszczególnych ośrodkach prowincjonalnych oraz fachowych kół wśród osób studiujących prasoznawstwo.

Dla wykonania zadań, wymienionych w pp.: a — e, Towarzystwo Wiedzy Prasowej utworzy Instytut Wiedzy Prasowej.

V. Teren działania i siedziba Towarzystwa.

Art. 5.

Terenem działania Towarzystwa jest cała Polska. Siedzibą Towarzystwa jest Warszawa.

VI. Członkowie Towarzystwa.

Art. 6.

Członkowie Towarzystwa Wiedzy Prasowej dzielą się na członków współpracujących i członków popierających.

Art. 7.

Członkiem współpracującym może być osoba pełnoletnia, która odznaczyła się pracami naukowymi i praktycznymi w dziedzinie prasowej i została przyjęta przez Zarząd Główny Towarzystwa.

Art. 8.

§ 1. Członkiem popierającym może być osoba fizyczna lub prawna, która zobowiąże się wnosić na cele Towarzystwa przepisaną składkę i która została przyjęta przez Zarząd Główny Towarzystwa.

§ 2. Instytucje lub organizacje naukowe, przyjęte przez Zarząd w charakterze członków popierających, mogą być na mocy uchwały Zarządu zwolnione od obowiązku płacenia składki na rzecz Towarzystwa.

§ 3. Osoba prawna, będąca członkiem popierającym Towarzystwa, działa przez swego należycie upełnomocnionego przedstawiciela.

Art. 9.

Członków Towarzystwa — zarówno popierających, jak i współpracujących — przyjmuje Zarząd Towarzystwa na mocy uchwały powziętej na skutek wniosku co najmniej dwóch członków Zarządu. Decyzja o nieprzyjęciu nie podlega uzasadnieniu.

VII. Prawa i obowiązki członków.

Art. 10.

Członkowie popierający w osobie swych należycie upełnomocnionych przedstawicieli biorą udział w Ogólnym Zebraniu członków Towarzystwa.

Obowiązkiem członków popierających jest opłacanie składki, wynoszącej dla osób fizycznych rocznie zł. 300, dla osób prawnych — zł. 600. Wysokość składki może być zmieniona uchwałą Zarządu.

Art. 11.

Członkowie współpracujący nie opłacają składek. Posiadają prawo (ewent. na warunkach ulgowych) do korzystanie ze wszystkich pomocy naukowych, zbiorów i biblioteki, którymi Towarzystwo i Instytut Prasowy rozporządza. Uczestniczą w Ogólnych Zebraniach członków Towarzystwa.

Obowiązkiem członków współpracujących jest współdziałanie w pracach Towarzystwa.

Art. 12.

§ 1. Członkostwo ustaje na skutek śmierci, wystąpienia z Towarzystwa lub wykreślenia przez Zarząd.

§ 2. Wykreślenie następuje: 1) na skutek uchwały Zarządu, stwierdzającej niewypełnianie obowiązków członkowskich; 2) na skutek orzeczenia Sądu Towarzystwa, nakazującego usunięcie członka z Towarzystwa.

§ 3. Członek popierający, występując z Towarzystwa, obowiązany jest uiścić składkę za cały rok kalendarzowy, w którym złożył wniosek o skreślenie z listy członków.

VIII. Władze Towarzystwa.

Art. 13.

Władzami Towarzystwa Wiedzy Prasowej są: Ogólne Zebranie członków, Zarząd, Komisja Rewizyjna, Sąd Towarzystwa i Rada Naukowa.

IX. Ogólne Zebranie członków.

Art. 14.

W Ogólnym Zebraniu uczestniczą wszyscy członkowie Towarzystwa (współpracujący i popierający). Każdy członek Towarzystwa ma prawo jednego głosu.

Art. 15.

Do kompetencji Ogólnego Zebrania członków należy:

a) zatwierdzanie preliminarza dochodów i wydatków, sprawozdania finansowego oraz bilansu,
b) zatwierdzanie sprawozdania rocznego z działalności Towarzystwa i Instytutu oraz planu działania na rok następny,
c) uchwalanie absolutorium Zarządowi Towarzystwa,
d) wybór członków Zarządu oraz pełnego składu Komisji Rewizyjnej i Sądu Towarzystwa,
e) zatwierdzanie przedstawionych przez Zarząd kandydatów na członków Rady Naukowej,
f) rozstrzyganie wszelkich kwestii wniesionych na Ogólne Zebranie przez Zarząd.

Art. 16.

Zwyczajne Ogólne Zebranie członków Towarzystwa zwołuje Zarząd raz na rok, najpóźniej w marcu. Zawiadomienia o Ogólnym Zebraniu winny być rozesłane członkom Towarzystwa najpóźniej na 15 dni przed terminem zebrania i zawierać projekt porządku obrad.

Art. 17.

Członkom Towarzystwa przysługuje prawo zgłaszania na ręce Zarządu pisemnych wniosków w przedmiocie porządku obrad w terminie 7 dniowym od daty doręczenia zawiadomienia o Ogólnym Zebraniu.

Art. 18.

§ 1. Uchwały Ogólnego Zebrania członków należycie zwołanego są prawomocne bez względu na ilość członków, uczestniczących w Zebraniu.

§ 2. Uchwały Ogólnego Zebrania członków zapadają zwykłą większością głosów, o ile inne przepisy Statutu nie przewidują większości kwalifikowanej.

§ 3. Wnioski, niezgłoszone w trybie art. 17 nie mogą być na Ogólnym Zebraniu rozpatrywane.

Art. 19.

Nadzwyczajne Ogólne Zebranie członków Towarzystwa zwołuje Zarząd: 1) z własnej inicjatywy, 2) na wniosek podpisany co najmniej przez $^1/_5$ ogólnej liczby członków Towarzystwa, nie później niż w przeciągu miesiąca od daty złożenia wniosku.

X. Zarząd Towarzystwa.

Art. 20.

§ 1. Zarząd Towarzystwa składa się z 18 członków wybranych na Ogólnym Zebraniu w połowie spośród członków popierających i w połowie spośród członków współpracujących.

§ 2. Mandat członka Zarządu trwa 3 lata. Trzecia część członków ustępuje co roku. W pierwszych 2 latach członkowie ustępujący wyznaczeni zostaną przez losowanie.

§ 3. Ustępujący członkowie Zarządu mogą być wybrani ponownie.

Art. 21

Zarząd wybiera ze swego grona prezesa, dwóch wiceprezesów oraz 3 członków, którzy łącznie stanowią Wydział Wykonawczy.

Art. 22.

Do kompetencji Zarządu Towarzystwa należy:

a) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz i jego przedstawicielstwo prawne,
b) przyjmowanie i skreślanie członków Towarzystwa,
c) ustalanie kandydatów na członków Rady Naukowej,
d) kierowanie sprawami Towarzystwa,
e) zarządzanie majątkiem Towarzystwa oraz prowadzenie wszelkich spraw gospodarczych i finansowych,
f) ustalenie Statutu i regulaminów Instytutu Wiedzy Prasowej oraz nadzór nad działalnością tego Instytutu,
g) decydowanie w sprawach, dotyczących organizacji prac Towarzystwa, w szczególności w sprawach tworzenia sekcji stałych i czasowych oraz Komisji, a także w sprawie organizacji oddziałów Towarzystwa poza siedzibą główną,
h) zwoływanie Ogólnych Zebrań członków Towarzystwa i czuwanie nad wykonywaniem uchwał tych zebrań.

Art. 23.

Zarząd Towarzystwa odbywa posiedzenia nie rzadziej, jak raz na kwartał. Posiedzenia są prawomocne przy obecności prezesa lub jednego z wiceprezesów oraz przy-

najmniej połowy ogólnej liczby członków. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów decyduje głos przewodniczącego.

Art. 24.

Sprawy bieżące Towarzystwa prowadzi Wydział Wykonawczy.

Art. 25.

Wszelkie akty, nakładające na Towarzystwo zobowiązania majątkowe, a w szczególności akty nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości Towarzystwa podpisuje dwóch członków Zarządu, delegowanych przez Zarząd.

Korespondencję Towarzystwa, akta i dokumenty nie nakładające na Towarzystwo zobowiązań majątkowych oraz upoważnienia do odbioru z poczty pieniędzy i przesyłek podpisuje jeden z członków Wydziału Wykonawczego Zarządu.

XI. Komisja Rewizyjna.

Art. 26.

Komisja Rewizyjna składa się z 3 członków i jednego zastępcy, wybieranych corocznie przez Ogólne Zebranie członków Towarzystwa. Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą być jednocześnie członkami Zarządu.

Art. 27.

Komisja Rewizyjna sprawdza rachunkowość Towarzystwa, t. j. wszelkie rachunki, bilanse, budżety i księgi Towarzystwa. Komisja przedkłada swe sprawozdanie corocznie Ogólnemu Zebraniu członków Towarzystwa.

XII. Sąd Towarzystwa.

Art. 28.

Wszelkie spory, wynikłe w obrębie Towarzystwa rozstrzyga Sąd Towarzystwa.

Art. 29.

§ 1 Sąd Towarzystwa składa się z 5-ciu członków i 2-ch zastępców wybieranych przez Ogólne Zebranie na 2 lata.

§ 2. Przewodniczącego wybierają członkowie Sadu ze swego grona.

§ 3. Komplety sądzące składają się z 3-ch członków powoływanych przez przewodniczącego Sądu.

Art. 30.

§ 1. Sąd może udzielić członkowi Towarzystwa upomnienia, nagany lub orzec usunięcie członka z Towarzystwa.

§ 2. Sąd orzeknie usunięcie członka z Towarzystwa w wypadku stwierdzenia, iż członek Towarzystwa dopuścił się czynu niehonorowego lub działał świadomie na szkodę Towarzystwa.

§ 3. Regulamin postępowanie przed Sądem ustali Sąd własną uchwałą.

XIII. Rada Naukowa.

Art. 31.

Radę Naukową tworzą osoby, powołane na wniosek Zarządu przez Ogólne Zebranie spośród znawców zagadnień prasowych spośród działaczy zasłużonych dla rozwoju prasy oraz spośród naczelnych dyrektorów, naczelnych redaktorów i publicystów. Nadto w skład Rady Naukowej wchodzą członkowie Wydziału Wykonawczego.

Art. 32.

§ 1. Liczbę członków Rady Naukowej określa Zarząd Główny. W razie zwolnienia miejsc w łonie Rady Naukowej, Zarząd przedstawia Ogólnemu Zebraniu wnioski w sprawie powołania nowych członków.

§ 2. Rada Naukowa wybiera ze swego grona prezesa oraz 3-ch wiceprezesów.

Art. 33.

Rada Naukowa powołana jest do czuwania nad rozwojem i ciągłością prac naukowych Towarzystwa i Instytutu i nad utrzymywaniem tych prac na właściwym poziomie; Rada Naukowa ustala plan akcji wydawniczej Towarzystwa i współdziała w wykonaniu tego planu. Nadto Rada czuwa nad fachową stroną działalności pedagogicznej Towarzystwa i Instytutu.

Prezes Rady Naukowej lub delegowany przezeń wiceprezes bierze udział w zebraniach Zarządu z głosem doradczym.

XIV. Likwidacja Towarzystwa.

Art. 34.

Likwidacja Towarzystwa może nastąpić na skutek uchwały nadzwyczajnego Ogólnego zebrania członków, specjalnie w tym celu zwołanego, większością $^{3}/_{4}$ reprezentowanych na zebraniu głosów. Dla prawomocności takiego zebrania konieczna jest obecność na nim przynajmniej $^{1}/_{2}$ ogólnej liczby członków, w przeciwnym razie zwołuje się w terminie 2-tygodniowym powtórnie Ogólne zebranie, które jest prawomocne bez względu na liczbę głosów obecnych.

Nadzwyczajne Ogólne zebranie członków, postanawiając rozwiązanie Towarzystwa, decyduje o sposobie likwidacji i zużytkowaniu majątku Towarzystwa. Majątek po zaspokojeniu wszystkich wierzytelności winien być przeznaczony na cele, związane z prasą polską, instytucjami lub organizacjami prasowymi, ewentualnie przekazany pokrewnej instytucji krajowej.

XV. Zmiana Statutu.

Art. 35.

Zmiany w Statucie niniejszym mogą być dokonywane na mocy uchwały Ogólnego Zebrania członków Towarzystwa, powziętej większością głosów, przy obecności $^{1}/_{2}$ ogólnej liczby członków.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

Pomiędzy Polskim Związkiem Wydawców Dzienników i Czasopism z siedzibą w Warszawie, ul, Zgoda 8 m. 4, działającym w osobach pp. Mieczysława Dobiji, Stanisława Kauzika, Antoniego Lewandowskiego, Feliksa Mrozowskiego, Mieczysława Niklewicza i Leona Puławskiego z jednej strony, [1])

a

Związkiem Dziennikarzy Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Warszawie ul. Wiejska 6/8, działającym w osobach pp. Witolda Giełżyńskiego, Stefana Grosterna, Medarda Kozłowskiego, Mieczysława Ścieżyńskiego i Hieronima Wierzyńskiego z drugiej strony, zawarty został układ zbiorowy pracy treści następującej:

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1.

Celem uporządkowania warunków pracy w dziennikarstwie uczestnicy układu:

a) ustalają podstawowe pojęcia „dziennikarza”. „aplikanta dziennikarskiego” i „zewnętrznego współpracownika dziennika” i zgadzają się stosować nazwy te tylko do kategorii osób, odpowiadających warunkom, ustalonym w układzie niniejszym, a w razie zawierania lokalnych układów zbio-

---

1) Poza wymienionymi osobami, które układ podpisały, w delegacji, prowadzącej z ramienia Związku Wydawców pertraktacje w sprawie układu, udział brali pp. Bolesław Biega. Hilary Gottowt, Edmund Gromski, Stefan Krzywoszewski, Alfred Ksycki i Roman Leitgeber.

rowych pracy, normujących warunki wynagrodzeń dziennikarzy, uzależniać warunki te od kwalifikacji ustalonych w układzie niniejszym,

b) prowadzić będą stałą ewidencję osób, korzystających z nazw wymienionych pod lit. a) w postaci rejestru dziennikarskiego,

c) postanawiają oddziaływać na wydawnictwa, których układ dotyczy, w celu przestrzegania zasad układu niniejszego,

d) postanawiają czuwać nad przestrzeganiem etyki zawodowej przez dziennikarzy,

e) uznają, że do podstawowych zasad etyki dziennikarskiej należą oprócz ogólnych wymagań rzetelności i koleżeńskości zawodowej, stała troska o dobro Państwa i interes publiczny, obowiązek dochowania tajemnicy zawodowej, branie odpowiedzialności za swoje prace, nie przekraczanie granic wolności prasy zakreślonych przez prawo i nie podejmowanie się czynów, nie licujących z godnością zawodu.

Art. 2.

§ 1. Układ niniejszy wiąże na obszarze całej Rzeczypospolitej wszystkie wydawnictwa, czyli osoby fizyczne i prawne, wydające zarówno w języku polskim jak i w innych językach dzienniki oraz czasopisma o typie dziennika, ukazujące się częściej niż raz w tygodniu, a nazywane w układzie niniejszym dziennikami.

§ 2. Na obszarze Województwa Śląskiego układ niniejszy ma zastosowanie, o ile nie jest sprzeczny z przepisami prawa, w województwie tym obowiązującymi.

Art. 3.

§ 1. Dziennikarzem w rozumieniu układu niniejszego jest ten, kto:

1) stale i zawodowo trudni się publicystyką, zbieraniem, opracowywaniem lub ocenianiem materiału, przeznaczonego

do umieszczania w wydawanym w Polsce dzienniku lub w codziennym biuletynie informacyjnym agencji prasowej, jeżeli praca ta jest wyłączną lub główną podstawą jego zarobku,

2) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich,

3) jest nieskazitelnego charakteru,

4) odbył aplikację dziennikarską.

§ 2. (1) Nazwa dziennikarza i prawo do figurowania w rejestrze przysługuje również wydawcy dziennika lub właścicielowi agencji prasowej, jeśli wykonywa lub wykonywał czynności, wymienione w art. 3 § 1 p. 1 przynajmniej przez lat 3 i odpowiada warunkom art. 3 § 1 p. 2, 3.

(2) Nie przestaje być dziennikarzem osoba zatrudniona zawodowo i stale w dzienniku zagranicznym lub w dzienniku radiowym, w służbie prasowej urzędów i instytucyj państwowych, samorządowych i społecznych lub w czasopiśmie ukazującym się raz w tygodniu lub rzadziej, o ile uprzednio nabyła prawo do używania nazwy dziennikarza.

(3) Nie przestaje być dziennikarzem ten, kto utracił chwilowo zajęcie, nie będąc pozbawiony we właściwym trybie kwalifikacyj dziennikarza; wszakże po upływie 3 lat niewykonywania czynności zawodowych dziennikarz może być skreślony z rejestru dziennikarzy. Przy ponownym wpisie odbywanie ponowne aplikacji dziennikarskiej nie jest wymagane.

§ 3. W sprawie sposobu dokonania pierwszego zakwalifikowania dziennikarzy stanowi art. 51 niniejszego układu.

Art. 4.

§ 1. Aplikantem dziennikarskim w rozumieniu układu niniejszego jest ten, kto pod kierownictwem redaktora naczelnego lub delegowanego przezeń dziennikarza dziennika czy agencji (upoważnionej przez Komisję Kwalifikacyjną (art. 8) zaznajamia się praktycznie z pracą dziennikarską

we wszystkich zasadniczych działach, odpowiada warunkom, wymienionym w art. 3 § 1 p. 2 i 3 oraz posiada wykształcenie co najmniej średnie.

§ 2. Kto nie posiada wykształcenia średniego, może być aplikantem dziennikarskim tylko w drodze wyjątku.

§ 3. Szczegółowe przepisy dotyczące sposobu odbywania aplikacji dziennikarskiej ustala Komisja Kwalifikacyjna.

§ 4. Aplikacja dziennikarska trwa lat 3. Termin ten może być skrócony uchwałą Komisji Kwalifikacyjnej wobec aplikantów dziennikarskich posiadających odpowiednie kwalifikacje.

§ 5. Po ukończeniu aplikacji dziennikarskiej, aplikant otrzymuje świadectwo pracy. Nadto wydawnictwo obowiązane jest przesłać Komisji Kwalifikacyjnej zaświadczenie z podpisami dyrekcji i naczelnego redaktora dziennika (agencji), w którym aplikant odbywał aplikację, zawierające sprawozdanie z przebiegu aplikacji oraz opinię o kwalifikacjach zawodowych aplikanta.

§ 6. Aplikant dziennikarski, który w ciągu roku od ukończenia aplikacji, bez ważnych powodów, nie zgłosi się do Komisji Kwalifikacyjnej celem stwierdzenia jego kwalifikacyj na dziennikarza, podlega skreśleniu z rejestru aplikantów.

Art. 5.

§ 1. Układ niniejszy nie dotyczy zewnętrznych współpracowników dzienników, czyli osób nie związanych z dziennikiem lub agencją umową o pracę, a dostarczających do dziennika lub agencji prasowej stale lub dorywczo materiałów publicystycznych, literackich, informacyjnych oraz materiałów, dotyczących spraw i zagadnień specjalnych.

§ 2. Nie są również dziennikarzami w rozumieniu niniejszego układu zatrudnieni w redakcjach dzienników oraz w agencjach prasowych: fotoreporterzy, telefoniści, stenografowie, stenotypiści, korektorzy oraz inne osoby, zajmu-

jące się pracą pomocniczą, jak np. osoby dostarczające informacji i inne. Nie są również dziennikarzami akwizytorzy ogłoszeniowi.

Art. 6.

§ 1. Celem prowadzenia stale aktualnego spisu osób, posiadających kwalifikacje dziennikarzy i aplikantów dziennikarskich, uczestnicy układu postanawiają wspólnie sporządzić i następnie stale prowadzić:

a) rejestr dziennikarzy oraz

b) rejestr aplikantów dziennikarskich.

§ 2. Prowadzenie rejestrów uczestnicy powierzają Komisji Kwalifikacyjnej, która wyznacza sekretariat rejestru, działający pod kierunkiem Komisji Kwalifikacyjnej.

§ 3. Przepisy o prowadzeniu rejestru uchwala Komisja Kwalifikacyjna.

Art. 7.

§ 1. Ustala się następujące zasady zatrudnienia w dziennikarstwie:

1) stałą pracę redakcyjną w wydawnictwach, objętych układem niniejszym (art. 2) pełnią dziennikarze zarejestrowani;

2) nadto wydawnictwa zatrudniać mogą zarejestrowanych aplikantów dziennikarskich w liczbie nie większej, niż jeden na każdą rozpoczętą piątkę dziennikarzy zatrudnionych w danej redakcji, przy czym w drodze wyjątku, uzasadnionego szczególnymi warunkami pracy wydawnictwa, dla poszczególnych redakcyj stosunek procentowy aplikantów do dziennikarzy może być uchwałą Komisji Kwalifikacyjnej podniesiony;

3) nie narusza zasad układu zatrudnianie osób nieumieszczonych w rejestrze dziennikarzy lub w rejestrze aplikantów dziennikarskich, tytułem próby, przez czas nie dłuższy niż jeden miesiąc w miastach: Krakowie, Lwowie, Łodzi, Po-

znaniu, Warszawie i Wilnie, zaś dwa miesiące w innych miastach, przy czym w razie złożenia wniosku o wpisanie do rejestru osoby zatrudnionej na podstawie przepisu niniejszego, wymieniony wyżej okres jedno lub dwumiesięczny przedłuża się do chwili wydania ostatecznego orzeczenia w sprawie wpisu;

4) stanowi naruszenie zasad układu niniejszego zatrudnienie stałą pracą redakcyjną przez wydawnictwa, objęte układem niniejszym (art. 2), osób bądź nie figurujących w rejestrach, bądź wbrew ograniczeniom, zawartym w punktach 2) i 3); w przypadku zatrudnienia takiej osoby, wydawnictwo przez okres pracy tej osoby obowiązane jest wypłacać wszystkim prawidłowo zatrudnionym i zarejestrowanym dziennikarzom i aplikantom dziennikarskim wynagrodzenie o 5% wyższe od wynagrodzenia, wypłacanego przed zatrudnieniem tej osoby.

§ 2. O przyjęciu do pracy aplikanta zarejestrowanego lub kandydata na aplikanta dziennikarskiego wydawnictwo obowiązane jest zawiadomić Komisję Kwalifikacyjną. Do zawiadomienia dołączony być powinien wykaz liczby dziennikarzy i liczby aplikantów, zatrudnionych w danej redakcji.

KOMISJA KWALIFIKACYJNA.

Art. 8.

§ 1. Celem stwierdzania kwalifikacyj na dziennikarza i aplikanta dziennikarskiego, prowadzenia rejestrów dziennikarzy i aplikantów dziennikarskich oraz wykonywania nadzoru nad odbywaniem aplikacji dziennikarskiej, uczestnicy układu powołują do życia Komisję Kwalifikacyjną.

§ 2. Komisja Kwalifikacyjna składa się z 6 członków i tyluż zastępców wyznaczonych na okres dwuletni w równej liczbie przez uczestników układu ze strony pracodawców i uczestników układu ze strony pracowniczej.

§ 3. Komisja może orzekać tylko przy równej liczbie przedstawicieli obu stron. Na posiedzeniach Komisji przewodniczą kolejno przedstawiciele wydawców i przedstawiciele dziennikarzy.

§ 4. Orzeczenia Komisji zapadają większością głosów w obecności conajmniej 4 członków. Sprawy, w których nie osiągnięto większości głosów, przewodniczący Komisji Kwalifikacyjnej przekazuje niezwłocznie do rozstrzygnięcia Komisji Odwoławczej.

§ 5. Regulamin postępowania Komisji Kwalifikacyjnej ustala uchwałą sama Komisja.

Art. 9.

§ 1. Osoba, ubiegająca się o stwierdzenie jej kwalifikacyj na dziennikarza lub aplikanta dziennikarskiego, zgłasza na piśmie wniosek bądź bezpośrednio, bądź za pośrednictwem pracodawcy, u którego ma być lub jest zatrudniona, do Komisji Kwalifikacyjnej. Wniosek powinien zawierać szczegółowe dane osobiste. Wzór wniosku ustala Komisja Kwalifikacyjna.

§ 2. Komisja orzeka po zbadaniu całokształtu kwalifikacyj kandydata. Przebieg narad Komisji w sprawie poszczególnych wniosków jest poufny. Decyzja odmowna winna być umotywowana na piśmie, jednak uzasadnienie decyzji pozostaje w aktach jako tajne i nie podlega ujawnieniu nawet wobec zainteresowanego. Sentencję końcową decyzji Komisja podaje na piśmie do wiadomości osobie zainteresowanej oraz odnośnemu wydawnictwu w terminie tygodniowym od daty powzięcia decyzji.

§ 3. Nienależenie do organizacji dziennikarskiej nie ma wpływu na orzeczenie o kwalifikacjach na dziennikarza lub aplikanta dziennikarskiego.

Art. 10

§ 1. Komisja Kwalifikacyjna jest uprawniona do orzekania o utracie kwalifikacyj na dziennikarza lub aplikanta dziennikarskiego.

§ 2. Decyzje Komisji Kwalifikacyjnej w sprawach wymienionych w § 1 zapadają:

1) z własnej inicjatywy Komisji,

2) na wniosek jednego z uczestników układu,

3) na wniosek osoby, której uchwała ma dotyczyć.

§ 3. Orzeczenie o utracie kwalifikacyj nastąpić winno:

1) w przypadku, gdy zainteresowany przestał odpowiadać warunkom art. 3 § 1 pkt. 1), 2) lub 3), z zastrzeżeniem co do wypadku przewidzianego w art. 3 § 2 p. 3.

2) w przypadku, gdy zainteresowany przestał odpowiadać warunkom art. 3 § 2 p. 1 i 2,

3) w przypadku, wskazanym w art. 4 § 6,

4) w przypadku popełnienia przestępstwa przeciw interesom lub bezpieczeństwu Państwa,

5) w przypadku wykroczenia przeciw zasadom etyki zawodowej lub godności stanu dziennikarskiego,

6) w przypadku skazania za zbrodnię lub występek popełnione z chęci zysku na karę pozbawienia wolności, względnie na karę utraty prawa wykonywania zawodu.

§ 4. W przypadku wyliczonym w § 3 pkt. 6, jeżeli wykonanie kary skazanemu zawieszono, orzeczenie o utracie kwalifikacyj nastąpić może zależnie od uznania Komisji.

§ 5. Decyzja Komisji Kwalifikacyjnej w przypadkach wyliczonych w § 3 pkt. 1 — 5 zapaść może tylko po zapoznaniu się z wyjaśnieniami zainteresowanego, jeżeli ten wyjaśnień udzieli.

§ 6. Przebieg narady Komisji i akta sprawy są tajne. Decyzja Komisji powinna zawierać zwięzłe wymienienie podstawy, na jakich została powzięta. Decyzja Komisji podlega doręczeniu zainteresowanemu oraz jego pracodawcy.

KOMISJA ODWOŁAWCZA.

Art. 11.

§ 1. Od decyzji Komisji Kwalifikacyjnej przysługuje stronie zainteresowanej oraz wnioskodawcy w terminie 14-dniowym od daty doręczenia decyzji prawo wniesienia odwołania do Komisji Odwoławczej.

§ 2. Komisja Odwoławcza składa się z 6 członków i tyluż zastępców, wyznaczonych na okres dwuletni w równej liczbie przez uczestników układu. W skład Komisji Odwoławczej nie mogą wchodzić członkowie Komisji Kwalifikacyjnej.

§ 3. Postanowienia art. 8 § 3 i § 5, art. 9 § 2 i 3 oraz art. 10 stosują się odpowiednio do Komisji Odwoławczej.

Art. 12.

§ 1. Komisja Odwoławcza rozstrzyga odwołania od decyzji Komisji Kwalifikacyjnej. Nadto Komisja Odwoławcza decyduje we wszystkich sprawach, które w Komisji Kwalifikacyjnej na skutek równości głosów nie zostały rozstrzygnięte.

§ 2. We wszystkich sprawach Komisja Odwoławcza orzeka po wysłuchaniu zainteresowanego lub jego rzecznika oraz delegata Komisji Kwalifikacyjnej.

§ 3. Postanowienia Komisji Odwoławczej zapadają większością głosów. W przypadku równości głosów przewodniczący zarządza przerwę, po której następuje powtórne głosowanie. W razie równości głosów w powtórnym głosowaniu wniosek upada.

§ 4. Orzeczenia Komisji Odwoławczej są ostateczne.

PRZEPISY WSPÓLNE DLA KOMISJI KWALIFIKACYJNEJ I ODWOŁAWCZEJ.

Art. 13.

§ 1. W pracach Komisji Kwalifikacyjnej i Odwoławczej biorą stale udział członkowie lub ich zastępcy wyznaczeni

przez uczestników układu. Gdy wszakże przedmiotem prac Komisji są sprawy dotyczące dziennikarzy poszczególnych dzielnic, w pracach Komisyj z głosem doradczym uczestniczą przedstawiciele interesów lokalnych.

§ 2. Głównymi uczestnikami układu są osoby prawne wymienione we wstępie do układu niniejszego. Uczestnicy ci korzystają z uprawnień, wymienionych w § 1 zdanie 1. W razie przystąpienia do układu innych uczestników, uzyskują oni prawo do wyznaczenia dodatkowych zastępców członków Komisji Kwalifikacyjnej i Odwoławczej. O przypadkach udziału tych zastępców w pracach Komisyj zadecyduje właściwy regulamin.

Art. 14.

Osoby związane treścią układu niniejszego, obowiązane są podporządkować się prawomocnie powziętym uchwałom Komisyj Kwalifikacyjnej i Odwoławczej. Roszczenie o odszkodowanie z powodu uchwał powołanych Komisyj jest niedopuszczalne.

Art. 15.

Komisja Kwalifikacyjna powinna dążyć do ustalania tez z zakresu etyki zawodu dziennikarskiego. Tezy te po uchwaleniu Komisja Kwalifikacyjna przekazuje do zatwierdzenia Komisji Odwoławczej. Tezy w brzmieniu zatwierdzonym przez Komisję Odwoławczą zostają wpisane do księgi zasad etyki zawodu dziennikarskiego.

Komisja Kwalifikacyjna obowiązana jest nadto ustalać tezy w związku z zapytaniami sądów powszechnych oraz na wniosek jednego z uczestników układu.

W przypadku rozbieżności zdań w łonie Komisji Odwoławczej co do treści tezy Komisja może zwrócić się do Pana Ministra Opieki Społecznej o wyznaczenie arbitra, który w tym przypadku łącznie z członkami Komisji Odwoławczej rozstrzyga sporne zagadnienie większością głosów.

REJESTR DZIENNIKARZY I REJESTR APLIKANTÓW DZIENNIKARSKICH.

Art. 16.

§ 1. Osoba, u której stwierdzono posiadanie kwalifikacyj na dziennikarza lub aplikanta dziennikarskiego, zostaje wpisana przez Komisję Kwalifikacyjną do właściwego rejestru.

§ 2. W wyniku prawomocnego orzeczenia o utracie kwalifikacyj Komisja Kwalifikacyjna skreśla zainteresowanego z właściwego rejestru.

Art. 17.

§ 1. Stan rejestrów dziennikarzy i aplikantów dziennikarskich w dniu ich założenia oraz zmiany w nich podlegają ogłoszeniu drukiem w organach głównych uczestników układu. Obwieszczenia o treści rejestrów podpisuje Komisja Kwalifikacyjna.

§ 2. Stan rejestrów w dniu ich założenia zostaje ogłoszony w ciągu dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie układu niniejszego.

§ 3. Zmiany w rejestrach ogłasza się w pierwszym miesiącu każdego kwartału.

§ 4. Raz na rok w styczniu ogłasza się pełny rejestr aplikantów dziennikarskich.

§ 5. O skreśleniu z rejestru ogłasza się po uprawomocnieniu się orzeczenia.

Art. 18.

§ 1. Dziennikarz lub aplikant dziennikarski, wpisany do odpowiedniego rejestru, otrzymuje legitymację dziennikarską lub legitymację aplikanta dziennikarskiego, wydaną przez wydawnictwo i zawierającą numer pozycji rejestru. Wzór legitymacji ustali Komisja Kwalifikacyjna.

§ 2. (1) Wydanie legitymacji dziennikarskiej lub legitymacji aplikanta dziennikarskiego, osobie, niewpisanej do rejestru, jest niedopuszczalne.

(2) W legitymacjach dla osób, wymienionych w art. 5, ujawnić należy charakter pracy posiadacza legitymacji, przy czym legitymacje te winny się odróżniać wyglądem od legitymacyj dziennikarza i aplikanta dziennikarskiego.

ROZDZIAŁ II.
UMOWA O PRACĘ DZIENNIKARZA.

Art. 19.

Postanowienia rozdziału niniejszego określają warunki pracy w wydawnictwach objętych układem (art. 2), przy czym postanowienia te dotyczą wyłącznie dziennikarzy w rozumieniu art. 3 § 1 rozdziału I.

Art. 20.

§ 1. Warunki pracy dziennikarza normuje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 323), o ile przepisy niniejszego układu nie zawierają postanowień dla dziennikarza korzystniejszych.

§ 2. Postanowienia niniejszego układu zbiorowego, korzystniejsze dla dziennikarzy od postanowień indywidualnych umów o pracę, zastępują odpowiednie przepisy tych umów: postanowienia umów indywidualnych, korzystniejsze dla dziennikarzy niż postanowienia układu zbiorowego, pozostają w mocy, w myśl art. 7 ust. (2) ustawy z dnia 14.IV.1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242).

ZAWARCIE UMOWY.

Art. 21.

§ 1. Zawarcie umowy o pracę z dziennikarzem następuje przed objęciem pracy, na piśmie, wszakże na życzenie stron obu umowa może być ustna.

§ 2. Wzór ramowy umowy o pracę dziennikarza sporządzą uczestnicy układu. Jeżeli szczegółowe warunki umowy o pra-

cę dziennikarza nie zostały ustalone, wówczas mają zastosowanie ramowe przepisy umowy wzorowej.

Art. 22.

Propozycja zmiany umowy indywidualnej w kierunku pogorszenia warunków dla pracownika może nastąpić co najmniej na 3 miesiące przed datą ewentualnego wejścia w życie nowych warunków. Pracownik powinien dać odpowiedź na uczynione mu propozycje na miesiąc przed wymienioną datą, w przeciwnym razie uważa się, iż wyraził zgodę na propozycję zmiany.

ROZWIĄZANIE UMOWY O PRACĘ.

Art. 23.

Dziennikarz może rozwiązać umowę o pracę, zawartą na czas nieokreślony, przez wypowiedzenie przynajmniej na jeden miesiąc kalendarzowy naprzód.

Art. 24.

§ 1. Wypowiedzenie przez pracodawcę umowy o pracę, nawet zawartej ustnie, powinno być dokonane na piśmie.

§ 2. Umowa o pracę z redaktorem naczelnym, jego zastępcą, dziennikarzem, który przepracował ponad 10 lat w tym samym wydawnictwie oraz dziennikarzem, który przekroczył 50-ty rok życia może być rozwiązana przez pracodawcę co najmniej za 6-cio miesięcznym wypowiedzeniem.

Art. 25.

§ 1. Do ważnych przyczyn, uzasadniających niezwłoczne rozwiązanie umowy o pracę przez dziennikarza a przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta R. P. z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, zalicza się również

a) nakłanianie dziennikarza do czynów sprzecznych z etyką przez pracodawcę,

b) zasadniczą zmianę dotychczasowego politycznego kierunku pisma w drodze oświadczenia publicznego lub w inny widoczny sposób, jeżeli dalsza współpraca w redakcji pisma byłaby sprzeczna z przekonaniami politycznymi dziennikarza lub z etyką.

c) zaprzestanie wydawania dziennika z wyjątkiem przypadków, kiedy nastąpiło prawem przepisane wymówienie oraz przypadków likwidacji dziennika, niespowodowanej winą wydawcy.

§ 2. W razie rozwiązania przez dziennikarza umowy o pracę na zasadzie § 1 artykułu niniejszego, dziennikarzowi przysługuje prawo do wynagrodzenia za pełny miesiąc, w którym rozwiązanie umowy nastąpiło oraz za następne 3 lub 6 miesięcy (art. 24 § 2). Jeżeli umowa była zawarta na czas określony, dziennikarzowi należy się wynagrodzenie za cały czas aż do chwili wygaśnięcia umowy.

Art. 26.

§ 1. Do ważnych przyczyn, uzasadniających niezwłoczne rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, zalicza się również

a) dopuszczanie się przez dziennikarza czynów sprzecznych z etyką,

b) dopuszczanie się przez dziennikarza czynów świadczących w sposób istotny o nielojalnym stosunku dziennikarza do wydawnictwa, w którym jest zatrudniony, a także sabotowanie zarządzeń wydawnictwa,

c) założenie przez dziennikarza własnego czasopisma (agencji prasowej) lub podjęcie się przezeń współpracy w innym czasopiśmie (agencji prasowej) bez zgody pracodawcy,

d) podjęcie się przez dziennikarza zajęcia sprzecznego z charakterem zawodu dziennikarskiego,

e) publiczne wystąpienie dziennikarza przeciwko kierunkowi dziennika, w którym jest zatrudniony lub działalność dziennikarza w dziedzinie politycznej sprzeczna z tym kierunkiem.

§ 2. W przypadkach wymienionych w § 1 niniejszego artykułu rozwiązanie umowy następuje z winy pracownika w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych.

§ 3. Przepisy tego artykułu dotyczą również aplikantów dziennikarskich.

Art. 27.

W przypadkach sporów na tle zastosowania przepisów art. 25 i 26 strony związane są treścią ewentualnych ustaleń Komisji Rozjemczej, wydanych w trybie art. 48 § 2 oraz treścią zasad etyki zawodu dziennikarskiego, ustalanych w trybie przewidzianym w układzie niniejszym.

Art. 28.

W wypadkach przewidzianych w art. 25 i 26 ma zastosowanie art. 36 ust. 2 Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr 35/28, poz. 323).

Art. 29.

W razie rozwiązania umowy wskutek śmierci dziennikarza, pracodawca, bez względu na ubezpieczenie emerytalne pracownika, powinien, jeżeli dziennikarz pracował co najmniej 1 rok w piśmie lub wydawnictwie, wypłacić jego rodzinie, mającej ustawowe prawo do utrzymania i przez niego utrzymywanej, odprawę w wysokości ostatnio pobieranego 3-miesięcznego wynagrodzenia.

Jeżeli stosunek pracy trwał co najmniej 20 lat, odprawę stanowić będzie ostatnio pobierane 6-miesięczne wynagrodzenie.

Odprawa według norm powyższych należy się tylko wówczas, jeżeli zmarły dziennikarz pozostawił żonę i zstępnego lub zstępnych. We wszystkich innych wypadkach odprawa określona zostanie na podstawie art. 42 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16.3.1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych.

Odprawa płatna jest w 3 względnie 6-ciu równych ratach miesięcznych, przy czym pierwsza rata płatna jest niezwłocznie po śmierci dziennikarza.

Art. 30.

Pracodawca nie może umownie ograniczać dziennikarza w jego zarobkowaniu na pewien czas po rozwiązaniu stosunku pracy (niedopuszczalność klauzuli konkurencyjnej).

WYNAGRODZENIE.

Art. 31.

§ 1. Wynagrodzenie może być umówione tylko w pieniądzach.

§ 2. Pracodawca powinien wynagrodzenie wypłacać w gotówce; zabroniona jest wypłata wynagrodzenia wekslami, skryptami dłużnymi, kuponami, znakami umówionymi, towarami lub innymi przedmiotami.

Art. 32.

Wynagrodzenie za pracę określa umowa stron, jednak wynagrodzenie nie może być niższe od norm, zawartych w układach regionalnych między lokalnymi Syndykatami Dziennikarzy a przedstawicielstwem Związku Wydawców.

Art. 33.

§ 1. Jeżeli w związku z działalnością dziennikarską dziennikarz utraci czasowo możność wykonywania czynności

zawodowych wskutek pozbawienia wolności, co nie pociągnęło dla niego utraty kwalifikacyj dziennikarza, zachowuje prawo do pełnego wynagrodzenia od wydawnictwa, w którym ukazała się inkryminowana praca.

§ 2. Wypowiedzenie umowy o pracę, doręczone w okresie takiej przerwy w pracy, rozpoczyna bieg dopiero od chwili odzyskania przez dziennikarza możności pracy.

CZAS PRACY.

Art. 34.

§ 1. Czas pracy dziennikarza normowany jest przez ustawę z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (w brzmieniu ogłoszonym w Dzienniku U. R. P. Nr 94 z 1933 r., poz. 94) o ile przepisy układu niniejszego nie zawierają dla dziennikarza postanowień korzystniejszych.

§ 2. Czas pracy dziennikarza wynosi przeciętnie 7 godzin na dobę, przy pracy nocnej 6 godzin. W razach nagłych czas ten może być danego dnia przedłużony według potrzeby z tym jednak zastrzeżeniem, że przepracowany tygodniowo czas nie może przekraczać przy pracy dziennej 42 godzin, przy nocnej — 36 godzin.

§ 3. Postanowienia § 2 nie dotyczą dziennikarzy, którzy, ze względu na charakter swych zajęć zawodowych, nie są związani miejscem, ani określonymi terminami. Dziennikarzy tych dotyczą ogólne normy prawa o czasie pracy.

Art. 35.

Wykonanie przez dziennikarza pracy dodatkowej poza normalną powinno być wynagradzane na zasadzie specjalnego porozumienia, na warunkach nie gorszych, niż przewidują to właściwe przepisy o czasie pracy.

Art. 36.

§ 1. Praca dziennikarza i aplikanta dziennikarskiego w Wigilię Bożego Narodzenia od godziny 12, pierwsze święto

Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy oraz w święto Zesłania Ducha Św. — jest zabroniona.

§ 2. Jeżeli dziennikarz lub aplikant dziennikarski, w razie potrzeby wydawnictwa, pracuje w niedzielę, otrzymuje wzamian wolną dobę w tygodniu. Przepis ten dotyczy przypadków normalnego pełnienia obowiązków.

§ 3. Umowa między wydawcą a dziennikarzem, na mocy której dziennikarz zobowiązałby się do pracy w ciągu 7 dni w tygodniu, jest zabroniona pod rygorem zapłacenia przez obie strony na rzecz funduszu dla wdów i sierot po dziennikarzach, zarządzanego przez Związek Dziennikarzy R. P., kary umownej w wysokości równej wynagrodzeniu, przewidzianemu w umowie za zrzeczenie się przez dziennikarza odpoczynku tygodniowego.

Art. 37.

§ 1. Dziennikarz i aplikant dziennikarski powinien mieć zapewniony 12-godzinny nieprzerwany odpoczynek po pracy nocnej.

§ 2. Za pracę nocną uważa się pracę między godziną 22 a godziną 6.

§ 3. Za pracę nocną dziennikarza uważana będzie również praca dziennikarza, rozpoczynająca się między godziną 20 a 22. Praca dzienna kończąca się przed godz. 23-cią nie może być uważana za pracę nocną

§ 4. Dziennikarz pracujący stale w porze nocnej otrzymuje dodatek 20%.

URLOPY.

Art. 38.

§ 1. Dziennikarz i aplikant dziennikarski mają prawo do korzystania co roku z ustawowego urlopu wypoczynkowego.

§ 2. Dziennikarzom, mającym ponad 20 lat pracy w swoim zawodzie, oraz dziennikarzom, przydzielonym do stałej

nocnej pracy w redakcji, przysługuje urlop 6 tygodniowy, dziennikarzom zaś mającym ponad 15 lat pracy w swoim zawodzie — urlop 5-cio tygodniowy.

Art. 39.

Do urlopu nie wlicza się czasu choroby, okresu ćwiczeń wojskowych, pełnienia obowiązków publiczno-prawnych, nałożonych przez prawo, oraz okresu pozbawienia wolności w związku z pracą w danym wydawnictwie.

Art. 40.

W razie przerwania urlopu na życzenie wydawnictwa, dziennikarz otrzymuje zwrot kosztów przejazdu, w razie potrzeby w obie strony, oraz pokrycie faktycznych wydatków, spowodowanych przerwaniem urlopu.

Art. 41.

Dziennikarz ma prawo otrzymać celem załatwienia ważnych i niecierpiących zwłoki spraw osobistych, rodzinnych lub majątkowych, płatny urlop okolicznościowy. Okres urlopów okolicznościowych, przekraczający w sumie siedem dni w ciągu roku, może być zaliczony na poczet urlopu wypoczynkowego.

Dziennikarzowi, któremu przysługuje prawo do 6-cio tygodniowego urlopu wypoczynkowego, pracodawca może zaliczyć okres urlopów okolicznościowych w całości na poczet urlopu wypoczynkowego.

Art. 42.

Dziennikarzom, wchodzącym w skład Komisyj, utworzonych układem niniejszym, pracodawcy udzielać będą zwolnienia z pracy dla wzięcia udziału w pracach Komisyj. Czas zwolnienia z pracy w tych wypadkach nie będzie traktowany przez wydawnictwa jako urlop okolicznościowy.

Art. 43.

razie rozwiązania umowy o pracę i zawarcia następnie
ej umowy o pracę w tym samym piśmie lub wydawni-
e przed upływem 3 miesięcy, dziennikarz zachowuje pra-
do urlopu, z jakich mógłby korzystać, gdyby ta przerwa
osunku pracy nie nastąpiła.

Art. 44.

ziennikarz traci prawo do urlopu, jeżeli sam rozwiązał
wę o pracę lub jeżeli rozwiązanie tej umowy nastąpiło
owodów, które pracodawcy dają prawo do rozwiązania
wy przed upływem umówionego czasu lub bez zachowa-
terminu wypowiedzenia.

Art. 45.

żeli zarobki dziennikarza obejmują prócz wynagrodzenia
go (art. 46), wynagrodzenie dodatkowe o wysokości sta-
ub zmiennej, wynikającej z umowy o pracę, pracodawca
aci dziennikarzowi za okres urlopu, prócz wynagrodze-
stałego, kwotę przeciętną wynagrodzenia dodatkowego
esu ostatnich 6 miesięcy. Do wynagrodzenia dodatkowe-
rozumieniu przepisu niniejszego nie zalicza się zwrotu
ów służbowych poniesionych przy pełnieniu obowiąz-
dziennikarskich, gratyfikacji, ani diet wyjazdowych.

Art. 46.

wynagrodzenie stałe w rozumieniu umowy niniejszej
a się, w przypadku umówienia wynagrodzenia za czas—
grodzenie miesięczne, w przypadku zaś umówienia in-
sposobu obliczania wynagrodzenia — przeciętne wyna-
enie miesięczne z okresu ostatnich 6 miesięcy, a gdyby
ek pracy trwał krócej niż 6 miesięcy — zarobek mie-
y, określony stosunkowo do czasu trwania stosunku

KOMISJA ROZJEMCZA.

Art. 47.

§ 1. Dla rozstrzygania sporów między uczestnikami u- du wyniknąć mogących ze stosowania niniejszego ukł- zbiorowego uczestnicy układu powołują do życia Kom- Rozjemczą.

Art. 48.

§ 1. W przypadku sporu na tle stosunku pracy, unor- wanego układem niniejszym, osoby, związane treścią układu, przed udaniem się na drogę sądową powinny dąż- do polubownego zakończenia sporu, wykorzystując dro- interwencji organizacyjnej.

§ 2. W przypadku, wskazanym w § 1, każdy zaintere- wany może skierować spór do Komisji Rozjemczej, któ- w sprawach tych działa jako stały organ pojednania pol- bownego i w tym celu jest uprawniona do zapoznania s- ze szczegółami sporu, przeprowadzenia postępowania dow- dowego, nakłaniania stron do polubownego zakończenia s- ru oraz wydania stronom zalecenia pojednawczego. W s- rach, wynikłych na tle zastosowania art. 25 i 26, wyko- stanie postępowania przed Komisją Rozjemczą jako orga- pojednania polubownego — jest obowiązkowe.

§ 3. Jeżeli postępowanie polubowne okaże się nies- teczne, a spór zostaje skierowany na drogę sądową, str- w sporze są uprawnione i obowiązane do ujawnienia pr- sądem treści ewentualnych zaleceń pojednawczych Kom- Rozjemczej, o ile zostały one wydane.

Art. 49.

§ 1. Komisja składa się z 6 członków oraz 6 zastępc- wyznaczonych w równej liczbie przez głównych uczestnik- układu na przeciąg lat 2.

§ 2. W razie wycofania członka Komisji Rozjemczej skutek skreślenia z listy członków reprezentowanego prze-

Związku, choroby lub innych przyczyn, uniemożliwiających członkowi pełnienie jego obowiązków, przewodniczący strony, do której należał wycofany członek, zawiadomi o tym niezwłocznie przewodniczącego strony przeciwnej; najpóźniej w terminie miesięcznym. licząc od dnia zawiadomienia, właściwy Związek wyznaczy innego członka.

§ 3. Komisja obraduje pod kolejnym przewodnictwem przewodniczącego obu grup lub ich zastępców.

§ 4. Wybór grupy, która wyznaczy pierwszego przewodniczącego, dokonany zostanie w drodze losowania. Zastępcą przewodniczącego posiedzenia jest przewodniczący delegacji drugiej grupy lub jego zastępca.

§ 5. Posiedzenia Komisji zwołuje przewodniczący ostatniego posiedzenia Komisji Rozjemczej, bądź z własnej inicjatywy, bądź na wniosek dwóch członków Komisji. Jeżeli przewodniczący nie zwoła posiedzenia Komisji w ciągu tygodnia od dnia złożenia wniosku przez 2 członków Komisji, posiedzenie zwoła na żądanie wnioskodawców zastępca przewodniczącego ostatniego posiedzenia.

Art. 50.

§ 1. Komisja Rozjemcza obraduje w składzie 6 członków, po 3 przedstawicieli wydawców i dziennikarzy.

W razie niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu jednego z członków, przewodniczący grupy powołuje zastępcę według ustalonej z góry kolejności.

§ 2. Orzeczenia Komisji zapadają większością głosów.

§ 3. W razie równości głosów, przewodniczący odracza sprawę do następnego posiedzenia, na którym następuje powtórne głosowanie. W razie równości głosów w powtórnym głosowaniu, przewodniczący posiedzenia przesyła organizacjom, reprezentowanym w Komisji, protokół posiedzenia ze szczegółowym uzasadnieniem stanowiska obu delegacji celem poddania sprawy arbitrażowi.

§ 4. Szczegółowy regulamin swego postępowania ustali Komisja Rozjemcza.

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE.

Art. 51.

§ 1. Dziennikarze, którzy w chwili wejścia w życie układu niniejszego mieć będą ukończone 3 lata pracy dziennikarskiej, nie podlegają przepisom art. 3 par. 1 p. 4 o aplikacji i mogą być wpisani do rejestru dziennikarzy, jeśli odpowiadają warunkom art. 3 par. 1 p. 1, 2 i 3.

§ 2. Osoby, które w chwili wejścia w życie niniejszego układu zbiorowego mieć będą za sobą mniej niż 3 lata pracy dziennikarskiej, mogą być wpisane do rejestru aplikantów dziennikarskich, przy czym osobom tym, w razie wpisania do rejestru aplikantów dziennikarskich, czas pracy w redakcjach dzienników będzie zaliczony na poczet okresu aplikacji, przewidzianego w art. 4 § 4.

§ 3. Posiadanie kwalifikacji, przewidzianych w artykule niniejszym stwierdzi swym orzeczeniem Komisja Kwalifikacyjna.

Art. 52.

Stan liczebny aplikantów dziennikarskich, zatrudnionych w redakcjach, powinien być dostosowany do postanowień niniejszego układu w przeciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie układu.

Art. 53.

§ 1. Obowiązujące umowy o pracę powinny być dostosowane do przepisów niniejszego układu w przeciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie układu.

§ 2. Przy dostosowywaniu umów indywidualnych do przepisów niniejszego układu przyjmuje się, że obecne wynagrodzenia dziennikarzy obejmują wszelkie dodatki do płac, przewidziane niniejszym układem zbiorowym.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

Art. 54.

Postanowienia niniejszego układu zbiorowego wchodzą w życie z dniem 1 kwietnia 1938 r.

Art. 55.

§ 1. Niniejszy układ zbiorowy zawarty zostaje na czas do dnia 31 grudnia 1939 roku.

§ 2. Termin zapowiedzenia wygaśnięcia niniejszego układu zbiorowego pracy w mysl art. 14 (2) ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31 poz. 242) wynosi 3 miesiące.

§ 3. Jeżeli żadna ze stron, układ ten zawierających, nie zapowie wygaśnięcia układu w myśl paragrafu poprzedniego, moc obowiązująca niniejszego układu zbiorowego przedłuża się na czas nieograniczony, przy czym każda ze stron zachowuje prawo wypowiedzenia układu w terminie 3 miesięcznym przed końcem każdego roku.

Art. 56.

Zgłoszenie niniejszego układu zbiorowego pracy do rejestru układów zbiorowych powierza się uczestnikom układu.

Art. 57.

Wszelkie koszty, związane z organizacją i działalnością instytucji, przewidzianych w niniejszym układzie zbiorowym, ponoszą uczestnicy w równych częściach.

Sporządzono w Warszawie, w Ministerstwie Opieki Społecznej w dniu 11 lutego 1938 roku.

W imieniu Ministerstwa Opieki Społecznej pod układem podpis położył radca Jerzy Wengierow.

WŁADZE POLSKIEGO ZWIĄZKU WYDAWCÓW DZIENNIKÓW I CZASOPISM.

w okresie 1938/39 r.

RADA NACZELNA ZWIĄZKU

Prezydium:

Prezes **Mrozowski** Feliks,
Wiceprezes **Biega** Bolesław,
Wiceprezes **Gromski** Edmund,
Wiceprezes **Leitgeber** Roman,
Wiceprezes **Pawłowski** Edward,
Wiceprezes **Puławski** Leon.

Członkowie stali

(główni przedstawiciele i ich zastępcy przedsiębiorstw wydawn., zaliczonych do 15 klasy — §§ 19 i 25 Statutu).

Biega Bolesław, zastępca **Strzetelski** Stanisław („Wieczór Warszawski"),
Czoponowski Jerzy, zastępca **Górski** Tadeusz („Polska Zachodnia", Katowice),
Dąbrowski Marian, zastępca **Dobija** Mieczysław („I. K. C.", Kraków), od dn. 12.V.38 **Paschalski** Henryk,
Hołówkowa Janina, zastępca **Orłowski** Mieczysław („Kurier Poranny"), do dn. 12.V.38 r.,
Jeleński Szczepan, zastępca **Szott** Karol („Tęcza", Poznań),
O. Kolbe Maksymilian, zastępca, **Br. Podwapiński** Wawrzyniec („Rycerz Niepokalanej"),

Korfanty Witold, zastępca — vacat („Polonia", Katowice),

Leitgeber Roman, zastępca **Leitgeber** Andrzej („Kurier Poznański"),

Lewandowski Antoni, zastępca **Mikicki** Jan („Dom Prasy" S. A.),

Mrozowski Feliks, zastępca **Olchowicz** Konrad („Kurier Warszawski"),

Orłowski Mieczysław (od dn. 12.V.38), zastępca — vacat („Kurier Poranny"),

Polak Władysław, zastępca **Nusbaum-Ołtaszewski** Marian, („Republika" — Łódź),

Puławski Leon, zastępca **Chodak** Józef („Gazeta Polska"),

Sotomski Jan, zastępca — vacat („Polska Zbrojna"),

Teska Lech, zastępca **Żewicki** Władysław („Dziennik Bydgoski").

Członkowie z wyboru

(wybrani na VII, VIII i IX Zebraniach członków w dniach 26 maja 1936 r., 14 maja 1937 r. i 24 maja 1938 r.

Ankiewicz Jan („Pielgrzym i Goniec Pomorski" — Pelplin).

Artemski Marian („Bluszcz" —Warszawa).

Białas Franciszek („Robotnik" — Warszawa),

Borman Antoni („Wiadomości Literackie" — Warszawa),

Bormannowa Ludwika („Pani Domu" — Warszawa),

Cieślak Stanisław („Słowo Pomorskie" — Toruń),

Czarnecki Andrzej („Tygodnik Handlowy" — Warszawa),

Dobija Mieczysław („Światowid" — Kraków),

Falkiewicz Jerzy („Przegląd Techniczny" — Warszawa),

Goerne Antoni („ABC-Nowiny Codzienne" — Warszawa),

Gottowt Hilary („Dziennik Poznański"),

Grabowski Adam („Czas" — Warszawa),

Gromski Edmund („Wiek Nowy" — Lwów),
Heinrich Stefan („Przegląd Elektrotechniczny" — Warszawa),
Ks. Kosibowicz Edward (wyd. ks. Jezuitów — Warszawa),
Ksycki Alfred (Zakłady Wydawnicze A. Ksycki — Żnin),
Krzywoszewski Stefan („Prasa" — Warszawa),
Kwiatkowski Stanisław (Wyd. Zw. Naucz. Polsk — Warszawa),
Majewski Stanisław („Goniec Warszawski"),
Mileski Wacław („Przegląd Organizacji" — Warszawa),
Niklewicz Mieczysław („Głos Narodowy" — Wilno),
Pawłowski Edward („Kurier Bydgoski"),
Podwysocki Stanisław („Wiedza i Życie" — Warszawa),
Rozencwajg Daniel („Nasz Przegląd" — Warszawa),
Sawicki Władysław („Rolnictwo" — Warszawa),
Strzetelski Stanisław („Wieczór Warszawski"),
Stypułkowski Jan („Echo" — Łódź),
Wilkoszewski Franciszek („Goniec Częstochowski"),
Włodarski Józef („Słonko" — Warszawa),
Zakrzewski Stanisław Zenon („Reklama" — Warszawa),
Ziętowski Kazimierz („Dziennik Kujawski" — Inowrocław),
Zwierzyński Aleksander („Głos Narodowy" — Wilno).

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄZKU

Prezydium Zarządu Głównego:

Prezes **Krzywoszewski** Stefan,
Wiceprezes **Dobija** Mieczysław,
Wiceprezes **Lewandowski** Antoni
Wiceprezes **Niklewicz** Mieczysław.

Prezydium Rady Naczelnej:

Prezes **Mrozowski** Feliks,
Wiceprezes **Biega** Bolesław,

Wiceprezes **Gromski** Edmund,
Wiceprezes **Leitgeber** Roman,
Wiceprezes **Pawłowski** Edward,
Wiceprezes **Puławski** Leon.

Członkowie Zarządu Głównego:

Białas Franciszek,
Chodak Józef,
Cieślak Stanisław,
Goerne Antoni,
Gottowt Hilary,
Grabowski Adam,
Heinrich Stefan,
Hołówkowa Janina,
Kauzik Stanisław,
O. Kolbe Maksymilian Maria,
Nusbaum-Ołtaszewski Marian,
Olchowicz Wacław,
Orłowski Mieczysław,
Paschalski Henryk,
Sotomski Jan.

KOMISJA REWIZYJNA

Członkowie:

Czerwiński Konrad („Czasopismo Księgowych"),
Łazęcki Mikołaj („Gazeta Rolnicza").
Stemler Józef („Oświata Polska"),

Zastępcy:

Mikulski Czesław („Przegląd Mechaniczny").
Umgelter Alfred („Czas").

SĄD HONOROWY

Członkowie:

Bońkowski Stanisław („Nauczyciel Polski").
Buchner Władysław snj. („Mucha"),
Bujwid Odo („Polski Esperantysta"),
Domański Zygmunt („Życie Rolnicze").
Lutosławski Jan („Gazeta Rolnicza").
Stemler Józef („Oświata Polska").

BIURO ZWIĄZKU

Kauzik Stanisław — dyrektor Związku.
Głowiński Franciszek — wicedyrektor.
Badowski Jerzy — referat prasowy i wydawnictw Związku.
Gostomski Witold — referent prawny sekretarz Komisji: Porozumiew. Zw. Wydawców i Zw. Dziennikarzy, Kwalifikacyjnej, Odwoławczej, Rozjemczej, oraz Komisji Orzekającej Zw. Wydawców i Zw. Dziennikarzy R. P.
Jaworski Henryk — buchalter.
Łopacka Janina — kierowniczka sekretariatu.
Mokrzycki Jan — referat ogólny, sekr. red. „Prasy" i sekret. Komitetu Prasy Periodycznej.
Rendekówna Mirosława — maszynistka.

Pożaryski Jan, adwokat — dział prawny i sekretariat redakcji Biuletynu Zagranicznego.

UZUPEŁNIENIE DZIAŁU: ORGANIZACJE DZIENNIKARSKIE

Klub Sprawozdawców Parlamentarnych

Adres: Warszawa 1. Sejm, Wiejska 6/8, tel. 925-18. **Władze na rok 1938/39:** prezes — Zofia Osbergerowa, wiceprezes — Eugeniusz Szrojt, skarbnik — Stefan Śliwiński, sekretarz — Stefan Michalski.

UZUPEŁNIENIE DZIAŁU: PRASOWE AGENCJE INFORMACYJNE

Agencja Prasowa „Echo"

Adres: Warszawa I, Wielka 11. **Tel.** 22-100. **Data założ.:** 1.I.1936 r. **Właściciel:** Stanisław Zajkowski. **Zakres działania:** Wydawanie codziennych biuletynów informacyjnych politycznych, gospodarczych, artykułowych i wiadomości różnych. **Zasięg:** cała Polska. **Dyrektor i redaktor nacz.:** Stanisław Zajkowski. **Oddziały:** Poznań, ul. Dąbrowskiego 4, tel. 82-24, kierownik Mieczysław Dunin-Borkowski. Gdańsk: Hundegasse 44, tel. 247-83, kierownik Józef Lipski. Klaipeda: (w organizacji). **Korespondenci:** w kilkudziesięciu miejscowościach Polski. Żadnych reklam i artykułów płatnych agencja nie przyjmuje.

SPIS RZECZY:

Str

Dodatek Nr. 1.

do

INFORMATORA PRASOWEGO

1938/39

